307

Tînărul & balena albă

Vladimír Páral

VLADIMÍR PÁRAL (n. 1932), de profesie inginer chimist, s-a impus în literatura cehă contemporană prin romanele sale de mare succes — *Tîrgul dorințelor împlinite* (1963), *Furtună personală* (1966), *Katapult* (1968), *Amanți și asasini* (1970), care au fost traduse în majoritatea țărilor europene.

Tînărul & balena albă (1973) este o carte care îndeamnă la meditație, incită dorul de aventură, romantismul activ al căutărilor, încrederea în mitul „balenei albe“

EDITURA UNIVERS

GLOBUS

Lei 7,25

12

VLADIMÍR PÁRAL Tînărul & balena albă

1978

VLADIMÍR PÁRAL

Tînărul & balena albă

Colecția GLOBUS / Editura Univers

Clubul cărții digitale 2024

COPERTA COLECŢIEI DE ION STATE
Grafica: Viorel Popescu. Ilustraţia: Doina Botez

Vladimír Páral
MLADY MUŽ & BÍLÁ VELRYBA
Severočeské nakladatelství

Toate drepturile asupra acestei versiuni sînt rezervate Editurii UNIVERS

GLOBUS

VLADIMÍR PÁRAL

TÎNĂRUL & BALENA ALBĂ

Traducere de
Alexandra Toader

EDITURA UNIVERS
Bucureşti
1978

1/ ÎN DIMINEAȚA ZILEI de luni două iunie o Tatră 603 neagră, de serviciu, șuiera pe asfaltul șoselei, de-a lungul Elbei, din direcția Ústí spre Praga. În mașină se aflau trei ingineri și un șofer necioplit (șofa cu cotul scos pe fereastră, iar la cotituri nu numai că fluiera, dar mai și scuipa). Pe bancheta din spate directorul Bartík vorbea cu un glas ce aducea mai curînd cu un lătrat de cîine, directorului tehnic și adjunctului său Kružina, în față, lîngă șofer, se legăna comod pe pernele moi ale banchetei Viktor Panc (40), bucurîndu-se în sinea sa de strălucirea rîului, de luna iunie, de adierea vîntului, pur și simplu de însăși acea dimineață și încă și mai simplu doar așa, fără motiv, la fel ca și de plimbarea aceasta, dar cel mai mult — de faptul că de trei ani, fără încetare, zi ori noapte nu mai era legat de nimeni și de nimic. Între timp adormi.

Odată cu zdruncinăturile mașinii pe asfaltul Pragăi (după șaptezeci de minute de alunecare lină) îl treziră — din spate — glasurile superiorilor săi, mai ales acel „Hm !“ dominator al directorului Bartík.

Acum șase ani trebuia să devin director în locul lui, dar am refuzat, m-am întors din Ústí în Praga natală unde am făcut o carieră și mai mare — ca în urmă cu trei ani să mă reîntorc la Ústí și s-o iau iar cu începutul cam ca un colonel de stat major degradat la cerere în locotenent într-un regiment de provincie. Colonelul regimentului, Bartík, se poartă însă foarte cumsecade cu mine iar eu, eliberat de grijile unui grad superior, călătoresc acum la Praga doar de două ori pe an și atunci numai într-o scurtă deplasare.

În mare viața mea s-a sfîrșit. Mai rămîn doar anii unor bucurii din ce în ce mai simple, ca de exemplu cea de azi — un provincial din regiunea montană de nord vine în capitală în deplasare și după cumpărături : iaurt, cîrnați *Čabajka* și tenişi pentru Břeťa... ultimele tentații ale metropolei. În următoarele șase luni n-o să-mi mai calce piciorul pe aici.

Prin geam văd alunecînd siluetele maiestuoase ale vilelor din cartierul Libeň, înconjurate de grădini, gardul de la parcul Spitalului și — cum mașina cobora spre centru — în fața mea se deschidea, de cealaltă parte a rîului, panorama orașului meu natal, oraș în care am trăit — se pare — tot ce se poate trăi pe această planetă... trăiri despre care cu ușurare îmi dau seama că se află de acum în urma mea.

Pe podul de peste Vltava pedanții mei șefi (stabiliseră totul pînă și ora de întîlnire în vederea întoarcerii : 16.00 în strada Pánská) își aduseră aminte și de mine.

— Hm, Vík, dacă or să vrea ceva de la noi — nu cumva să te lași păcălit de ei ! îmi recomandă directorul Bartík.

— Da. Adică nu, încuviințai eu.

— Ceea ce nu înseamnă, bineînțeles, să nu te porți amabil. Anul viitor vom avea nevoie de ei, completă adjunctul Kružina.

— Nu. Adică da, consimții eu.

Șefii rîseră.

— Ce timpuri de aur mai erau pe vremea cînd domneai tu acolo, Vík, oftă Bartík.

— Chiar dacă, într-o oarecare măsură, cam excentrice, adăugă Kružina.

— Azi am să fiu bățos și în același timp blînd, le-am promis eu, iar șefii au rîs. Poziția mea în unitatea condusă de ei este aceea a unui bufon respectat cu un trecut glorios.

Clădirea înaltă, cenușie a Institutului de cercetări în domeniul chimiei organice aplicate (ICCOA), cușca de sticlă a portarului, dalele albe de mozaic și un roi de halate albe în jurul celor trei ascensoare rulante ; la etajul doi (Secția II-a), la capătul unui șir de uși albe numerotate de la 219—202 numărul șefului — 201 — domeniul regal unde, în urmă cu trei ani, tronam eu.

— Ce surpriză ! Bun venit la noi oaspetelui ! mă întîmpină ursuz docentul Faktor, șeful secției a doua și urmașul meu aici. Un bătrînel obosit care peste cîteva săptămîni va ieși la pensie. Ar fi trebuit să iasă încă de acum cîțiva ani.

Murind de plictiseală pe canapeaua scîrțiitoare de piele, (pe vremea cînd eram șef aici,

dormeam pe ea pentru a nu mai irosi timpul cu drumul pînă acasă, iar dimineaţa trimiteam să mi se cumpere un iaurt... Iaurtul pot să-l cumpăr şi de vizavi, salamul şi tenişii doar din centru, pe urmă poate am să merg într-un parc şi — se-nţelege de la sine — la o bere blondă Plzeň de 12° la bodega U Sojků) am aflat în sfîrşit ce-i doare : vroiau să fac probele semiindustriale la Uzinele din Ústí ale unui preparat dubios şi trenant.

— De ce n-o faceţi voi singuri în secţia voastră de cercetări ? am obiectat doar ca să spun şi eu ceva.

— Dar bine, Vík, doar ştii şi tu că, pe de o parte, noi nu avem aici utilajul corespunzător, iar pe de altă parte este ocupată cîteva luni de aici înainte. Şi pe urmă nu avem nici personal...

Toate astea îmi erau, se-nţelege, cunoscute, dar, conform instrucţiunilor şefilor mei, trebuia ca la început să obiectez întrucîtva, pentru ca în final să-mi dau pe jumătate acordul.

— Dacă ţineţi atît de mult la asta, poate că v-aţi putea aranja în vreun fel, am continuat să obiectez.

— Vík, te rog mult... N-ai să ai nici o bătaie de cap, am să-ţi trimit acolo cercetătorul nostru, va face totul el singur... adică ea singură. E vorba de Edita Benningerová... bineînţeles dacă n-ai nimic contra. Vom obţine cameră la hotelul din Ústí şi ai s-o ai cu totul la dispoziţie.

Ochii moşneagului sclipiră la gîndul rafinamentului cu care m-a dus. Trăisem aici cu Edita trei ani de zile. Marea dragoste a vieţii mele — numai că, între timp, viaţa mea se sfîrşise. În treacăt fie zis, cu concursul substanţial al susnumitei Edita. Moşneagul ţesuse o plasă în care n-am să mai cad. În afară de asta experimentele de aici au încetat de mult să mă mai intereseze. M-am ridicat prin urmare de pe canapea pentru a încheia tratativele de servici printr-un semiacord, am spus la revedere şi am vrut să plec după cumpărături, în interesul propriei mele deplasări.

— Nu vrei nici să vorbeşti cu ea ? întrebase stupefiat Faktor.

— Pentru asta o să fie destul timp la Ústí. Acum am două treburi importante de rezolvat.

— Nu poţi să-i faci una ca asta, Vík ! Edita te-a aşteptat cu atîta nerăbdare... şoptise bătrînelul şi luîndu-mă de braţ mă împinsese cu un aer de codoş în laboratorul Editei (numărul uşii 208).

Două mese de laborator cu tăbliile de lemn cu urme de arsuri, lîngă perete două nişe de sticlă acoperite cu plăci de teracotă şi două scăunele rotunde de metal — locul unde am trăit şi m-am consumat ca o lumînare — pînă am ars de tot. N-am mai fost pe aici de trei ani. Mai pot încă cincizeci de-aici încolo să ard mocnit (am 40 de ani, duc o viaţă sănătoasă la poalele munţilor, plimbări lungi, o oră pe zi exerciţii yoga şi nouă ore de somn) *dacă niciodată de* acum înainte.

— ...arăţi superb şi ai *o culoare aurie de munte...* mă flată Edita, pentru a-i ajuta cu

Clubul cărţii digitale 2024

experimentul acela îndoielnic al ei. Nici nu-mi trecea însă prin minte.

— În schimb tu, Editko, eşti destul de palidă, i-am spus şi m-am dus să privesc pe fereastră.

Mi-a pus mîna pe umăr şi m-a întors cu faţa spre ea (în spatele ei, la pîndă, ne privea Libor Lenk, principalul ei adversar şi inamic) era într-adevăr palidă (pe vremuri paloarea ei mă tulbura), de aceeaşi frumuseţe standard, cu părul de un blond deschis (oxigenat), ambiţioasă şi însetată de putere, deşteaptă, crudă... o bestie rece.

— ...aşa că nu ne mai rămîne cu adevărat decît să perfectăm unele detalii... minţi.

— Ne? am întrebat-o privindu-i ochii de gheaţă. Poate „îţi", nu?

— Pe mine mă interesează într-adevăr numai... continuă să mintă.

Ce o interesează cu adevărat pe Edita este să pună mîna pe postul de şef al secţiei a II-a ce ar rămîne vacant prin pensionarea docentului Faktor. Numai că acelaşi lucru îl interesează şi pe colegul ei Libor Lenk. Lenk este mai capabil, Edita în schimb mai obraznică. Amîndoi au risipit pînă acum ceva muniţii. Edita are nevoie de o victorie şi asta cît mai urgent, înainte chiar de treizeci iunie.

Printr-un hazliu concurs de împrejurări îi sînt dintr-odată indispensabil — numai că asta nu mă interesează cîtuşi de puţin. Am venit la Praga doar în deplasare şi după cumpărături.

Lîngă laboranta lui Lenk, Marta Poláčková, (un şoricel speriat şi a luat de bărbat un poet) se afla o fată necunoscută. Teribil de frumoasă şi mă priveşte calmă în ochi. Îi zîmbesc.

— Nadia Frybortová, se precipită Edita cînd îmi înregistră privirile (Edita mă cunoaşte perfect — adică cel ce eram acum trei ani), e o fată minunată.

— Şi foarte frumoasă.

— O iau cu mine la Ústí, spuse Edita şi fata, Nadia, făcu ochii mari. O cunosc bine pe Edita: chestia asta acum i-a trecut prin minte. Prin urmare o să le am pe amîndouă în hotelul din Ústí, după cum s-a exprimat docentul Faktor, „cu totul la dispoziţie". Doar că pe mine treaba asta nu mă mai tentează.

— Aş mai rămîne cu plăcere... pun eu punct vizitei în interes de serviciu la ICCOA şi fug spre uşă... dar din păcate mai am de rezolvat două probleme importante...

Tînăra Nadia (o fată aproape frumoasă, numai că asta la mine nu se mai prinde) uitase să-şi mai ridice mîinile din chiuvetă, surprinsă în mod cu totul evident de neaşteptata sa călătorie. În schimb, totdeauna sprintena Edita m-a ajuns din urmă dincolo de uşă şi cu francheţea ei neruşinată (pentru că totdeauna e calculată) mi-a şoptit:

— Abia aştept să te întîlnesc acolo... ştii, Vík, eşti bărbatul care nu se uită...

— Numai că, vezi, Editko, eu te-am uitat de-acum.

Aşa deci. Mai întîi iaurtul. La Ústí se vinde în nişte pahare scîrboase de plastic şi-n plus

e şi cam brînzos. Aici însă se vinde cum trebuie, în borcănele de sticlă, este apetisant de omogen, ca o pastă densă, dulce... Pe vremuri le lăsam la rece în boxă şi apoi le mîncam lîngă fereastra laboratorului 208 în dimineţile răcoroase şi după amiezile fierbinţi, apoi, în biroul şefului, camera 201, şi în timpul nopţilor şi palidelor zori de ziuă pragheze... în clipele de fericire telegrafiam universului cu un borcan gol de iaurt depeşele mele triumfale — fanfaronade goale. Acum mă întind pe poenele platourilor din munţii Metalici, unde universul e mai aproape... şi accesibil celui împăcat cu toate.

Cu tramvaiul 20 în Piaţa Václav „piaţa centrală a capitalei" cum mă lăsasem îmbătat atunci cînd, doar cu o valiză în mînă, coborîsem aici... după un timp încîntarea se producea cel mult atunci cînd găseam un loc de parcare. Azi simţurile mele percep doar existenţa Casei de economii unde am un cont curent de 70 sau 90 de mii, bani de care nu mai am nevoie, onorariul pentru cea de a patra invenţie a mea — de foarte mare succes — dar ultima. Din toată cariera mea ştiinţifică mai rămîne doar să lichidez contul curent de la Praga şi să transfer restul la Ústí.

Puţin mai jos de clădirea CEC-ului e un magazin excepţional de delicatese, de aici am cumpărat atunci prima mea sticlă de şampanie pentru sărbătorirea evenimentului, pe urmă numeroase altele, motive de sărbătorire erau, zău, destule ca şi bucuriile ; de aici am cărat

cu tramvaiul litri de Merlot iugoslav pentru primele seri petrecute cu Edita, mai tîrziu Sauvignon alb cu taxiul şi pe urmă transporturi întregi de delicatese cu maşina instituţiei... Azi cumpăr doar cîrnaţi *Čabajka* (doi îmi ajung pentru două zile şi două nopţi pe munte).

La magazinul de încălţăminte tenişi albi numărul 39 pentru Břeta. Edita purta 36... Păstrez şi acum măsurile ei în palme. Ultima oară i-am cumpărat de aici cizmuliţe italiene „Mirabile" de şase sute de coroane. Nici n-a trecut un an şi s-au şi scîlciat şi dezlipit.

Am timp destul. Trec agale prin faţa palatului Agenţiei de transport Cehoslovace, înăuntru aceleaşi fotolii de formă unghiulară în care aşteptam (şi împreună cu Edita am aşteptat) plecările curselor de autobuz spre aeroport. Pe vremea aceea colecţionam aeroporturi ca timbrele poştale, Berlin-Schönelefd şi Berlin-Tempelhof, Adler lîngă Soci, la Londra e Heathrow şi la New York Kennedy International, la Moscova Seremetievo, Vnukovo şi Domodědovo, aeroportul din Budapesta oare cum se numea ? Nu mai ştiu, dar îmi amintesc că suprafaţa aerodromului din Kiev e alcătuită din acelaşi fel de plăci de beton hexagonale, cu aspect de fagure, ca şi Santa Cruz Airport din Bombay — ori ăsta era Dum Dum Airport din Calcutta ? Nu mai ştiu. În hotelul Spence's din Calcutta Edita mi-a înfipt pila de unghii în piept şi toată noaptea după aceea s-a legănat în balansoar.

Am bani mai mulți decît îmi trebuie așa că mă duc cu un taxi în Letna * să-mi las cumpărăturile la garderoba berăriei U Sojků și cu mîinile în buzunare mă îndrept spre Stromovka **, să mă plimb.

Crăiasa parcurilor pragheze a fost despicată de „poteci" asfaltate pe care ar încăpea foarte bine unul lîngă altul două autocamioane TIR.. ceva mai încolo mai poți încă vedea cîțiva copaci falnici. Numai că puțin mai departe parcul se termină în malul brațului navigabil al Vltavei. Lîngă acest pod, în buzunar cu o seringă umplută ochi, mă pregăteam atunci să mă sinucid...

Orașul meu natal, am trăit cu adevărat în sînul tău cam tot ce se poate trăi într-o viață.

Trec pe lîngă rododendronii înfloriți, pe strada Kamenická (aici am făcut praf cea de a patra mașină personală cumpărată cu ordin de repartizare special emis de ministru) și mă întorc la berăria U Sojků. Lumina de neon are efecte calmante (afară arde în splendoarea sa luna iunie) și perfect tratata bere Plzeň de 12° stinge eventualele urme ale pîrjolului. Dau pe gît una după alta halbele ca toți cei de-aici, iar deasupra noastră, pe perete, se profilează decorativ un fund de butoi ca un memento involuntar malițios al arhitectului. Numai că eu am încetat de a mai arde, pentru că *am vrut să încetez*. În curînd întreaga lume va fi

* Cartier din Praga, pe malul stîng al Vltavei.
** Un parc natural din Praga foarte vechi.

stăpînită de ceea ce eu am reușit să fug... doar esențialul îl voi reține.

Un tînăr vînzător de ziare trece printre mese strigînd : „Cidovepra ?", ceea ce vrea să însemne „Cine dorește *Večerní Praha* ? *". E isteț băiatul, de ce să se tîmpească repetînd întruna lucruri arhicunoscute ?

Puțin după ora 16.00 plecăm din strada Panská cu Tatra 603 neagră de serviciu. Pe bancheta din spate directorul Bartík și adjunctul Kružina își manifestă bucuria de a fi reușit să acopere toate punctele planului, iar eu, așezat pe cea din față, trăiesc bucuria cumpărăturilor și plimbării făcute. Adorm mulțumit.

Pe asfaltul din Ústí (după șaptezeci de minute de alunecare lină) mă trezesc zdruncinăturile mașinii și vocile șefilor care și-au adus aminte și de mine.

— Ei, cum e, Vík ? Ne aduci ceva din partea oamenilor de știință ? întrebă Bartík.

— Da. Adică nu.

— Iar i-ai luat peste picior ? întrebă Kružina.

— Nu. Adică da.

Șefii mei rîseră.

— Ce vor ? se informă Bartík.

— Să ne bage pe gît niște probe tehnologice pe care sînt prea leneși să și le facă singuri la Praga.

— Ceva interesant pentru uzina noastră ? se informă Kružina.

* Cotidian praghez echivalent cu *Informația Bucureștiului*.

— Nu.

— Atunci descotoroseşte-te cumva de ele, avem destule probleme proprii, rezolvă directorul Bartík sarcina primită de mine din partea ICCOA-ului, înmormîntînd totodată nădejdile Editei. În fața şefilor mei sînt un clovn, dar în materie de chimie sintetică mă bucur de stima şi încrederea lor.

Terminîndu-mi astfel ziua de muncă (90 coroane — brutto), am făcut o escală la cîrciuma „Na vinklu", cîțiva paşi mai jos de casa noastră, iar acasă, în primul rînd, arunc de pe mine totul. Avem o garsonieră confortabilă (două canapele roşii, pe parchet un covor roşu, un dulap de haine cu uşile îmbrăcate în piele albă sintetică, două fotolii roşii de o parte şi de alta a unei măsuțe de sticlă, pe care se află o vază de cristal greu, iar pe perete o reproducere a tabloului lui Renoir *Îndrăgostiții în iarbă),* cu un mic vestibul, o chicinetă şi baie.

Mă bag sub duş savurîndu-l îndelung, să dau jos de pe mine tot praful, nesiguranța şi angoasa metropolei. După aceea întind pe covor vechiul meu pled trandafiriu şi perseverez în diferite poziții Hatha Yoga pînă cînd, golit aproape de orice amintire a zilei irosite, mă întind în vederea relaxării finale.

Cu o țigară şi cu o carte despre Himalaia, pe care o cunosc aproape pe dinafară, aştept întoarcerea din schimb a maistrului de secție Břetislav Laboutka, cu care împart locuința, îl aştept pe Břeťa, băiatul cu care locuiesc împreună de trei ani.

Intră cu părul ud, proaspăt, vesel şi vioi de parcă abia s-ar fi sculat, deşi e ora 11.30 noaptea şi se află la capătul schimbului obositor de după amiază şi a întîlnirilor de fiecare zi cu Miluška lui. Se bucură sincer de tenişii cumpărați de la Praga, îi încalță imediat şi-mi cere mereu să-i povestesc despre capitală.

Din cei douăzeci şi trei de ani ai săi Břeťa a petrecut douăzeci în micuța localitate Dolní Žleb, pierdută în mijlocul pădurilor, în imediata apropiere a graniței cu Germania, nelegată de lumea înconjurătoare nici măcar printr-o şosea. Viața mea îi apărea ca un film colorat pe ecran panoramic. Îi mărturisisem absolut totul, iar Břeťa, ascultător avid, se descurca în trecutul meu aventuros mai bine decît mine (cu prezentul meu liniştit nu-i de acord şi-şi manifestă dezacordul bătăios şi pătimaş).

— O zi întreagă în Praga şi n-ai fost în stare decît să cumperi iaurt, salam şi tenişi şi să dai pe gît trei halbe ? ! strigă la mine în timp ce dă cu cretă pe tenişii săi noi, de parcă albeața lor nu i-ar părea destul de imaculată.

— Am fost şi în Stromovka.

— Plimbare şi bere ! Ca un moş !... se strîmbă el, pentru ca apoi să întrebe cu voce joasă : Ai fost şi la podul acela... ?

I-am povestit lui Břeťa şi despre încercarea de sinucidere şi băiatul ăsta al meu parcă m-ar invidia pentru ea... Are impresia că nu-şi trăieşte viața din plin.

— Aa ! Mîine soseşte Edita, ştii care...

— Edita, Edita ta... şopteşte Břeťa şi pentru prima oară de la venirea sa, încetează să se

Clubul cărții digitale 2024

mai agite. Îi povestisem lui Břeťa absolut totul.

— Şi tu zaci aici liniştit cînd mîine —! izbucni în clipa imediat următoare.

— O să stea aici cel puţin o săptămînă, ba o să-mi aducă şi o pisicuţă să mă distreze. Dacă te interesează ţi le pasez pe amîndouă.

Břeťa îşi termină de văcsuit tenişii în tăcere, neconvingător şi se strecură tiptil în baie. În alt loc nu ne putem izola cînd unul dintre noi doreşte să fie singur. Abia acum am înţeles emoţia bruscă a băiatului. Unica dragoste de pînă acum a lui Břeťa se numeşte Miluška, o asistentă medicală frumuşică, tinerică şi drăgălaşă, dar prostuţă, la orice răspunde „fain" şi de altfel prea multe nici nu ştie — Edita, bineînţeles, e altă stofă. Iar din povestirile mele (or fi frumoşi munţii, dar altfel plictisitori) Břeťa ştie totul despre Edita, cunoaşte chiar şi cel mai profund suspin al ei... despre Edita ai într-adevăr ce povesti. În afară de asta bănuiesc că Břeťa — deşi el afirmă cu tărie contrariul — n-a avut încă o femeie.

Břeťa a stat sub duş şaptezeci de minute.

2/ „...arăţi superb, Vík, şi ai *o culoare aurie de munte...*" îi spusese ing. Edita Benningerová (29) lui Vík, atunci cînd docentul Faktor, îndemnat de ea, i-l dusese în laboratorul 208.

„Bronz auriu alpin" îi spunea Edita lui Vík pe vremea cînd dragostea lor era la apogeu, în urmă cu patru ani, în munţii Tatra. Pielea de un alb strălucitor a Editei nu se pigmentase nici acolo, în timp ce Vík, care se bronza tot-

deauna uşor, fără nici un efort, căpătase în munţi o culoare deosebită, aurie. Pe atunci asta o excita, azi are interesul s-o spună.

„În schimb tu eşti destul de palidă", îi răspunsese batjocoritor Vík şi se dusese să privească pe fereastră.

Edita ridicase sprîncenele a căror arcuire fusese corijată şi pricepuse imediat că un nou şi periculos obstacol i se punea în cale. Ca şi cînd nu ar fi fost şi pînă acum destule : lucrarea ei de an asupra colesterolului se împotmolise, în vreme ce, principalul ei adversar, Libor Lenk, obţinuse cel puţin două rezultate importante. Conducerea ICCOA raportase deja forurilor superioare îndeplinirea sarcinii Editei ca pe o reuşită excepţională a întregului institut... Ce scandal ar ieşi dacă n-ar putea s-o termine ! Şi asta pînă la cel mai tîrziu 30 iunie, cînd expiră ultimul termen ce-i fusese acordat. Tot la 30 iunie ieşea la pensie docentul Faktor iar conducerea Institutului hotăra definitiv cine va prelua conducerea importantei secţii a II-a : Edita Benningerová sau Libor Lenk (vai de cel care nu va lua-o). Azi e 2 iunie, dimineaţa. Mai rămîn doar douăzeci şi nouă de zile.

Edita îşi aşezase mîna pe umărul lui Vík şi-l întorsese cu faţa spre ea. Avea în adevăr cea mai frumoasă culoare alpină cu genele şi sprîncenele aurite de soare, cu faţa aceea pe care văzuse (şi de multe ori provocase) toate stările sufleteşti în stare să le exprime o faţă omenească... Am trăit împreună trei ani uluitori. Dacă s-ar ivi prilejul, de ce n-am reedita cîte

ceva din ei ? Ar ajunge poate şi numai cîteva zile.

Faţa atît de binecunoscută a lui Vík a trădat o urmă de interes — măcar şi fugitiv — abia cînd a văzut-o pe Nadia Frýbortová, laboranta Editei.

„O iau cu mine la Ústí", reacţionase Edita prompt. Dotată cu cele mai felurite aptitudini, Edita cultiva pînă la treapta superioară a profesionalismului arta de a valorifica din plin momentul, situaţia, persoana, ziua sau minutul dorit. Prin urmare, în munţii aceia ai săi Vík nu se transformase într-un sloi de gheaţă, într-o piatră neînsufleţită... pare doar că se află undeva, departe. Rămîne doar să mi-l reaproprii, măcar pentru acele cîteva zile de care am nevoie.

Nadia Frýbortová ar fi nimerită. Tipul de fată care e capabilă să dea unui bărbat totul, pînă la autodistrugere (ceea ce, conform mărturisirilor ei, i s-a întîmplat pînă acum de trei ori). Cu înclinaţii permanente pentru accidentări grave de parcă le-ar cere singură, se pricepe perfect să ofere bărbaţilor ceea ce ei îşi doresc în mod deosebit. Cu atît mai rău pentru ea. Pe lîngă toate, frumuşică şi n-are decît douăzeci şi doi de ani. Îl vom ataca pe Vík din două flancuri — şi Edita îi dădu de înţeles laborantei că-i necesar să-şi cumpere — în vederea deplasării sale în interes de serviciu — cel mai agresiv costum de baie, pe care i-l va plăti ea.

Soarele de iunie îşi arunca lumina sa dogoritoare asupra ferestrelor mari ale laboratorului 208, reflectîndu-se orbitor în cromul şi sticla lor, iar căldura înăbuşitoare care provoca volatilizarea dizolvanţilor în vapori otrăvitori cu un miros dulceag, greoi, îngreuna mişcările şi chiar respiraţia. Nadia Frýbortová avea obrajii încinşi ca de pe urma unui efort, laboranta lui Lenk, Poláčková, îşi sufla degeaba în decolteul umezit de transpiraţie, doar Libor Lenk, omul de fier, încorsetat ca totdeauna în cămaşă albă şi cravată neagră, şedea răbdător pe scaunul său incomod, moşmonind neobosit la microsintezele sale. Acum tace, dar tăcerea lui va ţine doar pînă la 30 iunie. Peste douăzeci şi nouă de zile va deschide gura şi mă va înghiţi.

Edita îmbrăţişă cu o privire rece rezultatele cercetărilor sale de un an întreg : sosurile groase, de culoare întunecată din eprubetele rotunde de distilare şi din cele zvelte tip Erlenmayer, pasta întunecată, lipicioasă ca mierea din vasele plate de tip Petri şi de pe lamelele orare — din punct de vedere ştiinţific lucrarea a fost realizată. Industria are nevoie însă de cristale albe, solide... rămîne prin urmare să găseşti reţeta de bucătărie, modul de a le extrage din această miere păstoasă : prin îngheţare sau fierbere, suprasaturare cu săruri sau cu alte ingrediente... Uneori i-a reuşit, alteori nu — industria are însă nevoie de o reţetă simplă care să-i permită să le obţină în mod sigur şi precis, de fiecare dată... Pentru Vík ar fi o nimica toată.

Edita începuse, febril, împinsă parcă de un arc, să suie cu liftul la etajele superioare și să coboare pe scări pentru a obține formalitățile de călătorie și aprobarea deplasării Nadiei Frýbortová, să aranjeze ca poșta să-i fie trimisă la Ústí, să comande fotografia patentului corean și să găsească un traducător din coreeană, să rezerve camere la hotelul din Ústí, primită peste tot cu amabilitate și zîmbete — DUPĂ 30 IUNIE AR PUTEA DINTR-ODATĂ SĂ ÎNCETEZE — răspunzînd la ele cu un surîs strălucitor și rezolvîndu-și în drum interesele personale la diverse telefoane (la telefonul din laboratorul 208 era spionată de Libor Lenk), treizeci de trandafiri de culoarea ceaiului, cu cozile de cel puțin patruzeci de centimetri, de trimis doamnei Larsen la ambasadă, de urgentat expres la Probyt cada trandafirie pentru Kaleš, iar lui Kaleš să-i amintească delicat să urgenteze trimiterea tablei de aramă promisă pentru acoperișul cabanei, să telefoneze în problema aprobării de obținere din import a unui arbore cu came pentru citroenul lui Rubeš și să transmită discret salutările sale doamnei Rubešová, să-i dea un telefon lui Rameš pentru că de o săptămînă nu i-a mai telefonat și să-l sune pe Valeš, care n-a mai căutat-o la telefon de o săptămînă — printre picături reușise să obțină prin rugăminți patru creuzete de calcinare din platină, să smulgă prin amenințări o garnitură completă din sticlă Pyrex Super și să obțină, prin valorificarea calităților sale feminine, promisiunea efectuării preferențiale și urgente a analizelor... Ce-o să mai caște

Vík ochii cînd o să vadă cum știu să storc orice am nevoie de la posacii funcționari ai ICCOA-ului !

În laboratorul 208 buna dispoziție a Editei dispăru ca prin farmec. Laborantele plecaseră și în liniștea apăsătoare din încăpere — nici muzica difuzorului n-o suporta ! — Libor Lenk clocea pe taburetul său migăloasa și interminabila sa microsinteză — o să stea aici, aplecat deasupra ei, pînă la noapte. Edita cuprinse, într-o privire dușmănoasă propriile sosuri, paste și melase întunecate la culoare : n-am vrut niciodată să fac așa ceva și nici nu vreau, pentru mine știința înseamnă imaginație, eleganță și spirit, pe scurt artă... și toate astea trebuie să capoteze în această salahoreală idioată. Și apoi, pentru mine viața înseamnă să fiu înconjurată de oameni pe care să-i impulsionez sau să-i frînez, să-i cîștig ori să-i direcționez — asta-i meseria care mă pasionează și mă distrează. Pur și simplu condusul mașinii — ungerea rulmenților și strînsul șuruburilor poate s-o facă orice neisprăvit de mecanic.

— Am să plec pentru un timp la Ústí, se adresă Edita spatelui lui Lenk. Acesta ridică din umeri fără să se întoarcă.

La 30 iunie cînd am să mă instalez la volanul secției a II-a am să-l păstrez pe Lenk ca mecanic. În locul meu el n-ar fi atît de mărinimos. Dacă pierd însă... va fi *teribil de rău*. NU POT SĂ-MI PERMIT să pierd, asta-i !

Pe culoarul cu uși albe Edita aruncă o privire aspră numărului 201, biroul șefului, coborî cu liftul la parter, ambală motorul Re-

nault-ului său bleu metalizat şi pătrunse în tumultul orelor de vîrf ale după amiezei, unora nu le place să circule la ora asta, pe mine însă mă distrează, se strecură cu agilitate printre convoaiele blocate, trecu cu neruşinare peste şinele de tramvai, ului cu claxonul său strident, făcîndu-l să-şi piardă capul şi mai-mai să facă un accident, pe şoferul unui Trabant cu număr de provincie, care se grăbi, speriat, să-i facă loc şi parcă, obraznică, unde îi veni la îndemînă (blondele frumoase nu plătesc amendă), cu surîsul ei strălucitor intră în magazinele frecventate în mod curent unde vînzătorii o întîmpinară zîmbind şi ea le întoarse zîmbetul, alegînd din bun ceea ce e mai bun, un costum fin de baie alb, cu spatele decoltat, căpşune calitatea extra, un cartuş de ţigări Muratti Ambasador, o cremă norvegiană şi un pieptăne din carapace de broască ţestoasă veritabilă, iar pentru amărîţii din Ústí trei sticle de brandy franţuzesc Seguin V.S.P. Napoleon, un dar ideal, datorită ambalajului impozant cu crinii Bourbonilor şi leii săi de aur, doar pentru şaisprezece bonuri mizere, adică doar ceva-ceva mai scump decît cel mai ieftin rom autohton. Opri motorul în faţa casei şi odată cu el se stinse parcă şi ea. Aici sfîrşesc zilele mele.

Apartamentul spaţios şi luxos era învăluit în penumbra storurilor trase, dar chiar dacă ar fi fost ridicate mult tot nu s-ar fi luminat, dar Bohumil nu suporta privirile oamenilor din casele vecine — sînt atît de apropiate şi de înalte că trebuie să las mult capul pe spate ca să pot zări o fîşie îngustă de cer.

Să fac un duş, să pregătesc valizele şi abia după aceea să fac o baie bună, Bohumil se află în camera lui şi oricum nu ne grăbim să ne vedem.

Cu cina nu-mi fac de fel probleme, pentru mine vîr în grătarul electric o bucăţică de carne de vită şi o las să se frigă în sînge, îmi pregătesc o farfurie de salată şi ca desert căpşune proaspete. Cina lui Bohumil se compune dintr-un pahar de lapte degresat. Pîine nu consumăm.

Fix la orele 20 bat în gongul de bronz (la început m-a încîntat, pe urmă mi s-a părut caraghios, azi îi apreciez doar calitatea de a anunţa în mod exclusiv întîlnirile) şi Bohumil se grăbeşte cu paşi mărunţi la lapte. E îmbrăcat în pijama, pentru comoditate şi în halat, ca să nu-i fie frig şi are cincizeci şi patru de ani. *Dar dacă nu l-aş fi luat...*

O sărutare simbolică, iau loc în faţa farfuriei cu carne, iar Bohumil îşi soarbe cu înghiţituri mici laptele.

— Arăţi bine, iubito, spune Bohumil.

— Mulţumesc. Ce-ţi face rinichiul ?

— Mai bine, mulţumesc.

— Mîine plec la Ústí. Poate rămîn mai multă vreme.

— Trebuie să fie frumos acum la ţară. Ce spune Vík ?

— Nu pare prea entuziasmat. Iau cu mine o laborantă.

— Poţi să rezolvi pînă la 30 iunie problema colesterolului ?

— Trebuie.

— Ai să reuşeşti.
— Mulţumesc. Pleci undeva ?
— Agenda pe iunie e plină.
— Aş vrea să-mi împrumuţi Volga ta.
— Renault-ul se asortează mai bine cu părul tău.
— Am nevoie de o maşină mare. Îţi las Renault-ul meu.
— Cum vrei tu, iubito.
— Mulţumesc.
Bohumil şi-a terminat de băut laptele, o sărutare simbolică şi se întoarce în camera lui. Nu ne mai vedem, Bohumil lucrează zilnic pînă la miezul nopţii. Predă chimia fizică la Universitate, conduce cabinetul de chimie al Academiei de ştiinţe, face parte din diverse comisii, consilii, colegii şi uniuni. E un om amabil şi dacă îşi face timp cîteva minute îmi dă, binevoitor, sfaturi preţioase.

Mai fac puţină lectură, dar la ora nouă încep să casc. Pentru Vík asta era „o oră de după amiază tîrzie", la miezul nopţii eram în plină activitate, iar punctul culminant îl atingeam cam pe la trei dimineaţa... şi el însă în munţii aceia ai lui s-a stins şi s-a trecut. Pînă la 30 iunie au mai rămas doar douăzeci şi opt de zile. Dar şi douăzeci şi opt de nopţi.

Toaleta de seară îmi ia o oră întreagă. Să arăt proaspătă cere eforturi din ce în ce mai migăloase — pe atunci, cu Vík, era suficient să intrăm împreună sub duş.

Edita se pregăti şaptezeci de minute pentru a rămîne frumoasă.

3) Nadia Frybortová (22) nu făcuse ochii mari (cum greşit îşi închipuise Vik) atunci cînd şefa ei, inginera Edita Benningerová hotărîse deodată că o va lua cu ea la Ústí — Nadia doar *se prefăcuse că-i face*, ceea ce constituia unul din numeroasele semne tainice prin care cele două prietene, Edita şi Nadia, îşi colorau cele opt ore anoste petrecute zilnic în laboratorul 208. În spatele *simpaticului coleg* Libor Lenk îşi schimbau, înecîndu-se de rîs, atîtea şi atîtea astfel de semne ingenioase, încît compuneau împreună o întreagă pantomimă plină de cruzime, în care mult urîtul Lenk era zilnic suprimat prin zeci de moduri ruşinoase de aplicare a pedepsei capitale.

Moleşită de căldură, suflîndu-şi de pe frunte şuviţele umede de păr, Nadia mesteca cu o paletă de crom scîrboasele amestecuri de terciuri şi melase lipicioase (preparatele Editei pe bază de lanolină se împotriveau cu o indărătnicie ciudată oricărui mod de manipulare) şi cu o răbdare de-a dreptul supraomenească încerca să le împingă în nişte eprubete de sticlă, încercare ce nu-i reuşea deloc — altcuiva decît Editei i-aş fi aruncat cît colo rahaturile astea, ce fel de produse or mai fi şi astea ! Sînt grozav de curioasă să ştiu cum şi-o fi închipuind Edita să scoată din rahaţii ăştia cristale în regulă, ba încă pe scară semiindustrială, şi asta repejor de tot, pînă la 30 iunie — numai că ea, dacă-şi pune ceva în cap, reuşeşte la sigur.

Edita e mare parşivă, eşti silit însă s-o invidiezi cu cîtă uşurinţă pătrunde oriunde şi, mai uşor încă, totdeauna învingătoare, e în stare să

părăsească totul — la mine-i cu totul pe dos, intru pînă deasupra capului în orice și ies de acolo, de fiecare dată, distrusă !

Am un ghinion teribil. Primul meu prieten a împrumutat de la mine motocicleta lui taică-meu și a întins-o cu ea (de atunci bătrînul nici nu vrea să mai știe de mine). Cu al doilea s-a terminat la tribunal, s-a descoperit că era jefuitor de biserici și a încasat pentru asta treizeci de luni, iar eu patru ca „tăinuitoare“ (de fapt însă eu nici n-am știut că el furase sfîntul ăla sculptat în lemn, îmi spusese că este restaurator), e drept, condiționat pe timp de un an, așa că n-am stat la pușcărie (cazier însă tot mi-au făcut), această a doua dragoste, înainte de a pleca la gherlă, tot a avut timp să mă aducă în fața comisiei de întreruperea sarcinilor și eu, proasta, din cauza lui am părăsit liceul profesional de chimie cu o lună înainte de maturitate !

Un an după aia am dus-o prost al naibii, în Praga nu prea plouă cu posturi de chimiști, iar pentru cei cu școala neterminată și cu cazier cu atît mai puțin. Pe lîngă asta n-aveam nici unde sta și mă lăsaseră și nervii — în anul ăla am trăit de pe o zi pe alta, am spălat vagoane în gara centrală din Praga și dușumele într-un local împuțit din Karlin, am despicat rațe congelate și am răzuit solzi de pește (asta a fost cel mai rău dintre toate) pînă cînd Edita m-a cules de pe trotuar, m-a luat la ea, mi-a împrumutat două miare, mi-a făcut rost de un salariu nevisat măcar, mi-a ajutat să capăt o locuință

frumoasă și mi-a mai împrumutat încă trei miare (pe astea încă nu i le-am înapoiat).

Totul ar fi putut merge bine, numai că, între timp, a apărut cea de-a treia dragoste a mea, Richard, un bărbat însurat din Pardubice, pe care fapt e că l-am iubit și doi ani i-am îndeplinit orice dorință... domnul Richard însă a revenit la soția sa din Pardubice și chestia asta aproape m-a ucis. Edita mi-a proorocit ce-o să se întîmple încă din primul moment și tot ea m-a sfătuit să-i dau din timp papucii lui Richard — numai că eu tot n-aș fi fost în stare să fac ca ea.

— E adevărat că merg mîine cu dumneavoastră la Usti, doamnă inginer ? o întrebă Nadia pe prietena sa Edita. În fața lui Lenk și a altor străini ne vorbim la persoana a doua plural (Edita ține la asta), ceea ce este absolut inutil, dar în același timp amuzant.

— Pentru îndeplinirea la termen a sarcinii noastre este absolut necesar ! răspunse pe tonul său oficial Edita și în spatele lui Lenk mimă prin semne : cel puțin scăpăm pentru un timp de boul ăsta.

Tot pe la spatele lui Lenk, Nadia mimă din mîini răsucitul gîtului, dar tare rosti cu un glas scrobit :

— Aștept cu bucurie să-mi îmbogățesc cunoștințele profesionale în uzinele din Usti.

Grozav, prin urmare mergem la Usti și vom face baie în Labe. S-ar putea chiar toată luna iunie... motive să mă grăbesc n-am. În Praga n-am să-i lipsesc nimănui și nici n-o să-mi lip-

sească nimeni de aici... sentimentul de a fi liber e cîteodată foarte plăcut.

Cu permisiunea șefei sale de a pleca de la laborator mai devreme pentru „a-și face pregătirile de rigoare", Nadia părăsi, curînd după prînz, clădirea cenușiu-maronie a ICCOA-ului ieșind în căldura și lumina de-afară și — neștiind deodată ce să facă cu atîta timp liber — hoinări la voia întîmplării, înaltă, zveltă, cu umerii ușor aduși spre față și cu mîinile înfundate în buzunarele blugilor jerpeliți, luînd-o pe strada Vinohrady în jos, spre centru. Costumele de baie din vitrină îi amintiră de vorbele Editei și Nadia, cu un zîmbet amuzat (ar fi o chestie tare ca Edita să mă paseze celebrului ei Vik) își alese un bikini scump, de culoare roșie, de o croială cît se poate de agresivă, ceru bonul pentru decontare (Edita n-are decît să plătească dacă-i place să comande) și cu primul tramvai se îndreptă imediat, pentru a-l proba, spre ștrandul ei favorit din Podolí.

Pentru opt coroane pe zi mi se oferă un palat cu grădini suspendate : un bazin acoperit, cu pereți de sticlă, unde tot anul e temperatură și apă caldă, accesul de dimineața pînă seara, dușuri, aburi și saune, coafor, restaurant, bufet și terase, alte două bazine în aer liber, tribune expuse spre soare, pe ale căror bănci te poți întinde așa de bine (astea-s grădinile mele suspendate), un gazon întins, verde, străjuit de o stîncă acoperită cu tufișuri înflorite — nu vin aici zilnic doar ca să înot, vin aici *să locuiesc* (în luxoasa mea garsonieră doar dorm).

Îmbrăcată în noul său costum roșu, Nadia plonjă în bazinul mare descoperit și înotă patru lungimi de bazin (asta e micul meu ritual introductiv prin care uit că undeva există și o oarecare Pragă). În orele care trecură se plimbă pe peluze, pe asfalt și pe plăcile albe de marmoră, se așeză pe bănci și pe blocstarturi, ascultă la tonomatul din restaurant cîteva melodii, se întinse pe dalele calde ale teraselor și pe scaunele de lemn încălzite de soare sus, în tribune, urcă prin iarbă pînă la gardul împrejmuitor de sîrmă — o siluetă singuratică, înaltă și flexibilă, cu pielea umedă, de un bronz auriu, cu o coamă de păr arămiu și ud pe ceafă, de o frumusețe provocatoare care respingea, batjocoritoare, încercările bărbaților de a-i tulbura singurătatea. Sînt ca țînțarii odată cu venirea serii, din ce în ce mai obraznici, nerușinați, caraghioși și proști, uneori numai timizi sau chiar amuzanți — toți însă vor să înțepe. De înțepătura lui Richard era gata să mor. Oare nu se vede asta pe mine ? Acum am pielea tăbăcită, rezistentă la orice.

Din nou plonjă Nadia în apa albastră a celor trei bazine ale sale înotînd zgomotos, avidă de mișcare, craul și fluture, făcînd întoarceri spectaculoase, în care se îmbinau laolaltă veselie și sălbăticie, pasiune și gingășie. Se întinse apoi, cu fața în sus în iarba încălzită de soare, într-o stare de relaxare și dulce oboseală, fremătînd încă de emoție, ca după un act reușit — aici, în locul acesta, nu-mi lipsește nimic.

Pe stadionul din Podolí trăiesc, în laboratorul 208 îmi cîștig existența, iar în garsoniera

mea luxoasă merg doar ca să dorm. Se lăsase deja întunericul cînd Nadia, obosită deodată de drumul lung cu tramvaiul de la un capăt la celălalt al Pragăi, ajunse în sfîrşit acasă şi se urcă cu liftul la etajul nouă.

Un vestibul cu dulapuri ascunse în perete, o cameră cu trei ferestre mari, două canapele, un fotoliu galben şi telefon — toate pentru o chirie de 500 de coroane lunar şi pe deasupra, pe gratis, întreţinere, curăţenie, spălatul ferestrelor şi la fiecare trei ani zugrăveală. Edita a trăit aici cu Vik trei ani, iar cînd s-a mutat în uriaşul apartament al profesorului Bohumil Benninger, a reuşit să obţină pentru mine garsoniera asta confortabilă, unde n-ai altceva de făcut decît să fii fericit (e drept însă că-n fiecare lună trebuie să scoţi din buzunar cele 500 de coroane).

Vreme de doi ani Richard venea să mă viziteze aici de la Pardubice, după cum se putea aranja, pentru două ore sau pentru două săptămîni. În chicineta asta frigeam pui, în baie ne spălam dinţii, folosind împreună acelaşi pahar, în fotoliul ăsta galben se aşeza ca un sultan, iar eu îngenuncheam pe covor, cu capul pe genunchii lui şi el îmi mîngîia uşor părul şi eu îi sărutam mîna...

După doi ani Richard mi-a explicat că femeile sînt ca maşinile, bărbatul îşi doreşte o maşină nervoasă, sport — asta eram eu — dar pînă la urmă îşi cumpără un Sedan familial — adică nevastă-sa din Pardubice, cu care circulă acum. Anii ăştia doi trăiţi cu Richard (cu excepţia clipelor cînd mă gîndeam la viitor) au

fost totuşi nişte ani frumoşi... chiar prea frumoşi de mi-e teamă şi ciudă uneori că după toate astea n-am să mă mai pot îndrăgosti niciodată.

Nadia se dezbrăcă şi — goală — măsură de cîteva ori cuşca ei de beton, cu adevărat nu i se mai poate aduce nici un fel de îmbunătăţire (de altfel, administraţia blocului nu admite, categoric, nici o transformare), apoi, înfometată, se aruncă asupra frigiderului. În afară de patru ouă (le las pentru micul dejun) înghiţi nesătulă tot ce găsi în el: sardele, piftie de porc, un sfert de kilogram de jumări şi un tub de pastă de peşte (să nu se strice, dacă tot n-am să fiu aici), la care adăugă un pachet de biscuiţi „Orange“ dulci, un rest de muştar dulce şi o cutie cu ceapă în sos dulce — acrişor — eu pot să mănînc orice şi în cantităţi uriaşe şi tot nu mă îngraş niciodată, iar apetit am mereu, pe semne că-i vreo defecţiune metabolică, sau cum îi spune, în afara celor 500 date la chirie, restul de parale le mănînc — de aia trebuie să am grijă să nu rămîn niciodată fără o slujbă permanentă şi binişor plătită.

Culcată pe canapeaua neaşternută (de asta mă servesc ca de o canapea şi din această cauză n-o aştern niciodată, pe cînd cealaltă ţine loc de pat şi o las cu aşternutul pe ea tot timpul), ascultă un timp muzică de la difuzor şi apoi adormi. Noaptea se trezi din cauza difuzorului lăsat deschis, se întinse după el şi îl închise, gîndurile dădură o clipă ocol celor patru ouă rămase în frigider dar îi fu prea lene să se

scoale, așa că doar se rostogoli pe cealaltă canapea și dormi buștean pînă la ziuă.

Dimineața începu frumos : un soare luminos strălucea pe cerul albastru ca de pe paginile unui abecedar, cele patru ouă fierte moi și golite într-un pahar aveau gălbenușul ca portocala, străzile străluceau și miroseau frumos după stropitul de dimineață, iar oamenii din tramvai erau aproape simpatici (dar asta și pentru că n-am să-i mai văd o vreme). În fața Institutului se vedea deja strălucind în soare Volga neagră și încăpătoare a Editei.

În laboratorul 208 însă, storurile nu erau încă ridicate, iar lămpile de siguranță cu grătar clipeau încă în duhoarea grea și dulceagă, în fumul dens, vălătucit — Lenk iar a rămas peste noapte în laborator și a dat gata cele șaizeci de țigări cota zilnică ; laboranta lui, Marta Poláčková, biata de ea veșnic speriată, se descălțase și, călcînd ușurel pe dalele de mozaic (ca să nu-l trezească pe Lenk, în fața căruia își dă duhul de spaimă), spăla scrumierele lui Lenk — de-am pleca mai repede de aici și de ne-am întoarce abia la Crăciun !

Puțin după șapte Nadia și Edita se așezară pe banchetele spațioase din față ale Volgăi și în acompaniament de muzică și rîsete o porniră pe autostrada spre Ústí.

— Am impresia că n-or să ne poarte chiar pe brațe acolo, îi spuse Edita, strîmbîndu-se, Nadiei.

— Cu toate astea noi o să încercăm să-i convingem, răspunse Nadia la grimasă tot cu o grimasă.

— Eventual o să-i forțăm, puse punct Edita și mașina mare și neagră, cu cele două blonde într-însa, intră, după șaptezeci de minute de alunecare lină, în curtea fabricii din Ústí. Primul lucru pe care îl văzu Nadia, la coborîrea din automobil, fu meterezul înalt, de culoare bleu-cenușie, al munților. Erau aproape de tot, să-i atingi parcă cu degetul.

4/ Trezirea la o zi nouă aduce puțin cu a te naște din nou, proaspătul trezit e parcă mai tînăr, plin de dorinți (și prin urmare vulnerabil și prost) — un exercițiu de Hata-yoga timp de o oră potolește aceste valuri extravagante așa cum reușește doar viața în scurgerea ei, aducîndu-le la nivelul calmului lipsit de dorințe (și prin urmare al invulnerabilității și înțelepciunii). Relaxarea de la sfîrșit e mai mult o lipsă de cunoștință decît somn și este numită sugestiv savásán — poziția mortului. A-ți începe în felul acesta ziua este ca și cînd ai muri puțin.

Vik se ridică fără plăcere de pe pătura sa de gimnastică roz întinsă deasupra covorului dintre paturile celor doi colocatari, bău ceaiul fierbinte, neîndulcit, pe care Břeťa i-l pregătise și-l turnase în termos, se îmbrăcă fără să acorde mare atenție acestui act și ieși din casă. În aerul transparent al dimineții de iunie părea că meterezele bleu-cenușii ale munților au coborît în timpul nopții pînă la porțile orașului și fabricii.

Captivat de această priveliște Vik se întoarse cu un bloc mai înapoi, la locul unde își parca

mașina și urcă cu ea pe dealul Střížov, de unde puteai să vezi munții cu mult mai bine decît din stradă.

Cu acest prilej făcuse și o baie în eleșteu și cum apa era încă destul de rece, se încălzi iar la soare, ceea ce îi produse o vagă senzație de moleșeală pe care și-o înlătură printr-o nouă baie în lac, astfel încît ajunse la laborator cu circa 90 de minute mai tîrziu.

Pe masa sa de lucru ședea Edita Benningerová iar în colțul lui preferat, pe pervazul ferestrei laboranta ei — fata aceea aproape frumoasă.

— Iată-mă, spuse Edita cu cel mai strălucitor surîs al ei.

— Bună ziua, domnule inginer, îl salută frumoasa laborantă.

— Bună ziua, răspunse Vik privind-o îndelung pe frumoasă, pînă își aminti că o cheamă Nadia.

— Îmi era teamă că n-ai să mai vii, zise Edita, făcînd un vizibil efort pentru ca în vorbele ei să nu se strecoare nici un miligram de reproș ci, dimpotrivă, o tonă de bunăvoință amabilă.

— Și dumneavoastră v-ați temut ? o întrebă Vik pe Nadia.

— Sigur, dacă nu mai veneați...

— Pentru că e un soare așa de grozav. Cînd o să plouă am să recuperez. Dumneavoastră lucrați în fiecare zi la fel ?

— E un lucru normal doar, nu ? răspunse cu prudență Nadia.

— Dar destul de obositor, nu ? i-o întoarse Vik.

— Vik are perfectă dreptate, interveni repede Edita. Și pe urmă Vik nu este un chimist de duzină ci un mare artist al sintezelor organice. Într-o oră ajunge la mai multe concluzii decît eu în șase luni.

— Văd că dorești să-mi ceri ceva, rosti Vik fără să se lase impresionat de cuvintele Editei și, deschizînd frigiderul, scoase din el laptele și ultimul borcan de iaurt cumpărat la Praga și se apucă liniștit să le consume.

— Doar un fleac, un lucrușor fără importanță, mic mititel, glumi Edita și începu să-și prezinte cu înfrigurare cremele și pastele ei din lanolină, producte respingătoare chiar și numai la vedere.

Înainte de a-și termina micul dejun Vik înțelesese dificultatea în care se găsea Edita. Tema lucrării ei consta în izolarea colesterolului din lanolina care se îndepărta din lîna oilor la spălare. Îl obținuse, dar printr-o metodă relativ complexă și care „nu-i reușea întotdeauna la fel de bine“ — mai rămînea deci numai o muncă de bucătăreală agasantă : repetarea cu răbdare a procedeului folosit, verificarea fiecărui detaliu, grija pentru puritatea semiprodușelor, a substanțelor chimice și pentru curățenia ustensilelor de laborator din sticlă... Vik recitase totul celor două blonde de la ICCOA pe tonul unui profesor la o lecție în fața anului I al liceului industrial de chimie. Tot timpul privise distrat picioarele Nadiei.

— Astea le-am auzit încă din primul an al liceului... obiectă Nadia și își trase fusta peste genunchi.

— Atunci arată doamnei inginer ce știi, mîrîi spre ea Vik.

— Vik, te rog mult, experimentează încă o dată împreună cu noi tot procesul, îl rugă alintîndu-se Edita. Măcar să te uiți din cînd în cînd, noi o să facem totul, închipuiește-ți că sîntem laborantele tale...

— Bine, fetelor, dacă altfel nu se poate, am s-arunc o privire. A, să nu uit, care din voi are mai puțină treabă poate să-mi spele sticlele de lapte și borcanele de iaurt, sînt vreo zece după frigider. Acum trebuie să mă duc în hală, zise Vik, își scoase cămașa și îmbrăcă pe pielea goală un halat de in albastru cenușiu. Apoi plecă în inspecția sa zilnică.

Ultimul post ocupat de Vik în fabrică era acela de inginer chimist (exact postul pe care l-am primit aici în uzină, în urmă cu șaptesprezece ani, după terminarea facultății din Praga), cel mai mic post de tehnician în industrie, ceva în genul „fată bună la orice". Lui Vik îi convine de minune, parcă s-ar afla în concediu întocmai ca un colonel de stat major pe post de recrut însărcinat cu supravegherea popotei și bucătăriei cazărmii.

Își îndeplinește fără efort îndatoririle printr-un consum de energie pe parcursul a numai cîtorva zeci de minute zilnic.

Traversă hala uzinei, se așeză pe balustrada scărilor, pe trepte, pe scaunele maiștrilor și stătu la taifas cu oamenii (cei care deservesc aparaturi moderne în industria chimică își găsesc întotdeauna timp pentru taifas), vizită atelierele de întreținere (la tîmplărie jucă șase

partide fulger de șah „fără timp de gîndire") și magaziile (cea mai bună cafea — cu o picătură de vișinată turnată în ea — în depozitul de ambalaje), străbătu întreg vastul său domeniu din uzină pînă la punctul cel mai retras (de aici poți vedea prin gardul de sîrmă împletită liziera pădurii), unde se așeză în jgheabul de ceramică din spatele unui cazan ruginit scos la pensie și, fumînd cu voluptate, medită în liniște.

După prînz își făcură apariția deasupra culmilor Munților Metalici norișori albi, compacți, pe care Vik îi numea potrivit necesităților lui, nori „de stabilizare" și după ei își prognostică microclimatul local (înnourări temporare și căldură uscată) pentru restul zilei (vremii îi acordă infinit mai multă atenție decît producției) pentru care alesese din salba de ape a celor douăzeci și două de eleștee pe cea corespunzătoare condițiilor meteorologice — Lesní oprám *. Cu alegerea aceasta îi luă sfîrșit schimbul scurt de azi (orele lipsă vor fi lucrate sub pretextul controlului producției în schimbul de după amiază în proxima zi ploioasă) și îi mai rămase doar să scape de nesuferitele din Praga.

— Am venit să arunc o privire pe la voi, le spuse intrînd în laborator.

— Ți-am spălat cu mîna mea toată sticlăria care se afla în spatele frigiderului. Șaisprezece sticle de lapte, trei borcane de iaurt, o sticlă de lichior cremă de ouă și nouă de rachiu

* Mina din pădure.

bătrîn, îi dădu Edita raportul, ca o veritabilă laborantă, turnînd într-un recipient proaspăt spălat un acid.

Ca să vezi, fetele astea două au spălat, cît ai bate din palme, totul.

— Lichior de ouă nu consum, zise morocănos Vik. Cele două blondine, în vederea activității lor de laborante, își scoseseră bluzele ori ce-or fi avut înainte pe ele și decolteurile halatelor strălucitor de albe ale ICCOA-ului expuneau privirilor triunghiurile adînci ale pielii — albă ca zăpada a Editei, la fel ca atunci, demult... și a Nadiei — goală, Nadia trebuie să aibă o culoare aproape aurie.

— Pe sticla asta scrie însă li-chior-de-o-uă... silabisi Nadia, cu glas vesel, inscripția de pe gîtul sticlei.

— A fost destinat vizitatorilor nesuferiți, mîrîi Vik, așa că mîine să dați fuga să-mi cumpărați încă o sticlă. Ce tot moșmonești la cîrpa aia ?

— Nu-i cîrpă, e halatul dumneavoastră și îl spăl în triclor, răspunse Nadia. L-am găsit dosit după calorifer. Își făcuse un șoarece cuibul în el.

— Îți amintești, Vik ? Halatul ăsta îl purtai și pe vremea cînd lucrai la institutul nostru... rosti încet Edita.

— Da, e halatul șefului secției a II-a din ICCOA, se strîmbă Vik. Sau altfel spus *Sic transit gloria mundi.*

— Îl mai spăl o dată și în amoniac și o să fie ca nou, spuse Nadia. Pielea brațelor ei între mănușile de cauciuc de un roșu viu și mînecile

albe mult suflecate, coatele și brațele ei străluceau umed sub picăturile de apă în tonul cald al unui metal de multe carate. Ia vezi-ți de treabă, puștanca merge pur și simplu la ștrand, și ce zic eu la ștrand, cine știe pe unde se bronzează ? Ei, și ce-i cu asta ?

— O să-ți frecăm și masa iar sticlele ți le fierbem în sodă, spuse Edita.

— Masa o tragem lîngă fereastră, dar mai întîi am să spăl geamul, adăugă Nadia.

Vik se simți cuprins de mînie. Stă de minute întregi (poziția „în picioare" îi este teribil de nesuferită) și privește neputincios la trebăluiala dominatoare a femeilor.

— Lăsați totul cum este și plecați, vă dau în primire sala pentru experimentare ! se răsti nerăbdător Vik, ieșind pe coridor.

O încăpere pătrată, spațioasă, la capătul unui culoar cu două ferestre mari orientate spre nord și spre est (de aici privește Vik norii), trei cazane Pfandler, cu o capacitate de 150 l, scoase din uz, o retortă antică, de origină indefinibilă, o masă crăpată, de ceramică, iar în praful gros, albicios de pe jos o cărare îngustă, ce înconjură încăperea, ducînd spre ferestre (observatoarele astronomice), spre o grămadă de plăci fibrolemnoase (cînd prelucrarea datelor meteorologice, în așteptarea timpului frumos, durează prea mult, Vik se culcă pe ea), iar lîngă zid, sub o husă de igelit o motocicletă japoneză nou nouță (Vik și-a cumpărat-o în vederea excursiilor în tovărășia lui Břefa, dar mașina, prea zgomotoasă, l-a plictisit repede).

— Încăperea numărul nouăsprezece, sala de probe tehnologice, glăsui cu o voce dură Vik. Conform înțelegerii dintre conducerea uzinei noastre și conducerea ICCOA-ului ți-o predau în mod oficial, tovarășă Benningerová, în vederea efectuării operațiilor necesare.

— Uite aici cheia, pe mine vă rog să mă scuzați.

— Pfui! Ce hală de vechituri! exclamă Nadia.

— Serios, chiar vrei să pleci? întrebă dezumflată Edita. E o vreme așa frumoasă, credeam că după amiază mergem undeva împreună și facem baie... Îți amintești? Cele șapte locuri de scăldat ale noastre... salba noastră de lacuri... Mina din pădure, Iezerul de sub coastă. Rîul luncii, Lacul tainic, Scăldătoarea centrală, Apa de argint, Nudistul... Haide, Vik, am mașina aici.

— Și eu, și în plus o motocicletă. Poate altădată. Cheia lăsați-o la poartă, dimineață o luați tot de acolo, spuse Vik privind-o iritat pe Nadia (rîdea) și fugi în vizuina sa, în spatele unui cazan ruginit, iar după șuieratul sirenii, părăsi în grabă uzina.

După colț descuie mașina — ușa se împotrivi și atunci izbi de cîteva ori în ea cu piciorul — și demară puternic. Nu se manifesta amical față de mașină — ca față de tot ce era zgomotos, nesigur, labil, perturbător și enervant.

Apăsînd pe pedala de accelerație pînă la fund zbură pe autostradă în direcția nord și după mai puțin de 15 minute frînă brusc la marginea unui mal abrupt.

Jos, sub el, se întindea Lesní oprám — un eleșteu întins, apărut prin inundarea unei mine părăsite, cu cîteva minuscule plăji acoperite de iarbă, pretutindeni în jur o vegetație luxuriantă crescînd sălbatic printre dărîmături și cățărîndu-se neostenită pe coastele și pantele înalte, împădurite ale masivului muntos principal.

De șaptesprezece ani viu aici. La început pe bicicletă cu un roman și două cornuri, mai tîrziu pe motoretă cu o fată pe tandem, un șirag de cîrnăciori pentru fript și o sticlă de vin roșu ieftin, pe urmă cu prima mașină încărcată de cărți și reviste de chimie... cu cea de-a treia mașină și-a făcut apariția Edita... pe atunci o proaspătă absolventă a facultății de chimie, cu părul — încă — roșu... aduseserăm cu noi romane, cîrnăciori și literatură de specialitate, coniac, măsline umplute, cutii de bomboane și trusa de badminton... Fuseseră zile fermecătoare, dar niciodată ca cele de la început... Prima din fetele de pe tandem semăna cu Nadia.

Vik se aruncă în apă și cam după o jumătate de oră se cățără pe mal obosit și atît de epuizat încît adormi imediat ce se culcă la soare. Trezit apoi de același soare (vreți să fiți fericiți? Retrăgeți-vă, oameni, inhibițiile și emoțiile voastre și dăruiți-le naturii!) înotă din nou și iar se încălzi la soare. La căderea serii se cățără pe malul abrupt și se așeză sub un mesteacăn bătrîn, într-un cuib de verdeață — „tronul său de meditație“ de prin părțile acestea (fiecare din cele douăzeci și două de

lacuri ale lui Vik posedă un astfel de exemplar), stau aici pe iarbă şi privesc apa, munţii şi cerul. De mai mult nu am nevoie şi nu vreau.

O adiere uşoară ce cobora de pe creste încreţi suprafaţa lacului. Vik observă concentrat cum apa lîngă mal rămîne netedă ca oglinda. Doar în mijlocul ei se formase un cerc argintiu mişcător, de parcă vîntul s-ar fi culcat cu burta pe apă... Pîntecul vîntului, şopti înfiorat Vik. Picioarele i-au rămas pe coamele dinspre apus ale munţilor, capul îi e îndreptat spre răsărit, cu braţele piaptănă coroanele copacilor ce străjuiesc lacul şi pîntecul îşi imprimă urma în apă.

Fu întrerupt deodată de un rîs molcom şi se aplecă nerăbdător şi iritat de pe tronul său. Jos de tot, sub mal, zări doi îndrăgostiţi care se zbenguiau pe o pătură în carouri. Faţa fetei era îndreptată în sus, rîsul îi dezvelea provocator gingiile roz, umede şi limba lacomă, nesătulă... ca azi dimineaţă Nadia.

Vik se aşeză din nou comod în fotoliul său şi începu să se autoironizeze (dacă vreţi să obţineţi fericirea această calitate este prima condiţie). Aşa începe întotdeauna. În urmă cu şase ani mă excita la fel de mult puful des de pe ceafa Editei, tînjeam după el (chiar mai mult decît după trupul ei), de simţeam că înnebunesc, ziua eram aiurit, noaptea nu dormeam. Mă prostisem de tot din cauza acelor cîtorva fire înfoiate de păr roşcat de pe un decimetru pătrat de piele albă de femeie — aşa începe totdeauna. De sîngerat mortal însă sîngerezi o singură oară.

Ca de fiecare dată după aceste victorii asupra simţurilor obţinute azi, din fericire, exclusiv prin mijloace raţionale, Vik simţi o undă de fericire calmă izvorîtă din certitudinea — din nou confirmată — că nu va mai aparţine nimănui niciodată.

Pîntecul vîntului, repetă pentru sine, întorcîndu-se fericit la trăirea lucrurilor care nu pot înşela pentru că sînt neperisabile. Doar cu pîntecul a atins vîntul pămîntul, cu picioarele stă înfipt în crestele munţilor iar capul şi-l îndreaptă spre culmi, spre nori şi spre cer. Să trăieşti apa, vîntul, munţii şi norii — vreţi să fiţi fericiţi ? Trăiţi necontenit doar cele mai simple lucruri.

Vik petrecu la Lesní oprám amurgul, seara şi căderea nopţii, cînd se hotărî în sfîrşit să coboare în oraş. În garsoniera lor pentru necăsătoriţi Břeťa, îmbrăcat sumar, cu cuvertura trasă pînă la gît, se culcase deja. Nu dormea încă, căci se ridică în capul oaselor şi lansă ca din puşcă :

— Ei, ce-a fost ?

— O zi frumoasă, zîmbi Vik. Am făcut o descoperire. Te-ai gîndit vreodată că vîntul are pîntece ?

— Vai mie ! se tîngui Břeťa şi surescitat începu să lovească nerăbdător cu picioarele desculţe în patul lui Vik, pînă ce reuşi să-l clintească din loc şi să-l scuture.

— Cînd ai să înveţi să trăieşti lucrurile cele mai simple, îşi continuă Vik predica, fără să se lase impresionat de săriturile şi scîrţîitul patului, numai că Břeťa nu mai putea să rabde.

— Probabil că eşti un om înţelept, Vik, ai trăit lucruri colosale, ai văzut jumătate din ţările globului, eşti şi acum încă cel mai bun chimist, cu oricine te-aş compara, dar cîteodată îmi calci pur şi simplu pe nervi. Tocmai acum ţi-ai găsit să-mi ţii o prelegere despre un afurisit oarecare de vînt şi despre lucrurile cele mai simple ? Acum cînd a venit aici, după tine, femeia pentru care a fost cît p-aci să mori, cu care ai trăit tot ce se poate trăi, cu care ai colindat prin lume, ai admirat Himalaia, ai navigat peste ocean, femeia pe care ai vrut s-o ucizi, care a vrut să te ucidă şi pentru care ai vrut să te sinucizi.

— La ce bun să aminteşti lucruri care s-au pietrificat de mult iar acum nu mai slujesc la nimic — poate doar la autochinuire...

— La ce bun să trăieşti atunci ?

— La întrebarea ta *La ce bun* se poate răspunde prin *Cum* să trăieşti. Despre asta vreau să-ţi vorbesc, despre viaţă... dar tu îmi aminteşti mereu diverse feluri de moarte, care de fapt nici nu s-au comis.

— Viaţa ta nu-i viaţă, Vik. Tu îţi trăieşti doar moartea. Asta-i ultimul şi cel mai simplu dintre lucruri.

— E şi al tău. Vroiam doar să-ţi explic că a trăi lucruri din ce în ce mai simple înseamnă a te elibera treptat şi planificat.

— De ce din ce în ce mai simple ? De ce nu dimpotrivă, mai complexe ? Şi de ce trebuie mereu să te eliberezi de ceva, să fugi, de ce, dimpotrivă, să nu te legi şi să faci din asta ceva ? A venit după tine Edita, Edita ta cu care ai trăit un univers întreg. Ce aţi făcut azi ?

— Absolut nimic. I-am spus doar să-mi spele sticlele şi borcanele de lapte şi iaurt.

— Şi chiar nimic altceva ?

— Chiar nimic. Pe urmă m-am dus să fac baie.

— Şi Edita ce-a făcut ?

— Ce putea să facă ? Mi-a spălat sticlele de lapte şi de iaurt şi ca să se pună bine cu mine mi le-a spălat şi pe cele de băutură.

— Asta a fost, aşadar, ziua ta cea frumoasă, oftă Břeťa. Ştii, Vik, ţin la tine dar totodată mi-e milă de tine. Acum însă te... Pur şi simplu te urăsc !

5/ Dimineaţa, puţin după ora şase, Břeťa Laboutka (23) deschise ochii. În dreptul ferestrei invadate de soare zări picioarele lui Vik, într-o clasică poziţie de yoga. Břeťa închise iar ochii, derulîndu-şi, cu viteză sporită, pentru alte cîteva clipe filmul în care apărea o femeie cu părul de aur şi pielea de un alb strălucitor. În jurul ei ardeau, explodînd şi sărind în aer, cisterne întregi de benzină. Se uită la mine, îmi spune ceva, nu aud ce şi nu pot să mă mişc, parcă-s paralizat... Břeťa clipi de cîteva ori hotărît din pleoape, îşi întinse cu deliciu braţele, picioarele, corpul întreg şi privi ironic spectacolul pe care Vik îl oferea în fiecare zi : adăstînd nemişcat în contractarea musculară a bolii sale indiene — acum stă în cap — e punctul maxim al exerciţiilor pe care le face

bietul Vik, bătrînul Vik... măcar acum, cu acest prilej să-i vină ceva sînge în cap. Břeťa privi corpul gol al lui Vik, cicatricele celor trei operații și cinci răni, iar sub mamelonul stîng o pată albicioasă relevîndu-se clar pe fondul de bronz al pielii. În locul ăsta a înfipt Edita pila de unghii, în noaptea aceea petrecută într-un hotel din Calcutta... Cicatricea asta nu se va mai colora niciodată fiindcă Vik își pompează tot sîngele doar în cap.

Břeťa coborî ușurel din pat și-și ocoli cu grijă tovarășul (la cel mai mic deranj „preotul liniștii", Vik, se înfuria și devenea nervos ca un porc), puse apă la fiert pentru ceai, făcu un duș cu apă rece ca gheața de simți cum i se taie răsuflarea și în timpul micului dejun (Břeťa nu știa ce înseamnă să-ți iei micul dejun stînd pe scaun) spălă toate vasele (o muncă prea simplă pentru predicatorul simplității, Vik !), se bărbieri cu mașina electrică, își spălă ciorapii și, mestecînd încă, intră în closet ca să repare șnurul de tras apa pe care-l rupsese Vik, jumătate din cantitatea de ceai făcută o turnă în termos pentru ca Vik să nu trebuiască nici măcar s-o încălzească, iar în cameră se strecură doar în vîrful picioarelor și numai pentru a-și lua aparatul de fotografiat. Vik stătea și acum în cap, poziție care, spunea el, „îl făcea să se simtă extrem de reconfortat" — în realitate însă, după exercițiile de yoga, era, de fiecare dată, parcă prostit. Jumătate de oră după aceea încă se mai izbea de mobilă pînă își revenea în suficientă măsură ca să-ți poată găsi măcar un singur ciorap și pentru a fi în

stare să nimerească la uzină. Restul zilei și-o petrecea sforăind.

După o secundă de ezitare dacă face sau nu să-l fotografieze pe Vik — l-am luat însă de mii de ori pînă acum, așa c-ar fi mai nimerit să fotografiez ceva viu — Břeťa coborî sărind treptele scării și întrucît Jawa lui de 500 cm^3 strălucind în lumina dimineții îi produse o deosebită plăcere, o fotografie. Așeză pe ea un sac de 50 kg de azotat de amoniu, apăsă pe demaror și cu motorul urlînd întrucîtva gratuit se năpusti vijelios pe strada în pantă ce ducea la terenurile de tenis.

Partenerul său, Dr. Vajda, răsfățatul elevelor de la școala sanitară ajunse, bineînțeles, mai tîrziu (Břeťa lovise pînă atunci mingea în zid), cinci minute apoi trăncănise despre femei (Břeťa lovise între timp mingea în zid), nesfîrșit de încet se dezbrăcă și-și făcu apoi încălzirea (Břeťa lovise în acest timp mingea în zid), iar după o jumătate de oră rămăsese fără suflu, deoarece cînd joc, apoi joc și-mi aduc trei garnituri de mingi ca să nu pierd nici o secundă. Domnul doctor Vajda nici n-a avut vreme să zică pîs și l-am bătut cu 6—0, 6—0, 6—0.

Břeťa își fotografie adversarul distrus, îi ajută să strîngă mingiile, pe terenul vecin mai fotografie o tînără frumoasă, în șort, în momentul unui splendid backhand, apăsă pe demaror și în mai puțin de 30 de minute (de la Ústí la Hřensko, prin Děčin, sînt 37 km), își parcă motocicleta pe malul Elbei. Înainte de a se da jos de pe ea îl strigase nerăbdător pe supraveghetorul bacului, își pregătise aparatul și

Clubul cărții digitale 202

înainte ca barcagiul să se apropie de mal Břeťa dăduse gata primul film din ziua aceea.

Exterioarele erau în adevăr fotogenice : de partea cealaltă a fluviului, pe coasta abruptă a muntelui, erau presărate mici căsuțe, plăcute la vedere, ce smălțuiau pestriț pajiștile verzi. Deasupra lor se cățăra pădurea, din care se avîntau vertiginos spre cer coloane și metereze de calcar. Břeťa fotografie : „O dimineață pe Elba“, „Pescăruși deasupra Elbei“, „Apa de argint“, „Bărci remorcate“, „Stînci și nori“ (influența lui Vik), „Vindobona“ (expresul internațional trecea de două ori pe zi prin comuna Dolní Žleb, la care însă, în rest, nu duce nici o șosea), „Casa noastră“, „Podarul de peste Elba“.

— Stai puțin, Bretta ! Ce grabă... mormăi barcagiul de origină ceho-germană Johann Gauss, cînd Břeťa, doar în chiloți și desculț (pentru ca la drumul de înapoiere să nu trebuiască să aștepte iar bacul și pe lîngă asta avea și poftă de o baie), sări în barca veche a podarului luînd cu el doar sacul cu azotat (motocicleta, hainele și pantofii le ascunsese într-un tufiș).

— Cînd o să-i montezi un motor, domnule Gauss ? Așa nu merge deloc ! îl necăji Břeťa pe podarul și în același timp vecinul său, care traversa de cincizeci de ani fluviul prin locul acesta, la fel de demn și lejer ca acum, cu ajutorul unei rame grele și a unui lanț întins pe sub apă.

— Skiful meu ajunge totdeauna. Dar nu totdeauna ajunge Motorradul, răspunse podarul abia cînd ajunseră la mijlocul apei.

— Numai că Motorradul ajunge mai departe.

— Asta-i egal. Orișicare drum are un capăt. De ce să vrei s-ajungi așa repede la el, Břeťa ? dădu răspunsul luntrașul abia cînd fură pe malul celălalt. Břeťa însă, nerăbdător, aruncă sacul pe dig și sări după el, neașteptînd ca bătrînul vîslaș să-și termine ceremonialul numit „Landung-smanöver (cu Vik stă la taifas ore întregi, dar pe „Bretta“ îl iubește mai mult).

„Casa noastră“, al treilea — ca frecvență — subiect de fotografiat pentru Břeťa (pe primul loc este „Mama“, pe al doilea „Tata“) era o căsuță de lemn cu un etaj, construită din bîrne și văruită în alb. Břeťa luă cheia de sub prag și duse sacul cu azotat de amoniu (mama are nevoie de el la grădină) în vestibul. În bucătărie întoarse pendula și fu gata de plecare (tata e în pădure, iar mama la Děčín). Îi trecu prin minte că nu-i prea frumos să arunce sacul în vestibul și gata, așa că scrise pe el cu creionul de tîmplar al tatălui *Mamă, tată salut*, încuie ușa casei, culese în grabă un pumn de fragi din grădină și alergă la rîu. Îl trecu înot, așa ud cum era se îmbrăcă și se încălță, apăsă pe pedală și după cîteva secunde citi pe vitezometru suta. Frînă brusc cînd văzu aproape de mijlocul șoselei un bolovan proaspăt desprins (din pereții calcaroși pînă în șosea, așa cad aici pietrele), îl fotografie („Obstacolul“) și îl împinse la marginea drumului, traversă orașul Děčín și după cîteva minute frînă în fața casei

fostului său profesor Drábek, care locuia într-o piațetă în localitatea Kamenice.

Învățătorul Drábek colecționa de mulți ani timbre cînd, pe neașteptate, își îndreptase ținta pasiunii sale asupra cartoanelor de bere. Břeťa colecționa timbre din țări exotice și cartoane de bere în vederea schimbului cu Drábek.

— Domnule profesor, v-am adus cinci bucăți cu totul diferite de celelalte ! strigă el încă de la intrare și abia după aceea salută.

— Fleacuri și pe deasupra și lipsite de gust, pufni pe nări învățătorul cînd Břeťa îi oferi cele cinci cartonașe de o banalitate desăvîrșită (trei bucăți cu inscripția „Întreprinderea de restaurante și cantine“, unul cu „Sectorul cooperatist de consum) și altul înfățișîndu-l pe Josef Švejk, fără nici o inscripție). Poți să le iei înapoi, băiatule. Pe mine mă interesează acum Budweiserele americane.

— Atunci pe astea păstrați-le. Vi le las pe degeaba, că doar eu nu le colecționez.

— Bine atunci, aruncă-le în cutia de colo.

— S-a făcut. Dar dacă pe dumneavoastră nu vă mai pasionează timbrele, n-ați putea vreunul... exotic, măcar unul... să-mi dați pur și simplu ?

— Să-mi dați pur și simplu ! repetă uluit profesorul. Ca să vezi ! Știi cîtă muncă și cîtă ingeniozitate am investit ca să realizez colecția asta ? Ține bine minte : în viață trebuie mai întîi să meriți totul ! Să me-riți !

— Da, domnule profesor. Mă gîndeam numai că dacă dumneavoastră tot nu mai colecționați timbre, ca mine cu cartonașele pe care

vi le-am adus... Lăsați, am să vă fac rost de Budweisere americane. La revedere, domnule profesor !

— Stai puțin ! De unde ai putea tu face rost de Budweisere ! Știi cîtă muncă și ingeniozitate — Ei, da stai puțin ! Unde tot fugi mereu ? strigă profesorul și apucîndu-l pe Břeťa de braț îl trase în fața clasoarelor și îi dădu cu sila o splendidă serie de păsări din Buthan și o marcă compusă din trei părți emisă de fantasticul stat arab Sharjah and Dependencis Khor Fakkan. Drábek e om de treabă dar, dacă cineva are ceva de care nu mai are nevoie atunci ar trebui în mod automat să-l dea altuia căruia îi este necesar, nu ? De Budweiserele alea tot fac eu rost, ca să i le dau !

Cu o sută la oră se întoarse la Děčin și deacolo la Ústí unde opri chiar în centru, să se tundă. („La spate lasă-l lung, acolo nu mă deranjează !“). De la o drogherie cumpără o pastă de dinți (Vik e așa de concentrat asupra universului că n-a mai reușit să cumpere pastă de un an de zile) și pentru că îi plăcură plasele decorate cu fir metalic cumpără una aurie (pentru mama) și alta argintie (pentru Miluška). La biblioteca orășenească înapoie *Sfaturi pentru tinerii căsătoriți, În numele legii* și *Indiile misterioase* și luă din rafturi *Femeia nisipurilor, Primăvara romană a doamnei Stone* și *Convorbiri intime cu bărbații.* Înghiți apoi două porții de înghețată italiană și introduse în viteză demarînd spre uzină.

În fața gheretei portarului era parcată o Volgă mare, neagră, de un tip nou (la Ústí are

deocamdată o astfel de maşină doar automecanicul Pírko şi medicul şef de la chirurgie) cu un număr de Praga (e maşina Editei, toată uzina vorbeşte de ea). Făcîndu-se că repară ceva la motocicletă Břeťa privi pe furiş şi înghiţind în sec pe geamul maşinii. În interiorul spaţios, pe pernele din spate un vraf de cărţi — tratate de chimie şi romane — un şir de cîrnăciori înfăşuraţi în celofan, trei sticle de vin roşu străin, o sticlă de coniac de import, o cutie de bomboane străine, cutii necunoscute, luxoase... Lîngă geamul din faţă fusese uitată o mănuşă perforată, de şofer, din piele albă, fină. Ce mîini extraordinar de mici şi de delicate trebuie să aibă...

— Fain, spuse Miluška (o tînără drăguţă de 19 ani, brună cu părul negru) şi căscă, dar amintindu-şi de bunele maniere îşi acoperi după aceea gura cu mîna, mîna ei cu pielea roşie. Miluška lucrează la infirmeria uzinei şi toată ziua stă cu mîinile în dezinfectante — dar şi Edita este inginer chimist şi lucrează cu acizi şi cu focul de şapte ani... Ce fel de mîini va avea Miluška după şapte ani ?

— Am să-ţi cumpăr o cutie de bomboane, îi spuse Břeťa prietenei sale. O cutie de import, ştii ?

— Fain !

— Era să uit, ţi-am adus o plasă. Îţi place ?

— Fain ! Mulţumesc.

— Dimnieaţă l-am bătut pe Vajda cu 6—0, 6—0, 6—0 şi i-am dus mamei sulfatul acela de amoniu. Pe şosea era căzut un bolovan uriaş, Drábek mi-a dat cinci păsări senzaţionale din

Bhutan şi o marcă extraordinară — un triptic din Khor-Fakhan. Ai văzut vreodată o marcă triptic ?

— Nu.

— Am să ţi-l arăt, vrei ?

— Fain !

— Nu te interesează deloc, văd !

— Cum nu, doar am spus fain !

— Cum a fost azi ?

— Fain !

Aşa vrea Miluška, să dejunăm împreună la cantina uzinei, dar în timpul mesei nu stă deloc de vorbă cu mine. Dorinţa ei este ca oamenii să ne vadă împreună... Nu mă deranjează, dimpotrivă, dar ca să stea lîngă mine doar pentru asta... ei bine, da, asta mă supără.

— Am plecat. Ciau ! îşi luă Břeťa rămas bun de la prietena sa.

— Deja ?

— Trebuie. Pe diseară în faţa casei tale, da ?

— Fain.

Niciodată pînă acum Břeťa nu a dat atîta zor să termine masa la cantină (îi era teamă ca nu care cumva Edita să plece între timp). Îşi aruncă grăbit servieta în biroul maiştrilor(meşterul Vařecha tocmai povestea că cele două femei din Praga locuiesc la hotelul Bohemia şi că aseară s-au dus singure la barul Svět). Cu o indiferenţă bine simulată Břeťa ieşi pe prima terasă a staţiei de evacuare a apelor reziduale exact în momentul efectuării schimbului (cel de dimineaţă plecase deja, iar cel de după masă va sosi peste cinci minute) şi se apleacă peste balustradă dornic să vadă (de-aici era

o vedere ideală direct în fereastra laboratorului lui Vik şi a sălii de experimentare).

Edita şedea pe un scaun lîngă fereastra laboratorului. Vik nu minţise, pielea ei era în adevăr albă ca zăpada strălucind în soare... şi ce reflexe aruncă soarele în părul ei blond deschis... Gura ei mică, care... *Gura nebună a Editei* o numise Vik, atunci cînd îi povestise despre ea, cum se căţărase în patul de sus, pe scara cromată din cuşeta vagonului de dormit al trenului internaţional Praga—Moscova, înspre ziuă, între Kiev şi Lvov...

Din turnul său de observaţie putea să vadă doar picioarele laborantei Editei. Silueta nevăzută a ajutoarei se aşezase pe o masă, mai în fundul laboratorului. Pe Edita însă o putea vedea extrem de clar, pînă la ultimul detaliu, ca într-o fotografie... Mîinile ei mici, atît de albe şi fine ca ale unui copil... Într-una ţinea o ţigară (de aici se putea vedea clar pînă şi culoarea ţigaretului), cu cealaltă îşi freca lobul urechii. Asta-i semn că e furioasă, aşa spusese Vik... dar unde este Vik ? De-aici se vedea doar un colţ din dulap şi un colţ din halatul lui Vik albastru-cenuşiu, mototolit, agăţat în el. Vik se făcuse deci nevăzut. Pe semne că se scaldă iar pe undeva şi se holbează la cer. Cum să nu se înfurie Edita cînd a venit de la Praga aici ca să se ocupe de ştiinţă iar elefantul ăsta indian se duce să se tolănească pe malul unui lac ! Edita fumează ca un bărbat. Nu-mi plac femeile care fumează dar Miluška ar trebui odată să încerce. Ah ! O să spună „Fain !“ şi n-o să mai lase apoi fumatul. Edita fumează

cu lăcomie, de parcă s-ar hrăni cu asta — acum va începe să-şi muşte unghiile — semn la Edita că începe să reflecteze... o cunosc, din spusele lui Vik, pînă la cel din urmă amănunt.

Trecură cinci minute bune pînă ce Břeťa se rupse de lîngă balustradă cuprins deodată de teamă atunci cînd Edita a întors capul. Ea nu trebuie să afle că am spionat-o ! Însă nu mai are timp să se ascundă. Drept, cu un mers crispat, (privindu-şi vîrfurile pantofilor) Břeťa coborî scara de metal expusă complet vederii şi care se termina — trădătoare — la cinci metri de fereastra laboratorului... Břeťa chemîndu-şi în ajutor tot curajul, calmat brusc, aruncă pentru o clipă — ameţitoare clipă ! — o privire într-acolo — deşi privea spre el Edita nu-l observă — şi tot brusc se simţi deziluzionat.

În timpul celor zece minute de raport ce se ţinea zilnic în biroul şefului de sector Petr Líbal, obişnuitele bîrfe. Doar meşterul Vařecha aminti pe drept că atelierul de reparaţii electrice tuşeşte întruna drept în sistemul de ventilaţie al staţiei F_2. Břeťa îl sprijini substanţial şi atacă electroatelierul cu atîta vehemenţă, încît Líbal însuşi îşi notă în celebrul său carneţel de însemnări, cu coperţi negre. La sunetul sirenei meşterii se ridicară în picioare şi secretara Šprinclová le povesti cum cele două dame de la Praga fuseseră ieri seară la barul Svět şi o făcuseră lată pînă dimineaţa cu nişte marinari de apă dulce pe care i-au luat cu ele în cameră la hotel Bohemia.

— De ce bîrfești ? De ce spui minciuni ? Nu-i nimic adevărat ! o admonestă Břeťa atît de tare, încît tăcură pe dată.

— Nu mint, domnule Laboutka, spun doar ce-am auzit, îi răspunse strepezit cînd își reveni din surprindere, secretara. Și de unde știi dumneata atît de bine ce au făcut cele două dame toată noaptea ?

— Păi fiindcă Břeťa a chefuit cu ele pînă dimineața ! strigă cineva și toți rîseră.

— N-am știut că frecventezi barul Svět, se adresă Líbal celui mai tînăr meșter al său.

— Și ce, n-am voie ? întrebă provocator Břeťa pe șeful său (în viața lui nu călcase în barul Svět).

— Numai cu Miluška ! strigă cineva și toți rîseră.

— Ajunge ! Břeťa știe ce face, îi luă apărarea Líbal, și bătînd cu degetele în geamul ceasului de mînă îi trimise pe maiștrii, ce încă mai rîdeau, la lucru.

Un maistru de tură cîștigă cu o mie de coroane mai mult pe lună decît un inginer chimist supraveghetor, dar munca și grijile lui sînt de trei ori mai mari. Schimbul lui Břeťa produce de zece ori mai mult decît zece de alde Vik. Maistrul de schimb Břeťa conduce o flotilă compusă din trei stații : F_1, F_2 și cea de purificare a apelor reziduale SPAR — fiecare din cele trei vapoare de sub conducerea sa își are profilul său diferit de al celorlalte și un echipaj și mai eterogen. Břeťa intră în F_1 și chiar de la poartă se ivi prima problemă de navigație pe care trebuia s-o rezolve : Puškašová nu venise la lucru. Trebuia imediat (orice minut costă aici scump) să redistribuie pe cei rămași în așa fel încît vaporul să-și poată continua cursa menținîndu-și viteza prevăzută. Cu alte cuvinte trebuia să repartizezi astfel sarcinile încît șase oameni să acopere munca a șapte, iar asta în așa fel încît fiecăruia să-i revină, în linii mari, aceeași cantitate de muncă în plus (ceea ce nu-i deloc ușor). Și asta nu așa, oricum, ca oricine să facă o muncă pe care n-o stăpînește absolut sigur (ceea ce este destul de dificil), ci astfel încît toți să fie mulțumiți (ceea ce este absolut imposibil). Toate astea trebuiau să decurgă normal, în așa fel ca cele opt ore de muncă ale echipajului vasului avariat să se scurgă fără nici un fel de risc, cu profit deplin și fără ridicarea cheltuielilor de producție...

În secția automatizată F_1 încă mai merge, mai rău este însă în bătrîna F_2 care abia acum e pe cale să se automatizeze. Navigația este periclitată pentru că schimbul de dimineață a extras cu trei metri cubi mai puțin diester și acum n-au din ce să-l scoată. Lucrul ăsta se întîmplă pentru a doua oară în decursul acestei săptămîni și echipajul secției F_2 este pe cale să se răscoale. Trebuie să-i cîștigi pe toți în bloc și pe fiecare separat, pe bătrînul Aubrecht care, la timona sa, navighează de treizeci și nouă de ani și pe care nu poți să-l duci nicicum ; pe tînăra Brigita Pánková, o femeie calmă dar foarte sigură de sine, cu care trebuie să umbli de parcă ar fi nitroglicerină, pe fostul laborant al lui Vik, Ládin Fila (Vik l-a cedat lui Břeťa pentru a rămîne singur în laborator)

care în cei doi ani cît l-a avut pe Vik drept şef s-a lenevit de tot, numai ce-l vezi că se aşază sau se culcă dacă nu-l mînă cineva de la spate şi, în sfîrşit, pe Hanka Mišová, o figură tristă şi posacă, care locuieşte la fotograful Ulli şi suspină după Břeťa.

Cel de-al treilea vapor din flotila lui Břeťa este staţia de purificare SPAR. Din punct de vedere al comenzilor e un vas ideal fiindcă-i automatizat în întregime. La bordul ei însă se află cel mai periculos marinar, Udo Wiesner, un tînăr capabil, inteligent, dur... şi duşman nemilos al lui Břeťa.

— Vii pentru a doua oară pe aici azi, meştere, zise Udo. Din ce cauză ?

— Şi am să viu şi de mai multe ori. Ai controlat grafitul ?

— Ştii de mult că am nevoie de cărbuni noi.

— Am să mă uit şi eu, spuse Břeťa şi se căţără iute pe scara de serviciu, confecţionată din bare de metal, pînă sus la incinerator. Se ghemui repede sub el. Era o ascunzătoare sigură de unde putea să privească în laboratorul lui Vik... Fereastra laboratorului era însă închisă şi înăuntru nu se mai afla nimeni. Edita plecase în limuzina sa mare şi neagră plină cu cărţi, vin şi delicatese exotice... Cum or fi arătînd mîinile ei albe şi gingaşe pe volan.

— Controlezi cărbunii cu spatele, maistre ? şuieră batjocoritoare vocea lui Udo chiar în ceafa lui Břeťa. Ticălosul ! Se suise pe placa izolatoare a incineratorului... dar pe unde ?

— Am un periscop în el, ştii ? i-o reteză Břeťa şi scoţînd registrul de însemnări al

schimbului, se apucă să frunzărească îndelung filele, reflectînd în acest timp, înfrigurat, la faptul că Udo l-a văzut, probabil încă înainte de a începe schimbul, cînd se uita la Edita de lîngă balustradă. Acum mă urmăreşte pur şi simplu, pe placa izolatoare a incineratorului a putut ajunge, fără să-l fi văzut. doar căţărîndu-se pe legătura cu pămîntul a paratrăznetului. De ce-o fi ales afurisitul, atît de fantastic de repede, calea asta primejdioasă ?... În ochii reci, de gheaţă ai lui Udo plutea suspiciunea — sau batjocura ?... N-aş vrea să-i pic în ghiare acestui diavol care la cei numai douăzeci şi trei de ani ai săi a divorţat deja de două ori.

Opt ore grele ; de la 14,00 la 22,00 Břeťa a alergat fără odihnă de la F_1 la F_2, s-a suit în turnul staţiei SPAR (pe bolta întunecată apăruse prima stea), s-a căţărat pe scări, i-au tropăit paşii pe podeţele de fier, suia cîte două trepte odată — F_2, F_1, SPAR şi iar F_2, F_1. Spre seară de la F_2 s-a făcut nevăzut Ládin Fila şi Břeťa s-a dus după el pînă în cel mai îndepărtat colţ al uzinei. Aici l-a găsit pe Ládin sforăind în canalul de cărămidă („tronul de meditaţie" al lui Vik din incinta uzinei) din dosul cazanului reformat. „Dacă Zděnka nu mă lasă să dorm noaptea", scîncise proaspătul soţ Ládin Fila. „Ai avut timp să dormi toată dimineaţa !" ţipase înfuriat Břeťa. Răzbunător urinase în jgheab şi pentru că tot îi era în drum intră în atelierul de tîmplărie, refuză mînios „o mică partidă fulger fără timp de gîndire" şi insistă să se urgenteze trimiterea grinzilor

pentru F_2, pe urmă intră repezit în magazia de ambalaje, respinse violent specialitatea casei, o cafeluță cu o picătură de vișinată și ceru cu insistență să se expedieze imediat butoaiele (ceea ce, la ora respectivă, echivala prin neobișnuitul său cu a cere să i se aducă o cină compusă din cinci feluri de mîncare și șampanie frapată într-un restaurant, la ora stingerii luminilor și a ridicării scaunelor pe mese). Din nou apoi F_2, SPAR, F_1, la orele 21,18 se defectă sistemul de ventilație la F_2. Fără ventilație nu poți să reziști în găoacea asta veche, fără ferestre. Liniștita doamnă Brigita aruncă furioasă furtunul și ieși din F_2 să respire aer curat (așteaptă un copil). Aubrecht, Ládin și Hanka Mikšová îl priveau tăcuți pe Břeťa care reflectă rapid : să cheme electricianul, dar pînă ajunge aici, pînă se urcă sus și repune în funcțiune sistemul de ventilație... norma secției F_2 e oricum îndeplinită, ba chiar a scăzut și datoria de diester din tura de dimineață — N-am să-mi las oamenii să se intoxice !

— Pentru astăzi am cam terminat, nu ? le zîmbi Břeťa. Ládine, tu mai rămîi să împingi butoaiele astea pe rampă ! Stînga-mprejur ! Noapte bună, domnule Aubrecht ! Noapte bună, doamnă Brigita ! Ahoj, Hanko !

— Ahoj, Břeťo... șopti Hanka.

— Noapte bună ! răspunse doamna Brigita la salutul șefului.

— Bună, Břeťa, rosti cu voce răgușită bătrînul Aubrecht ridicînd mîna să salute. Oamenii de la F_2 — deși sînt totdeauna gata să afirme contrariul — îl iubesc pe „maistorașul" lor.

Břeťa privi emoționat după ei, urmărindu-i cum se îndreaptă prin întuneric spre vestiare (doar Hanka Mikšová întoarse pentru o secundă capul). Îi privi îndelung, singurul moment în care se rupse de treburile uzinei în toate acele opt ore de muncă grea (cine știe oare asta ?). O porni apoi agale spre F_1, se opri și la SPAR și deodată fu ora 21,50. Břeťa se grăbi să întrerupă toate contactele electrice (în secția asta nu se lucrează și schimbul trei), să stingă toate luminile și cu legătura grea de chei în mînă se îndreptă grăbit spre poartă. Pontă 22,01, ambală motocicleta, străbătu în viteză orașul învăluit în întuneric (în felul ăsta poți trezi și o mulțime de zece mii de oameni) și la „puțin după ora zece" semnaliză cu farurile sub fereastra Miluškăi (pe părinții ei nu intenționa, bineînțeles, să-i trezească, de altfel oricum, ei nu dorm și peste cel mult douăzeci de minute, unul va apare la fereastră).

Miluška veni repede ca întotdeauna în fața ușii, dar azi pentru prima dată nu mai spuse „fain" nici atunci cînd Břeťa, cu mîini fierbinți îi strînse brațele povestindu-i înflăcărat cum are s-o învețe să conducă mașina și cum are să-i cumpere mănuși de șofat perforate, din piele fină, albă. Ba nici atunci chiar cînd îi șopti cu glas fierbinte că vor pleca în voiaj de nuntă cu rapidul internațional și vor călători în vagon de dormit, unde paturile chiar dacă sînt situate unul deasupra altuia, nu contează, din cel de jos, care este mai comod și în care va face nani, bineînțeles, Miluška, se poate ajunge în cel de sus pe o scară albă cromată...

— Ieri ai fost cu inginera aia oxigenată de la Praga în cameră la ea, la hotel Bohemia! nu se mai putu stăpîni Miluška și izbucni în hohote de plîns.

— Ce tot îndrugi, pentru Dumnezeu? Cine ți-a spus?

— Toți știu asta și încă de mult...

— Te mai întreb o dată: Cine — ți-a — spus?

— Madam Šprinclová și... și toți ceilalți... răspunse plîngînd Miluška.

— Baba Šprinclová i-a povestit lui Líbal, dar nu despre mine, ci despre trei marinari iar eu, cînd am auzit, i-am retezat-o imediat. Cine ți-a mai spus — spune cine și am eu ac de cojocul lui! insistă furios Břeťa.

— Nimeni altcineva... scînci Miluška, plăcut speriată de furia lui Břeťa, dar oricum.

— Dar oricum, ce? Ieri, pe vremea asta, eram doar împreună, aici, ori nu-i așa?

— Ba da, dar de unde să știu eu ce-ai făcut după aia...

— Și tu crezi că aș fi putut — după toate cîte le-am vorbit aseară... Mai ții minte ce ne-am spus?

— Țin minte, a fost fain de tot...

— Și tu crezi că după toate cîte ni le-am spus aseară aș fi putut să mă duc la alta în cameră?!

— Ei, nu. Dar dacă Madam Šprinclová spunea...

— Credeam că ai mai multă încredere în mine decît în baba Šprinclová, spuse Břeťa cu atîta deziluzie în glas, că Miluška, în sfîrșit liniștită, îl cuprinse pe băiat cu brațele pe după

mijloc, îl trase spre ea și îi șopti dintr-o suflare că nu-i pasă de ce spune Šprinclová, că nu s-a întîmplat nimic și că totul e din nou fain... Břeťa rămase însă rece la harnica ei îmbrățișare. Brațele atîrnau moarte, iar privirea îi plutea undeva, pe deasupra ei. Miluška își sprijini atunci lăbuțele calde de pieptul lui (asta îi place lui Břeťa cel mai mult), își aplecă capul pe ele (ca s-o poată mîngîia) și încălzindu-i cu șoapta sa fierbinte coșul pieptului îl rugă alintîndu-se să-i povestească din nou despre voiajul lor de nuntă în vagonul de dormit, despre pătucul de jos în care o să facă nani ea și despre scara cromată ce duce la patul lui Břeťa...

Cuvintele, rostite de gura Miluškăi, își pierdură însă savoarea. Pelticăria ei infantilă îi deveni deodată insuportabilă și enervantă... Eu însumi doar m-am prostit vorbindu-i de pătuț și de nani-nani — se admonestă Břeťa — da, dar am făcut asta numai pentru că Miluškăi îi place să se alinte ca un copil. Expresul gonind prin noapte de-a lungul continentului și femeia care urca scara spre patul de sus — vorbele astea nu pot fi rostite peltic de gura unei fetițe ci *strigate* de o gură înnebunitoare de femeie —

— Miluška! se auzi chemarea făcută cu jumătate de glas de la fereastră.

— Vin imediat, mamă, strigă Miluška și se pelticăi cît de alintat era ea în stare: Mai dă-mi o guliță faină ca să fac nani-nani fain... Břeťa o sărută pe păr cu sentimentul nimicitor neîncercat niciodată pînă atunci — al trădării.

Hotelul internațional Bohemia veghează trufaș piața principală a orașului Ústí ca o aeronavă ancorată printr-o greșeală lîngă un eleșteu. Primul nivel, în care se află sălile de restaurant, saloanele și holul, toate în sticlă, începe cu patru metri deasupra trotoarului și plouă cu lumini. Doar el singur ocupă un sfert din suprafața pieței (restul îl formează 19 case). Deasupra lui se înalță pe niște piciorușe subțiri, ca un minaret, cele zece etaje ale hotelului (din cele 19 case doar cinci au cîte patru etaje, iar alte zece doar parter sau cel mult două etaje...). Sus de tot, tronează trufaș un uriaș B din becuri de neon, încoronat de o stea argintie în opt colțuri.

Břeťa dădu ocol supermodernei construcții (care anulase pur și simplu restul pieței învăluite în întuneric), călcînd pe dalele uriașe de mozaic ornamentate cu piatră de rîu ca bucățile de turtă dulce cu migdale, trecu prin fața scărilor pompoase, printre șirurile de mașini parcate (Volga neagră a Editei era cea mai mare și pachetele costisitoare de pe pernele ei deja consumate...), dădu ocol jardinierelor din granit lustruit și artezienei de sticlă, își dădu capul pe spate și) privi din nou construcția albastră, fragilă (laturile îmbrăcate în marmură cenușie de Silezia) ca un cub de zahăr de dimensiuni uriașe și numără — cîte zece ferestre duble la cele 10 nivele, două sute de geamuri, toate batabile (din interior Břeťa nu le-a văzut pînă acum) și toate în ramă argintie de aluminiu ca la avioane.

Etajul de jos, luminat, (tot numai din sticlă, cu rame înguste din aluminiu) este înconjurat de o terasă cu balustradă ca bordul unui mare transoceanic. Consumatorii așezați la măsuțele ușoare, adăpostite de parasolare viu colorate, priveau, de la înălțimea de patru metri a terasei, la pietonii obișnuiți ca vizitatorii unei grădini zoologice la viermuitoarele din terarium. La a patra măsuță, în rochie albă adînc decoltată, auria Edita sorbea dintr-o băutură aurie și rîdea împreună cu tovarășa sa. În spatele lor zeci de lustre își filtrau lumina prin draperiile sălilor de mese, totul sus, ca în turnul unor metereze din marmură cenușie.

Břeťa ocoli hotelul din ce în ce mai încet pînă se opri pe scară, la zece metri numai de masa Editei... de pe bordul transoceanicului ei întreaga piață centrală a orașului Ústí, inclusiv trecătorii, nu se zăreau decît ca niște pete negre într-un tunel. La ora 23 se alăturară celor două blonde din Praga doi bărbați, în sacouri de culoarea prunei brumării cu nasturi aurii, și comandară băuturi. Cei patru se împrieteniră cumplit de repede... iar înainte de miezul nopții intrară braț la braț în hotel. După ora 24 luminile de la primul etaj se stinseră. Hotelul fu învăluit în liniște. Doar din barul de la subsol răzbătea pînă afară, făcînd să se cutremure asfaltul, o muzică stridentă.

Epuizat și deprimat Břeťa își tîrî pașii pe străzile întunecate, stătu o oră în sala de așteptare a gării și din nou o porni în noapte spre debarcaderul vapoarelor de agrement, trecu

podul de peste Elba şi-şi continuă drumul de-a lungul fluviului negru. Începuse să se crape de ziuă cînd se întoarse la motocicleta lăsată în piaţă. Bohemia se înălţa întunecată pe bolta ce prindea să se lumineze şi Břeťa numără în peretele cubului de zahăr albastru nouă ferestre luminate slab de lămpi mici de noapte.

6/ Braţul delicat, cu pielea foarte albă, era îndoit din cot, iar degetele subţiri ale mîinii mici şi răcoroase frecau din ce în ce mai repede lobul gingaş al urechii împodobită cu un diamant. Edita era cuprinsă de o furie care se accentuă pînă la turbare. Ziua de 30 iunie se apropiase nemilos cu încă trezi zile-şi aici, în Ústí, lucrurile nu merg cu nimic mai bine decît la Praga. În timpul ultimei operaţii lichidul se tulbură şi în locul albelor cristale de colesterol se separă mereu şi tot mereu mierea aceea scîrboasă, de culoare maronie... în cel puţin trei cazuri din zece.

— Unde-i Vik ? o întrebă Edita pe Nadia — (a şaptea oară azi). Îşi aprinse o nouă ţigară (a nouăsprezecea de dimineaţă) şi formă din nou 72, prefixul interurban al Pragăi, urmat de numărul cu şase cifre al ICCOA-ului (a treia convorbire pe ziua de azi). Ciripi veselă în telefon, ceru să i se facă legătura cu alte derivate interioare, rîse în receptor şi la urmă îl aruncă furioasă în furcă. Lenk îşi terminase experimentele şi acum redacta informarea finală, scriind cîte opt ore în bibliotecă. Are deja 62 de pagini. La şedinţa de conducere a institutului s-a făcut o remarcă bizară la

adresa Editei iar la concursul pentru locul lui Faktor s-a anunţat plin de tupeu un nou candidat. Să nu te afli în ICCOA în aceste împrejurări egalează cu a fi pe jumătate moartă.

Edita îşi aprinse o nouă ţigară, formă 72 şi o întrebă pe Nadia :

— Unde-i Vik ?

7/ — Nu ştiu, răspunse Nadia (pentru a opta oară azi) şi-şi privi compătimitor şefa, văzînd-o cum formează cu o mînă numărul, iar cu cealaltă îşi freacă pînă la roşu aprins lobul urechii. Edita începe să-şi piardă controlul şi are şi de ce.

Timp de trei zile am repetat aici ceea ce nu ne reuşise nici la Praga... iar asta în condiţiile unui dezinteres demonstrativ din partea marelui duce Vik, căruia — şi asta în rarele cazuri cînd îl avem printre noi — îi vedem cel mult spatele (preferă să se uite din locul lui preferat de pe prichiciul ferestrei la zidul din faţă decît la noi, după care pleacă grăbit).

Edita mai că nu se tîrăşte la picioarele lui (trufaşa Edita, care pune stăpînire pe orice bărbat doar printr-o mică clipire a pleoapelor !). Muncim pentru el ca slugile de dinainte de război. I-am spălat geamurile şi i-am frecat podeaua (chiar şi Edita a îngenuncheat ca s-o spele !!), i-am pus în ordine laboratorul ăsta unde în ultimii cinci ani nu prea s-au făcut lucrări de laborator. Seamănă mai degrabă cu magazia unui ştrengar de la ţară (în afară de sticlele de pileală din care descoperim mereu altele noi, în afară de o fustă roşie de tweed

sfîşiată din talie pînă jos şi pe care am găsit-o după un dulap, în afară de circa douăzeci de agrafe răspîndite peste tot), chiar lîngă uşă are trei bastoane, mai bine zis ciomege, cu care nu şi-a bătut prea mult capul, decît cel mult să le rupă din pădure, sertarele mesei de laborator erau pline ochi de muşeţel uscat, frunze de afin, conuri de brazi, pietricele, crenguţe de forme neobişnuite, coarne de animale. Dintr-o cutie de lemn aruncase întreaga garnitură de greutăţi şi în interiorul tapisat cu catifea aşezase pene de păsări — şi domnul acesta fusese, cu numai trei ani în urmă, unul dintre cei mai buni chimişti organici din toată republica... În cutiile şlefuite pentru mostre păstrează căcăreze de căprioară.

Cu asta relele de pe aici nici pe departe nu iau sfîrşit. Dacă în laborator facem măcar curăţenie — în secţia de experimentare nu facem nimic. Edita a lucrat în fabrică doar scurtă vreme şi de demult, iar după aceea numai în laborator, aşa că se-nţelege nu se pricepe deloc la lucrul în mare, la cazane... cît despre mine am văzut aşa ceva doar cînd eram la şcoală şi mă duceam în excursii, dar şi asta doar de la o distanţă apreciabilă. Iar domnul baron de pădure Vik nu numai că nu ne ajută, nu ne dă nici un sfat, dar mai e şi grosolan cu noi !

— Dacă din ea curge apă, atunci este ţeava de apă, rîsese ca un nătîng atunci cînd Edita îl întrebase la ce foloseşte unul sau altul din mulţimea de ventile, robinete şi sertare (la şcoală am învăţat că peste tot trebuie să fie agăţate indicatoare iar diversele ţevi diferenţiate prin culoare). Iar dacă vedeţi ieşind din ea un fel de vapori albi, de regulă destul de calzi şi umezi, atunci este vorba cu cea mai mare probabilitate de vapori şi prin urmare despre o ţeavă de aburi.

— Cum măsori presiunea aburilor ? îl întrebase Edita mai departe, dînd dovadă de eroism (în loc să-i buşească un genunchi în burtă).

— Deocamdată n-am avut nevoie de aşa ceva, dar dacă asta te nelinişteşte în aşa măsură, încearcă aburul pe mînă, iubito. O arsură de gradul întîi înseamnă cam două atmosfere, gradul al doilea semnalează prezenţa a şase atmosfere bune iar cînd ţi se înnegreşte laba, rămîne doar să-ţi faci cruce, deoarece în secunda următoare cazanul va exploda.

Edita mai şi rîde (în loc să-l pocnească între sprîncene) ca şi cînd i-ar fi spus nu ştiu ce glumă bună... Edita vădeşte pur şi simplu o neobosită forţă de a crede în continuare că, după încă alte cîteva mofturi şi capricii, Vik se va apuca singur de tot experimentul.

Edita cîştigă totdeauna pînă la urmă, fiindcă îşi bate joc de bărbaţi — după povestea cu Richard şi eu la fel — este o profesoară perfectă în acest domeniu. A doua zi ne-am petrecut toată seara pe terasa hotelului unde ni s-au băgat pe gît doi localnici obraznici, îmbrăcaţi, bineînţeles, în bluzoane de culoarea prunei vinete, cu nasturi de alamă. Edita a conversat cu ei amabilă (pe sub masă ne făceam semne cu piciorul rîzînd înfundat gata-gata să ne înăbuşim). În tot timpul ăsta a co-

mandat întruna, întîi pe terasă și pe urmă în bar cîte patru coniacuri duble (ceea ce corespunde cam cu doi litri), bineînțeles pe socoteala lor, pînă i-a uscat de bani pe cei doi obraznici. „Ce păcat că trebuie de acum să plecați acasă", le-a spus ea cu glas dulce atunci cînd au dat semne că vor să fugă din bar pentru a scăpa de o nouă comandă a Editei. „Peste puțin ar fi venit și soții noștri. Sînt sigură că și ei ar fi băut bucuroși cu dumneavoastră — cu adevărat nu mai aveți poftă de încă un coniac ?" Domnișorii au pufnit și au tulit-o ca niște puști. Ce mai, Edita i-a desființat pe cei doi impertinenți.

Serile sînt aici lungi și plictisitoare de moarte. Din ce în ce mai des rămînem în camera noastră de hotel. Edita comandă o sticlă de vin alb bine frapat și stăm la taifas. În fiecare seară la ora 20,00 sună Bohumil, soțul Editei. „Mulțumesc", îi spune Edita de fiecare dată și apoi : „Ce-ți mai face rinichiul ?" și „Vremea e bună. La Praga cum este ?" și „Mai avem unele mici inconveniente, dar peste cîteva zile voi fi stăpînă pe situație. Te mai duci la Varșovia ?" și „Mulțumesc, vezi, ai și tu grijă de tine. Noapte bună, iubitule !" În tot timpul ăsta se strîmbă la mine și eu la ea — ce mai, ne batem joc de Bohumil al ei la fel ca de Lenk din laboratorul nostru 208 sau de sfinția sa ursuzul Vik, ori de cei doi impertinenți din hotel.

Edita stă îndelung sub dușul cu apă rece ca gheața. Trupul ei însă este la fel de răcoros înainte de duș ca și după el. Îi frec cu un prosop plușat spatele bine clădit și talia fantastic de subțire. Are pielea albă, netedă și întinsă, îi spun rîzînd — ea își păstrează însă o figură serioasă — că arată „ca o fecioară neprihănită, neatinsă de buzele cuiva".

Din prosoapele de hotel ne răsucim în jurul capului turbane. În cameră este o căldură toridă și îmbrăcămintea asta sumară este exact ceea ce ne trebuie. Stăm de vorbă ca două arăboaice în harem, așezate pe marginea paturilor, față în față, și sugem cu paiul (ca să ne amețim mai repede) vin alb de la gheață. Edita scoate o țigară de foi olandeză și îmi povestește despre orașul Ústí, locul unde s-a născut și și-a petrecut optsprezece ani din viață, unde s-au consumat primele ei amoruri... pînă la absolvirea liceului zău că a trecut prin multe. Au urmat pe urmă cei cinci ani la Politehnica din Praga. Învățătura o plictisea, dar fără Praga n-ar mai fi putut să trăiască. La terminarea facultății au trimis-o, ca proaspătă ingineră, din nou la Ústí. A ocupat locul de inginer chimist supraveghetor — cel pe care-l ocupă acum Vik — plină de reticență și de furie. A lucrat în același laborator unde acum o facem pe slujnicele... Era însă ferm decisă să o întindă de aici cu orice preț (fapt de care nici nu mă mir).

A pus ochii pe Vik, pe atunci tehnolog principal (ceea ce aici înseamnă bos mare), care avansase rapid și era pe punctul de a pleca la ICCOA-ul din Praga. Timpul presa, așa încît Edita, se duse într-o seară la cămi-

nul pentru nefamiliști unde locuia Vik — îi făcu vînt din cameră, expediindu-l la spălătorie, vecinului de garsonieră al lui Vik, și-și așteptă alesul inimii pe întuneric. După jumătate de an trăia cu el în garsoniera din Praga unde stau acum eu.

Vik continua să urce și Edita odată cu el. Au fost trei ani de succese, topuri de bancnote, călătorii în străinătate. Era aproape îndrăgostită de el, zicea ea, dar Vik dintr-o dată a clacat. Numai că Edita se învățase să zboare, nu mai putea acum să umble, darămi-te să se mai întoarcă la Ústí. Și atunci l-a părăsit pe Vik și l-a înhățat pe profesorul Bohumul Benninger. E drept că nu-i o rachetă spre Lună, în schimb zboară liniștit și sigur, ca un veteran solid cu patru motoare, pe ruta Brno-Praga.

— ...De fapt Bohumil e un om fain de tot, nu mă deranjează de loc, rîde Edita. E un fel de unchi bogat și cumsecade... un unchi mai depărtat.

— Îi pui coarne cîteodată ?

— Știi că nu ? Și nu pentru că l-ar deranja... sau m-ar incomoda ! Pur și simplu nu mă mai distrează.

— Dar cu Bohumil ?

— Cu el nu m-a distrat niciodată ! rîde iar Edita.

— Știi că, de fapt, sîntem amîndouă la fel de văduve ?

Rîdem una la alta, ciocnim. Avem amîndouă aceeași soartă mizeră și totodată fericită, amîndouă ne-am îngropat dragostele și nu ne mai mistuie nici o curiozitate.

Cele mai frumoase sînt aici după amiezile cînd direct de la fabrică plecăm cu Volga Editei prin împrejurimi (orașul mi se pare ciudat — dar de fapt nici nu cunosc altul în afară de Praga așa încît împrejurimile de aici îmi par splendide), la scăldat. De fiecare dată ne ducem la alt ștrand, fiindcă încercăm să dăm acolo de urma fugarului Vik. Sînt în total șapte locurile de agrement pe unde, în urmă cu șase ani, hoinăreau împreună Vik și Edita. Le numiseră „colierul apelor" și chiar așa și arată ca niște veritabile perle în care te poți îmbăia. Cele formate la un cot al Elbei sînt mărginite de pajiști imense, zmălțuite de flori, iar mai încolo, de jur împrejur, de munții înalți, acoperiți de păduri. (Drăgălașul meu stadion din Podolí e, față de ștrandurile de aici, ca o biată gară ticsită de lume). Sau iazurile din pădure, ca un decor de basm... Sfîntul ursuz însă e ascuns de fiecare dată în altă perlă.

Cele mai cumplite sînt orele petrecute în laborator, unde treaba ne merge aproape mai rău ca la Praga. Edita însă e încăpățînată ca un catîr și teribil de inventivă.

A decis să-l forțeze pe Vik să reintre în vechiul său rol de chimist, părăsit de mult, și a început prin a se ocupa de recuzită. Sub pretextul spălatului i-a luat halatul lui jegos și ponosit și acum Vik îl poartă iar — alb ca zăpada — ca în fericitele vremi cînd lucra la ICCOA. „Nu trebuie să stea — să-l ținem în

picioare !“ decisese Edita, așa încît i-am ocupat colțișorul preferat de pe prichiciul ferestrei cu sticle de apă distilată de cîte zece litri iar singurul taburet din laborator l-am montat sub cazanul unui mare aparat de distilare. Acum sticlăria — asta-i slăbiciunea lui !“ șoptise Edita și ne-am apucat să pilim micile țevi de sticlă, să le încălzim și să suflăm în ele încercînd, în mod deliberat, să le dăm cele mai puțin reușite forme. Vik n-a putut rezista și mi-a smuls țeava din mînă. A suflat-o apoi dîndu-i forma unei superbe retorte cu fundul perfect neted... „Iar acum utilajele !“ comandă Edita printr-o ridicare din sprîncene și ne apucăm să despachetăm ultimele noutăți de la Tîrgul internațional care n-au avut timp să ajungă pînă în colțul ăsta uitat de lume. Lui Vik i-a plăcut în mod special mixerul ultramodern care funcționa pe principiul undelor vibratorii. L-a scos din ambalaj, l-a studiat bine, l-a montat și pe urmă, ca un puști, a început să amestece în el, fără nici un scop, o substanță albăstruie, simplă, doar pentru că agitîndu-se scotea niște bule frumoase de aer...

Iar cînd mai tîrziu, din întîmplare, ne-a ieșit colesterolul așa cum trebuia să ne iasă de fiecare dată, abia atunci, arhiepiscopul Vik a manifestat pentru prima oară interes față de munca noastră. A luat din mîna Editei retorta cu soluția respectivă, a ridicat-o în fața ferestrei și a scuturat-o cu gestul experimentat al unui barman, privind cum cad splendidele cristale albe și strălucitoare ca niște fulgi de zăpadă.

8/ Atunci cînd privește cum se aleg cristalele, punctul culminant al sintezei organice, e ca și cum ți-ai citi propria-ți poezie publicată — în soluția aurie care se răcește și pe care o agiți prin mișcări circulare încep să se aprindă primele puncte luminoase care se înmulțesc repede sclipind ca niște stele ce strălucesc prin magma rotitoare a soluției. În vîrtejul ei capătă forme din ce în ce mai dense și grele luînd aspectul unor fulgi argintii. În retortă începe să ningă, iar fragilele cristale se îngrămădesc în troiene strălucitoare. Dacă le-ai putea asculta prin grosimea sticlei, le-ai auzi clinchetul.

Vik privea uluit cristalizarea, sfîrșitul banal al oricărui preparat. Procesul acela trezește din nou în mine, pe negîndite, vechea emoție. Acest moment al culesului care vine după zile lungi, după săptămîni și luni de trudă răbdătoare, acest extaz de o clipă căruia îi cazi rob ca alcoolului și din care am consumat litri întregi — căruia i-am fost credincios atîția ani.

Dar unui alcoolic înveterat după un tratament de dezalcoolizare nu trebuie să-i dai să pună nici măcar o linguriță de rom în ceai. Vik se smulse printr-un efort de voință din fața eprubetei și i-o întinse cu un gest brusc Nadiei. Își abătu cu disperare privirea de la priveliștea triunghiului de piele aurie ce se detașa din albul halatului adînc decoltat. Hm, vinul ăsta poate că este încă și mai dăunător decît alcoolul celălalt. Și ăstuia i-am fost rob și am

sorbit din el butoaie întregi. Pînă mi s-a făcut greață.

— Trebuie să mă duc în uzină, mormăi Vik, se dădu jos de pe marginea ferestrei și în pas alergător ușor se îndreptă spre cel mai îndepărtat colț al teritoriului uzinei, unde își înfipse degetele în ochiurile de sîrmă ale gardului. NU MAI VREAU SĂ BEAU DIN ACEST ALCOOL care după cîteva minute trecătoare de extaz, și astea nesigure, te izgonește din această splendidă lume și te zidește între patru pereți, absorbindu-ți toate gîndurile timp de 24 de ore zilnic, fiindcă și în somn îi rămîne aservit subconștientul. Astfel și visul își pierde libertatea și devine doar simpla supapă a unui angrenaj complex care lucrează fără răgaz în tine. Creierul îți este degradat la un simplu computer. Ah, alcoolul acela care face ca toate lucrurile să-și piardă gustul, parfumul și culoarea, deoarece încetezi să mai percepi ce mănînci, uiți de existența soarelui și nu-ți lasă timp nici să te bărbierești — darămite să visezi, alcoolul acela care alungă pentru totdeauna din tine liniștea și te zguduie ca niște accese de malarie ce nu se vindecă pînă la sfîrșitul vieții, te nimicește, iar tu îi cazi pradă ca un narcoman veteran, îi depui în mîini toată viața ta și știi că-i vei aparține ca un rob totdeauna.

Zgomotul liniștitor al căruciorului pe rotile acționat de un acumulator ajunse pînă la Vik. Doi încărcători, un bătrîn cu o cămașă cadrilată și un tînăr gol pînă la brîu cărau pe el o piesă de motor uzată. Înainte de a o descărca

la cimitirul pieselor scoase din uz se așezară pe ea și scoaseră cîte o țigară.

— Îi dăm drumul ? întrebă după un răstimp bătrînul.

— La ce atîta grabă ? răspunse tînărul, culcîndu-se în iarbă și expunîndu-și trupul razelor soarelui.

Bătrînul scoase din buzunar un briceag cu lamă de oțel, îl șterse cu gesturi cumpătate și în sfîrșit se apucă să-și facă manichiura. „Poți să-ți irosești timpul de lucru și fără alcool", se strîmbă în sinea sa Vik. „Este chiar mai sănătos", și plecă să-și facă turul de control obișnuit, de astădată însă abstinent.

Hala mare, stațiile D_1, G_1, F_1, SPAR... deservirea aparaturii automatizate reprezintă azi o muncă la fel de puțin epuizantă ca folosirea mașinii de spălat automate. Ca s-o efectuezi nu ai nevoie să-ți petreci nopțile studiind literatura de specialitate. Necesarul de cunoștințe uzuale le găsești pe o mică tăbliță atîrnată la înălțimea capului, comod și succint ca pe o listă de mîncare. Iar dacă nu vrei să-ți obosești ochii nici măcar cu lectura acelor circa 20 de rîndulețe, maistrul îți dă explicații amabile și detaliate și îți arată ce trebuie să faci... Șase minipartide fulger de șah la secția tîmplărie unde miroase a aromă de pădure și pe urmă o cafea cu o picătură de vișinată în ea la secția ambalaje.

— Sal'tare Vik ! îl salută la stația F_2 Ládin Fila. Este vechiul meu laborant pe care l-am cedat lui Břefa din dorința de a fi singur. Lá-

din cîştigă acum dublu (şi pe jumătate mai mult ca mine) şi s-a căsătorit.

— Salutare, Ládin! Cum merg treburile?

— Merg, merg! răspunse Ládin.

— Dar Zděnka?

— Clasa-ntîia, ce să-ţi spun, rosti cu mîndrie în glas Ládin. Doar, asta-i, că nu prea am timp de dormit! adăugă pe un ton triumfal.

— Bine, dar în aceste cîteva luni te-ai îngrăşat ca un porc!

— Ei, păi şi ca bucătăreasă Zděnka e prima-ntîia, zise Ládin mîndru şi bătîndu-se cu palma peste burtă.

— Ládine, ce zici? N-ai vrea să te întorci la mine în laborator?

— Nici nu mă gîndesc!

— De ce?

— Ne încropim o gospodărie, ştii? Avem nevoie de piţuli.

— Da, dar am face lucruri noi şi interesante.

— Păi din ce ţin eu minte, cînd lucram împreună, doar ne îmbătam criţă.

— Dar dacă acum pe de-adevăratelea am începe să lucrăm? Inovaţii, patente şi descoperiri? Cercetare şi ştiinţă?

— Îmi amintesc doar cum ziceai că toate astea-s ca frigurile ce se ţin de capul omului pînă la moarte şi ca primejdia alcoolului.

— Dar dacă-mi schimb părerea şi am începe *cu adevărat*? Vezi şi tu că în vederea acestui ritual mi-am îmbrăcat din nou sutana albă. Înţeleg că ai nevoie de bani, dar ştii cît ţi-ar aduce o idee inteligent speculată? În afară de

asta ai putea să te înscrii la seral şi peste cîţiva ani.

— Mi-am pierdut destul timp în şcoală, două primăveri ca instructor de înot şi două la industrial, acum gata, am terminat. Înţelegi, Vik? Iar inovaţiile din producţie, cînd ies, îţi aduc de zece ori mai mult decît cele din laborator. Şi seara am ceva mai bun de făcut decît să mîzgălesc formule pe caiet.

— Prin urmare o dai naibii de muncă de creaţie.

— Lasă că aici creez după pofta inimii, răspunse Ládin deşertînd dintr-o singură mişcare în rotativă produsul cu aspect de terci. Cu degetul mic apăsă pe un buton şi pe discul ce se învîrtea începură să apară distinct, unul cîte unul, cristale gingaşe, perfecte, strălucitoare ca zăpada...

Bineînţeles, aici nu încerci extazul — dar oare nu *orice* lucru finit îţi aduce bucurie? — dar cînd te mai gîndeşti şi la cantitatea măsurată în metri cubi şi la faptul că peste două ore vor ieşi alţi metri cubi?

Cu o strîmbătură veselă Vik se depărtă şi se duse s-o salute pe tînăra şi frumoasa doamnă Brigita Panková. În urmă cu şapte ani se numea încă Srchová, eu îi ziceam Gituška şi o duceam pe tandemul motocicletei la Lesní oprâm unde sîmbătă după amiaza (pe atunci sîmbetele erau încă lucrătoare) înălţam un cort mic şi rămîneam acolo pînă luni dimineaţa. Chiar şi cînd vremea era splendidă ieşeam doar rareori din el şi totdeauna pentru scurt timp.

— Bună ziua, doamnă Brigita, mă adresez politicos fiindcă fosta Gituška ţine cu tărie la asta, ca şi la adresarea cu dumneavoastră şi o cere tuturor, dar mai ales foştilor ei iubiţi.

— Bună ziua, Vik, răspunse plină de demnitate şi fără să clipească măcar.

— Ce mai faci ?

— Bine.

Pe vremea aceea ţineam mult unul la celălalt. Gituška însă mi-a dat valea deoarece se plictisise să mă tot aştepte după amiezile la poartă (spre deosebire de uzină, de la laboratorul în care ai probe în lucru nu poţi pleca în fiecare zi fix la orele 14,00) sau seara să ne despărţim încă pe lumină. Spre deosebire de o laborantă chimistă cu studiile terminate, chiar şi un inginer mediocru trebuie să mai citească înainte de culcare cîte ceva. Acum, bineînţeles, nu mai trebuie.

O privesc pe Brigita. Are vîrsta Editei, dar îmi place mai mult. Spre deosebire de Edita nu are nici un rid (şi în uzină nu se poartă fond de ten), este veselă, calmă, proaspătă... sînt sigur că în aceşti şapte ani a adunat mai multă fericire decît eu cu Edita laolaltă. Dacă aş fi renunţat la ştiinţă încă pe atunci şi aş fi luat-o pe Brigita de soţie... alături de ea aş fi putut avea totul. Iată de ce m-a privat în plus demonul beţiei !

— Arătaţi minunat, doamnă Brigita !

Zîmbi, se întoarse cu spatele la mine şi se apropie de o altă centrifugă în care se adunaseră între timp alţi metri cubi de cristale la fel de perfecte, gingaşe şi strălucitoare ca zăpada...

îţi venea să crezi că acuşi-acuşi ai să le auzi clinchetul... Brigita începu să le stropească cu un furtun, cu eleganţa plină de prestanţă a unei nobile doamne care, din pură distracţie, stropeşte într-o duminică dimineaţă gazonul din faţa vilei sale.

— Ciau, Hanka !

— Ciau, Vik, răspunse cu o grimasă tristă, sălbatică, Hanka Mikšová... întocmai ca mine în urmă cu trei ani, atunci cînd Edita mi-a dat un picior în fund şi l-a luat de bărbat pe bătrînul Bohumil pentru apartamentul de trei camere al acestuia din cartierul Vinohrady. Atunci ne-am doctoricit reciproc, Hanka şi cu mine, vreme de o săptămînă, în tura de noapte, în laborator. Atunci şi-a sfîşiat Hanka fusta ei roşie de tweed şi eu îi culegeam cu gura acele de păr... După o săptămînă de astfel de ture de noapte am plecat vineri singur la Lesní oprám care, pînă luni, m-a însănătoşit pe deplin. Hanka Mikšová continuă să arate tristă şi sălbatică, locuieşte la fotograful Ulli şi se stinge de dorul lui Břeťa.

— Ţi-s ochii mici de somn, Hanko. Ar trebui să dormi mai mult.

— Totuna-i. Tu ce mai faci ?

Puţin îi pasă ce fac eu, dar e dornică să afle ceva, orice, despre Břeťa — orice i-ar putea însenina inima. Numai că nimic de felul acesta nu există şi Hanka o ştie, dar îi place să asculte minciuna mea consolatoare.

— Břeťa mi-a spus că dacă n-ar umbla acum cu Miluška, i-ar fi plăcut să te ia odată cu el la Dolní Žleb.

— N-a zis Břeťa asta, precis.. Ce-a mai spus altceva ?

Continui să mint. Biata fată... Dacă tot trebuie să ne dăruim o parte din viață nu-i mai bine atunci să o închinăm dragostei ? Chiar uneia nefericite — decît, să zicem, obținerii colesterolului din lanolină.

Sus de tot, pe cea de a doua platformă, lîngă balustradă, ședea ca într-o lojă la teatru, în fotoliul său de lemn adus de acasă și capitonat cu material moale de femeile casei, bătrînul Aubrecht, patriarhul local. Deși se afirmă că uzinele chimice macină sănătatea, bătrînul Aubrecht trăiește aici, bucurîndu-se de o sănătate demnă de invidiat, de aproape treizeci și nouă de ani (supraviețuind la cei douăzeci și doi de directori care s-au perindat în funcție). Un om vînjos, cu pielea închisă la culoare, cu creștetul capului chel, ars de soare, înconjurat de bucle albe, cu fire de păr albe pe pieptul puternic, avînd calmul unui patriarh, veselia unui om al renașterii și glas de taur. Are cinci copii de la cele trei soții și de la aceștia deocamdată nouă nepoți. Îi place să vîneze căprioare, porci mistreți și mufloni, să bea vin roșu, e drept, subțiat cu apă după modelul anticilor dar ca o compensație, neîncetat. La el acasă mănîncă nuci din propriii săi arbori și se desfată cu gustul mierii recoltate din cei patruzeci de stupi ai săi pe care îi are pe coasta muntelui... nu știu dacă vreun posesor al premiului Nobel pentru chimie ar vrea să schimbe cu el, dar absolut sigur că el n-ar schimba cu niciunul din ei.

— Sănătate bună, nene Aubrecht !

— Asta-i lucrul cel mai important, Vik.

În clipa aceea am realizat că în ultima vreme au încetat de a-mi mai spune inginer.

Din totdeauna și chiar anul acesta încă, în iarnă, nimeni nu-mi spunea altfel decît „domnule inginer“ și o spuneau cu respect... Dar oare TREBUIE să mucegăiesc în laborator zece sau chiar douăzeci de ore zilnic, așa cum am făcut atîția ani ? Oare eu NU AM VOIE nici după șaisprezece ani de școală și șaptesprezece ani de muncă trudnică, de altfel foarte laborioasă, să fiu odată „gata“, cum spunea azi leneșul ăla de Ládin Fila, sau cum este de șapte ani Brigita și de treizeci și nouă de ani bătrînul Aubrecht ? Oare sînt CONDAMNAT PE VIAȚĂ să mă canonesc zi și noapte în eforturi ce niciodată nu au sfîrșit ?

Au încetat de a-mi mai spune inginer.

— Vik, te-ai îmbrăcat azi cu halatul alb ! exclamă uimit Břeťa care ieșea în fugă din F_1 îndreptîndu-se spre SPAR, din al cărui coș se ridicau vălătuci negri de fum.

— Mă duceam tocmai să mi-l scot.

— N-ai rezistat dar prea mult în el !

— Cum nu ? Șaptesprezece ani plini, mucosule ! Cînd l-am pus prima dată pe mine, te mai scălda încă maică-ta în copaie.

— Nu mi-ai spus că ieși la pensie, Vik ! îmi strigă Břeťa pornind din nou în goană.

— Întinde-o, mucosule și vezi că-ți ia coșul foc !

În drumul spre laborator m-am întrebat dacă Břeťa face parte dintre cei *terminați* sau din-

tre cei *veşnic agitaţi*. Cu părere de rău a trebuit să-mi încadrez flăcăul printre suferinzii din a doua categorie. Deşi nu are nimic comun cu ştiinţa Břeťa toarnă în el litri întregi de meserie... În trei ani băiatul meu a devenit un caz greu de alcoolism.

Iar acum, colac peste pupăză, şi Nadia... O face într-adins sau poate pentru că într-adevăr este cald, ori aşa mi se pare mie, îşi sumete din ce în ce mai mult mînecile halatului ei alb, care se scurtează pe zi ce trece. Triunghiul din ce în ce mai adînc al decolteului lasă să pătrundă în mine, ca printr-o ridicare de cortină, iradiaţiile nocive ale unei bombe de cobalt dezamorsate. O urăsc cu furie fiindcă aşa începe întotdeauna : cu primele degustări la o expoziţie de vinuri... şi se termină cu moartea regelui Ioan prin înecare într-un butoi cu vin.

O privesc cu răceală ca pe un exponat : Nadia întruchipează afurisit de bine idealul pe care l-am visat de cînd mă ştiu şi de care m-am apropiat doar de cîteva ori... o femeie cu părul blond şi trup auriu. Iar eu de prea multă vreme n-am avut nici o femeie.

— N-aţi vrea să mai obţineţi odată cristalizarea ? mă întreabă Nadia. Printre buzele surîzătoare i se întrevăd gingiile roz şi excitant de umede şi limba nervoasă şi lacomă — la dracu ! doar n-ar trebui să aibă gingii de fier şi o limbă atîrnîndu-i bleg ca la un bernardin ! ? Şi tu, dacă-ţi caşti pliscul în faţa oglinzii, ai să-ţi vezi mucoasa roză a gurii.

— Ce-ar fi să mergem să ne scăldăm toţi trei ? — deschise pe neaşteptate focul Edita.

— Am putea — în ultimul moment m-am oprit, era cît p-aci din nou să... o clipă doar, mai am ceva de rezolvat, bîigui încurcat Vik. Vin imediat. Şi fugi ca un puşti.

Am pontat 13,54, n-are a face, cînd va ploua am să recuperez. Asta va fi atunci cînd Miss Nadia va suci iar capul donjuanilor din cafenelele Alfa şi Astra (ştim noi de ce sînt în stare fetişcanele de soiul ăsta !) şi al impotenţilor din ICCOA.

Uşa maşinii iar nu a vrut să se deschidă aşa că am izbit-o de cîteva ori cu piciorul. Asta îmi face totdeauna bine. Pentru că era vineri şi vreme frumoasă, m-am dus întîi acasă după ţigări şi cîrnaţii cumpăraţi de la Praga. De nimic altceva n-am să mai am nevoie următoarele patruzeci şi opt de ore.

Poslední jezero e al 22-lea din colierul meu de iezere şi ultima descoperire făcută de mine în munţii Metalici. Alta n-am să mai caut. Aici am totul : oglinda lucie a apei pe jumătate ascunsă de pădure, pe jumătate bordată de o luncă alpină accidentată înzestrată cu o mie de fotolii, canapele şi mobilier din cel mai rafinat. Un ţinut de vis.

Am remorcat pînă aici vechea rulotă al cărui mobilier s-a simplificat în decurs de un an la cîteva pături cu găuri de arsuri... Altceva ? O secure şi un fierăstrău port în permanenţă în portbagaj iar de lanternă nu mai am nevoie. La ultimul weeckend nici n-am descuiat de fapt rulota.

Aici totul este de o simplitate binefăcătoare. Aduc apă de la rîu şi din pădure trag cîteva trunchiuri uscate. Mă aşez şi încep să tai uşurel crengile. Timp am berechet.

Undeva, acolo jos, au încetat de a-mi mai spune inginer.

9/ Puţin după ora şase dimineaţa Břeťa deschise ochii. În dreptul ferestrei luminate de razele soarelui se înălţau picioarele lui Vik care exersa una din poziţiile yoga. Moleşit de un vis greu, epuizant, în care îi apăruse Edita, Břeťa privea printre pleoapele abia întredeschise trupul gol al lui Vik. Deşi nu vroia să se uite privirea îi era mereu atrasă de două dintre cele cinci cicatrice ale sale, acelea provocate de Edita : urma lăsată de înjunghietura sub inimă şi amprenta în formă de semicerc lăsată de dinţii ei pe gîtul bărbatului.

Prin urmare fuga sub duşul rece ca gheaţa unde îţi regăseşti răsuflarea după ce mai întîi ţi-ai pierdut-o. În timpul micului dejun am să spăl toate vasele care, bineînţeles, mă aşteaptă de fiecare dată numai pe mine — Ce ziceţi de mine, oameni buni, ce gospodină a-ntîia sînt ? Vik a tras iar cu putere de lanţul de la closet şi l-a rupt. Deci să-l repar din nou — şi pe deasupra bun gospodar, nu-i aşa ? Apoi să torn jumătate din ceai în termos pentru ca Viček să-l aibă călduţ, numai bun de băut — ca să vedeţi ce soţioară preţioasă sînt ! Şi pe urmă, în vîrful picioarelor, ca să nu trezesc puişorul, îmi iau aparatul de fotografiat din

cameră — Spuneţi şi voi, nu sînt eu tipul absolut ideal de bunicuţă ?

Iar de fotografiat nu mai am ce, că doar n-am să fotografiez mereu doar—doar îngrozitor de puţinul pe care-l am la îndemînă... Nici nu mai ţin minte de cînd n-am mai văzut ceva *nou*.

Partenerul de tenis şi junele semicentenar, domnul dr. Vajda, răsfăţatul elevelor şcolii sanitare (cum vine şi începe să-mi facă confidenţe pe tema asta) iar a sosit tîrziu şi imediat a şi început să mi se confeseze chicotind dezgustător ca o patroană de bordel — numai că, domnilor ingineri, nu-i posibil oare ca el să ne enerveze doar pentru că — *noi nu avem ce confesa ?*

Victoria cu 6 : 0, 6 : 0, 6 : 0 asupra unei căldări cu untură veche, stătută, nu-i victorie iar pe fata aceea în şort am fotografiat-o doar cam de vreo nouăzeci şi cinci de ori... şi să parcurgi şi drumul pînă la noi acasă în douăzeci şi şase de minute — şi asta a fost de multe ori pînă acum...

— No, no, Bretta, da de ce eşti azi aşa trist ? a întrebat podarul Johann Gauss, de origină ceho-germană, care trecea cu bacul peste Elba, văzînd că azi băiatul, dezbrăcat pînă la brîu, nu rostise nici un cuvînt pînă la jumătatea traversării.

— De ce aş fi vesel ?

— Păi fiindcă eşti tînăr, sănătos, puternic, deştept — ce, asta-i puţin ?

— N-o fi puţin. Numai că mie nu-mi foloseşte la nimic.

Bătrînului Gauss îi dă mîna să vorbească că doar a fost marinar și a văzut lumea întreagă... cînd avea douăzeci și trei de ani, ca mine acum, se afla la vînătoare de balene în apropierea țărmurilor chiliene.

Břeťa își săltă abătut pe umăr sacul de ciment pentru părinți (tot nu mai au nevoie de el acum) și se îndreptă agale spre casă, frumoasa noastră casă din bîrne pe care tata a ridicat-o singur doar cu fierăstrăul și securea... eu ce am să construiesc? Oameni ai secolului panelului, ce intenționați să lăsați în urma voastră pe pămîntul ăsta?

Lăsă sacul cu ciment în antreu (tata e în pădure și mama la Děčín, ei n-au vreme ca să și-o piardă ca mine, de ici-colo, întoarse pendula din bucătărie (mama îmi lasă intenționat treaba asta, ca să fiu și eu măcar cu atît folositor) și fu gata de plecare. Ce să mai faci aici? Dar, fiindcă i se păru penibil să arunce doar așa, în antreu, sacul, scrise pe el cu creta de tîmplărie a tatălui: MAMĂ, TATĂ VĂ SALUT și se duse. Trecu rîul înot, porni motocicleta și după cîteva minute o opri în piața orășelului Česká Kamenice, în fața casei fostului său învățător, Drábek, căruia îi adusese cartonașele de bere cerute — trei Budweisere din SUA și unul din Santiago de Chile.

— Niște exemplare cu adevărat prețioase, unicate și atît de frumoase! se bucură bătrînul învățător.

— Mare lucru! Niște cartoane de pus sub halbe!

— Dar ăsta provine din Republica Chile de pe țărmul Pacificului, aproape din cealaltă emisferă... Obținînd această perlă, băiatule, ai făcut o faptă deosebită.

— L-am primit în schimbul unui segment de piston pentru un MB.

— Republica Chile se întinde pe o lungime de patru mii de kilometri de-a lungul munților Anzi cu înălțimi ce ating șapte mii de metri, coastele dinspre apus îi sînt scăldate de valurile Oceanului Pacific.

— Mai necesar mi-ar fi să-l văd de pe puntea unei baleniere.

După ce domnul învățător Drábek termină în sfîrșit de spus tot ce avea de împărtășit, îi dădu lui Břeťa în schimbul cartonașelor de bere o serie de fluturi din Republica Tchad și pe deasupra un timbru uriaș dintr-un stat ciudat, poate arab, Dubai (pe care n-o să-l găsești nici în cel mai detaliat Atlas), în general niște timbre curățele, trebuie să recunoaștem, dar ultima dată mi-a dăruit pe degeaba altele la fel de prețioase, doar pentru niște cartonașe de bere ale Întreprinderii de restaurante din Teplice și Chomutov și ale Întreprinderii de gospodărire a ospătăriilor — pe astea le poți lua cu kilogramele de-a dreptul de pe masă... Un astfel de schimb e bun pentru niște băiețași tare micuți și tare prostuți!

Înapoi la Ústí, că tare de mult nu mai fusesem acolo, pe șoseaua pe care aș putea să merg și cu ochii închiși, apoi iute la o alimentară să cumpăr zahăr, lapte, iaurt, hîrtie igienică și nu uita ouăle, micuță gospodină — va

trebui să-mi procur o sacoşă mare pentru tîrguieli cum au celelalte femei şi un coş — mai cumpără şi untişor, dragă bunicuţo ! La biblioteca orăşenească Břeťa îşi alese din raft *Madam Bovary* şi *Balena albă*, pe stradă dădu gata o porţie dublă de îngheţată italienească şi luă startul spre fabrică (lîngă ghereta portarului Volga neagră a Editei, înăuntru, pe pernele din spate, două bikini : unul alb şi unul roşu).

— Fain, spusese Miluška în timpul prînzului şi se uitase în jur să vadă dacă-i observă cineva.

— Dacă ar fi să alegi unde să mergi, în orice loc din lume ai vrea, înţelegi Miluška ? unde ai merge ?

— Păi asta nu se poate !

— Dar *dacă* s-ar putea... ce-ai alege ?

— Nu ştiu... Ceva, ceva care ar fi fain.

— De exemplu ?

— Ce-ai vrea tu şi ne-am duce acolo împreună.

— Eu aş vrea să merg în Chile şi să vînez balene în Oceanul Pacific.

— Păi asta nu se poate !

— Măcar imaginează-ţi că s-ar putea !

— Ar fi fain de tot. Cum, pleci ? Şi budinca ?

— Mănînc-o tu, eu trebuie să plec.

Edita se îmbracă şi se piaptănă lîngă fereastra laboratorului, priveşte pe geam dar nu vede nimic, iar în dinţi îşi ţine agrafele. Acum îşi mijeşte ochii. Asta înseamnă că-i gata de atac.

Principalul lucru în uzină este faptul că aici se petrece totdeauna ceva. Břeťa a preluat schimbul de la meşterul din tura de dimineaţă şi a luat cu hotărîre în mîini cîrma flotilei sale : F_1, F_2 şi SPAR. Trece cu paşi grăbiţi pe pasarelele de fier zornăitoare (bubuiau ca punţile unui vas) şi se caţără pe scări pînă la punţile de comandă ale celor trei nave ale sale. Să dai în timp de opt ore două tone de diester probabil că nu-i cu mult mai uşor decît să scoţi năvodul încărcat cu două tone de sardele — se poate, dar oricum, sardelele nu-s balene, acestea se prind cu harpoane aruncate de un tun special şi le vezi apărîndu-se cu furie şi in mod primejdios... F_1, F_2, şi staţiile de epurare (Edita a plecat deja), F_2 şi din nou SPAR.

— Te-ai îndrăgostit de-a binelea de secţia asta de epurare a ta, meştere ! atacă Udo Wiesner, cel mai rebel şi mai primejdios matroz al meu.

— Îmi aparţine tot atît de puţin cît şi ţie. Ţi s-a terminat cerneala şi aproape că nu se mai vede ce scrii în registrul de temperaturi.

— Cînd să-l fasonez dacă vaca aia de Šprinclová se face de fiecare dată nevăzută la ora două, iar eu sînt mereu de după amiază ?

— Ce-ar fi dacă te-ai prezenta odată la unu şi jumătate, domnule Wiesner ?

— Dar ce-ar fi dacă ai lua singur cerneala de la Šprinclová, că tot ţii zilnic conferinţe cu ea, domnule meşter ?

— Mîine ai să ai cerneală proaspătă pentru registru, domnule Wiesner !

— Am să viu deci mai devreme şi am să încerc să fac rost de ea poate chiar şi la... laborator, nu? Poate că mi-o da-o costeliva aia blondă de la Praga, am avut cu ea un interviu de-a dreptul interesant... O ingineră, o intelectuală trebuie să aibă cerneală — şi precis că o dă bucuroasă.

— Procur-o din laborator, de la OCL sau de la autogară dar mîine, la ora patrusprezece — zero-zero o vei avea aici şi vei descrie cu ea graficul schimbului de azi.

Udo e un diavol. În timpul convorbirii cu el ar trebui să ai în buzunar un revolver încărcat. E drept însă că în prezenţa lui nu te plictiseşti niciodată. La cei douăzeci şi trei de ani ai săi este pentru a doua oară divorţat, jumate de an a fost la închisoare — s-a repezit cu cuţitul la cea de a doua soţie — cu cea de a treia trăieşte într-o senzaţională moară pe jumătate dărîmată pe care a cumpărat-o cît se poate de firesc împreună cu patru cîini şi un tractor... Cu femeile e un diavol dar toate îi dau tîrcoale... *Aşadar a şi vorbit cu Edita.*

F_1, F_2, F_1, SPAR, F_2 pînă la 21,50. Puţin după ora zece Břeťa semnaliza cu farurile sub fereastra Miluškăi. Miluška este astăzi deosebit de drăguţă, lăbuţele ei calde (roşii...) s-au lipit de pieptul lui Břeťa iar căpşorul (brun...) şi-l sprijină pe ele, pregătită pentru a primi mîngîierile, „...şi vom avea o maşinuţă albă şi pe fotoliile din faţă vom pune blănuri albe de oaie, albe, mătăsoase şi călduroase..." şopteşte ea alintîndu-se iar Břeťa o sărută repede pe

gură pentru a pune capăt pelticăielilor ei puerile. O sărută aprig pentru ca măcar în clipele astea să alunge fantoma aceea blondă şi pentru că aşa ceva nu era posibil o sărută şi mai disperat, mai aprig — Miluška răspundea însă la toate cu aceleaşi, mereu aceleaşi, la fel de fade dulci sărutări.

— Muşcă-mă, îi şopti cu aprindere Břeťa.

— Doar n-am să-ţi fac eu buba, Břeťanek!

— Tu n-ai fi în stare să mă înjunghii niciodată, nu-i aşa?

— Păi ce, parcă oamenii care se iubesc se înjunghie... ?

Nu, sigur că nu. Ca să ajungă la asta trebuie să se iubească pe viaţă şi pe moarte.

(Edita nu a apărut azi pe puntea feeric luminată a Bohemiei. Probabil se afla în camera ei — sigur într-a ei? Pe coasta abruptă a imensului cub de culoare albastră, la unele din cele două sute de ferestre ale clădirii hotelului, luminau puternic lustrele de tavan, în altele doar veiozele dar în rest era întuneric. În faţa hotelului era parcat Nortonul negru al lui Udo Wiesner, cu radiatorul acoperit cu o mască de piele neagră strălucitoare, cu găuri).

Puţin după ora şase Břeťa deschise ochii. În dreptul ferestrei luminate de razele soarelui se înălţau picioarele lui Vik. Pe piept o cicatrice produsă de o împunsătură, pe gît amprenta muşcăturii ei. „Doar n-am să-ţi fac eu buba, Břeťanek!" zisese Miluška. Břeťa închise ochii şi-şi repetă chinuitor visul în care-i apăruse Edita (mă priveşte, dar eu nu pot să mă mişc);

scăldat într-o sudoare fierbinte se zvîrcolea în așternut de parcă ar fi fost rănit. Miluško, unde greșești tu, de nu te visez *pe tine ?...* Miluško, *te rog cu disperare,* fii pentru mine ceea ce a fost cîndva Edita pentru acest om mort. Singur nu sînt în stare, singur omul nu e în stare de nimic, doar să moară... așa cum moare Vik. Dar EU VREAU SĂ TRĂIESC ȘI SĂ VÎNEZ BALENA MEA — și să pun repede de ceai, să spăl vasele și să repar iar șnurul de la closeț, pe care l-a rupt din nou Vik în timpul nopții, dar nu-i nimic, bunicuța o să-i cumpere o oală de noapte !

Břeťa cîștigă partida de tenis cu dr. Vajda cu scorul de 6 : 0, 6 : 0, 6 : 0, le duse părinților, la Dolní Žleb, un sac cu rumeguș, cumpără de la Děčín un suvenir, o linguriță aurită cu efigia castelului din Děčín pentru mama și una argintată cu desenele stîncilor Hřen, pentru Miluška. În Ústí cumpără două sute de grame de parizer pentru sine și un litru de lapte pentru cină, două iaurturi și o oală de noapte din plastic pentru Vik, luă o înghețată iar la ștrand citi o sută patruzeci de pagini din *Balena albă.*

— Fain ! spuse Miluška cînd îi dădu lingurița argintată și o roti atîta pe deasupra mesei pînă o făcu să se uite la ei pe secretara Šprinclová. Cînd Vik i-a adus odată Editei o linguriță de argint, suvenir de la mănăstirea din Rila, Edita o vîrîse la subraț ca pe un termometru, îl sărutase pe Vik pe vîrful nasului și îi ceruse și o linguriță aurită pentru cealaltă subsuoară, peste o lună, bineînțeles, a primit-o.

— Mîine aș putea să-ți aduc și una aurită cu castelul Děčín pictat pe ea.

— Ajunge asta, ce să facem cu ele ? zisese Miluška. Unde fugi iar, abia e unu jumătate.

(Edita întinsese mîna pe fereastra laboratorului, Udo i-o prinsese și se cățărase pe geam înăuntru. Se așezaseră la masă și își aprinseseră cîte o țigară din pachetul Editei. După ce s-a terminat ședința de la șeful secției, Líbal, la fereastra laboratorului același tablou. Pe urmă Edita s-a pieptănat iar Udo îi întindea agrafele. Cu pieptănele ei alb Edita l-a pieptănat după aceea pe Udo. Părul amîndurora este la fel de blond).

F_1, F_2, SPAR.

— Raportez îndeplinirea misiunii : registrul de temperaturi înregistrează din nou și înregistrează cu cerneală roșie, îi rîse Udo lui Břeťa în nas, pentru că prietena mea Edita — cred că o cunoști măcar din vedere, meștere — nu întrebuințează altă culoare. Îi place tot ce e roșu...

— Nu importă culoarea. Nu uita să faci graficul schimbului de ieri după masă și pe cel al turei de dimineață ! îi spuse Břeťa și-i trebuiră șase ore bune pînă ce se hotărî să inspecteze din nou SPAR-ul.

— Ce-i cu tine în ultima vreme ? îl întrebase Miluška aseară în fața casei ei.

(La Bohemia Edita nu era de găsit nici pe terasă, nici în sala restaurantului, nici în cafenea, nici în barul de zi. În fața hotelului era parcat Nortonul negru al lui Udo. În camerele hotelului Bohemia se poate intra fără

să fii controlat, ba un om cu uniformă îți mai cheamă și liftul cu pereți capitonați).

Te-am nedreptățit, Miluško. Eu fac treburile prost. De fapt nu fac nimic.

10/ Cu regularitatea ticăitului de la ceasul ei de mînă din platină, extraplat, doar că într-un ritm mai rapid Edita își freca lobul urechii stîngi în timp ce cu dreapta forma prefixul Pragăi 72 (a doua oară de azi dimineață) urmat de cele șase cifre ale centralei ICCOA, ciripi veselă în aparat, ceru legătura cu alte linii interioare, rîse în receptor și după aceea îl aruncă cu un gest nervos în furcă. Apăruse încă un candidat la locul lui Faktor, ce-i drept, nu prea periculos, dar acum sîntem deja patru. Lenk a fost primit de însuși marele Jaroměřský, dictatorul ICCOA-ului, și a reușit să rămînă la acesta în birou *șaisprezece minute bune* (recordul meu este de paisprezece minute și din astea patru s-au dus cu o convorbire telefonică a lui Jaroměřský) și femeia de serviciu, Blažková, s-a pronunțat la spălătoria institutului pentru victoria lui Lenk și asta-i de rău, pentru că nora Blažkovăi joacă în fiecare marți și joi tenis cu soția lui Jaroměřský...

Treburile nu merg bine iar în problema colesterolului stau pe loc. Ziua de 30 iunie se apropie amenințător. Îmi mai rămîn doar douăzeci de zile.

Recolta săptămînii petrecute aici, în Ústí, este săracă de tot. E drept că Vik se joacă din cînd în cînd cu mașinuțele pe care i le-am adus în acest scop, cîteodată se postează în spatele meu și privește ce fac, ba uneori chiar îmi ia din mînă eprubeta și agită cristalele din ea, bineînțeles doar cele reușite. Cînd și cînd se uită la Nadia dar pe o fată frumoasă o privește orice bărbat. Vineri s-a lăsat convins să-și îmbrace halatul alb dar pe toată durata week-endu-lui a dispărut și luni și-a făcut rost de o salopetă albastră de muncitor care, pretinde el, o să-i țină pînă la pensie!

Vik se poartă cu mine ca o bestie, dar fără el nu se poate. Am dăruit sticlele de Seguin ieftine, dar în ambalaj impunător, domnului director de aici, pe nume Bartík (spre surprinderea mea, om de format mare, s-ar putea scoate ceva de la el, numai că pînă la 30 iunie n-ar fi în stare de așa ceva nici măcar Cleopatra) și adjunctului său, Kružina (un tip cu cap dar rușinos cu femeile!). Țăranii au luat sticlele, dar n-au mișcat nici un deget și doar n-am să-i rog eu să-i ordone lui Vik să-mi rezolve sarcina mea din cadrul ICCOA-ului. Disciplina lasă în general de dorit, așa, de exemplu, un șmecher amuzant de aici mi s-a aruncat pe fereastră direct în laborator, chipurile să-i dau niște cerneală roșie, iar seara s-a introdus în hotel.

Vik este ultima speranță și în fiecare după amiază îl caut împreună cu Nadia (prima întîlnire în afara uzinei este preferabil s-o aranjăm în trei) pe la toate cele șapte ștranduri din vechea noastră *salbă de lacuri*... Începînd de luni vizităm cîte două pe zi dar Vik se află de fiecare dată la altul, afurisită treabă, nici mă-

car idioţenia aia cu probabilitatea nu-mi mai reuşeşte ! Nu face nimic, Volga lui Bohumil are o capacitate destul de mare pentru a fi în stare să le vizitez pe toate şapte într-o singură după-amiază !

— Uite-l ! strigă Nadia împungînd cu arătătorul parbrizul din faţă. Edita frînă brusc. Pe malul acoperit cu iarbă care ducea de la ştrandul din Dolní Zálezly („Lučni řeka") pînă la cotul ce-l face şoseaua în locul în care se depărtează de Elba stătea Vik, într-un picior, ca o barză, cu faţa către rîu şi cu mîinile împreunate la ceafă într-una din caraghioasele sale figuri indiene.

— Dezbrăcarea ! şuieră printre dinţi Edita, întoarse cu bravură maşina în sens interzis, ocoli două grădini, o străbătu fără pic de remuşcare pe cea de-a treia căreia îi lipsea o bucată de gard şi după două minute cele două blondine vesele i se alăturau lui Vik pe malul Elbei.

„Lučné řeka" este cotul pe care-l face Elba cînd ocoleşte dealurile înalte şi abrupte acoperite de verdeaţă. Înainte de război se zice că soseau aici turişti de peste mări ca să participe la „Sărbătoarea florilor" deoarece în luna mai întreaga vale se lumina de miile de flori albe de cais, de cele roz ale merilor înfloriţi şi de zăpada proaspătă a florilor de cireş. Ştrandul era din fericire pustiu așa încît te puteai plimba aproape singur pe iarba deasă şi moale a malului apei care aici era neobişnuit de lată, netedă şi liniştită.

Bronzat şi mai mult decît atunci, în munţii Tatra sau în India, acum parcă în profunzime, Vik arăta în costum de baie foarte bine (Bohumil arată cutremurător în costum de baie — din fericire sînt scutită de spectacolul ăsta). Vik a arătat totdeauna cu atît mai bine cu cît avea mai puţine haine pe el.

Am petrecut în trei o frumoasă după amiază. Lučni řeka este la fel de frumos ca odinioară... Eram, pe atunci şi în locurile astea, fericită cu Vik.

11/ Forţele spirituale, Vik făcu o grimasă amară, constituie cel mai mizerabil corp de armată atunci cînd, la vederea unei femei cît de cît frumoase, îşi părăsesc comandantul şi se strecoară tiptil înapoi după ce bătălia a fost pierdută, pentru a da lovitura de graţie generalului lor. Cu mai puţin de o jumătate de oră în urmă mă avîntam cu mîinile spre cer, în poziţia zisă vrkşasan, avînd ca mic punct de contact cu această planetă doar un singur picior — acum stau în capul oaselor pe plaja publică din Dolní Zálezly, sug o bomboană şi mă uit la zbenguielile acvatice ale domnişoarei Nadia Frýbortová, îmbrăcată într-un bikini roşu.

Cu atît mai rău pentru mine dacă Nadia nu este „o femeie cît de cît frumoasă" ci o fată extraordinar de frumoasă... şi nu se zbenguie în apă ci execută întoarceri şi rotiri demne de toată admiraţia, din prima clipă s-a simţit ca acasă la ea în apa aceasta a mea, sub privirile mele se contopeşte într-o îmbrăţişare aprigă, nesăţioasă, cu propria mea apă.

Bineînțeles, n-aș putea ieși învingător din această bătălie, doar Nadia este cu cel puțin cincisprezece ani mai tînără, dornică și avidă de tot ce m-a dus pînă acum în mai multe rînduri la marginea distrugerii, pentru pisica asta splendidă n-aș fi decît un biet șoarece, n-am nici o șansă în lupta asta și atunci de ce m-aș mai avînta în ea ? Și Vik se apucă să converseze cu îndărătnicie cu Edita numai că, din ce în ce mai distrat, iar atunci cînd Nadia ieși pe mal conversația lui se reduse la „Într-adevăr ?" și „Hm !", trăgînd cu coada ochiului în timpul ăsta la blonda cu trup auriu care călca pe covorul gros de iarbă cu detașarea unei regine, storcîndu-și cu ambele mîini aurul umed al coroanei de păr, întinsă ca un arc de la gambele lungi și flexibile pînă la vîrful coatelor ridicate deasupra capului, destinsă, plăcut vlăguită și tremurînd încă înfiorată la stingerea ultimelor ecouri ale plăcerii produse de actul de dragoste al cărui martor excitat am fost... De mult prea multă vreme n-am avut o femeie.

— Să venim și mîine aici ! a spus Edita.

— Absolut exclus, a răspuns Vik. Pe de o parte pentru că mîine n-am să am timp și pe de altă parte, pentru că, din principiu, nu merg niciodată două zile la rînd la același ștrand.

Ziua următoare însă din fața porții uzinei luă startul o Volgă neagră cu două blonde și în ariergarda ei, docilă, Škodița bușită, cenușie (cîndva verde ca sticla) a lui Vik și amîndouă autoturismele goneau nebunește, ca niște mașini de pompieri, (chiar că spre foc se îndreptau) în direcția Dolní Zálezly.

— Am fost la ștrandul de lîngă mina părăsită și am adormit în pădure, îl minți Vik pe Břeťa cînd se întoarse în garsoniera lor de burlaci (tîrziu după miezul nopții, deoarece treimea înfometată plecase direct de la *Lučni řeka* la vinăria Žernosecká unde comandară alături de trei baterii de Sauvignon alb și șase porții opulente de hrană).

— Miroși a vin, îi spusese Břeťa. Stătea culcat pe canapeaua încă nepregătită pentru noapte, îmbrăcat complet, chiar și cu pantofii... băiatul meu ordonat în mod normal nu face așa ceva. Cu băiatul ăsta al meu se petrece ceva în ultima vreme.

— Vin ? A ! da, am dat pe urmă o raită pe la Žernosecká... Știi, au niște minuturi destul de bune acolo, de altfel n-am mai călcat într-o vinărie de ani întregi.

— Hotărît, e mai bine să bei vin decît berea aia a ta bună pentru moșnegi. După minuturile alea ai să mai îngurgitezi și iaurt ? Ți-am cumpărat, ca de obicei, două, sînt în frigider.

— Aha ! Iaurt... Știi, Břeťa, eu...

— Nu trebuie să-mi explici nimic. E de ajuns să-mi spui dacă trebuie să-ți cumpăr pentru mîine altele sau le lași pe astea de azi pentru mîine.

— Pentru mîine, aha... Știi ce ? Mai bine nu cumpăra. Pur și simplu nu te mai gîndi la ele. Pe cele de azi poți să le mănînci tu dacă ai poftă. Iaurtul înseamnă practic proteine pure și în binefăcătoarea sa simplitate integrează o putere calorică rafinată, o consistență estetică plus un gust delicios.

— Uite ce, Vik, fii aşa de amabil şi lasă predicile astea indiene despre simplitate — simplu, nu te mai gîndi la ele. Mie îmi ţii o prelegere despre iaurt şi tu înfuleci la restaurant, te joci de-a yoginul şi totodată, foarte normal, te îmbeţi — şi nu mai izbi, te rog frumos, în lampa aia ! Pur şi simplu aşază-te dacă nu mai poţi în picioare. Şi dacă la noapte ai să vrei să te duci la closet, nu trebuie să te mai deranjezi. Tot n-ai nimeri pînă acolo. Pur şi simplu, sub pat ai o oală de noapte.

— Asta ce înseamnă ? O atenţie din partea uzinei sau insinuarea ta că m-am senilizat ?

— Mai curînd al doilea lucru, dar n-are a face. Cum singur spui, simplu, nu te mai gîndi la asta.

— Oala de noapte este o gravă injurie dar dacă mi-o impui mă supun cu bucuroasă umilinţă. Orice simplificare este binefăcătoare. Unde am ajunge cu tehnica asta care, în loc să servească omului, îl înrobeşte, ba îşi mai şi bate joc de el ca spre exemplu şnurul de la closetul nostru. Ţi se întîmplă si ţie să tragi, şnurul să se rupă şi apa să nu curgă ?

— Mie nu mi se întîmplă, fiindcă eu nu mă atîrn de el, ci trag pur şi simplu — te învăţ eu odată şi pe tine, Vik, dar fii aşa de drăguţ şi lasă în pace oala asta de noapte !

Băiatul se supără pe mine (pe drept şi din afecţiune) dar eu mă pricep să-l împac (din afacţiune şi o merită) aşa că am schimbat vorba cu îndemînare (vinul alb înviorează limba şi o face vicleană) ca Břeťa să poată cît mai repede rosti întrebarea sa zilnică „şi Edita ?“

Ca să spun adevărul, mi-am adus aminte doar ca prin ceaţă că era şi ea cu noi, cu Nadia şi cu mine, dar (vinul alb amplifică imaginaţia) i-am înşirat lui Břeťa o sumă întreagă de minciuni cum că azi era tare amabilă şi de o frumuseţe aţîţătoare (Břeťa a fost surprins să audă că pielea ei îmi pare aurie) aşa că discuţia noastră nocturnă a intrat iar în veçhiul făgaş obişnuit, ca atunci cînd doi bărbaţi îşi povestesc absolut totul despre o singură femeie.

Břeťa stătea culcat, cu mîinile sub cap, privind în tavan şi îmi cerea să-i povestesc iar cum a venit Edita atunci, noaptea, în camera asta, cum l-a expediat pe colegul de cameră la spălătorie şi m-a aşteptat pe întuneric, sau cum, în vagonul de dormit al expresului internaţional, pe o noapte înăbuşitoare ucraineană, s-a suit pînă la mine, în patul de sus, pe scăriţa cromată din cuşetă şi cum în hotelul Spence's din Calcutta mi-a înfipt sub inimă pila de unghii, cum i-am adus de la Mănăstirea din Rila o linguriţă de argint pe care şi-a pus-o la subraţ ca pe un termometru, m-a sărutat pe nas şi mi-a cerut-o şi pe a doua, de aur, pe care bineînţeles că a primit-o peste o lună, cum m-a muşcat de gît, cum fierbeam noaptea, în laboratorul 208 lapte de capră şi cum beam lapte de cocos proaspăt pe scările hotelului imperial Janpath din Delhi, cum am locuit împreună în garsonieră, cum a pregătit pentru prima oară cacao, cum întredeschide buzele atunci cînd... I-am spus din nou tot ce i-am povestit de atîtea ori pînă acum şi de care Břeťa nu se satură niciodată (vinul alb te face

să devii flecar), iar Břeťa m-a oprit și m-a corectat așa cum face întotdeauna, căci el cunoaște de mult romanul meu cu Edita mai bine decît mine — și m-a întrebat iar (parcă ar fi vrut mai curînd să se convingă de unele detalii anatomice ale Editei) ce înseamnă cînd Edita își freacă lobul urechii (e furioasă), cînd izbucnește în rîs pe negîndite (vrea să mascheze ceva), cînd își mușcă unghiile (cade pe gînduri și asta se petrece foarte rar), cînd închide ochii (moment și mai prețios : încetează de a mai minți), cînd își mijește ochii (se pregătește de atac), cînd vorbește cu voce înceată de tot (se apără), cînd ochii i se luminează parcă de lumina din interior (începe să i se trezească interesul), cînd strigă (doar cînd se simte atinsă și asta-i extrem de rar), cînd, în timp ce te sărută, te apucă de amîndouă urechile (cel mai rar și prețios gest : mi-a făcut-o o singură dată). De multă vreme Břeťa, de fapt, nu mă mai interoghează ci doar verifică reacțiile Editei de parcă s-ar pregăti să i le provoace el însuși... Principalul însă e că băiatul nu mai este supărat pe mine.

În cele din urmă i-am destăinuit *(in vino veritas)* că m-am îndrăgostit de Nadia.

— Slavă Domnului ! Credeam că-ți ajung doar veverițele !

— Dificultatea constă în aceea că Nadia nu mă ia în serios.

— Atunci trebuie să realizezi ceva... adevărat. Ceva grandios.

— Ai spus-o așa de frumos c-ai fi în stare să faci pe loc o poezie ! Ceva grandios... Micul

meu d'Artagnan, tu chiar crezi serios că femeile astea cinice, trecute prin ciur și dîrloagă, ar mai putea fi surprinse de ceva ? Edita a venit aici doar pentru colesterolul ei ratat. În clipa în care îl va avea va uita că există pe undeva Ústí nad Lábem și o regiune cehă de nord. Iar fără Edita, Nadia nu mișcă un deget, o ascultă orbește, nu numai că nu-i iese din vorbă, dar nici din cea mai fină ridicare din sprîncene... am văzut doar cu ochii mei cum o dirizeajă Edita pe la spatele meu și ce colosal se amuză amîndouă pe chestia asta — Micul meu romantic, pe aceste două bestii reci nu le-ai da gata nici dacă le-ai aduce pînă la hotel Bohemia o balenă albă. Acum te rog să mă scuzi, trebuie —

Břeťa nu m-a lăsat să mă duc la WC, m-a așezat pe oala de noapte, s-a încuiat în baie și după un duș prelungit s-a întors cu o strălucire triumfătoare în ochi care îmi da de știre că are să-mi anunțe ceva deosebit de important.

— *Mărturisește totul Editei și roag-o să te ajute* !

Trebuie să spun că la asta n-am mai fost în stare nici să mă ridic de pe oală. Sărmanul meu băiat, din cauza nesfîrșitelor noastre trăncăneli (inclusiv fabulații și minciuni) despre Edita, s-a prostit în așa hal încît vede în ea ceva între Cleopatra și Madona ! Břeťa a mai rămas încă multă vreme sub duș și s-a întors doar pentru a mă sui în pat !

Dimineața mă durea capul, în astfel de stare nu sînt permise exercițiile yoga, așa că mi-am început ziua fără obișnuitele exerciții matinale (ceea ce demult nu se mai întîmplase și, spre

mirarea mea, mă simţeam totuşi foarte vioi). Opt ore întregi am reflectat asiduu dacă să mai merg odată cu Nadia la ştrand sau mai bine să o las baltă imediat (şi mie luarea unei decizii de orice fel îmi produce chinuri insuportabile.) Privind-o pe Nadia în laborator m-am hotărît pentru DA, fugind de ea în refugiul meu tainic din spatele curţii uzinei am decis NU, la cafeaua cu o picătură de vişinată luată la secţia ambalaje iar am spus DA, în timp ce la secţia tîmplărie, după şase partide fulger de şah „fără timp de gîndire“, din nou NU. În disperarea mea căutam apropierea oamenilor, am cutreierat în lung şi lat halele, căutînd subiecte de discuţie şi reflectam în mine cum s-ar fi comportat oare în situaţia mea bătrînul vînător şi apicultor Aubrecht (care în perioadele dintre cele trei mariaje avusese timp şi pentru opulenţa renascentină a acestui capitol). În vecinătatea lui mi-a ieşit DA, spre mirarea mea şi lîngă cea a leneşului Ládin Fila, nemaivorbind de lupul Udo Wiesner. Toţi oamenii îmi semnalizau parcă veselul DA, în timp ce forţele mele spirituale strigau furibunde NU. Deodată am dorit cu toată ardoarea să *trăiesc* ca ei : DA — deodată, şi de o mie de ori mai puternic, decît să *gîndesc numai* NU.

Edita a decis că ne vom duce împreună, cu Volga ei, la Lesní oprám, iar eu m-am supus uşurat. Lacul din mina părăsită m-a mai salvat o dată.

În mijlocul lui m-am întors cu faţa spre plaja micuţă, cu malurile joase şi acoperite de

iarbă, pe care stăteau întinse cele două femei, Ce mici îmi păreau cu întinderea aceasta argintie între noi ! M-am întors apoi cu spatele la ele şi cu faţa spre coasta pieptişă a muntelui dincolo de care adastă, neclintit în veşnicia lui, Poslední jezero, ultimul meu lac — hotărît deodată pentru NU, m-am îndepărtat triumfător de toate acele bikinuri, saltele, sutiene, ace de păr, piepteni, creme, cutii de bomboane, cît mai departe de flecăreala aceea interminabilă şi de vinurile dulci, înainte, în susul lacului. Am ajuns la celălalt capăt şi ieşind pe mal am adormit fericit în pădure.

Dacă aş fi venit cu maşina mea aş fi rămas aici peste noapte, legat însă de mijlocul de transport al Editei a trebuit să mă întorc înainte de căderea nopţii. Nu m-am grăbit însă şi m-am mai lăsat încă purtat de ape, în locurile deciziei mele definitive NU...

Pe urmă, pe neaşteptate, s-a apropiat de mine pe o saltea pneumatică Nadia. Stătea complet întinsă, ca într-un pat şi cu abilitate m-a smuls din apa rece aducîndu-mă lîngă ea. M-am apărat cu disperare. Nadia rîdea. Ne hîrjoneam ca nişte tineri studenţi, ca nişte amanţi, ca doi tineri căsătoriţi, iar eu am pierdut din nou. A trebuit să mă întind pe saltea cu faţa în sus — ce ironic ştie destinul să ofere recuzita necesară ! Nadia a rămas în apă şi mă împingea veselă în direcţia în care poftea, departe de înaltul, abruptul, răcorosul şi liberul liman bărbătesc NU, către josul, netedul, încălzitul şi înrobitorul liman feminin DA.

12/ Pe la spatele lucind de apă a lui Vik, care îi umfla zgomotos salteaua pneumatică (tocmai am venit pentru a doua oară la Lesní oprám), Nadia își încreți nasul și-și arătă dinții (ceea ce în limbajul nostru tainic înseamnă „preasfinția sa ursuzul Vik" — iar Edita îi completă propoziția nerostită apropiindu-și palmele de buze și mișcînd din fălci („— ne mănîncă de acum din palmă").

— Mi se pare tot moale, domnule inginer ! rîse Nadia suindu-se cu picioarele goale pe saltea. Vik tocmai se ridicase de jos cu pieptul acoperit de broboane de sudoare.

— Ai să stai mai bine pe ea, Nadia ! îi veni Edita în ajutor lui Vik. Gîfîind, preasfinția sa ursuzul îngenunche însă din nou în fața saltelei și continuă să sufle în ea pînă ce i se umflară venele de la tîmple. Și în tot timpul ăsta mai și zîmbise sîrguincios.

Pe deasupra capului lui, Nadia îi adresă Editei o strîmbătură amuzantă, în stadiul ăsta incipient toți bărbații sînt cît se poate de galanți și asta pe gratis, îndată ce ne dăm și noi obolul la dărnicie bărbații încep, dimpotrivă, să facă economie devenind mai apoi din ce în ce mai avari... Am trecut de trei ori prin această experiență, cu trei bărbați. A treia oară, cu Richard, m-am dăruit complet, cu trup și suflet — la toate astea domnul Richard a răspuns astfel încît la ultima noastră întîlnire a lăsat să-i plătesc eu cafeaua și coniacul, și mai-mai că nu s-ar fi dat înapoi dacă-i cumpăram și biletul la acceleratul care-l ducea către nevastă-sa, la Pardubice... Acest prim stadiu le

șade cel mai bine bărbaților și a merge mai departe înseamnă să fii proastă.

Preasfinția sa ursuzul nu mai fuge de noi, După lucru ne așteaptă frumușel pe stradă, lîngă Volga încuiată, ca un cățeluș (de fiecare dată venim puțin mai tîrziu) iar cînd îi dăm drumul în mașină de bucurie mai că nu latră și nu dă din codiță ca un cățeluș. În fiecare zi îl ducem pe micul nostru animal îmblînzit la ștrandul Lesní oprám.

Așa că acum ar fi cazul să pună umărul la experimentarea produsului nostru, nu-i așa ? Fiindcă la ce bun am fi mai venit atunci aici ? Cățelușului nostru însă nu-i prea arde de treabă, s-ar tot gudura întruna fără să facă nimic.

— Nadia, îmi pare rău că nu părăsim formula asta ceremonioasă cu „dumneavoastră".

— Bine, i-am spus, o să ne tutuim... să zicem atunci cînd vom sărbători reușita experiențelor noastre, nu-i așa, domnule inginer ?

Edita însă îmi face semn pe la spate să nu-l iau așa de repede și ea doar îl cunoaște și pe față și pe dos — iar deocamdată lucrurile se desfășoară conform planurilor Editei.

Numai că am din ce în ce mai mult impresia că deși practicantul nostru de yoga s-a încălzit, se îndreaptă într-un sens interzis, adică spre mine — categoric mă privește mai mult decît pe Edita deși ea îl atacă fără ocolișuri, în timp ce eu îmi bat joc de el.

I-am spus Editei asta, dimineața, la hotel, în timp ce-i masam spatele cu froté-ul dar mi-a rîs în nas și mi-a zis : nu-s cam prea încrezută ?

(Edita n-ar recunoaşte niciodată, nici celei mai bune prietene şi nici dacă ar fi adevărat că obiectul interesului ei se uită după alte femei). A băut apoi lacomă direct de la robinet şi mi-a spus :

— Principalul este că preotul nostru yoga s-a îmblînzit. Îl cunosc, acum treaba o să meargă ca pe roate. Acum intră pe mîna mea.

13/ Deşi Vik le rugase luni pe cele două pragheze (tocmai pentru că le rugase), să meargă cu el la Lesní oprám, la Lučni řeka sau la oricare alt loc de agrement din cele douăzeci şi două de eleştee, Edita a declarat hotărîtă că azi nu merge nicăieri. Vreau să mă odihnesc înaintea asaltului final.

Edita i-a dat Nadiei liber şi o bancnotă de cincizeci de coroane, iar ea a străbătut la voia întîmplării în încăpătoarea sa maşină neagră, străzile oraşului Ústí îngăduindu-şi luxul nemaipomenit al amintirilor încărcate de melancolie. Îşi aminti cum străbătea străzile, alergînd prin aceste locuri, o adolescentă cu părul roşu şi şosete trei sferturi, cum dădea colţul pe lîngă cinematograful Grănicerul şi bătea pasul pe loc observîndu-şi în taină iubitul şi privindu-şi ceasul brăţară pentru a se prezenta la întîlnire exact cu zece minute mai tîrziu, cum după examenul de maturitate a rostogolit pe strada Londra cutiile de gunoaie... Dar în Ústí nu există atîtea locuri pe unde să te plimbi cu maşina, chiar şi la o viteză foarte redusă tot ajungi să-l colinzi în cîteva minute şi să te trezeşti în afara oraşului. Aşa s-a hotărît Edita, oftînd, să-şi viziteze părinţii.

Chabařovice este o suburbie liniştită cu o piaţă centrală şi străduţe tihnite pe care se aflau căsuţe în majoritatea lor proprietate personală a minerilor ce lucrau în minele de suprafaţă de prin împrejurimi (tatăl Editei lucrează şi acum acolo ca mecanic de locomotivă iar mama ei administrează cantina minei).

Pe strada asta mă duceam cu o cană de sticlă să-i cumpăr bere lui tata, iar pe asta am fugit plîngînd atunci cînd m-am dus pentru prima oară la şcoală (aversiunea faţă de ştiinţă se pare că mi-a rămas pînă azi), aici săream ore întregi coarda (de la nouă ani am hotărît să am picioare frumoase, ceea ce am şi reuşit) iar lîngă porţile astea îl aşteptam pe tata să se întoarcă de la mină...

— Noroc, Editko, mă salută calm tata de parcă tocmai aş fi picat de la şcoală.

— Noroc, tată... răspunse Edita şi vocea îi tremură de o emoţie de care nu mai credea că este capabilă — n-am mai fost pe aici de atîta amar de vreme...

Mama îşi şterse mîinile de şorţ şi-mi întinse dreapta ca unui bărbat. La noi acasă nu exista obiceiul sărutărilor.

— Ai venit pentru mai multă vreme ? întrebă mama.

— Nu ştiu încă... Mi-am luat o cameră la hotel Bohemia, am adus cu mine şi pe laboranta mea.

— Puteaţi să veniţi împreună, doar ai tot etajul de sus la dispoziţie.

Casa noastră are la parter două odăi și o bucătărie unde locuiesc părinții iar la etaj trei camere gata pregătite pentru ziua nunții mele... Am aici un dormitor cu mobilă de nuc (cea mai bună care s-a putut găsi în Ústí) o cameră de zi și bineînțeles una pentru copii.

— Mi-ați pus aici un covor nou! Iar aici un televizor...

— Am vrut unul în culori dar mi-am zis că-i mai bine să aștept să-l mai perfecționeze, a zis tata. Pe ăsta o să-l ducem atunci jos în bucătărie iar pe cel de acolo îl vom dărui bunicului.

Curățenie exemplară și parchetul ca oglinda, trebuie că toată ziua deretică, fiindcă în ținuturile astea este un praf!... Edita făcu un efort pentru a-și reprima un nou val de emoție, mai puternic încă. În camera copiilor mi-au cumpărat un pătuț nou cu baldachin, iar în el au așezat o păpușă cu ochii albaștri și păr auriu. Edita izbucni în hohote de plîns.

Bucătăria este mare, așa cum erau bucătăriile altădată, iar părinții trăiesc practic numai în ea. În dormitorul alăturat se duc doar să se culce și niciodată nu fac foc în el (deși tata are cotă de cărbuni gratuiți pentru mineri), cînd sînt geruri mari dorm amîndoi în bucătărie. Cealaltă cameră este pentru oaspeți, dar și aceștia rămîn în bucătărie, asta din comoditate și nu din zgîrcenie. Înainte de război tata nu avea de multe ori de lucru, dar după eliberare cîștigă permanent o grămadă de bani, cumpără jumătăți de porc, căprioare întregi, fazani

cîte șase bucăți odată și de două ori pe an se duc cu avionul la mare.

Ghemuită toată în uriașul fotoliu al tatălui ei, în care se pierdea toată (în afară de mine tata nu permite nimănui să se așeze în el) Edita își plimba privirile de-a lungul pereților cunoscuți, fotografia mare de pe timpul cînd purtam coadă de cal se află în același loc și tot acolo este și aceea în care sîntem amîndoi, eu și tata, într-o barcă, tot la locul ei e și cea din Bulgaria... în total sînt cinci fotografii de-ale mele.

Părinții ședeau pe o ladă veche (în ea își ține tata ziarele) și își ascultau mulțumiți fiica povestindu-le febril despre succesele ei pe plan științific, despre decorația primită de Bohumil, despre Volga cea nouă, despre *garden party*-urile de la Ambasada daneză.

— Dar cu bărbatu-tău, o întrerupse mama, cu bărbatu-tău ești fericită ?

— Bohumil este... este foarte amabil și inteligent și drăguț și...

— Ți-am spus doar să nu-l iei ! a oprit-o tatăl. Ce viață poți să duci alături de un moșneag ?

— Vik era de o sută de ori mai bun, un bărbat așa de frumos... zise mama. De ce nu te-ai măritat, de fapt, cu el ?

— E greu de explicat. Pe atunci... începu să bîiguie Edita, dar mama o opri iar :

— Dar copilul ? Cînd o să ai un copil ?

Edita a deschis gura, dar a închis-o la loc. În bucătărie se cuibări tăcerea.

— În octombrie am să plec probabil la un congres de chimie la Paris, începu iar să îndruge Edita pentru a pune capăt tăcerii aceleia ucigătoare ; poate că am să mă duc cu Renault-ul meu, măcar am să pot cumpăra de acolo ştergătoare de parbriz, pe ale mele mi le-au furat chiar din faţa casei. Pe aici nu sînt atîtea furturi, nu-i aşa ? Mi-am comandat un cojoc norvegian iar cu soţia ambasadorului danez...

— Dar sănătatea ? o întrerupse din nou mama. Sănătatea ţi-e bună ?

— Sînt într-o condiţie excepţională, începu Edita fericită că, în sfîrşit, măcar ceva.

— Atunci de ce ţi se zbate mereu pleoapa stîngă ? o întrebă tatăl. Nu eşti prea nervoasă ?

— Şi slabă ca o scîndură, în faţă nimic şi din spate la fel, adăugă cu dispreţ în glas mama. Ia spune, fato, ce pregăteşti tu la cină ?

Edita inventă nişte prepeliţe şi sitari pe care în Praga îi văzuse doar o singură dată : împăiaţi pe coridorul Facultăţii de ştiinţe naturale, îi scăpă însă că cina lui Bohumil se compune doar din lapte şi de aceea se apucă să îndruge imediat cum că asta-i cina ideală, dar maică-sa o întrerupse dezgustată :

— Păi sînteţi săraci ca nişte şoareci de biserică de dinainte de război !

Tatăl scuipă de două ori scîrbit în lada cu cărbuni, o izbi de trei ori cu piciorul de răsună şi după ce-şi dobîndi iar calmul, i se adresă categoric fiicei :

— Ştii ce, Edito ? N-aştepta să-ţi moară unchiaşul deşi, oricum, n-o să mai dureze mult.

Eşti încă tînără şi ai toată viaţa în faţă. Părăseşte totul şi vino aici ! Lasă tot bătrînului, am să-ţi comand eu cojoc norvegian şi am să-ţi cumpăr şi un Renault, şi chiar şi Volga aia nouă. Am să-ţi găsesc post la Fabrica chimică, sînt în consiliu cu directorul de acolo şi-ţi garantez că n-ai să ai mai puţin de trei miare pe lună.

— Ai să-ţi găseşti aici şi un bărbat, ca lumea, frumos şi puternic încă, o să faceţi copii şi n-o să ţi se mai zbată pleoapa, spuse şi mama. De mîine chiar aţi putea locui la noi, la catul de sus, în fiecare zi doar deretic şi săptămînal fac curat. Sau tata o să vă facă o vilă, nu-i aşa, tată ?

— Sigur, răspunse tata. Parcela o am. Doar tu fă-ţi bagajul şi vino încoa'.

Incapabilă de a mai deschide măcar gura, Edita se făcuse mică în fotoliu, încovrigîndu-se ca o pisică bătută, îşi adunase genunchii sub bărbie şi-şi sprijinise pe ei obrajii îmbujoraţi. Părinţii părăsiră bucătăria dar tatăl se mai întorsese odată (să nu-l vadă mama) şi o bătuse încurajator pe umăr mîngîindu-i părul auriu, pe urmă se dusese după mama.

Abia după multă vreme Edita răsuflă adînc şi se ridică cu mişcări obosite, îşi spălă faţa cu apă rece şi în faţa oglinzii rotunde (martora speranţelor mele de demult) începu să-şi refacă metodic machiajul. Operaţia asta mă calmează totdeauna — îşi adresă o strîmbătură jalnică şi plecă.

— La revedere, le spuse ea părinţilor cînd ajunse în faţa casei şi se îndreptă apoi cu

pas ferm spre mașina mare, neagră, întoarse cheia în contact, și printr-o apăsare energică pe pedală ambală motorul de-l făcu să urle. Părinții stăteau liniștiți pe banca din fața casei. Mama cuprinsese în palmă degetele mîinii pe care tata o așezase în poala ei. Stau aici, ca doi îndrăgostiți, de mai bine de treizeci de ani... Ce amar de puțini ani mi-a fost dat să fiu îndrăgostită !

Biciuită de micul picior ce apăsa pe pedala de accelerație pînă la fund, încăpătoarea mașină gonea pe panglica albă a șoselei ce ducea de la Chabařovice spre munți. Edita se îndrepta spre mina părăsită dar cu un kilometru înainte de ea se abătu direct în pădure. Motorul gemea iar cabina spațioasă tresălta zguduindu-se la trecerea peste dîmburi, rădăcini și surpări, împotriva cărora nici suspensia bună nu avea nici un leac. Edita opri mașina într-un zmeuriș înalt și des, coborî din ea și se strecură prin pădure mai departe pînă ajunse la pîlcul de verdeață ce acoperea malul înalt al lacului. Nu vreau să mă vadă încă.

Pe plaja lui, nu pe plaja noastră acoperită de iarbă, cu trupul întins, așezat în diagonală pe pătura mea de lînă cu desene, din Grecia, Vik dormea adînc culcat pe partea dreaptă, cu palma mîinii drepte sub ureche, așa se culcă Vik oriunde și oriunde s-ar afla, adoarme totdeauna numai în această poziție (așa a dormit toată ziua atunci, demult, pe patul de sus al cușetei din vagonul de dormit de la Lvov la Praga), doarme profund ca un copil, întotdeauna a dormit așa, cu o ușoară tremurare a genelor sale lungi și răsucite.

— De ce nu l-ai luat, de fapt, de bărbat ?

De fapt, acum nici nu mai știu, mămico... Atunci știam, eram absolut sigură, ba chiar mîndră, de hotărîrea cu care am pus capăt dragostei noastre — știi, tăticule, a fost aproape o dragoste mare.

De ce nu l-am luat de bărbat ? Pur și simplu n-am vrut să-mi leg viața de un bărbat care în plină ascensiune a încetat să mai zboare, eu nu mă mai puteam opri din zbor. *Acum zbori* ?

... Nu.

A luat sfîrșit atunci, în acea ultimă noapte a noastră în laboratorul 208 din Praga. Terminasem tocmai cea de-a patra inovație a lui Vik, un lucru cu adevărat mare, care și azi încă mai trezește interes, pe atunci fusese o adevărată senzație, o bombă, marele Jaroměřský în persoană îi telefonase lui Vik de două ori în aceeași zi și apoi încă o dată pe la miezul nopții, erau nerăbdători, gata-gata să ne-o smulgă din mînă, muncisem din greu zi și noapte și eram aproape gata, mai rămăsese doar să filtrăm produsul final și să încercăm cîteva cristalizări... În acel moment în Vik s-a stins ceva.

Cu cîteva luni mai înainte începuse să aibă ferestre, cînd dispărea pur și simplu cîte două zile sau se culca pe masa din laborator și privea liniștit cum mă agit. Dacă mă rățoiam la el îmi răspundea anapoda, ceva în genul ăsta : Știi că bufetiera noastră se pricepe să cînte la harpă ? sau : Cît e de cînd am văzut pentru

ultima oară un curcubeu? În perioada aceea l-am cunoscut pe Bohumil.

Ferestrele lui Vik se înmulțiseră, dar pe mine nu mă mai putea opri nimic, darămite niște bîiguieli, atunci cînd eram atît de aproape de capătul acestei mari invenții care (în afara sutelor de milioane cîștig peste plan aduse cîtorva fabrici) reținuse timp de douăzeci de minute atenția încordată a tuturor participanților la Conferința pe țară a chimiștilor, iar asta, pentru un chimist, este echivalent cu o coroană de conte.

În acea ultimă noapte a noastră petrecută în laboratorul 208 în Vik s-a stins pur și simplu o lumină. Încă de cu seară își adusese de la infirmerie o targă și toată noaptea a stat culcat pe ea în timp ce eu lucram concomitent la șase aparate, distilam, rectificam, absorbeam, decantam, cîntăream, nici la WC nu ajungeam să mă duc, foloseam canalul de scurgere din mijlocul laboratorului — Vik nu mișca un deget. Zîmbea doar privind ca un idiot tavanul, iar eu zburam și mă agitam ca o cîrpă pe un băț, nu mai știam ce să fac mai întîi. Începusem să-mi pierd mințile. În timpul ăsta Vik îmi povestea cum, copil mic fiind, în Lenešice, își confecționase din hîrtie de ziar un zmeu și cum zmeul i se încurcase printre firele de telegraf. În spatele firelor era un horn vechi de la fosta rafinărie de zahăr, și în horn își făcuseră cuib o pereche de berze, dar că în anul acela berzele nu sosiseră, că berzele vin în fiecare an tocmai din Africa centrală, ceea ce este o nebunie curată, fiindcă în Africa au soare tot anul și încă

din belșug și asta fără efort și fără oboseală zadarnică, pesemne că și berzele începuseră să-și dea seama de asta și plictisite, renunțaseră să se mai întoarcă anul acela în Lenešice...

Astfel de tîmpenii îngrozitoare îndrugase pînă la miezul nopții (acum de fapt nu mi se mai par așa de îngrozitoare...) cînd l-a chemat la telefon marele Jaroměřský în persoană, pe atunci de multă vreme director al ICCOA-ului, profesor universitar, doctor în științe (printre primii din republică care au obținut acest titlu), academician și membru al nu știu cîtor prezidii din care prea puține aveau ceva comun cu chimia. Te caută Jaroměřský!, i-am șoptit lui Vik și am strîns receptorul la piept ca pe niște moaște... Spune-i să mă pupe-n fund! mi-a cerut Vik să-i transmit.

Se-nțelege că a-i transmite așa ceva lui Jaroměřský și-ar putea permite în statul nostru doar grozav de puțini oameni, printre care abia-abia ministrul de resort, categoric însă nu și Vik, astfel încît am făcut să se pară că e o întrerupere pe fir și am închis imediat, pentru că în starea asta Vik era capabil să facă cine știe ce tragedie. Bineînțeles, Jaroměřský nu era cîtuși de puțin obișnuit să i se închidă nici măcar unul din sutele de telefoane ale liniilor sale subordonate, așa că a sunat imediat alături, la 207, unde lucra pe atunci sperietoarea de Libor Lenk. Drăguțul nostru coleg Lenk a venit ca o săgeată la Vik... care i-a repetat mesajul. Lenk, neîntîrziat și înnecîndu-se de plăcere, l-a transmis lui Jaroměřský, se-nțelege, cu scuzele de rigoare, dar, în cele din

urmă făcîndu-şi curaj, i l-a repetat cuvînt cu cuvînt — am auzit prin perete cum îi spunea. Pînă azi încă mai circulă prin ICCOA aceste istorice cuvinte ale lui Vik, azi doar ca o legendă şi, totuşi, numai în şoaptă.

După aceea Vik a adormit liniştit, a fost în stare să doarmă pe de-adevăratelea, iar dimineaţa cînd am răcnit la el să se scoale şi cînd i-am spus, nemaiştiind de mine de furie, să-i ceară imediat scuze lui Jaroměřský, Vik doar a zîmbit :

— Acum mă duc să iau un lapte cu cornuri calde, cu mac. Pe urmă probabil am să hrănesc pescăruşii pe chei, în faţa Teatrului Naţional. Vii cu mine ?

Am spus NU şi nu m-am mai dus de atunci nicăieri cu Vik. După masă, în garsoniera noastră, mi-am făcut valiza (Vik a ridicat doar din umeri şi-a luat costumul de baie şi a plecat să facă baie la ştrandul din Podolí). În aceeaşi seară am început să locuiesc împreună cu Bohumil în apartamentul lui din Královské Vinohrady.

În felul acesta l-am pierdut pe Vik. Douăzeci de ani şi-a dedicat viaţa chimiei organice pentru ca deodată să ajungă la concluzia că ceea ce trăieşte nu este viaţă, atunci a dorit să se elibereze de jug şi să se întoarcă la lucrurile simple. Dar pot oare să satisfacă o femeie modernă, care lucrează în domeniul ştiinţei şi care locuieşte la Praga, aceste idealuri rurale : fericirea alături de bărbat — copii — sănătate (singurele valori recunoscute de părinţii mei) ? Eu am vrut mai mult — *Ai mai mult* ?

Nu.

De pe marginea malului abrupt Edita priveşte în jos spre Vik. În somn poartă pe faţă o fericire nepămînteană ca atunci în vagonul de dormit al expresului Praga, cînd m-am urcat în patul lui de sus pe scara cromată din cuşetă... s-a întîmplat oare cu adevărat, sau a fost doar un vis ? În felul acesta nu m-a iubit nimeni, niciodată. Astăzi nu mai iubeşte nimeni aşa. Ce a rămas din tot ?

Aproape gol, doar cu o fîşie de pînză ieftină în jurul şoldurilor, cu sandalele jerpelite aşezate lîngă cap, o boccea lamentabilă de veştminte uzate şi un baston cioplit de mîna lui — aşa arăta culcat Vik într-o mizerie de cerşetor indian, iar în laboratorul lui pustiu de aici sticle prăfuite după nopţi de chefuri, colecţii de copil ce strînge rădăcini şi plante pentru ierbare, sticle de lapte aşa cum beau bătrînii, şosete spălate cu mîna lui şi cămăşi la fel de mizerabil întreţinute... rezultatul apăsător, trist al unei gospodării de bărbat singur, ajuns la capătul puterilor, pentru că a fost părăsit. Poate că eu port vina principală. Dacă atunci, în ziua care a însemnat apogeul crizei, aş fi găsit puterea să merg cu el, chiar şi numai pentru a da de mîncare pescăruşilor din faţa Teatrului Naţional... Vik dorise atît de mult să mergem împreună la teatru, dar n-am ajuns s-o facem niciodată, nu aveam timp... Poate din cauza mea Vik se stinge acum ca un cîine.

Mă întorc la tine, iubitule, şi nu numai din compasiune şi ca un ecou al vechii iubiri, ci şi în numele alteia noi, pentru că eşti frumos cînd

dormi și asta m-a emoționat din nou. Mă întorc la tine, dragoste, în același mod în care am venit la tine atunci, în noaptea aceea cînd am rămas pentru prima oară complet singuri. În noaptea asta am să vin la tine.

Mîngîiată de micul picior jucăuș care ciupea pedala de accelerație ca strunele unei chitare, mașina prelungă dansa în curbe line pe șoseaua ce cobora din munți spre oraș. Edita se ducea la Ústí, motorul cînta și în cabina spațioasă pluteau efluviile melodioase ale unei muzici cerești, Edita zîmbi străzilor tinereții sale și fioruri de mult amuțite prinseră din nou viață în ea... acei doar cincisprezece kilometri i-a parcurs aproape într-o oră.

— Iar la servici ? întrebă Nadia căscînd (fata asta a tras toată după amiaza la aghioase) atunci cînd Edita o trezi brutal și-i ceru să-i facă un masaj total.

— Gonacii și-au terminat misiunea, începe vînătoarea ! răspunse triumfătoare Edita.

— L-ai corupt azi după masă pe Vik ?

— În noaptea asta am s-o fac.

— Prin urmare mîine preasfinția sa ursuzul ne va începe experiențele.

— Printre altele, spuse Edita cu aer suveran de regină. Apasă mai tare, vreau să fiu în cea mai bună formă. Îi ceru Nadiei s-o maseze o jumătate de oră, apoi se machie timp de două ore, ca ultima dată, la recepția de la Ambasada Danemarcei și ceru telefonic la recepție să se rezerve pe numele ei o cameră de o singură persoană.

— Sînt de-a dreptul bucuroasă că o să ne luăm curînd zborul de aici, zise Nadia, în timpul cinei luată pe terasa hotelului Bohemia. Locurile de agrement și ștrandurile sînt grozave dar orașul mi se pare ciudat...

— Dar față de orașul tău natal, Líbeň, trebuie să ți se pară aici că ești la odihnă la băi, nu ?

— E drept, numai că de la Líbeň pînă pe Václavské náměstí din Praga nu fac decît o jumătate de oră.

— Îți place să te plimbi pe acolo ? Mie nu. Iar de aici într-un sfert de oră ajungi în pădure.

— Oricum, tot ciudat mi se pare orașul ăsta.

— Nu știi nimic despre el, asta-i cauza, Nadinko.

— Iar tu știi prea multe — de aia ai întins-o de aici cu primul care s-a ivit.

— În realitate lucrurile au stat altfel, dar n-am chef să-ți explic acum. Nici chef de taifas n-am. Te mai duci undeva ? Aș vrea să rămîn singură.

— Mă duc la bar să torn în mine cîteva pahare de ginfizz din cele cincizeci de coroane de la tine și pe urmă merg la culcare. Ce-aș putea face altceva ? Încui ușa la cameră ori te mai întorci după aia la hotel ?

— Încuie. Noapte bună.

— Noapte bună și succes la vînătoare !

Edita își mai comandă încă 200 grame de vin alb și privi nostalgic, de la înălțimea terasei, piața care începea să se golească. Din

întuneric se mai vedeau încă, luminoase, bluzele albe ale băieților și îmbrăcămintea deschisă la culoare a fetelor. După cinema încă la o bere sau la două sute de grame de vin și pe urmă, pe sub castanii, salcîmii și teii de pe străzile orașului Ústí ultimele săruturi înaintea porții casei părintești...

Cu sentimentul unei aventuri se hotărî să folosească mijloacele de transport în comun, cu autobuzul 12 (cînd am mers ultima oară cu autobuzul ?) ajunse în Předlice, în apropierea cîrciumei U vinklu (aici ne-am întîlnit atunci), descuie cu propria-i cheie (am păstrat-o) ușa de la intrarea în imobilul cu nr. 2001, urcă tiptil, dar în fugă, scările pînă la etajul doi, lumină cu o baterie cît un creion ușile și ciocăni în cea pe care scria VIKTOR PANC și încă un oarecare BŘETISLAV LABOUTKA sau așa ceva, pe fostul coleg de cameră al lui Vik îl chema tot cam în felul ăsta.

Și tot cam așa arăta, constată Edita cînd îi deschise un tînăr în chiloți, și tot așa se speriase.

— Ce, vă rog... ce... Bună seara ! se bîlbîi speriat băiatul.

— Trebuie să vorbesc cu inginerul Panc, răspunse Edita cu glas sever (ca atunci).

— Nu-i acasă. Eu... eu sînt colegul lui de cameră și mă numesc...

— Am să-l aștept ! îl întrerupse Edita, îl împinse la o parte cu pieptul, traversă vestibulul, intră cu un aer sigur în odaie și se așeză pe fotoliul roșu. Nu s-a schimbat nimic, totul e la locul lui, chiar și *Îndrăgostiții din iarbă* al lui Renoir.

— Bună seara. Permiteți-mi să mă prezint. Mă numesc, începu iar băiatul dar Edita îi tăie vorba cu un glas de gheață :

— Vreau să vorbesc *cu inginerul Panc.*

— Da, sigur ! Eu... știu.

Edita privi undeva, pe deasupra părului băiatului (îi lucea ud de apă, așa cum îi lucea tot corpul, avea pe el doar chiloții aceia scurți) și adăugă sec :

— Rămîn aici peste noapte. În cazul în care nu ai unde să dormi am rezervat pentru dumneata o cameră la hotelul Bohemia din piața centrală, bineînțeles în contul meu. S-a rezervat pe numele inginer Benningerová la recepția hotelului. Ia cu dumneata buletinul de identitate.

— Da, știu. O-ntind imediat, adică plec și puteți fără teamă... Scuzați, eu...

— Noapte bună.

— Noapte bună... Aș dori numai să mă prezint oficial, mă numesc...

— Noapte bună ! se răsti Edita. Băiatul țîșni afară din cameră, se mai auzi mișcîndu-se undeva, alături, încă vreo jumătate de oră din care douăzeci și cinci de minute le petrecu sub duș și îndrăzni să mai intre încă o dată în cameră (acum în haine negre și cu cravată albă !), privi din pragul ușii întredeschise (Edita stinsese între timp lumina) și cu voce întretăiată de emoție vorbi în întuneric :

— Iertați-mă, voiam doar să vă spun că zahărul și cafeaua sînt în cuptorul mașinii de

gătit, noi nu-l folosim și la picioare aveți o sticlă de rachiu vînătoresc, păhărele găsiți dacă...

— Noapte bună ! tună Edita.

— Da, plec, vroiam numai... E foarte important ca Vik să vi *se destăinuiască* și dumneavoastră să-l *ajutați,* chiar dacă Vik nu v-ar *ruga* pentru că...

— Noapte bună ! urlă Edita și-i închise băiatului ușa în nas. Îndată ce se auzi și ușa de la coridor începu să se descalțe pe întuneric, fiindcă era tîrziu — și fiindcă vreau să fac totul exact ca atunci, cînd s-a întîmplat pentru prima oară.

Răsucitul cheii în broască și încă din vestibul glasul lui Vik :

— Așa deci, Břeťa, tu zici de mine că m-am ramolit, da ? Dar tu ai uitat să stingi lumina în vestibul. Apoi în prag își făcu apariția Vik cu ciomagul său rustic în mînă. Aprinse repede lumina și după ce înghiți de cîteva ori în sec izbucni :

— Ce faci aici ? Unde-i Břeťa ?

— Colegul tău de cameră va dormi astă seară la hotel Bohemia, rîse Edita. Îți mai aduci aminte ?... Atunci l-am trimis la spălătorie...

Culcată pe spate, cu mîinile sub cap, Edita închise ochii, pînă acum totul se repetase întocmai ca atunci — dar numai pînă în această clipă. Din acest moment liniile începură să se îndepărteze și să se caște, luînd din ce în ce mai mult forma unui V larg deschis... care nu însemna însă victorie.

Vik se așeză pe patul vecin (atunci îngenunchease în fața patului meu, pe dușumea) cu ciomagul pe genunchi, ca o pușcă și rosti cu voce dușmănoasă :

— Pleacă !

— Vik, am fost azi la mina părăsită și o oră întreagă aproape m-am uitat la tine de sus, de pe coastă, cum dormeai pe partea dreaptă cu mîna dreaptă sub ureche...

— Asta nu mă mai impresionează. Pleacă !

— ...la fel ca atunci cînd dormeai lîngă mine. Îți aduci aminte noaptea aceea înainte de Lvov, în cușeta vagonului de dormit al expresului Praga.

— Îmi aduc aminte chiar foarte clar, ca de altfel de toate celelalte. Tocmai de aceea îți spun : PLEACĂ !

— Îmi dai cel puțin răgaz să mai fumez o țigară ? Dă-mi, te rog, poșeta.

— Nu ți-o dau, noi nu fumăm în cameră. Și dacă ai iarăși în ea o pilă de unghii — îți amintești, iubito, de noaptea aceea de la hotelul Spence's din Calcutta ? — ți-o zbor de data asta din mînă cu ciomagul pe care-l vezi.

— Vik, te rog, nu distruge măcar frumusețea pe care am trăit-o împreună...

— Și pe care din fericire n-o s-o mai avem. Iar tu nu-l distruge pe Břeťa, eu îi țin aici loc de tată, și el are încă mare nevoie de un tată — iar tu l-ai trimis la hotel să se culce cu Nadia !

— I-am rezervat o cameră de o singură persoană. Vik, vino să stai lîngă mine măcar pentru o clipă...

— Cunosc mişcarea asta ca pe propriile-mi încălţări. Nu se mai prinde. Uite ce, Editko, s-o scurtăm. Dacă dispari de aici în cinci minute, îţi experimentez produsul în fabrică, astfel ca expediţia ta nocturnă să aibă rezultatul scontat. Aştept în vestibul.

— *N-am venit la tine pentru asta!* strigă disperată şi izbucnind în plîns Edita.

— Chiar nu? Ai venit poate să-mi anunţi că te desparţi de Bohumil şi să-mi ceri mîna?

— Şi dacă ar fi aşa?... Vik, te-am privit o oră astăzi, acolo la locul din mina părăsită, n-ai decît să rîzi de mine, dar începînd de azi ştiu că te *iubesc* din nou!

— Aceeaşi Editka, mica noastră Cleopatră din Chabařovice... pardon, acum Mesalina din Královské Vinohrady şi din ICCOA!

— *Îţi spun adevărul!* scînci Edita ridicîndu-se în coate.

— Te cred, Editko. În clipa asta poate că într-adevăr eşti convinsă că ai venit la mine din dragoste... dar în acelaşi timp, implicit, şi pentru experimentarea la scară semiindustrială... Arta asta de a uni cel mai profund impuls cu cel mai banal — în cazul de faţă cu cel mai sărman dintre ele — în scopul de a obţine ceva, arta asta a ta, ziceam, m-a înspăimîntat întotdeauna. Eşti mereu aceeaşi bestie rece... Aşa că fii drăguţă, scoală-te şi pleacă, dacă reuşeşti în — de acum numai în patru minute, am să-ţi bag produsul în proces semiindustrial.

Aproape orbită de lacrimile care-i ardeau ochii, orientîndu-se ca nevăzătorii mai mult pe

pipăite, Edita reuşi să se încadreze în cele patru minute, ba chiar fu în stare ca în vestibul să-l privească dur pe Vik.

— Prin urmare ăsta-i sfîrşitul, rosti sec.

— L-ai pregătit încă de acum trei ani.

— Mîine plec la Praga.

— Salută-l pe Libor Lenk şi, bineînţeles, pe Bohumil.

— Mulţumesc. Peste jumătate de oră ţi-l trimit îndărăt pe băiatul căruia îi ţii loc de tată.

— Mulţumesc. Iar eu îţi trimit la ICCOA... Edita! Nu pleca încă!

— Trebuie să prind ultimul autobuz. Mai pleacă şi acum la unsprezece şi patruzeci?

— Edita, aş vrea... trebuie... Nu! Nu pot! Aşteaptă încă un minut...

Am încremenit. Vik s-a bîlbîit şi pe deasupra *s-a înroşit*... Dar totul se consumase de-acum.

— Alerg să prind autobuzul. Scrie-mi de ce ai nevoie pe adresa Institutului.

— Nu, trebuie să... trebuie să-ţi mărturisesc ceva!

Am rămas încă şi mai perplexă... Vik m-a apucat de mînă şi mi-a spus cu voce schimbată, de parcă cineva, de sus, i-ar fi dictat, de parcă m-ar fi *vestit* ceva, ceva cutremurător:

— Trebuie să-ţi mărturisesc, Edito. M-am îndrăgostit de Nadia. Şi *te rog* să mă ajuţi.

Mărturisesc — rog — ajutor — astea nu-s cuvinte din vocabularul lui Vik, vorbele astea le-a rostit băiatul acela, Pokroutka sau

cum i-o fi zicînd, atunci cînd a plecat... În vreme ce Vik îmi trăncănea despre marea lui dragoste pentru Nadia Frýbortová (!), am realizat că el s-a sfătuit de fapt cu băiatul acela (! ! !), *s-a consultat* cu puștiul *cum să se scape de mine ! ! !*

Cînd te înjunghie cineva ai, cred, dreptul să scoți și tu briceagul. Pentru a fi în stare de asta trebuie să-mi revin puțin.

— Asta te-a sfătuit fiul tău adoptiv ?

— Da, Břeťa. Singur n-aș fi avut curajul.

— Curajosul tău fiu dorește, prin urmare, ca în loc de persoana mea să ți-o trimit pe Nadia ?

— Da de unde ! Břeťa este... curat, lui niciodată nu i-ar fi dat prin minte... Asta îți poate trece doar ție prin cap, doar nouă... El s-a gîndit pur și simplu la asta, să nu mai ne mințim, să încetăm de a ne mai preface și a ne mai înșela...

— Dorința fiului tău este pentru mine ordin. De mîine după amiază Nadia va începe să umble cu tine unde vei dori. Iar timpul i-l asigur pînă la miezul nopții. În rest te descurci singur.

— Mîine dimineață chiar începem probele semiindustriale. În trei zile sîntem gata.

Ultimul autobuz din Předlice pleca și acum la ora 23,40, dar l-am lăsat să se ducă și eu am pornit-o pe jos, prin canionul întunecat al străzii uzinei, pe lîngă zidurile neterminate ale fabricii chimice, mergînd mereu drept înainte și fără să știu încotro. Am trecut prin

piață și abia Bohemia, luminată puternic, mi-a amintit sarcina umilitoare de a-i aduce la cunoștință băiatului aceluia că se poate întoarce acasă fiindcă eu am pierdut. Incapabilă de a-i telefona direct, i-am lăsat un mesaj la recepție și am plecat mai departe, pe lîngă gară, pînă la debarcaderul vapoarelor de agrement, am trecut podul peste Elba și mi-am continuat drumul de-a lungul rîului întunecat pînă ce am căzut pur și simplu și am urlat pe pietrele digului, nici n-am habar cum am ajuns dimineața la hotel. Cea mai îngrozitoare noapte în toți cei douăzeci și nouă de ani ai mei... în noaptea asta întîi s-a clătinat și pe urmă mi-a devenit dezgustător absolut totul : de la colesterol și ICCOA, pînă la întreaga chimie organică și de la Královské Vinohrady al lui Bohumil pînă la Praga întreagă și din toate astea laolaltă, ca o integrală a întregii murdării a universului, mi-a apărut sărmana, biata creatură Edita Benningerová.

— Da bine te-a mai aranjat ! se înveseli Nadia Frýbortová cînd mă văzu căzînd pe scaun lîngă masa la care-și lua micul dejun — Fata asta pe diurna ICCOA-ului și pe suplimentele mele în valoare de cincizeci de coroane înfulecă de dimineață pînă seara. Noua iubire a lui Vik. Murdărie. Iar eu trebuie s-o mai și prelucrez pentru el.

— Cînd va începe Prea sfinția sa ursuzul să se ocupe de probele semiindustriale ? întrebă amanta repudiată de bărbatul însurat din Pardubice — *de fapt amîndouă sîntem la fel de puțin măritate* — în timp ce punea pe o

felie de pîine unsă din belşug cu unt, felii de şuncă, ca nişte pereţi de panel ridicaţi cu macaraua pe un trailer.

— În dimineaţa asta începem.

— Eşti grozavă, Edito, mă înclin în faţa ta... Prin urmare ne vom lua curînd zborul din vizuina asta ? necheză cu toată gura turnîndu-şi pe gît, dintr-o sorbitură, o cutie de suc de ananas în valoare de şase coroane.

— Peste trei zile. Dar există un clenci, Nadinko, un clenci mic de tot.

— Dă-i drumul ! cotcodăci ea şi apucă restul de şuncă în mînă.

— Va trebui să petreci cu domnul inginer Panc trei după amieze pînă la miezul nopţii.

— Singură ?... Şi tu ? Încetase în sfîrşit să mai înfulece.

— Eu am să mă duc să mă scald singură.

— Dar nu pricep...

— E absolut necesar, Nadia.

— Vasăzică Preasfîntul ursuz... hihihi, am ştiut eu ! Adu-ţi aminte, Edito, ţi-am spus că el de fapt îmi poartă mie sîmbetele chiar dacă eu doar îmi băteam joc de el... Tu mi-ai rîs în nas şi mi-ai spus că-s încrezută... E penibil să recunoşti astfel de lucruri, nu ? Chiar ţie însuţi, nu-i aşa ?

— Sigur Nadia, ai avut dreptate şi încrezută am fost eu. Iartă-mă. Acum poţi să-ţi baţi joc de mine cît vrei, dar înainte de a începe, spune : faci asta pentru mine ?

— Hihihi, asta-i cea mai împuţită sarcină pe care mi-o încredinţezi, cu mult mai hazoasă

decît aia, cînd i-am turnat lui Lenk în ghete acid.

— Faci asta pentru mine ?

— Hm, nu prea ştiu ce folos am eu din asta... Nu te înfuria, Editko, nu ne-a învăţat aşa ceva la liceul industrial, iar eu nu-s decît o laborantă proastă... Mă tortura cu voluptatea pe care o adăugase primului triumf al ei asupră-mi, spre a mă umili şi a-şi devora micul ei dejun cotidian. De ce nu l-am ucis atunci pe Vik cu pila de unghii ?

— Să fii companioana amabilă a lui Vik timp de trei după mese pînă la miezul nopţii ţi se pare mult în schimbul garsonierei pe care ai primit-o de la mine ?

— Nu-i nevoie s-o faci imediat pe răutăcioasa... Am să încerc, bine !

— Încercarea trebuie să-ţi reuşească cu un procentaj de 100%, Nadenko. Altfel steaua mea la ICCOA apune... sau poate că nu, dar în orice caz ar trebui să-ţi cauţi altă slujbă — care, ştii şi tu foarte bine, — în Praga nu prea prisosesc. În Praga sînt fete cu studiile tale — şi încă terminate ! — de trei ori mai multe decît locurile, iar şi cu cazier plus referinţe proaste nici n-ai putea măcar ridica ochii la un post. Îţi este destul de clar ?

— Acum da, şopti cu voce stinsă Nadia îndepărtînd din faţa ei tava cu mîncarea încă neterminată.

— Atunci pornim. Pînă la sfîrşitul şederii noastre aici îţi dau în loc de bancnote de cincizeci de coroane sutare.

Integrala murdăriei.

14/ EDIȚA A FĂCUT-O PENTRU A DOUA OARĂ — oftă Břeťa închizînd în urma sa ușa camerei cu nr. 602 de la etajul șase al interhotelului Bohemia și sprijinindu-se cu spatele de ea, altfel ar fi căzut la pămînt, prin atîtea trecuse în mai puțin de o oră (n-am trecut prin atîtea nici în decursul unui an întreg), se lăsă să alunece cu spatele de ea pînă ce, sprijinit în continuare de tăblia ei, se așeză pe prag.

Intrarea Editei în căminul pentru nefamiliști (cum o fi pătruns în casă cînd ușa se închide la nouă ?) — *Edita a făcut-o pentru a doua oară* și acum îl așteaptă pe întuneric pe Vik întocmai ca atunci, întîia oară, totul se repetă pînă la ultimul detaliu doar că atunci îl gonise pe incomodantul coleg de cameră al lui Vik în spălătorie, pe mine m-a expediat aici, la hotel Bohemia... EDITA E O FORȚĂ și ce mă arde și mă chinuie este faptul că nu mi-a permis nici măcar să mă prezint. De ce ar fi interesat-o însă bietul zero care sînt eu ?

Edita a făcut-o pentru a doua oară și este clar că-i capabilă *să facă din nou și totul ca atunci* ACEL URIAȘ TOTUL PÎNĂ LA ULTIMUL DETALIU ! — acest gînd era însă prea de tot chiar și pentru Břeťa șezînd așa că, într-o grabă furibundă, băiatul își aruncă de pe sine hainele și alergă însetat sub dușul liniștitor.

Soneria energică a telefonului din cameră. La capătul puterilor Břeťa ascultă mesajul transmis de recepția hotelului din partea inginerei Benningerová de a se întoarce imediat acasă EDITA ARE NEVOIE DE MINE...

În nouă secunde Břeťa își aruncă hainele pe trupul ud, pierdu cincisprezece secunde ca să-și lege cravata albă și altele patruzeci pentru a-și pieptăna părul ud. Le recuperă însă cu ajutorul acceleratorului motocicletei sale cu care o porni de la hotel, în turație maximă, astfel încît la capătul străzii Uzinei vitezometrul indica 90 km/oră și mai departe se balansa spre dreapta.

— Ce-ai făcut cu ea ? îi strigă Břeťa din ușă lui Vik care, într-o vestimentație sumară, stătea nemișcat pe covorul roșu, cu picioarele încrucișate și cu mîinile pe genunchi *(sukhásan* sau „poziția plăcută“).

— Trebuie să-ți mulțumesc, Břeťa, spuse vesel Vik făcîndu-i o plecăciune băiatului. Mi-ai dat un sfat cu adevărat înțelept.

— Ce-ai făcut cu ea ? țipă Břeťa și-l scutură pe Vik atît de tare încît practicantul de yoga (din spate opoziția asta e foarte vulnerabilă) se răsturnă pe spate.

— Am trimis-o după tine la Bohemia ca să mi te trimită acasă, răspunse Vik frecîndu-și cu palma regiunea coccigiană lovită.

— Asta-i tot ce-ai făcut ?

— De fapt a încercat să mă seducă, dar eu i-am făcut mărturisiri, am rugat-o să mă ajute și ea mi-o dă pe Nadia, iar eu îi fac probele tehnologice.

— Aoleu ! se căină Břeťa și pentru a doua oară în decurs de o oră se lăsă să alunece cu spatele de tăblia ușii și se așeză pe prag.

— Ești un animal, Vik, tu ești bestia cu sînge rece... Ea a venit la tine întocmai ca atunci să-ți ofere din nou totul acela uriaș, pînă la ultimul detaliu — iar tu ai trimis-o după mine ca pe o slugă și i-ai vorbit de laboranta ei în schimbul căreia te revanșezi făcîndu-i probele experimentale pentru care ești de altfel plătit...

— O tranzacție pe cinste, nu-i așa? Sau hoțul păcălit. Iar eu o capăt pe fata mea cu părul și cu trupul de aur...

— O capeți, da? Ești atît de sigur?

— Edita o va prelucra ca o specialistă.

— Aoleu! urlă Břeťa și sări în picioare. Adică tu mai și vrei ca Edita însăși, după tot ce-a făcut pînă acum venind ea la tine... Vik, ți-am mai spus odată și-ți repet iar: *te urăsc.*

— Te rog, calmează-te, Břeťa... Vino pentru o clipă lîngă mine...

— Cunosc de-acum asta cum îmi cunosc propriile-mi încălțări, nu mă mai las păcălit de predicile tale indiene, mincinosule cu suflet schilodit...

— Ei, ei, ei! Ce-s cuvintele astea tari? Doar nu s-a întîmplat nimic.

— Tocmai de aceea.

— Și toți cei interesați își vor atinge țelurile. Edita își va vedea experiența terminată, eu o voi avea pe Nadia și Nadia... Nadia va fi desigur bucuroasă să-și ajute prietena și șefa. Începînd de mîine îmi este împrumutată de la amiază pînă la miezul nopții.

— Dar e zguduitor ceea ce se mai întîmplă încă și astăzi... Nici în Arabia Saudită nu se

mai poartă astfel cu femeile, nici pe țărmurile Amanului. Cum ai să te poți uita tu în ochii Nadiei??

— E drept că ăsta nu-i un început prea fericit pentru a te apropia de o femeie... Dar dacă ea n-a vrut să mă ia în serios...!

— Dacă va fi silită să te primească ca pe o sarcină de serviciu, va începe să te urască!

— Ce să fac, dacă altfel, pînă la treizeci iunie, n-aș fi putut nici s-o mîngîi pe prima mea fată cu părul și cu trupul de aur...

— O ții una și bună, ai învățat-o dintr-o reclamă pentru cremă Nivea sau pentru un șampon de păr? În afară de păr și de trup — te mai interesează și altceva la ea?

Bucuria lui Vik se stinse, se culcă pe o parte, își adună genunchii sub bărbie și ghemuit, fără să se clintească, așteptă ca Břeťa să intre în baie.

— Știu că n-ai adormit încă, îi spuse băiatul cînd, întorcîndu-se în cameră după o neobișnuit de lungă ședință sub duș, îl găsi pe Vik acoperit cu pătura și cu obrazul întors spre perete — așa că ai să asculți ce am să-ți spun. Tu ai trăit cu Edita acel uriaș tot, nu eu, care am auzit astea toate de la tine — dar după tot ce a făcut azi Edita o cunosc mai bine decît o cunoști tu. Și iată ce am să-ți spun în legătură cu ea: Edita e o forță — chiar dacă a făcut asta doar din cauza amărîtului ăla de experiment. Pe ea o interesează însă mai mult decît ești tu capabil să pricepi — oricum ar fi, în orice caz, e o forță — chiar și numai pentru că e în stare să facă ceva — în timp ce tu n-ai să

mai faci niciodată nimic. Aşa, iar acum poţi să sforăi liniştit dacă poţi. Nu te mai urăsc, Vik. Acum mi-e milă de tine.

Puţin după cinci (trezit de ceasul deşteptător pentru schimbul de dimineaţă) Břeťa deschise ochii. În dreptul ferestrei luminate de soare se înălţau picioarele lui Vik. Tulburat de visul — întrerupt — în care apăruse Edita, Břeťa privea pielea arămie cu nuanţe aurii a lui Vik (mare lucru, piele aurie, e de ajuns să te ungi cu o bucată de slănină şi să stai cîteva ore la ştrand) şi văzu din nou cele cinci cicatrice ale bărbatului, ei da, asta este într-adevăr ceva mare, ceva ce nu se poate confecţiona la ştrand, asta se capătă în luptă, dar într-o luptă în care eu nu mă pricep să intru... şi doar şi trupul meu alb ca varul ar fi în stare să suporte o rană...

La poartă Břeťa pontă 5[46] (căpitanul flotilei trebuie să se îmbarce pe punte chiar şi înaintea celui mai matinal dintre matrozi) luă legătura grea de chei de la cele trei vapoare ale sale F_1, F_2 şi SPAR şi se grăbi să descuie şi să deschidă uşile, să aprindă luminile şi să dea drumul la curent, din vestiare începură să-şi facă apariţia oamenii şi la scurt timp după asta treaba mergea în plin, F_1, F_2, SPAR. Uzina prezintă marele avantaj că în timpul lucrului cel puţin nu-ţi mai rămîne vreme pentru reflecţii triste.

De lîngă balustrada primei galerii a turnului SPAR se putea vedea laboratorul lui Vik, azi dintr-o dată pustiu, în schimb, prin fereastra deschisă a sălii de experimentare a probelor semiindustriale, puteai să-i vezi pe toţi trei actorii în plină acţiune. Aşadar, au început serios ! Vik s-a sculat azi mai devreme, ba chiar trebăluieşte cu propriile sale mîini ! Nadia lui de aur se gudură pe lîngă el, îi dă tîrcoale, prin urmare a acceptat tîrgul acela îngrozitor... Iar Edita, după noaptea ei înfricoşătoare, a venit la lucru albă, de o transparenţă luminoasă şi cu mîinile ei mici şi gingaşe tîrăşte un coş greu de sîrmă în care se află o butelie de douăzeci de litri de amoniac.

F_1, F_2 şi SPAR (în sala de experimentare a probelor semiindustriale cei doi complici şi-au scos de pe ei tot ce se putea scoate şi munceau pe brînci aproape la fel cum se munceşte în hală cînd e mare zor. Edita munceşte, la fel de greu, alături de ei, are însă gulerul încheiat pînă la gît, îi este frig —), F_2, F_1 şi SPAR (sirena a fluierat pauza de un sfert de oră dar cei trei îi dau înainte cu disperare, de la garderobă apăru Udo Wiesner şi se îndreptă direct spre fereastra sălii de experienţe, din cămaşa deschisă pînă la buric scoase o floare roşie — o garoafă şi sări, cu ea în mînă, pe fereastră, îndreptîndu-se către Edita. Aceasta era tocmai întoarsă cu faţa spre cuptor şi el o trase cu impertinenţă de halat îndesîndu-i în mînă garoafa... Mamă, ce bruftureală i-a tras !

— Pleacă imediat. Vasăzică Edita ştie să şi strige şi cu un gest zmucit al mîinii prinse floarea adusă de Udo — cretinule ! Dacă mai îndrăzneşti să te caţări odată pînă aici am să chem paza uzinei !

Cu brațele încrucișate la piept, mîndru (pentru Edita) ca un contraamiral, Břeťa îl privi de sus, de lîngă balustrada punții sale superioare, pe Udo care, înfrînt, cobora ca vai de el pe fereastră, îl văzu scuturîndu-se de praf și culegînd de jos garoafa ruptă, îi căută privirea înfuriată și, la pauza de unsprezece, coborî repede pe scări pentru ca nu cumva să-i scape.

— Mi se pare domnule Wiesner, că altădată va fi mai sigur să-i ceri cerneală roșie babei Šprinclová, decît *prietenei tale Edita* — îi rîse în ochii albaștri turbați de furie (pletele tale de aur n-au produs prin urmare impresia scontată, sărmane Udo, așa că deseară, în loc de Bohemia, ai să stai frumușel acasă cu cea de a treia soție a ta !).

— Ție, meștere, nu s-ar obosi nici măcar să-ți dea un picior în fund, îi șuieră veninos în ureche Udo. Pentru ea, domnule Laboutka, valorezi mai puțin decît un găinaț !

F_1, Udo are dreptate, F_2, nici un picior în fund nu mi-ar da, F_1, sînt mai puțin decît un găinaț...

— Ce ai iar ? îl întrebă Miluška în timpul prînzului la cantina uzinei.

— Mă doare capul.

— Hihi, și tu ziceai totdeauna că pentru tine nu există dureri de cap — fain ! Serios, arăți prost, parcă n-ai fi dormit azi noapte...

— Chiar n-am dormit, m-am gîndit.

— Te-ai gîndit iar la voiajul nostru de nuntă în vagonul acela de dormit, șopti Miluška aruncînd o privire rapidă în jur să vadă

dacă ceilalți observă cum își șoptesc ei, Břeťa și ea, și continuă : ...unde sînt pătucuri așezate unul deasupra altuia și între ele...

— Nu ! M-am gîndit... așa, în general.

— Și la noi doi ? șopti Miluška.

— Da.

— Te-ai gîndit la ceva fain ?

— De fapt... nu prea. Uite ce, Miluško, ce-ai face dacă odată ne-am despărți ?

— Břeťa !

Miluška încetă să mai vorbească pe șoptite și secretara secției, Šprinclová, cu toată depărtarea la care se afla, rămase cu furculița plină cu mîncare, suspendată la un centimetru de gura deschisă.

— Ți-am spus doar că m-am gîndit și cînd te gîndești îți trec prin minte tot felul de lucruri, chiar și unele complet imposibile... șopti Břeta repede, dar Miluška nu-l mai asculta, plîngea acum în hohote fără să-i pese de sala de mese plină de oameni. Secretara Šprinclová își mută repede tava cu mîncare la masa vecină cu a lor.

— Spune-mi tu atunci ce aș face dacă ne-am despărți, îi ceru Miluška, care acum își mai trăgea doar nasul ca după plîns, cînd ieșiră din cantină și se urcară pe gardul uzinei (secretara Šprinclová începu să ude florile de la fereastra șefului de secție Líbal, dar vorbeau prea încet și nu putea să audă ce-și spun), spune, hai spune sincer, ce crezi tu c-aș face ? insista cu voce șoptită Miluška, ștergîndu-și colțurile ochilor cu lăbuțele sale roșii.

— Tocmai la asta m-am gîndit, şopti înfrigurat Břeťa, dacă ai fi în stare să vii la mine...

— Bine dar băiatul trebuie să vie la fată, nu-i aşa ?

— Ba da, în mod normal aşa-i, dar eu m-am gîndit, pricepi ? dacă *în general* tu ai fi în stare să vii după mine, să zicem la căminul pentru nefamilişti...

— Dar acolo aveţi administrator şi ar putea să mă vadă !

— Dar dacă ai avea cheia blocului şi ai veni noaptea...

— Pe semne că te doare serios capul, răspunse sec Miluška. Vii după amiază la mine ?

— Desigur,... doar dacă n-o să înceteze să mă doară capul.

— Atunci, salutare ! Iar la noapte să nu mă aştepţi la cămin, porcule ! Şi ia zi, Břeťa, cu adevărat *te-ai gîndit numai* toată noaptea... ? aruncă veninoasă Miluška şi nemaiaşteptînd răspunsul, se întoarse brusc cu spatele şi plecă săltînd trufaşă pe picioarele ei puternice şi arse de soare, o fată frumoasă, dulce, drăguţă — toate astea-s reale !... dar numai la asta se reduce totul. La fereastra biroului şefului de secţie Líbal, doamna Šprinclová scăpă stropitoarea din mînă peste flori.

(La două şi jumătate cei trei jucători ai hazardului încă mai lucrau, de parcă ar fi vrut să rămînă acolo şi peste noapte. Edita îşi deschisese halatul la gît şi se îmbujorase, în sfîrşit, puţin la obraz).

Eu am bineînţeles liber, în total cincisprezece ore şi jumătate, douăsprezece sutare în buzunarul de la spate, motocicleta cu rezervorul plin mă aşteaptă la poartă, ca şi aparatul foto cu un film nou în casetă, nu sînt obosit nici un pic, ci, dimpotrivă însetat de acţiune şi de o trăire intensă. Ce trăiri intense îmi rezervă ziua de azi ?!

Břeťa se îndreptă agale spre motocicletă şi se lăsă să cadă în şa, porni motorul, îl tură puternic dar nu o porni din loc. Unde s-ar fi putut duce ? Din nou acasă la Dolní Žleb, pe şoseaua insuportabil de binecunoscută, pentru a-i duce tatălui un alt sac de ciment de care de mult nu mai are nevoie, dar se jenează să-l refuze şi pentru a întoarce în locul mamei pendula din bucătărie ? Sau la Česká Kamenice pentru a-i duce bătrînului Drábek două noi Budweisere în schimbul cărora va căpăta iar timbre pe care mi le-ar da şi pe degeaba ? Ori pe terenul de tenis să-i ţin loc Dr. Vajda de o cură de slăbire şi să-l bat, jucînd cu stînga, la scorul de 6:0, 6:0, 6:0 ? Cu Miluška — la balta aia împuţită de la Klíše doar fiindcă e frecventată de jumătate de fabrică, ca să fim văzuţi împreună ? Şi să fotografiez mereu aceleaşi subiecte, iar seara să ascult din nou predicile indiene ale lui Vik ?

Břeťa ambală ca turbat motorul, dar nu porni de pe loc. Mortăciunea asta de Vik cînd avea douăzeci şi trei de ani, ca mine acum, era *afurisit* de viu şi făcea LUCRURI MARI. Azi, e drept că-i fachir stins, dar şi aşa îl caută femeile, iar azi a început serios experienţele pe scară semiindustrială de care are nevoie Praga şi iar va scoate din asta ceva mare. La

timpul lor toţi fac lucruri mari, Edita atunci şi acum din nou, pînă şi Nadia asta, chiar dacă la ea e vorba doar de nişte aventuri, bătrînul Aubrecht m-ar băga în cofă, deşi are aproape şaizeci de ani, Hanka Mikšová este, cel puţin, sălbatecă. Udo s-a fript cu Edita, dar măcar a încercat, iar eu cu ce m-am ales ? Că i-am tras doar o săpuneală, de sus, de la înălţimea balustradei ? Drábek şi-a făcut o colecţie de timbre fantastice iar acum, ca pensionar, o să-şi mai încropească una, chiar dacă, de data asta, va fi vorba doar de nişte cartonaşe de bere, şi iat-o şi pe Brigita Pánková, purtîndu-şi veselă sarcina, femeia va avea un copil şi asta-i lucru sfînt şi extrem de important, doar de capul meu nu s-a ales nimic... dar vorba-i că mama m-a născut şi şi-a făcut astfel datoria, iar tata a ridicat o casă şi bătrînul Guss, cînd era doar de douăzeci şi trei de primăveri, vîna balene în apele ţărmurilor chiliene.

Břeťa ambală zgomotos motorul, dar nu o porni din loc, viaţa mea a început să cam stagneze, înainte cel puţin treburile au mers unu-doi : şcoala, armata, după trei luni maistru de schimb, în aceeaşi săptămînă am făcut cunoştinţă cu Miluška — după asta însă viaţa mea s-a oprit, ridicol, în loc... Ce să fac ? Unde se află oare lucrul acela mare destinat mie ? Să studiez mai departe — dar eu vreau să realizez lucrurile despre care tot învăţ mereu din cărţi. Să devin şef de hală, şef de secţie şi odată, cîndva chiar director — ar însemna să stau întruna cu fundul lipit de scaun în birou şi să nu scot nici nasul de acolo, dar eu vreau să realizez LUCRURI MARI ! nu nişte bagatele — e vorba de timbre ? — atunci o colecţie importantă incluzîndu-l şi pe albastrul Mauriţiu, altfel mai bine ioc — E vorba de tenis ? Atunci turnee şi campionate sau deloc. E vorba de o femeie ? — atunci acel uriaş tot consumat pînă la ultimul detaliu sau nimic...

Břeťa ambală cu sălbăticie motorul dar nu o porni din loc, pretutindeni şi mereu se înfăptuiesc lucruri noi DAR FĂRĂ MINE — aud despre ele sau citesc în cărţi, sau le dirijez de pe puntea de comandă, nici de fotografiat nu mai am ce... Oameni buni, daţi-mi, în sfîrşit, şi mie o ocazie şi veţi vedea ce fel de LUCRURI sînt în stare să fac şi nu pentru mine, pentru toţi, zău că nu sînt un găinaţ, n-o să pierdeţi dacă pariaţi pe mine, daţi-mi pur şi simplu un taur şi o să vedeţi cum am să-l înşfac de coarne, vă rog, oameni dragi, DAŢI-MÎ PRILEJUL... Ştiu, un bărbat adevărat trebuie să şi-l găsească singur.

Apăsă pe ambreiaj, motocicleta ţîşni şi Břeťa se aplecă peste ghidon. AM SĂ-L GĂSESC pentru ca toţi — şi nu numai Edita — să dorească a-mi cunoaşte numele.

15/ — Tu, Vik, i se adresase Nadia din nou, poate pentru a douăzecea oară de dimineaţă şi de fiecare dată cu un ton la fel de tăios, să încep distilarea ?

— Da, răspunse Vik evitînd să-i întîlnească privirea nemiloasă, *cum ai să poţi să te uiţi acum în ochii Nadiei,* mi-ai spus ieri, Břeťa, şi în adevăr nu pot...

— Tu, Vik, zisese Nadia, ai putea să-mi dai drumul la malaxor ?

Edita o instruise bineînţeles pe Nadia în timpul nopţii, iar aceasta primise, se-nţelege, sarcina încredinţată, numai că se supusese din dorinţa de a se răzbuna („Dacă îi vei fi încredinţat ca pe o sarcină pe care trebuie s-o îndeplinească, va începe să te urască, aşa mi-ai spus ieri, băiatule). Cu ce ură m-a întîmpinat azi dimineaţă, cînd primele ei cuvinte au fost :

— Tu, Vik, o să ne tutuim, nu ? Trebuie ! Deci, tu Vik, să dau o fugă să-ţi cumpăr lapte ?

Am ajuns să mă tutuiesc în mod felurit cu diferitele femei cunoscute, cu una după două zile de convieţuire în comun, iar cu alta în decurs de o oră, cu nici una însă atît de brutal, la poruncă — fiecare „tu“ răsună din gura Nadiei ca un pocnet de bici, asta de fapt este şi intenţia, este pronunţat în aşa fel ca să nu existe nici cea mai mică îndoială că are rolul de a mă şfichiui... Edita ar trebui să-şi dojenească roaba nesupusă, numai că Edita abia se mai poate ţine pe picioare şi, considerînd afacerea noastră aranjată, se dedică în mod exclusiv doar probelor semiindustriale ale produsului şi metodei ei, experimentare pe care a plătit-o în felul acesta.

— Tu, Vik, mă atacă, chipurile în mod sportiv, Nadia, unde ţii acidul sulfuric ?

— Am să ţi-l aduc eu..., îi spun, cerşindu-i parcă îndurare. Nadia însă nu are deloc intenţia să renunţe la tirul ei sportiv.

— Tu, Vik, ciripeşte veselă, de ce nu mă tutuieşti ? Trebuie !

Nadia este crudă cu mine ceea ce de altfel şi merit, din păcate însă asta nu-mi diminuează dorul de ea, ci mai curînd dimpotrivă. În afara părului şi trupului ei de aur încep să o văd pe Nadia Frýbortová însăşi, e drept, încă dependentă şi slabă, dar în acelaşi timp mîndră şi aruncînd scîntei, încep să văd în ea o fată sclipitoare dar ştiu acum ceea ce băiatul meu a priceput de la început : că am ratat apropierea de această splendidă fată.

Din fericire mai este şi procesul de experimentare pe cale semiindustrială care pentru un neiniţiat îşi are micile sale taine şi îmi oferă astfel ultima şansă de a face o figură cît de cît prezentabilă. Ce-mi rămîne altceva de făcut dacă nu mai suport să fiu singur ? Nemaifiind nimănui de nici un folos, pot să mă fac, cîteva zile cel puţin, necesar prin ceea ce am ştiut altădată — NU ! Prin ceea ce oricînd sînt în stare să demonstrez că stăpînesc în mod suveran.

Din dorinţa de a accelera mersul întregii acţiuni (şi de a-mi scurta suferinţele) am pus să mi se aducă în sala de semifabricaţie aparaturile de sticlă din laborator. Experimentez astfel concomitent metoda Editei de izolare a colesterolului din lanolină în eprubetă şi pe scară semiindustrială. În linii generale o cunosc din observaţiile anterioare dar acum descopăr cîteva modalităţi atrăgătoare de intervenţie... Metoda Editei poartă amprenta vizibilă a personalităţii autoarei (în chimie lucrul acesta e valabil ca în oricare altă artă), imaginaţia şi spiri-

tul ei scînteietor alături de o nonşalanţă lipsită de seriozitate. S-ar mai putea interveni cu cîte ceva pe linia unei simplităţi elegante, a unor renunţări rafinate şi a unei conciziuni precise...

Urletul sirenei la ora 14.00 îmi aminteşte brusc după amiaza comandată pe care trebuia s-o petrec cu Nadia. Aceasta mă lăsă neîntîrziat să văd că intenţionează să mi-o umple, fără pic de milă, cu săgeţile tirului ei sportiv pînă la miezul nopţii, ora expirării contractului.

— Tu, Vik, mă strigă pe un ton de exuberanţă zgomotoasă, mergem, nu-i aşa ?

— Nu trebuie să ne grăbim... am încercat eu s-o îmblînzesc.

— Bine, tu, Vik, să nu ne grăbim, avem timp pînă la miezul nopţii ! consimţi ea, dură.

— Mă gîndeam că... că poate mai stăm să mai lucrăm puţin...

Sigur că femeile nu avură nimic împotrivă, Edita era interesată acum doar de muncă, iar de două ori auria mea Nadie, cu toată afectarea unei atît de mari exuberanţe, se temea precis, nu mai puţin ca mine, de această după-amiază comandată şi care trebuia să continue pînă la miezul nopţii. Astfel, clipa de răgaz s-a prelungit treizeci şi una de ore pline.

16) — Tu, Vik aşa o ţin întruna cînd mă adresez ursuzului, care acum nu mai e sfînt, şi i-o spun cu atît mai des şi mai veninoasă, cu cît văd că îi displace. Nu vreau să-l las nici o secundă să-şi închipuie că a tratat cu Edita ceva, mai mult decît simpla mea prezenţă fizică.

Gluma-i glumă, dar cu Edita am rupt prietenia. M-a lăsat prea clar să văd ce sînt eu în ochii ei... cînd o să ne întoarcem la Praga am să încep să-mi caut un alt serviciu. N-o să fie uşor, ştiu... dar spăl mai degrabă iar vagoane sau curăţ solzii la peşte, fiindcă cine ştie în braţele cui o să mă arunce Edita data viitoare !

Au mai rămas doar trei zile de stat în oraşul ăsta ciudat. Cu mîncare bună s-ar mai putea rezista, de n-ar fi însă jumătăţile astea de zi vîndute pînă la miezul nopţii. L-am făcut pe Vik, încă de marţi dimineaţa, să simtă că nu trebuie să se aştepte la nimic bun — pe la ora două i-a căzut, în sfîrşit, fisa. Aşa că rămîne să rezistăm în sala de probe tehnologice cît mai mult cu putinţă. Nici Vik, după ce-a gustat din veninul meu, nu se grăbeşte. În cele din urmă, ca întotdeauna, tot cîştigul îl adună Edita — de marţi dimineaţa pînă miercuri seara, fără pic de întrerupere, n-am făcut decît să-i experimentăm metoda aia a ei.

Sînt destui oameni la ICCOA care lucrează şi peste noapte, mai ales atunci cînd li se apropie termenul de predare a unei lucrări. Edita însă n-a făcut-o niciodată, n-ar da laborantei ei să muncească nici măcar o oră peste cît indică pontajul (eu sînt, bineînţeles, solidară cu şefa mea) ba încă jumătate din timp trece cu vizitele prin alte birouri şi cu telefoanele — aici însă am muncit pe brînci, fără întrerupere, treizeci şi şapte de ore pline !

Dacă era după mine şi după Edita, în viaţa noastră n-am fi făcut aşa ceva, dar asta este opera lui Vik... Seara, la ora zece, cînd a tri-

mis-o pe Edita să se odihnească prima în laborator (abia se mai ținea pe picioare — unde o fi fost toată noaptea aia, că, sigur, cu Vik nici pomeneală ?) m-am speriat pentru moment ca nu cumva Vik să încerce să se repeadă la mine, dar zău că n-a mai rămas din el decît un pelerin indian (dar atunci de ce s-o fi holbat așa la mine cînd ne-am dus la ștrandurile alea și de ce m-o fi cerut Editei...), nu numai că n-a încercat nimic, ci mai mult, cum am rămas singuri m-a rugat cuviincios (ori mai curînd disperat) să lăsăm la o parte toată bufoneria, ba încă, m-a rugat cică să-l iert !

În acel moment era aproape simpatic. Am renunțat la înțepăturile veninoase și am continuat numai noi doi, pînă la două dimineața, fierberea în cazane concomitent cu experiențele în eprubete pe care le făcea Vik (cu ei se lucrează mult mai bine decît cu Edita, știe cu mult mai multe și în afară de asta nu-i deloc nervos și irascibil ca șefa mea). Am continuat așa pînă a venit vremea s-o trezim pe Edita, ca ea să ne schimbe și noi să ne putem culca.

— Cîndva demult, pe vremea cînd îmi petreceam nopțile aici, vorbi cu tristețe în glas Vik, pe la ora asta ieșeam totdeauna să mă plimb puțin, acum e cel mai curat aer... N-ai vrea să mă întovărășești doar pentru zece minute...

— Să mergem, i-am spus, văzînd că ține așa de mult la asta... și aproape că merita să fie recompensat.

La două dimineața e grozav să te plimbi pe afară. Cîndva asta era ora mea și a lui Richard... odată demult, cînd totul între noi era frumos. M-am plimbat împreună cu Vik o jumătate de oră și mi-a arătat o groază de stele cu nume minunate (Richard nu se pricepea la stele, el știa doar să mă pipăie), iar eu m-am simțit ca o studentă plimbîndu-mă în mai pe Petřín.

Pe urmă am trezit-o pe Edita să supravegheze cazanele și am rămas în laborator să dormim. Vik m-a culcat pe targă și m-a învelit pînă la gît cu o pătură veche și cu urme de arsuri, eu bineînțeles, m-am întors îndată cu mutra la perete, ca și cînd, chipurile, aș fi adormit, dar așteptam ca cel puțin să mă sărute pe păr sau știu eu ce altceva, dacă a stat atîta să se uite la mine... Serios că-i un fel de preot yoga sau un fachir, că s-a culcat direct pe mozaic, la celălalt capăt al laboratorului, cu bîta sub cap — pesemne că-i un adevărat sfînt. Dar atunci nu m-ar fi privit atîta la ștrandurile alea și nu i-ar fi vorbit Editei despre mine — e clar, ce mai ! Vik s-a îndrăgostit de mine și încă serios !

N-are decît să sufere, și eu am suferit pînă acum de trei ori. Am să-mi bat joc și am să-mi păstrez sîngele rece ca o tîrfă, ca Edita — măcar odată am să învăț și eu ceea ce ei îi ușurează atît de mult viața, fără s-o coste nimic... Iar cînd am să încep să-mi caut o nouă slujbă la Praga antrenamentul ăsta îmi va fi cel puțin de folos.

A doua zi am ajuns la capătul procesului de experimentare pe cale semiindustrială (procesul e acelaşi ca în laborator, cu deosebirea că aici are loc în cazane, pe cînd acolo în retorte). Vik a descoperit cîteva trucuri grozave prin care metoda Editei s-a simplificat şi scurtat esenţial, astfel încît miercuri la ora zece dimineaţa am obţinut o gălușcă mare şi dură de culoare acceptabilă, alb-cenuşie.

În următoarele nouă ore ne-am luptat cu găluşca aceea de un alb murdar ca să reuşim s-o dizolvăm. Jumătate din ea am luat-o în primire Edita şi cu mine şi am încercat s-o dizolvăm în benzină. Am împuns-o cu toate trei ciomegele lui Vik, am lovit-o cu o ţeavă de fier (găluşca era parcă de cauciuc) şi am reuşit cumva-cumva abia cînd am pocnit-o cu vîsla pe care Vik o ţinea de asemenea în laborator. S-a ales puţin colesterol, dar s-a ales şi Edita a trimis imediat o telegramă fulger la ICCOA anunţîndu-şi victoria. Asta se întîmpla miercuri, optsprezece iunie. Edita mai repurtase o victorie.

Vik îşi oficia mai departe magia asupra celeilalte jumătăţi de găluşcă şi pînă la nouă seara obţinuse o fiertură bizară alcătuită din trei dizolvanţi în care găluşca alb-cenuşie binevoi în cele din urmă să se dizolve. Prin răcire a obţinut apoi direct colesterol sub forma unor splendide cristale albe.

— Aşadar, iată-l, a rostit Vik de parcă treaba asta ar fi încetat deodată să-l mai intereseze. De fapt, doar se prefăcea. Puteai să vezi cît e de fericit atunci cînd agita deasupra capului

eprubeta cu frunze argintii de colesterol, în calitatea sa de chimist ne oferise un adevărat concert şi am gîndit-o sincer atunci cînd i-am spus :

— Aţi fost magistral. Respectele mele, domnule inginer !

— N-aş fi reuşit nimic fără dumneata, Nadia ! mi-a răspuns el şi mi-a făcut o plecăciune ca-un gentleman de şcoală veche.

— Mîine ne putem întoarce la Praga, a zis Edita, pe care n-o mai poate impresiona nimic pe lumea asta. Numai dacă tu, Vik, nu-ţi menţii...

— Nu menţin nimic ! a întrerupt-o grăbit Vik. Mai ştie încă să se ruşineze, numai că a început-o prea tîrziu.

— Pînă la miezul nopţii de azi mai aveţi încă trei ore bune, domnule inginer... i-am spus eu cu glas dulce ca o veritabilă tîrfă, ar fi chiar păcat să las să-mi scape aşa uşor un om căruia i-au mai rămas, desigur, în Praga, destui ştabi cunoscuţi pentru a-mi putea face uşor rost de un loc mai bun decît să despic raţe congelate sau să curăţ solzii de peşte.

— Ţi le înapoiez, Nadia, mi-a răspuns el, la fel de galant ca mai înainte.

— Poate că nu le mai vreau îndărăt...

În acel moment a venit portarul cu o telegramă pentru Edita. În timp ce o citea eu i-am spus lui Vik, cu un botişor nostim, pe care nici Edita n-ar fi fost în stare să-l facă :

— Dacă mîine ne întoarcem la Praga şi n-o să ne mai vedem niciodată... ar fi totuşi fru-

mos ca ultima noastră seară s-o petrecem împreună...

— Te rog să mi-o acorzi, Nadia! a răspuns și ochii i-au strălucit ca două becuri aprinse.

— Cu o singură condiție, ca începînd din clipa asta să ne tutuim din nou, de astă dată însă pe de-adevăratelea!

— Nadia... atît a reușit să îngaime și mi-a sărutat mîna! Așa ceva nu mi s-a mai întîmplat.

— Edita, eu mă duc cu Vik să bem ceva, i-am raportat șefei mele ca s-o mai întărît nițel (pînă la urmă însă totdeauna lucrurile se petrec așa cum își pune în gînd tîrfa asta — fapt e, că de la ea ai ce învăța) și mă întorc după miezul nopții adică mai tîrziu decît mi-ai ordonat tu. Prin urmare, te rog să-mi dai sutarul convenit pentru ziua de ieri și pentru cea de azi, deci în total două sutare. Dacă tot plecăm mîine la Praga, pe al treilea îl economisești.

— Nu se pleacă nicăieri! a strigat cu voce stridentă Edita. În timp ce cu o mînă începu să-și frece cu disperare urechea, cu cealaltă îi întinse lui Vik telegrama expediată de ICCOA, de însuși Papa Jaroměřský — telegrama fatală care a pricinuit pînă la urmă grozăvia care s-a petrecut aici mai tîrziu.

17/ AM FOST INFORMAT DE VERIFICAREA FRUCTUOASĂ A METODEI DUMNEAVOASTRĂ ȘI VĂ CER APLICAREA EI LA SCARA INDUSTRIALĂ PÎNĂ LA 30 IUNIE.

Jaroměřský

citise Edita, în dimineața zilei de joi 19 iunie, poate pentru a suta oară, nemilosul edict de la Praga, pus acum pe fața de masă de damasc din sala de mese a hotelului Bohemia, în timp ce-și lua micul dejun împreună cu Nadia.

— Sînt curioasă, cui ai să mă pasezi acum; se strîmbă Nadia și dintr-o sorbitură dădu pe gît direct din cafetiera de argint smîntîna comandată în plus.

— Nu te teme, pentru asta n-am să abuzez de amabilitatea ta de amatoare, rîse Edita. Pentru producția industrială sînt, din fericire, destui oameni de meserie, de fapt, toată uzina. Mai durează mult micul tău dejun?

— Aș mai vrea niște salam de iarnă, dar dacă ne-a căzut acum pe cap povestea asta...

— Poți să-ți comanzi liniștită salamul de iarnă și după el, să zicem, niște limbă cu sos *à la Pologne* și tort de ananas cu trei blaturi. E de ajuns să apari la laborator la ora zece. Pînă atunci pacostea asta va cădea pe capul vreunui fraier de aici și tu ai să te duci la el doar pentru mostre, îi spuse Edita. Ștergîndu-se cu șervețelul la gură, se sculă de la masă și ceru liftierului în uniformă s-o lase la etajul șase. În camera numărul 618 își aranjă părul în fața oglinzii și se fardă, băgă în servieta sa de piele albastră, cea de a treia, și ultima, sticlă de coniac ieftin, franțuzesc, marca Seguin (pentru respectivul fraier de aici) V.S. O.P. pentru șaisprezece mizerabile bonuri Tuzex, în ambalaj impunător de carton alb imprimat cu crinii și leii de aur ai Bourbonilor. A-ntîia,

nu ? Fraierul respectiv o va pune în vitrină și o va păstra ca pe o relicvă toată viața. Edita coborî cu liftul la parter, aruncă cîte un zîmbet fermecător și duios (din motive de antrenament) *liftboy*-ului și portarului care-i deschise ușile de sticlă spre dimineața proaspătă de vară, se îndreptă plutind primăvăratic spre limuzina ei neagră în al cărei interior spațios aproape că se pierdu și apăsă veselă pe pedala de ambreiaj.

— Nadia ta vine la zece, a întîrziat puțin cu micul dejun. Bună dimineața, Vik. Ai putea fi atît de amabil — acum chiar pentru ultima oară — să-mi ajuți să scriu rețeta de fabricație industrială ? Astfel încît și cel din urmă idiot să poată să prepare colesterolul după ea. Am cam uitat ceha uzuală, îi adresă Edita lui Vik un surîs fermecător și pînă cînd fostul ei iubit așeză în mașina de scris două foi de hîrtie, patru foițe și cinci indigouri, Edita își aranjă telefonic o audiență la directorul Bartík pentru ora nouă și jumătate.

Pînă atunci am avut destulă vreme să punem totul la punct. Eu am bătut la mașină — în cei șase ani de cînd lucrez la ICCOA am devenit o scriitoare foarte productivă de romane științifico-fantastice (am destulă fantezie, știu ce se cere și sînt în stare să bat perfect cu toate cele zece degete și în cinci copii) — ceea ce Vik, plimbîndu-se, îmi dicta. Trei ani întregi am practicat metoda asta și, de fiecare dată, ne-a reușit.

La nouă jumătate exact, cu servieta albastră (cam umflată din cauza ambalajului de carton

imprimat cu crinii și leii Bourbonilor, înfășurat cu grijă în hîrtie, cel la care merg acum și-a primit partea), în care avea două exemplare din proaspăta sa lucrare „Metoda de tehnologie industrială de separare a colesterolului din lanolină“ de inginera Edita Benningerová, ICCOA, Praga, Edita a intrat în biroul directorului, inginerul Bartík, și s-a așezat comod în fotoliul mare, tapisat, cu fața strălucind de zîmbet (trebuie să te mulțumești cu atîta, domnule Bartík !).

— Hm, pînă la treizeci iunie... Cam repede, nu vi se pare ? făcu fasoane directorul, atît cît i-o cerea funcția sa, atît și nici un gram în plus (de citit lucrarea Editei nici gînd !). Dacă ați putea aștepta pînă la trei august ! Atunci uzina intră în concediu și aș putea să vă pun la dispoziție o secție întreagă...

— Absolut exclus ! Aici, în telegrama asta, tovarășul director, academicianul Jaroměřský, ne fixează negru pe alb ca termen treizeci iunie și după cît îl cunosc eu...

— Hm, am putea încerca, mormăi directorul Bartík la auzul acelui nume atotputernic. Ridică receptorul și spuse : Slávek ? Tu ești ? Ți-o trimit pe tovarășa de la ICCOA, discută cu ea !

În picioare, cu același zîmbet strălucitor pe față, Edita îi mulțumi și cuprinse cu o privire amuzată cabinetul directorului de aici (covor persan roșu, pe perete un ulei înfățișînd uzina și un manometru masiv de alamă cu termometru și barometru, în colț o jardinieră de ceramică cu un ficus), pe urmă se lăsă condusă de

un tinerel sfios și frumușel în încăperea alăturată.

— Hm, hm, pînă la treizeci iunie... Într-adevăr, e un termen, ca să zic așa, ucigător... făcu fasoane directorul tehnic, inginerul Kružina, (un covor subțire, de culoare gri, pe perete fotografia uzinei și un termometru cu barometru de tablă, în colț o vază înaltă de un metru cu cîteva fire de trestie uscată în ea) în conformitate cu cerințele funcției sale (refuză politicos să citească opera Editei) după ce studie în profunzime telegrama ICCOA-ului. Dacă ați fi așa amabilă și ați amîna pînă la trei august cînd începe perioada concediilor...

— Absolut exclus, îi aruncă Edita din fotoliul ei (avea tapisat doar spătarul) un zîmbet cît mai feminin și radios. Tovarășul director Bartík mi-a promis tocmai...

— Hm, oftă adjunctul Kružina auzind *his master's voice* și ridicînd receptorul spuse : Petřík, tu ești ? Ți-o trimit pe tovarășa ingineră din Praga și te rog să discuți cu ea.

În picioare, cu un zîmbet strălucitor pe față, Edita îi mulțumi și se lăsă condusă (de o cuconiță tînără și grasă), după ce traversă curtea uzinei, în biroul vecin cu laboratorul lui Vik.

— La dracu ! Chiar pînă la treizeci ? Păi nu cred să meargă ! făcu fasoane șeful secției Líbal (pe jos mozaic gol, în perete, bătută în cuie, o reclamă a Čedok-ului cu două blonde în bikini pe malul mării, și un termometru cu ramă de lemn, la fereastră un ghiveci știrb cu o plantă urîtă cu frunzele cenușii), după cum

i-o cerea funcția lui. S-o lăsăm pentru după trei august ! Atunci începe perioada...

— concediilor, știu, îi zîmbi fermecător Edita de pe scaunul ei (tare și incomod). Natural, am examinat și această posibilitate cu tovarășii Bartík și Kružina, dar au hotărît *în mod definitiv* să începem *imediat*, pentru a putea termina în mod sigur și cu o rezervă de timp acțiunea *înaintea termenului* de treizeci iunie.

— Nu-i așa că nu v-a fost niciodată teamă de nimic, nici chiar cînd erați copil ? o întrebă zîmbind Petr Líbal (un bărbat frumos și puternic, cu o chică de păr negru-corb și ochii albaștri duri) privind-o ca un om căruia îi plac femeile dar se și pricepe cum să le ia.

— Nu, iar de atunci am mai și crescut nițel, îi răspunse Edita zîmbindu-i în mod asemănător (un zîmbet încărcat bineînțeles cu o doză cuvenită de sexualitate).

— Ba chiar foarte frumos, zîmbi iar Petr Líbal.

— Mulțumesc, nici dumneata doar nu ești un monstru. Am putea însă să ne întoarcem la oile noastre ?

— Nu vă place să pierdeți vremea, nu-i așa ? Nici mie. Așa da, uite, tovarășă sau doamnă...

— Edita.

— Eu sînt Petru. Uite ce, Edito, circul ăsta ne place ca sarea-n ochi, dar o să ne străduim să-l înghițim. Rahaturile alea ale tale pot fi experimentate doar la o singură stație, F_2. Dărîmătura asta veche de F_2 are bineînțeles al dracului de multe de făcut pînă la trei august. Sper că-ți dai seama, că n-are nici măcar o

oră liberă începînd de la șase dimineața pînă la zece seara. Rămîne prin urmare doar noaptea. N-avem oameni pentru schimbul de noapte, iar tu împreună cu Vik și cu pisicuța aia de laborantă pur și simplu n-ați dovedi. Așa că va trebui să-i rog tare, tare frumos pe oamenii de la F_2, să fie așa de amabili și să facă cîte două schimburi odată... și asta în industria chimică nu-i glumă, Edita.

— Știu. Și noi am lucrat în sala de experimentare semiindustrială treizeci și șapte de ore încontinuu.

— Numai că voi după aia vă odihniți cîteva luni, în timp ce oamenii mei trebuie să îndeplinească graficul. Pe scurt, depinde numai de ei dacă or să vrea să lucreze cîteva nopți pe gratis, fiindcă noi nu putem să-i plătim nicicum... Dacă cei de la F_2 or să fie de acord o să-ți ai treaba mîntuită înainte de treizeci. De-or zice nu, n-am să-i pot urni din loc nici eu, nici Kružina, nici Bartík și nici toată Academia de științe, Edito, e clar ?

— Este. Dar cum aș putea să-i influențez ori să-i cîștig pe oameni... ?

— Am, din fericire, la F_2 un băiat excepțional, care s-ar înhăma la asta. Îl cheamă Břetislav Laboutka. Ce ai ? Îl cunoști ?

— Nu cumva este tînărul care locuiește împreună cu Vik ?

— Bravo, păi atunci îl cunoști !

— Ba nu-l cunosc *deloc*. Cred că Vik a pomenit odată numele ăsta : Pokroutka... sau Laboutka... Petre, te rog ! N-ai putea să încredințezi altcuiva lucrarea mea ? Oricui altcuiva ?

— Dar ce-ai cu Břeťa ? Nici nu-l cunoști ! Ți l-a bîrfit Vik ?

— Da de unde ! Dimpotrivă, Vik îl... iubește chiar.

— Atît ar fi trebuit să nu fie așa ! Břeťa Laboutka este cel mai bun maistru de tură al meu și în afară de asta este maistru chiar la F_2. Așteaptă un moment, am să-l chem și ai să vezi singură...

— Nu, mulțumesc, cu adevărat nu. Dacă lucrați în două schimburi, atunci trebuie să mai existe un maistru și pentru celălalt schimb, nu ?

— Pe Břeťa îl schimbă bătrînul Vařecha, dar despre ăsta nici nu poate fi vorba. Are aproape șaizeci de ani, sănătatea șubredă și să experimenteze soluții noi, nu-i de el. De fapt Břeťa este singurul potrivit. Pun să-l cheme și să faci cunoștință cu el...

— Nu, mulțumesc, zău nu. Cel puțin nu acum. După 37 de ore de experimentări nu prea am condiție... pentru a fi în stare să fac cunoștință cu maistrul tău. De altfel, este treaba ta, Petre, să găsești... tehnicianul potrivit. În afară de asta cred că după ce am discutat cu directorul, cu adjunctul lui și cu tine nu mai sînt datoare să discut și cu maiștrii. Uite, aici ai două exemplare cu metoda tehnologică și cu asta, de fapt, am terminat. Nu te supăra dar nu mă pricep la procesele de fabricație pe scară industrială. Personal n-aș fi cu nimic de folos. Mă voi limita doar la probele de laborator. Mostrele mi le va aduce laboranta mea. Eventualele neclarități mi le va explica Vik, asta

intră de fapt în atribuţiile lui. Am dreptate, aşa-i ?

— Mă rog, cum crezi. Să fiu eu în locul tău... Dar tu fă cum crezi. Mai rămîne, bineînţeles, să-l conving pe Břeťa să se ocupe de asta.

— Asta-i un fleac pentru tine, Petre, îi spuse Edita învăluindu-l din nou într-un surîs strălucitor. Pentru a avea mai mare putere de convingere ţi-am adus aici nişte sacîz pentru coardele vocale... n-ai să mă refuzi, nu ?

— Nu-i rău, decretă Petr Líbal, ciocnind cu Edita, după ce rupsese dintr-o singură mişcare cartonul ambalajului şi turnase coniacul franţuzesc în două borcane goale de muştar. Dar să nu fi fost pe sticlă atîtea etichete aş fi zis că-i ţuică bătrînă vînătorească de la noi din Krásný Březen.

— Să fie cu noroc, ciocni Edita pentru a doua oară paharul, şi să avem ce să mai bem înainte de 30 iunie. Petre, îţi place şampania ?

— Da, destul.

— Să avem atunci ocazia să bem împreună o ladă ! îi ură Edita, învăluindu-l într-un nou surîs strălucitor şi, ieşind din mica lui încăpere, remarcă amuzată că ierarhia regresivă a interioarelor birourilor este valabilă şi pentru secretare : cea a lui Líbal era o veritabilă muma-pădurii.

— Iubitule, i se adresă cu dulceaţă în glas Edita lui Vik, Petr Líbal va însărcina cu obţinerea colesterolului pe băiatul tău, Břeťa. E bine ?

— Nu, nu-i bine. Este excepţional.

— Ai să-l ajuţi puţin, nu ?

— Voi lucra alături de el.

— Lux ! exclamă fericită Edita şi tocmai cînd se pregătea să-i dea lui Vik o sărutare, în semn de recunoştinţă, intră în laborator Nadia, care îşi terminase în cele din urmă micul dejun. (Acum n-are decît să-l sărute noua lui dragoste, mereu flămîndă !) Nadia avusese timp să se şi schimbe în halatul ei alb, descheiat mult la piept, formînd un decolteu adînc. Peste un minut avea să fie ora zece.

— Ei, a căzut chestia cu colesterolul pe capul vreunui fraier de aici, sau trebuie să ne facem rost de salopete şi cizme de cauciuc ? întrebă Nadia din uşă.

— S-a aranjat totul, Nadenko. Tu ai să te duci doar să aduci probe pentru laborator şi pentru asta echipamentul pe care-l ai pe tine este suficient... poate doar să mai închizi un nasture — doi la halat, iubiţico. Ai mîncat bine ?

— Limbă cu sos polonez nu mai aveau, dimineaţa nu mănînc tort aşa că în locul lor am luat două ouă la pahar, brînză... enumeră Nadia. I-am dat prea mult nas, unii oameni nu rezistă la asta, aşa încît curînd ne vom cam despărţi, Nadinko Frýbortová... Ca proaspătă şefă a secţiei a II-a din ICCOA am să te mut în laboratorul lui Libor Lenk — o să vă distraţi bine împreună !

În acel moment sună telefonul şi Nadia îl ridică spunînd :

— Trebuie să fie marele mogul Jaroměřský şi-o să ne ordone să săpăm lîngă hotel Bohemia o mină de colesterol...

Nu era însă decît Líbal care o ceru insistent pe Edita. Glasul lui se auzi în receptor cu zgomot de sticlă spartă :

— E de rău, Edita. Břeťa se încăpăţînează şi refuză categoric.

— Bine, dar e subalternul tău, dă-i ordin ! strigă în aparat Edita.

— Ţi-am explicat doar, de ce nu se poate. Regret nespus, dar n-a mers. Poţi să te plîngi imediat lui Bartík, eu n-am ce să-ţi mai spun — şi nici Bartík nu va avea. Rregret, ai ghinion.

Nici două minute nu trecură şi Edita dădu buzna în biroul directorului tehnic Kružina (grasa şi tînăra lui secretară nici nu apucă să închidă gura, atît de repede străbătu anticamera) şi începu să-i turuie ca o mitralieră. Se oprise la marginea covorului subţire şi cenuşiu şi se foia, izbind cu piciorul în el, de se clătinau firele de trestie lungi şi uscate din vază. Kružina vorbi cu o încetineală exasperantă la telefon cu Petřík Líbal al său, pe urmă îşi sprijini bărbia pe mîinile împreunate şi se apucă să-i explice Editei cu răbdare apostolică principiile planificării industriale ce nu permit în nici un caz eliberarea capacităţilor productive cu atît mai puţin în folosul unor obiective neplanificate, şi că o simplă telegramă, chiar din partea tovarăşului director, academicianul Jaroměřský, nu poate fi considerată ca o comandă excepţională a capacităţii productive de

care, nici chiar în cazul unei comenzi excepţionale, nu s-ar putea, sub nici un motiv, dispune înainte de trei august, şi asta cu atît mai puţin în schimbul de noapte care, de altfel, nici nu se efectuează în secţia condusă de Líbal, pe de o parte din motive social-juridice, deoarece, după legile în vigoare, femeile nu au voie să lucreze în timpul nopţii, şi mai ales pentru motive de ordin material, de aprovizionare, de răspundere, de sănătate, de creare de preceaent, de protecţie a muncii, de securitate împotriva incendiilor...

Directorul Bartík (tinerelul sfios şi frumuşel din anticameră abia reuşi să pronunţe un „Dar“) — vorbi la telefon mai puţin de zece secunde cu al său Slávik Kružina (în relaţiile cu episcopul — superiorul său — preotul Kružina era, se vede, capabil de o conciziune telegrafică) şi la fel de succint pronunţă şi verdictul :

— Hm ! Noi aici avem un plan, fapt ce-ar trebui să fie cunoscut şi la Praga. Dacă academicianul Jaroměřský ar ţine atît de mult la asta, mi s-ar fi adresat direct. Transmite-ţi-i salutări şi mai tîrziu, cam după trei august, puteţi să mă sunaţi. Hm !

— Cum, e posibil ca o întreagă uzină să cadă în fund din cauza fasoanelor unui oarecare maistru de schimb ? ! urlă furioasă Edita întorcîndu-se în laboratorul lui Vik. În acelaşi timp începu să-şi frămînte concomitent ambele loburi ale urechilor.

— Břeťa nu-i un maistru oarecare, îi ripostă cu mîndrie Vik, ci elevul meu ! Oricum, nu pot pricepe ce l-a apucat...

— Sper că nu voi fi nevoită să mă apuc de studiul psihicului lui. Băieţii la vîrsta tulburărilor pubertale au încetat să mă mai intereseze încă de cînd aveam treisprezece ani ! şuieră Edita, în timp ce forma numărul ICCOA-ului de unde află că Jaroměřský a plecat în cursul nopţii spre Ulan Bator.

— N-ai ce face, dacă oamenii de la F_2 spun nu, oftă Vik.

— Oamenii de la F_2, aşa mi-a zis şi Líbal... Oamenii de la F_2 — bine, dar asta înseamnă că-s şi alţii în afară de feciorul tău adoptiv ! exclamă Edita cu speranţele renăscute.

— Scoate-ţi asta din cap, fiindcă oamenii de la F_2 n-au să facă niciodată nimic pe la spatele lui Břeťa.

— Vorbeşte-mi despre ei ! Ce fel de oameni sînt ? strigă, cu apetit refăcut, Edita.

Vik îi adresă un surîs amar şi-i servi garnitura F_2 — calm cu tonul cu care un chelner răbdător ar încerca să-l convingă pe un copil că ceea ce a comandat, vodca şi sifonul, nu sînt pentru el.

— Şef de echipă este bătrînul Aubrecht, va împlini nu peste multă vreme şaizeci de ani dar are în el viaţă cît pentru cinci sau şapte de-alde Bohumil al tău.

— Asta înseamnă că n-are destulă. Ce-ar fi să-i ofer o sticlă de coniac franţuzesc Seguin V.S.A.P. cumpărată de la Tuzex în ambalaj reprezentativ ?

— Nu prea l-ar impresiona. Pe de o parte fiindcă bea numai vin roşu, iar pe de altă parte pentru că de cincizeci de ani nu cere de la nimeni nimic şi nu are nevoie de nimic.

— Prin urmare, cum să-l iau ?

— Cu el n-o să-ţi meargă, Edito, este mai independent decît Jaroměřský al tău cu toate funcţiile lui... Seamănă cu tatăl tău, numai că are cinci copii şi nouă nepoţi, astfel încît nevoia de a face fapte bune şi-o satisface în propria-i familie. Şi-ar da imediat seama ce zace în tine şi i-ai deveni complet nesuferită. În afară de asta ţine la Břeťa.

— Mai departe !

— Mai e Brigita Pánková, născută Srchová.

— Nu cumva e din Chabařovice şi-i de aceeaşi vîrstă cu mine ?

— Ba da.

— Atunci am fost colege de şcoală ! Fain, cu ea aranjez eu. Mai departe !

— Hanka Mikšová, are nopţile libere, numai că este îndrăgostită de Břeťa.

— Mai departe !

— Mai rămîn doar Ládin Fila, tînăr căsătorit şi leneş, îl ştiu fiindcă mi-a fost laborant.

Ládin Fila răspunse zîmbind promiţător la zîmbetul promiţător al Editei, manifestă interes auzind că-i rost de cîştig suplimentar, pentru cîteva schimburi de noapte (... faţă de cele petrecute cu Zděnka astea-s fleac ! se făli el făcîndu-i cu ochiul Editei, care-i răspunse în acelaşi fel), dar cînd auzi că Břeťa „a refuzat deocamdată“ colaborarea, leneşul îi întoarse

spatele și se stropși plin de năduf la fostul lui șef :

— Să știi că m-ai supărat foc, Vik ! Tocmai mie să-mi vii cu asemenea lucruri ! De cînd ne-am despărțit și ai rămas la laborator cobori cu pași mari spre declin. Ptiu ! și încă o dată : Ptiu ! Plecă sărind pe fereastră.

— Dar cel de colo ? șopti Edita, dînd drumul lobului și întinzînd arătătorul în direcția turnului stației de purificare a apelor reziduale, unde își vedea de-ale lui Udo Wiesner, amorezul refuzat. El n-ar putea lucra în schimbul de noapte ?

— Ar putea, dar n-am să vorbesc eu cu el ! tună Vik și părăsi repede laboratorul în același fel, adică pe fereastră.

Udo Wiesner nici nu se clinti atunci cînd Edita, cu un surîs strălucitor și crispat pe față, sui scările de fier, nu-i răspunse nici la salut, ci o măsură cu o privire goală, nerușinată din cap pînă-n picioare atunci cînd ea se scuză cochetă pentru lipsa de amabilitate cu care l-a primit la ultima lui vizită cu garoafa... Abia după aceea îi dădu de înțeles Editei, ciocănind cu degetul în fier, că se poate așeza alături de el pe o treaptă și o ascultă fără să arate vreo emoție.

— Înțeleg de ce te-au trimis la mine, zise Udo, privindu-și mîna ce se odihnea pe genunchii ei, mie nu mi-e drag nici cît negru sub unghie maistrul Laboutka. Aranjează în așa fel ca să-l pot întîlni undeva afară, să zicem astă seară la Bohemia și am să-i aranjez bucuros mutra roză. Dar să-l lucrez pe la spate nu,

asta să nu-mi ceri, fetițo. Nu știu ce faceți voi la Praga, dar aici loviturile sub centură nu-s permise.

În vuietul sirenei, la ora 14.00, Nadia îi ceru Editei „un sutar pentru cîteva pahare cu Vik". La ora 14.01 Edita se afla de acum lîngă mașină și cu un biet zîmbet strălucitor pe față, deschidea portiera negrei și marii sale limuzine în fața colegei Brigita Srchová, căsătorită Pánková, care luă loc pe pernele mașinii cu un calm suveran, de parcă în fiecare zi s-ar fi plimbat într-un Rolls-royce cu perne din piele de crocodil de Nil. De cînd o știu a fost cu nasul pe sus.

Casa părinților Brigitei din Chabařovice este ciudat de asemănătoare cu cea a părinților mei aflată pe strada vecină (tatăl Brigitei lucrează și acum împreună cu al meu în mina de la suprafață), la parter două camere și bucătăria unde locuiesc părinții iar la „catul de sus" locuința Brigitei compusă din : dormitor cu mobilă de nuc, cameră de zi cu televizor și — bineînțeles — camera copiilor mobilată în așteptare cu un pătuc.

— Ni l-au cumpărat părinții. N-au răbdare, abia așteaptă să se vadă bunici, îi zîmbi Brigita pentru prima oară Editei.

— La fel ca ai mei, îi întoarse zîmbetul Edita. Noi însă mai așteptăm, știi ?

— Eu mai am doar patru luni... spuse fericită Brigita și abia atunci i-am văzut burta. Chestiile astea nu le observ niciodată.

— Ești fericită cu bărbatul tău ? o întrebă mai apoi Brigita.

— Da, răspunse repede Edita. Dar tu ?

— Foarte fericită, avem o căsnicie frumoasă... ăsta-i doar principalul, nu-i așa ? Pe urmă sănătatea și trebuie să bat și aici în lemn. Tu te-ai schimbat însă tare mult, Edita, ești cumva bolnavă ?

— Nu, doar puțin nervoasă, știi, Praga.

— Ne ducem cu regularitate acolo după cumpărături și de fiecare dată luăm masa în restaurantul chinezesc — e grozav — dar de fiecare dată sîntem bucuroși cînd ne vedem iar acasă.

— Da... sigur.

— Dar dacă vă iubiți și tu ești sănătoasă, de ce nu ai încă nici un copil Edito ?

— De ce ? E destul de complicat. Ar trebui mai întîi să-ți expun pe larg.

În acel moment se auzi soneria. Zbîrnîitul era prelung, parcă ar fi fost vorba de un incendiu.

— E soțul meu, spuse fericită Brigita. Are o oră liberă, așa că te rog, Edito, dă o fugă pînă la părinții tăi, pe urmă te poți întoarce aici...

— Mi-ar place să-l cunosc.

— Da, desigur, dar tocmai acum... Știi are liber doar o oră și a venit din oraș special pentru asta. Înțelegi, în aste ultime patru luni nu trebuie să ne mai păzim...

Bărbatul Brigitei năvăli în odaie. Era îmbrăcat în uniformă de șofer pe autobuze, de fapt nu mai era îmbrăcat, ci haina și-o ținea pe mînă, pantofii deja și-i descălțase.

— Aaa, ai o vizită, zise decepționat.

— Tocmai plecam ! rosti grăbită Edita, ieși în fugă din casă, ocoli autobuzul parcat în stradă, încă din școală Brigitei îi sfîrîiau călcîiele după băieți, se strîmbă Edita, de ce mi-o fi displăcînd și mă strîmb că doar și eu. — Numai că, vezi, cu ce-am rămas eu și cu ce ea... Pasiunea șoferului ei poate că este comică — dar ce să zici atunci de interminabilele ore petrecute în dosul storurilor lăsate în casa noastră din Královské Vinohrady, în care fiecare dintre noi, atît Bohumil, cît și eu stăm retrași în camerele noastre separate, întîlnindu-ne doar atunci cînd este absolut necesar, în ultima vreme, de fapt, numai la masă... și atunci Bohumil vine în halat și în pijama, își bea laptele și nu mai apare pînă în seara următoare. Brigita are un bărbat în casă. Eu doar un colocatar — DE FAPT, CE MI-A REUȘIT ÎN VIAȚĂ ? Și ce-ar putea să-mi reușească de aici înainte ?

Edita apucă desperată volanul cu amîndouă mîinile și își culcă obrazul pe el. Ticăitul ceasului ei brățară, extraplat, de platină, măsura clipă de clipă, din ce în ce mai tare, fericirea străină ce ei i se refuzase, pînă cînd ticăitul se transformă în lovituri de ciocan în creierul ei chinuit. NU MAI POT ! Am terminat cu totul.

Nu mai are rost, își spuse Edita părăsind suburbia natală, Chabařovice, nimic nu mai are rost, completă intrînd în holul cu pereți de sticlă ai hotelului Bohemia cerînd funcționarei de la recepție să nu-i dea nici o legătură telefonică în cameră, cu atît mai puțin pe

profesorul Benninger din Praga, care va suna la ora opt fix.

Este joi, nouăsprezece iunie, ora 14.30. Cîtor bărbaţi m-am oferit doar în ultimele patru ore... Şi cîtora în ultimii zece ani ? De cînd sînt asta a fost factorul stimulativ al biografiei mele... numai că acum a încetat să mai acţioneze, iar biografia este împinsă spre o mocirlă din ce în ce mai adîncă — a sosit vremea să pun capăt acestei lamentabile biografii dezgustătoare. Mi-e silă de ea. Am terminat cu toate, şi cu colesterolul şi cu ICCOA — ba chiar sînt bucuroasă că o fac. Munca de-acolo a încetat să mă mai distreze. De multă vreme nu-mi mai plăcea. Şi ce-i mai zguduitor e faptul că toate celelalte m-au încîntat şi mai puţin — mi-am stricat viaţa în urmă cu zece ani.

Aşa că nu mai am ce face aici, îşi spuse Edita. Pot să împachetez şi să plec imediat, peste şaptezeci de minute aş fi în Praga — numai că nici în Praga nu mai am ce face... La ce bun să plec dintr-o murdărie în alta, n-ar fi mai bine să dispar imediat ?

La depărtare de douăzeci de minute de drum cu maşina se află o carieră de piatră. Dacă o Volgă s-ar avînta spre marginea ei cu o viteză de 100 km — ce s-ar mai alege, acolo jos, din femeia de la volanul ei ? Ar fi o moarte dureroasă. Şi poate că nici n-ar reuşi. FIINDCĂ MIE NU-MI REUŞEŞTE NICIODATĂ NIMIC.

În camera hotelului nu e încălzire cu gaz, îşi vorbi sieşi Edita, iar să mă spînzur nu ştiu ; se duse şi cumpără de la Autoservire o sticlă

de coniac şi — în camera numărul 618 — o destupă nerăbdătoare. Trebuie să adorm înainte de miezul nopţii, cînd se va întoarce Nadia de la întîlnirea cu Vik, pe care-l tratează pe banii mei... Dacă n-am să adorm şi n-am să uit tot pînă mîine —

A doua zi Edita se trezi greu, puţin înainte de ora 10. Slavă domnului, Nadia a plecat, pot să mă privesc în oglindă. Ai reuşit să uiţi totul în somnul din noaptea asta ? Nici pomeneală, pentru asta nu-i de-ajuns o noapte — trebuie s-o prelungeşti dureros de mult, la infinit.

E joi douăzeci iunie, ziua morţii mele... ziua care va pune în faţa omului de ştiinţă, Edita Benningerová, ultima sarcină, cea mai uşoară... doar să ajung la laborator şi să pregătesc o soluţie.

18/ — Da ! răspunse Břeťa, repede fără să mai reflecteze, în ziua de joi, nouăsprezece iunie, cînd şeful secţiei Petr Líbal îl întrebă dacă este dispus să organizeze la secţia F_2 cîteva schimburi de noapte în vederea experimentării inovaţiei Editei.

— Îmi pare foarte bine, îi zîmbi şeful celui mai tînăr (şi mai bun) meşter al său. Credeam că ai ceva împotrivă.

— Inginera Benningerová a spus ceva ?

— Nu, doar nici nu te cunoaşte.

— A spus ea asta ?

— Da, chiar aşa a spus. Ştie de la Vik, zicea, că locuieşte cu el în cameră un oarecare *Pokroutka,* rîse şeful

— Pokroutka... repetă Břeťa pălind.

— Ei, nu-i nimic, ți-a încurcat pur și simplu numele. Am vrut să i te prezint, dar a ridicat nasul în sus și mi-a retezat-o cum că ea nu discută cu maiștrii. Știi, habar n-are ce-i aia o fabrică, dar altfel e de-a dreptul drăguță și prietenoasă. A început imediat să mă tutuiască, a adus chiar și o sticlă cu băutură, uite-o colo, toarnă-ți un păhărel, că nu mă uit.

— Din sticlă ce nu-mi aparține nu beau, zise Břeťa, apoi împinse în lături scaunul tare, se ridică și continuă cu glas aspru : În ce privește schimburile alea de noapte, nu le accept, domnule Líbal.

— Dar în urmă cu un minut ai spus da !

— Acum spun NU !

— Dar i-am promis pe jumătate Editei.

— Eu nu cunosc nici o Edită, domnule Líbal. Descurcați-vă singur, fără mine. Știți că nu m-am dat în lături să lucrez și noaptea. De data asta însă n-am s-o fac. Pînă la trei august F_2 are destul de tras, iar după aia intru în concediu.

— Ce te-a apucat ? Ți-a sărit muștarul fiindcă Edita mi-a lăsat mie sticla ? Poți s-o iei liniștit, eu prefer rachiul bătrîn.

— Nu-i vorba de nici o sticlă. M-ați întrebat, vă răspund : NU. E un refuz oficial, pur și simplu, nu preiau sarcina, rămîn în defensivă, declar embargo și așa mai departe.

— Břeťa !

Dar Břeťa plecă. Pe fereastra laboratorului se revărsa în curte rîsul Editei. Edita rîde, se distrează cu fostul ei amant, Vik și cu viitoarea amantă a acestuia, Nadia, pe care i-a

plasat-o ea, teribil de darnică-i doamna asta ! Lui Líbal i-a dat o sticlă și cine știe ce încă — mie o cameră la hotel ca să dispar din calea ei. Înainte de a te întoarce la Praga, doamnă, cuvintele astea BŘETISLAV LABOUTKA or să însemne ceva pentru dumneata.

Din ușa stației F_2 Břeťa urmări cu privirea intrarea grăbită a Editei în clădirea administrației și se neliniști puțin. Din ușa stației F_1 o văzu apoi ieșind și întorcîndu-se cu pas șovăitor și deprimat. Zîmbi strîmb și-și spuse : de acum îți mai rămîne, să te plîngi, doamna mea, doar la serviciul de pompieri și la bucătăria cantinei !

— Auzi, Břeťa, femeia aia din Praga împreună cu Vik clocesc ceva împotriva ta, raportă loial căpitanului matrozul cu numele de Ládin Fila.

— Ei mereu clocesc cîte ceva, dar nu în cuibarul meu, răspunse rîzînd Břeťa. Și ce clocesc acum ?

— Mi-au cerut să le lucrez în schimbul de noapte dar cînd mi-a căzut fisa că asta înseamnă lucrătură pe la spatele tău le-am răspuns ptiu !

Edita începe să arate de ce calibru este — NUMAI CĂ ȘI EU SÎNT DE CALIBRU MARE ATUNCI CÎND AM OCAZIA ! Břeťa observă calm cum Edita se urcă pe scara de metal a SPAR-ului, se așază pe o treaptă alături de Udo și-și mijește ochii (asta la Edita înseamnă că se pregătește de atac). Břeťa închise ochii atunci cînd Udo își puse mîna pe genunchiul ei și îi deschise ca s-o vadă pe Edita vorbind în

şoaptă (asta la Edita înseamnă că se apără) şi coborînd după aceea scara cu un rîs crispat care, la Edita, înseamnă că vrea să mascheze ceva.

— Ceva nou, domnule Wiesner ? îl întrebă, un minut mai tîrziu, pe matrozul său cel mai refractar.

— Ce-ar putea să fie nou aici, domnule maistru, şuieră printre dinţi Udo.

— Dacă, din întîmplare ai avea poftă de cîteva ture de noapte nu uita să mi te adresezi întîi mie, domnule Wiesner !

— I-am spus că sînt oricînd gata să-ţi fac nasul caltaboş, dar lovituri sub centură nu dau.

— Mulţumesc, Udo.

— Pentru tine întotdeauna domnule Wiesner, meştere ! Să nu-ţi închipui că de-acum, gata, am devenit camarazi, domnule Laboutka !

— Nu trebuie să fim camarazi, răspunse Břeťa cu voce joasă, să rămînem solidari.

Ştii, doamna mea, în comparaţie cu a ta, biografia mea este săracă, dar numai pentru că este prea scurtă — să nu-ţi închipui însă că în ăşti trei ani am stat cu mîinile în sîn.

Cînd Břeťa intră la prînz în cantină Miluška îl aşteptă la masa lor obişnuită (la cea vecină se aşezase secretara Šprinclová, pregătită să tragă ca de obicei cu urechea la discuţia lor) să se aşeze şi să înceapă să mănînce şi abia după aceea se ridică ostentativ în picioare — şi cu tava în mîini — recită cu un aer dramatic (evident, după exersări anterioare) :

— Nu mai stau la masă cu tine !

— . . .

— Nici măcar nu întrebi de ce ?

— Fiindcă ţi-a băgat iar ceva în cap baba Šprinclová.

— Ai putea să-mi spui unde ai fost luni seară ? Mie mi-ai spus că ai *reflectat*.

— Păi atunci probabil că într-adevăr am reflectat.

— Mda, la hotel Bohemia în camera 602 pe care ţi-a rezervat-o căţeaua aia de la Praga care stă la acelaşi etaj în camera 618, v-a priit reflectarea în doi ?

— Dacă ţi-aş spune că nici nu am habar că doamna aceea din Praga stă la etajul la care a fost camera mea.

— Vasăzică recunoşti că ai avut o cameră la Bohemia !

— . . . şi dacă ţi-aş mai spune că în camera aia am făcut doar un duş şi am plecat apoi imediat la căminul nostru.

— Atunci ţi-aş răspunde să nu mă crezi proastă ! ! Prin urmare te duci să faci duş la hotel Bohemia contra sumei de 99 de coroane inclusiv micul dejun, da ?

— Văd că ştii perfect totul, chiar mai mult decît ştiu eu. Atunci de ce-ţi mai pierzi vremea cu mine ? De ce nu te duci să vorbeşti de-a dreptul cu baba Šprinclová ?

— Asta şi fac ! zise Miluška şi îşi duse tava la masa vecină unde secretara Šprinclová îi trase cu un aer servil scaunul, o bătu pe spate ca pe un cal ajuns victorios la capătul cursei şi se adresă plină de fiere lui Břeťa rămas singur :

— Te-aş ruga, domnule Laboutka, să fii atît de amabil şi să laşi epitetul ăsta, babă !

— Bine, atunci am să-ţi spun Muma-pădurii, îi răspunse Břeťa şi continuă înflăcărat :

— Şi-ţi doresc să ai parte de o moarte rea !

La orele 14.08 cu braţele încrucişate mîndru la piept ca un amiral pe puntea de comandă a vasului său Břeťa privea de lîngă balustrada turnului secţiei de purificare a apei spre poarta uzinei, în faţa căreia Edita deschisese portiera uriaşei sale Volgi negre şi o invitase să urce pe Brigita Pánková. O văzuse plecînd şi urmărise totul cu interesul cu care ar fi urmărit manevrele de luptă ale navei amiral vrăjmaşe comandate de însuşi marele amiral Nelson. De două ori fusese Edita mare — atunci, cu Vik, iar acum este mare împotriva mea — nu-mi rămîne decît să încep şi eu să fiu la fel de mare !

— Ce dracu te-a apucat ? întrebă Vik atunci cînd la ora douăsprezece şi jumătate noaptea intră în cameră şi — rîgîind groaznic — începu să toarne pe gît, direct din sticlă, bicarbonat.

— Yoginul nostru începe să sugă din nou şi asta nu-i face bine, se strîmbă Břeťa. De ce nu rămîi mai bine la iaurturile tale, preasfinte ?

— Nadia a dat cîteva cocteiluri şi a trebuit să mă revanşez şi eu. Îmi împrumuţi pentru mîine trei sutare aşa-i ? Ca să nu trebuiască să mă duc la bancă. Da acum, serios : Ce te-a apucat ?

— Ceea ce te-a apucat şi pe tine pe vremea cînd mai erai viu. Ceea ce nu te mai poate

apuca dacă te mulţumeşti să tragi la măsea cu o fată pe care *ai cumpărat-o*.

— Începuturile mele cu Nadia nu au fost, ce-i drept, dintre cele mai fericite, dar acum relaţiile încep să se îmbunătăţească. De altfel tu ai fost acela care m-ai sfătuit să mă confesez Editei şi s-o rog să mă ajute.

— E drept, dar atît şi nimic mai mult. Nu eu te-am sfătuit s-o cumperi pe Nadia cum ai cumpăra o chiflă la brutărie ! Ce oameni îngrozitori sînteţi toţi ! Editei îi arde buza să-şi experimenteze pe scară industrială inovaţia şi atunci te aşteaptă la tine în cameră, noaptea, iar cînd tu o refuzi ţi-o oferă liniştită pe Nadia. Nadia te primeşte la fel de liniştită, deşi nu-i pasă nici cît negru sub unghie de tine, numai pentru a se pune bine cu şefa ei, iar tu trăncăneşti de părul şi trupul ei auriu şi încasezi liniştit onorariul... Ce îngrozitor vă purtaţi unul cu altul, parcă aţi fi pantofi, ori prosoape, ori o bucată de săpun pe care vi le aruncaţi unul altuia... Yogin beţivan ce eşti, tu împreună cu iubita ta cumpărată... Ce fenomene groaznice sînteţi, respingătoare, laşe, amărîte, reci şi... şi impotente !!!

— Iar tu, bineînţeles, eşti eroul, omul grozav de cinstit şi potent care, cu toate acestea, ai făcut să cadă baltă experimentarea industrială a invenţiei bietei Edita ? De ce ? Nu intenţionezi cumva s-o cumperi — cu aceeaşi valută cu care eu am primit să i-o experimentez în laboratorul uzinei ?

— La altceva nu te duce mintea, aşa-i ?

— Atunci ce vrei ?

— Bine, destupă-ți urechile și transmite-i exact Editei, că altfel ar trebui să treacă un secol pînă să vă dea și vouă prin minte, ce vreau ? Vreau doar să-i fiu prezentat Editei.

— Prezentat ? La ce te referi ?

— La ceea ce înseamnă a fi prezentat cuiva. Adică a-i spune pur și simplu numele meu.

— Tu vorbești serios ?

— Absolut serios.

— Adică tu îi spui cum te cheamă, ea îți spune numele ei — și gata, te apuci imediat de probele industriale ?

— Da imediat, sînt gata să fac pentru ea orice există pe lumea asta. Transmite-i asta !

— Dacă-i spun așa ceva e în stare să mă înjunghie iar cu ceva, are nervii în pom, o să creadă că ne batem joc de ea.

— Asta ți-o închipui tu. Edita mă va înțelege... ea este *încă vie*.

— Asta așa-i, este și încă prea de tot, tocmai de-aia s-ar aștepta mai degrabă să mărșăluiască după tine seara aici, la cămin — n-ar trebui să-i transmit mai curînd asta ? Îți dau în scris că va veni fuga marș !

— Iar te ocupi de afaceri, Preasfinte ? S-ar putea ca Edita să vină... Numai că eu nu vreau s-o cumpăr ca un măcelar — vreau s-o cîștig ca un bărbat !

— Asta era !! Și mă rog, ce te atrage atît de mult la fenomenul ăsta groaznic — cu titlul ăsta doar ne-ai onorat pe toți trei — ce te atrage la fenomenul ăsta respingător, laș, amărît, rece și impotent care este Edita ?

— Ea nu-i așa... sau cel puțin n-ar trebui să fie așa. Am să ți-o prezint așa cum ar fi putut fi dacă n-ai fi stricat-o tu. Am să ți-o arăt mare.

— Vai, sărmanul și micul meu cavaler des Grieux, chiar vrei serios să încerci cu bestia asta rece, cu diavolul ăsta cinic — fiindcă diavolul nu-i altceva decît inteligență lucidă și mai mult decît atît n-ai să găsești la Edita... Te va freca de va rămîne din tine o folie cu mult mai subțire și mai zdrențuită decît a rămas din mine atunci, pentru că eu eram pe vremea aceea cu mult mai dur și aspru decît vei fi tu în toată viața ta. Micul meu d'Artagnan, rămîi la Miluška ta de la cabinetul medical !

— Dacă sînt mic, trebuie să cresc. Și de ce crezi, de fapt, că ce nu ți-a reușit ție n-are să mai reușească nimănui pe lumea asta ?

— Ai fost astăzi la Biblioteca orășenească, nu ?

— Am fost, și ce-i cu asta ?

— Ai putea să-mi spui ce roman ai împrumutat ?

— Nici unul, am înapoiat doar cartea citită : *Balena albă*. Transmite-i mîine Editei ce ți-am spus. Pe urmă așază-te turcește și privește liniștit. Ai să ai ce vedea.

Vineri douăzeci iunie înainte de ora cinci dimineața, Břeťa deschise ochii. În dreptul geamului luminat de soare văzu înălțîndu-se nemișcate picioarele lui Vik. Îmbătat încă de lungul vis în care-i apăruse Edita, Břeťa privi trupul lui Vik răsturnat cu capul în jos, ca un mare vînat agățat. Am în fața mea pe omul

care a trecut prin atîtea în viață ȘI PE CARE ACUM AM SĂ-L ÎNTREC.

De la balustrada turnului SPAR pot s-o văd pe Edita venind (azi a sosit abia după 10.30 !), parcînd în fața gheretei portarului dar necoborînd mult timp din mașină. Gingașele ei miini mici și albe se sprijină încă pe volan, capul auriu și-l ține drept, nemișcat... ce poate vedea oare pe zidul gol din fața ei ? Cu mișcări nesfîrșit de încete traversează curtea, ca și cînd ar vrea să ajungă la laborator cît mai tîrziu, oprindu-se din cînd în cînd, uitîndu-se îndărăt — de ce tocmai în clipa asta privește cerul ? Se apropie de un castan bătrîn și-i mîngîie scoarța, dar nu se uită la copac ci mai curînd își privește, parcă mirată, propria mînă... Ajunsă în laborator se lăsă să cadă pe un scaun parcă epuizată de această scurtă plimbare. Vik, agitat, îi dă tîrcoale în cercuri din ce în ce mai strînse, dar Edita nu rostește nici un cuvînt, nici nu se clintește măcar — abia tîrziu, nesfîrșit de tîrziu, dă din umeri, se ridică în picioare și se lasă condusă de Vik afară. Ca o săgeată zbură Břeťa în jos pe scară, pentru a nu o mai îngreuna nici măcar cu o treaptă.

Eram pregătit ce am să-i spun ca să sune demn și în același timp perfect normal, dar cînd am văzut-o îndreptîndu-se spre mine am uitat dintr-o dată totul și doream cu ardoare un singur lucru — să mă aflu oriunde altundeva numai cît mai departe de aici, iar cînd Vik cu un aer al dracului de oficial a făcut prezentările n-am fost în stare să-mi rostesc nici propriul meu nume.

— El e Břetislav Laboutka, vorbi Vik în locul meu.

— Benningerová, răspunse și — fără să mă privească, fără să-mi întindă mîna — îmi întoarse spatele și se înapoie în laborator. Abia atunci măgarului de mine i-a picat fisa : ce bestie înfiorătoare am putut să fiu dacă am fost în stare să regizez circul ăsta care pe ea a umilit-o — *și eu doar nu am avut intenția asta* !

— Nu-mi dau seama ce-i cu ea astăzi. N-o mai recunosc, parcă s-ar fi petrecut ceva cu ea peste noapte, îmi spuse Vik... Așa că iart-o, Břeťa, nu te supăra că lucrurile n-au ieșit așa cum te așteptai.

— Pentru Dumnezeu, n-o scuza pe ea ! Eu trebuie să-mi cer iertare ! gemu chinuit Břeťa. Să nu mai vorbim despre asta niciodată, te rog. Așa, acum să ne apucăm imediat de treabă, bine ? Dictează-mi pe loc de ce este nevoie pentru colesterolul ăla și în ce cantități, fac îndată rost de ele, adun oamenii și-i dăm drumul ! Azi e vineri, săptămîna viitoare sînt în schimbul de după masă, așa că luni la orele 22,00 putem începe. Pînă atunci trebuie să mă înveți procesele experimentării de laborator și pe scară redusă !

Cel mai bun leac pentru un șoc psihic este munca intensă, iar pe Břeťa îl aștepta un munte întreg din acest sortiment (accesul la el îi era însă îngreunat de faptul că pe timpul verii începînd de vineri de la ora 11 fabrica anticipează deja *week-end*-ul). Secretara Šprinclová care își pusese deja costumul de baie sub

rochia înflorată nu vru să-i dea drumul lui Břeťa la șeful de secție Líbal, Břeťa însă o trase pur și simplu la o parte ca pe o cortină. Șeful secției, Líbal, își întinsese pe birou și se desfăta scotocind printre uneltele de pescuit, plumbul, firele, momeala — dar Líbal este un om și jumătate așa că la scurt timp după venirea lui Břeťa îi spuse :

— De ce nu, dar numai printr-o minune ai să poți procura totul pînă luni. Și mai trebuie să-ți dea binecuvîntarea și cei doi mari prelați.

Cei doi mari prelați răspunseră la unison, prin telefon, nu.

Luat prin surprindere de Břeťa care nu se lăsase anunțat (pe tînăra și grasa lui secretară din anticameră Břeťa o trăsese pur și simplu la o parte) directorul tehnic Kružina ascunse revista Dikobraz, din care tocmai citea, sub un dosar legat în coperți negre, își împreună mîinile sub bărbie și cu o răbdare apostolicească începu să-i explice lui Břeťa principiile planificării industriale dînd drumul la numeroși *nicidecum, în plus, chiar dacă, nici în cazul, cu atît mai puțin apoi, și mai ales categoric nu,* privind în același timp cu neliniște firele de trestie uscată care foșneau clătinîndu-se în vază, deoarece Břeťa măsura în vremea aceasta covorul subțire cenușiu, vorbind concomitent cu adjunctul doar că într-o cadență mai rapidă și cu mult mai multă vioiciune. În plus gesticula cu și mai mare vioiciune, mîzgălind scheme în blocnotesul directorului tehnic și folosind pentru calcule propria

lui riglă de calcul. În cele din urmă preaînvățatul prelat se surprinse pe sine ascultînd în tăcere și urmărind cu interes via perorație a neastîmpăratului tînăr și revenindu-și strigă : „categoric nu !“ dar la noile atacuri ale lui Břeťa rezistența îi slăbi, se înmuie — băiatul avea de fapt dreptate — chiar dacă...

În plus avea în el ceva magic, care făcea să bată mai tare inima rece și economă în bătăi — an de an supusă acelorași suprasolicitări unilaterale — a prelatului îmbătrînit deasupra documentelor oficiale, din biroul său de adjunct al episcopului și îl silea să-și amintească de propria sa vîrstă magică a tinereții capabile cu atîta dezinvoltură să producă miracole.

Prelatul telefonă episcopului comunicîndu-i pe un ton răzvrătit că este pentru miracol, (restul zilei sale de muncă și-l petrecu plimbîndu-se de colo pînă colo pe covorul său subțire și cenușiu și renunță să mai termine lectura Dikobraz-ului).

— Hm ! exclamă iritat episcopul — director Bartík atunci cînd Břeťa (de data asta anunțat în regulă, ba încă tinerelul și frumușelul secretar îi deschisese chiar ușa grea, capitonată a biroului directorial și Břeťa îi făcuse cu ochiul) dădu năvală asupra covorului lui roșu, moale și gros.

— Vrei să ne faci de rîs în fața acelei femei din Praga, Laboutka ? Hm !

— Ne-am face de rîs dacă n-am îndeplini lucrarea, tovarășe director.

— Ce spui c-am face ? Hm ! Hm ! Bartík mai tună puțin, așa cum îi cerea înalta sa

funcție, dar pe urmă își puse semnătura sa mare pe toate documentele respective, îl invită amabil pe băiat să plece și îl notă pozitiv, într-o manieră cifrată, în notesul său mic, cu scoarțe roșii, în care toate cadrele lui tehnico-inginerești și administrative își doreau cu înfocare să fie trecute sub semnul acesta cifrat favorabil.

Břeťa respiră ușurat dar apoi trase din nou aer în piept : acum oamenii, echipa de la F_2, pe ei i-am lăsat la sfîrșit pentru că niciodată pînă acum nu m-au lăsat la nevoie — cu toate acestea însă vocea îi tremura cînd rugă pe membrii echipei, convocată în grabă, să nu plece, începînd de luni, la sfîrșitul schimbului doi, adică la ora zece seara acasă, ci să rămînă, în continuare, pînă a doua zi dimineața la șase.

— E obligatoriu ? întrebă bătrînul Aubrecht atunci cînd Břeťa își fixă privirea rugătoare asupra lui :

— Nu e, recunoscu Břeťa, dar ar fi foarte bine dacă am face-o. S-ar obține din asta un colesterol mai ieftin și prin urmare medicamente mai ieftine.

— Dacă oamenii ar trăi sănătos n-ar avea nevoie de medicamente, decretă bătrînul (cu toate că de treizeci și nouă de ani lucra la fabricarea medicamentelor).

— Eu nu vin, anunță calmă Brigita Pánková.

— De dumneata nici nu era vorba, doamnă Brigita, îi răspunse Břeťa repede.

— Eu vin, spuse Hanka Mikšová.

— O să iasă vreun cîștig suplimentar ? se interesă Ládin Fila.

— Nu, recunoscu deschis Břeťa. Doar remunerația normală pentru ore suplimentare de noapte.

— Ce ne tot mai moșmondim aici, că acu-i unu ! zise Aubrecht. Așadar, începînd de luni cîte două schimburi ! Bătrînul îi zîmbi tînărului său maistru care închise ochii de bucurie.

Mai rămîne Udo și după aceea doar cadrele administrative. Břeťa se cățără pe platforma de sus a turnului SPAR-ului unde Udo Wiesner își expunea trupul gol pînă la brîu, soarelui, îndeletnicindu-se în acest timp cu ascuțirea unui jungher de vînătoare.

— Două schimburi la rînd și asta din cauza Editei ! Ei nu, că-i bună, domnule maistru ! făcu Udo strîmbîndu-se. Apoi adăugă încercînd cu degetul tăișul — subțire acum ca foița de țigară — al jungherului : turele alea de noapte am să le lucrez cu ea la hotel Bohemia.

— Vin toți, domnule Wiesner, dar, voia dumitale. Am să încerc s-o conving pe Brigita să lucreze ea în locul dumitale. Abia-i în a cincea lună...

— Mama m-a născut pe mine pe cîmp și în ziua următoare s-a dus iar la lucru.

— Dar tatăl dumitale avea un Norton 500, un tractor, patru cîini și o moară ?

— Faci agitație al dracului de nepotrivit, meștere. Tatăl meu avea în schimb pușcă și asta înseamnă mai mult.

— E adevărat că tatăl dumitale a căzut în legiunea străină... cam cînd avea vîrsta noastră ?

— A căzut cel puțin ca lumea... Ei, hai, poți să mă treci și pe mine.

— Mulțumesc, Udo.

— Pentru dumneata, meștere, totdeauna sînt „domnul Wiesner“ !

Acum mai rămîne doar să mă țin de capul celor de la administrație. Cu hîrtiuța de la Vik dădu tîrcoale Břeťa magazionerilor și magazionerelor, bărbații erau furioși și femeile rele, șeful de la aprovizionare turbă cînd află că două substanțe reactive trebuie să le procure din Praga, iar lanolina tocmai de pe lîngă Karlovy Vary, de la Nejdek. Telegraful își transmise semnalele în eterul jumătății de nord a Cehiei la ora 13,30 ! ! (vara, într-o zi de vineri — am vorbit însă și mai înainte de miracol), șeful de la transporturi simți că leșină iar șoferul alergă după Břeťa înarmat cu cheia franceză atunci cînd fu nevoit să descarce grinzile cumpărate pentru construcția cabanei și așezate cu atîta dragoste în camion, pentru a pleca imediat la Karlovy Vary după douăzeci de butoaie cu lanolină iar la întoarcere să se oprească și în Praga pentru două canistre împuțite de cîte cinci litri care trebuiesc ambalate în vată și transportate pe bancheta din față !

Cînd sună de două, aveam totul gata și eram bucuros că Edita plecase deja — după prezentarea aceea groaznic de penibilă am să mai am curajul s-o privesc în față din remorca camionului încărcată vîrf cu butoaie de colesterol

cristale din cea mai pură compoziție. A plecat singură cu mult înainte de fluierul sirenei și eu m-am dus la Vik, ca să mă învețe ultimele lucruri pe care poate să mă mai învețe. Mă aștepta în laborator împreună cu Nadia lui pe care o are încă închiriată pînă la miezul nopții. Ne-am apucat imediat de lucru. Pînă la treizeci iunie mai rămîn doar zece zile.

Lanolina sau grăsimea de pe lînă este o porcărie lipicioasă, maronie, care se alege la spălarea lînei de oaie și care în mod normal este aruncată la canal, nici nu-i de mirare, fiindcă rahatul ăsta nici nu poate fi strîns ca lumea și să-l faci să intre într-o eprubetă e treabă de-o jumătate de oră. Chiar și așa încă majoritatea se scurge pe alături. Înainte de a începe să faci ceva cu el trebuie mai întîi să-l încălzești, numai că la căldură e și mai urîcios așa că ești nevoit să-l încălzești în baie de aburi ca supa pentru nou-născuți. Ei, Dumnezeu cu tine, frumos început !

Cu cît mergem mai departe, cu atît e mai rău, nu obții nici măcar un singur produs solid ca lumea ci doar tot felul de pireuri și sosuri lipicioase ca mierea, ce mai — terci și nimic altceva... La ora zece seara Vik și Nadia au plecat (cunoscută de aproape Nadia asta nu-i chiar atît de flușturatecă, poți să vorbești cu ea despre orice) să cineze la restaurant dar sîmbăta dimineața au venit amîndoi (în timpul nopții eu experimentasem produsul după schema dată de Vik) și am tras împreună pînă seara. Nadia a fost chiar drăguță și (cînd a aflat că n-am mai luat nimic în gură de vineri

de la prînz) s-a dus după cumpărături și mi-a pregătit apoi în laborator fantastic de multe feluri de mîncare și toate destul de gustoase — în ce privește haleala e o forță (de altfel mănîncă și ea de stinge), dar din cîte am văzut Vik nu prea trage multe foloase de pe urma ei.

Sîmbăta seara cei doi s-au dus iar să mănînce la barul Svět, iar eu în timpul nopții am experimentat — de data asta fără ajutorul schemei lui Vik. Duminică de dimineață Vik și Nadia au venit iar (ea mi-a adus în sacoșă micul dejun de la hotel Bohemia echivalînd cu un prînz respectabil de duminică al unei familii compuse din patru membri — ba și cu tacîmurile și tăvile de argint ale restaurantului !) și am obținut produsul preliminar — un fel de gălușcă albicioasă, bizară, solidă, dar în același timp flexibilă — pe scurt un monstru.

Gălușca am dizolvat-o cumva într-un amestec de trei dizolvanți iar din substanța obținută s-au ales cristale de colesterol pur. I-am atras însă imediat atenția lui Vik că ceea ce pentru laborator reprezintă poate o reușită, pentru fabricarea pe scară largă este egal cu zero, deoarece toate cele trei substanțe dizolvante sînt al naibii de scumpe (cea mai ieftină costă 12 coroane litrul !) și pe lîngă asta nici nu se mai pot regenera.

Vik a trebuit să-mi dea dreptate și a zis că o să încerce să găsească ceva mai ieftin, Nadia a început să rîdă și a declarat că îmi arată „o metodă gratuită", a luat vîsla lui Vik și a început să lovească gălușca pînă a făcut-o bucăți și a dizolvat-o după aceea, simplu, în benzină

obișnuită — ca sport o fi distractiv dar altfel îți provoacă mai degrabă disperarea. Drept care am preluat în mod oficial metoda Editei de izolare a colesterolului din lanolină pentru verificarea ei pe scară industrială în secția F_2.

Ne-am mai jucat puțin, eu și Vik, încercînd să găsim vreun reactiv mai ieftin pentru dizolvarea găluștii aceleia albe, ceva am obținut noi, dar nu cine știe ce, Nadia a prăjit cam treizeci și cinci de clătite umplute cu file de pește, a adăugat lîngă ele spanac și a presărat totul cu brînză emental rasă, am mîncat de ne-am umflat și am băut vin alb scos din frigider — după primul pahar însă m-a cuprins deodată o poftă de somn de mai-mai să cad de-a-n picioarelea (ultima oară dormisem pe săturate în urmă cu trei zile). Nadia ținea morțiș să merg și eu cu ei la barul „Družba", dar eu mă înmuiasem de tot și tot ce-mi mai amintesc este că Vik m-a băgat în MB-ul lui și Nadia mi-a făcut patul în care m-am culcat.

Trecuse de nouă dimineața cînd Břeťa deschise ochii. În dreptul ferestrei inundată de soare se înălțau nemișcate picioarele lui Vik. Încărcat pînă la explozie cu energia unui somn de cincisprezece ore în care nu mai visase nimic, Břeťa privea trupul aparent lipsit de viață a lui Vik : văd în fața mea un bărbat care și-a trăit viața. Acum este rîndul meu să iau startul.

Această zi de luni douăzeci și trei iunie este prima din următoarele zile mari. Prin urmare nici un tenis cu parteneri slăbănogi, nici o teleluială după timbre schimbate pe cartonașe de

bere — doar la ai mei să dau o fugă ca să nu se sperie fiindcă n-am fost să-i văd duminecă.

Un impuls neaşteptat îl făcu pe Břeťa să se furişeze în cameră după aparatul de fotografiat. Ceva îmi spune că voi avea şi subiecte de fotografiat — iar cînd după frumosul timp de douăzeci şi trei de minute (pentru prima oară am mers atît de repede, ştiam doar că totul va fi de acum mare...) a ajuns la pontonul din faţa satului Dolní Žleb, i se oferi cu adevărat un subiect neobişnuit : în vîrful stîncii înalte care se avîntă sus, deasupra pădurilor, ca un deget ridicat spre cer, apăruse silueta minusculă, neagră a unui alpinist. Břeťa pregăti aparatul şi apăsă pe declanşator de treizeci şi şase de ori (e pentru prima oară cînd face un film întreg pentru o singură imagine !). Întreg filmul se va numi „Bărbatul" !

— Ei na, Bretta, ce-i la tine azi de nu vorbeşti nimic ? se miră luntraşul de pe Elba, Johann Gauss, atunci cînd băiatul, gol pînă la brîu, cu sacul lîngă picioare, se aşezase pe marginea bărcii şi nu rostise nici un cuvînt pînă la jumătatea rîului.

— N-ai cumva iar vreo tristeţe de la o fată ?

— Nu, nu sînt trist, rîse Břeťa, dar nici prea vesel. Începînd de azi mă simt parcă *altul*, înţelegi ?

— Ja, ja, înţeleg. Asta trebuie să vină odată, glăsui rar bătrînul ridicînd vîsla grea. Břeťa îl privi cu duioşie — să fi avut încă un film l-aş fi făcut iar cu el, de data asta însă cu totul altfel... Povesteşte-mi ceva, domnule Gauss ! îl rugă cînd ajunseră la malul opus.

— Păi cum, Bretta, tu azi nu grăbeşti treaba ? se miră barcagiul.

— Am început un lucru mare, domnule Gauss, ştii, aşa că am încetat de a mai face o serie de prostii. În mod normal acum aş fi tras o fugă pînă la Česká Kamenice după timbre... dar treaba asta a încetat să mă mai distreze. Spune-mi ceva !

— Spun, sigur că da, dar ce vrei tu ?

— Despre balene !

În casa părinţilor Břeťa rămase doar un minut, aruncă sacul în vestibul, întoarse pendula din bucătărie şi plecă. Pentru a preîntîmpina însă o situaţie delicată se întoarse şi cu creionul de tîmplărie al tatălui său scrise pe sac ultimul său mesaj : SALUT. AM FOST AICI ŞI AM SĂ MAI VIN. Apoi alergă spre rîu, îl trecu înot, apăsă pe starterul motocicletei şi după douăzeci şi trei de minute frînă în piaţa centrală din Ústí, cumpără o pîine mare, două kilograme de salam, o jumătate de kilogram de unt şi o baterie de sticle cu lapte. Săptămîna asta probabil n-am să mai am timp să merg după cumpărături iar în laborator este un frigider foarte încăpător. În faţa gheretei portarului nu se vede azi Volga Editei... n-are voie să se întoarcă încă la Praga ! Miluška îşi ia dejunul la masa vrăjitoarei de Šprinclová, n-are decît şi poftă bună !

Schimbul de după amiază decurge armonios ca un concert : F_1, F_2, SPAR — asta-i doar uvertura. În răstimpul acesta Břeťa şlefuise amănuntele schimbului de noapte cu perfecţiunea acordată unui giuvaer, făcuse rost pînă

și de un pompier iar de la meșterul șef obținuse colivia cu canarul care semnalizează poluarea periculoasă a aerului, deoarece bătrîna carapace F_2 nu avea nici măcar o fereastră (cum își reprezentau oamenii pe vremurile acelea chimia !) iar anticul sistem de ventilație înceta, cînd nu te așteptai, să funcționeze.

La orele 22.00 sosiseră toți și Břeťa, emoționat se uită la bătrînul Aubrecht care se echipase cu un fluier chemător pentru cerbi să fluiere din el drept în urechea Hankăi Mikšova ; îl privea pe Ládin Fila, căruia Zdenka lui îi dăduse un pulover gros și un termos cu cafea cu rom, și pe Udo Wiesner, care-și făcuse apariția îmbrăcat elegant într-o cămașă de un galben strident și cu pantaloni bleu deschis, semn că are intenția să facă doar minimum de efort. Udo însă este un muncitor excepțional și o forță prețioasă chiar și numai dacă ar fi venit doar să stea. Mai sosiseră Vik cu Nadia lui, care cărase un coș plin cu mîncare din care se zăreau și capetele cîtorva sticle de vin.

Sarcina scîrboasă de topire a lanolinei îi reveni Hankăi Mikšová și lui Ládin Fila. Pentru a le da aripi Břeťa însuși se dezbrăcase de cămașă și se apucase singur de treabă. La ora 22.00, cînd primele butoaie de lanolină alunecară pe gîtul strîmt al retortei de reacție, Břeťa, gol pînă la brîu, se îndreptă victorios din șale, își șterse cu cămașa pieptul asudat, dar tresări înfiorat deodată și închise ochii atunci cînd simți în spatele său, înainte ca mirosul lui să-i trădeze parfumul fin, prezența Editei.

19) La ora două noaptea Břeťa anunță pauza. Nadia îl tîrî după ea în laborator și îl sili să mănînce patru sandvișuri, unul cu șuncă, al doilea cu brînză, al treilea cu ouă în maioneză și al patrulea cu pește afumat în ulei.

Îmi place să-l hrănesc pentru că înfulecă mai ceva ca mine și asta îmi mărește și mie apetitul, în afară de asta n-am hrănit niciodată un bărbat — primii mei doi iubiți preferau berea iar Richard venea totdeauna de la Pardubice gata hrănit de nevestică și voia doar să o fac mereu pe odalisca... aveam nevoie de cîteva zile să mă satur după ce domnul Richard se întorcea la nevasta lui din Pardubice să-l hrănească mai departe.

Břeťa e în stare să mănînce de dimineață pînă seara iar acum și noaptea și totuși nu se resimte după urma mîncării întocmai ca și mine, este băiat frumos, are părul negru și o musculatură clasa întîi văzut din față și din spate, pielea îi este albă, ceea ce în mod normal nu suport, dar el n-o are de un alb ca brînza de vaci ori ca varul, ci ca laptele pe care-l toarnă întruna pe gît.

Fachirul indian Vik este bronzat întocmai ca un bengalez sau aproape ca un „stîlp“ al stadionului din Podolí, a lăsat iaurtul și zilnic ne clătim gura de fiecare dată în alt local, pe banii diurnei mele, plus sutarele de la Edita, plus sutarele lui Vik, iar eu am început uimitor să mă descurc în relațiile cu domnii. Ústí a început să-mi placă, în comparație cu Praga este mai retras, totul îl ai la îndemînă, de la oricare cîrciumă nu faci mai mult de jumătate

de oră pînă la pădure. Sînt mulți oameni tineri și totul aici e vesel și antrenant.

Sfinția sa ursuzul s-a amorezat lulea de mine, întocmai ca un licean primăvara — asta folosește mai mult decît o cremă de față, nu ? — și-i chiar plăcut să stau cu el pînă la miezul nopții, iar uneori și mai tîrziu. Încerc pe el diverse trucuri pe care nu le cunoșteam înainte și de aceea am fost mereu înfrîntă... omul trebuie să învețe întruna, nu-i așa ? Cine știe cînd o să mai am nevoie de asta — o fată singură trebuie să știe să se descurce. În același timp în felul ăsta mă răzbun pe toți bărbații care mi-au făcut rău, și mi-au făcut toți trei aceia de care — de data asta eu — m-am amorezat ca o puștancă. Stimabile domnule Richard, abia acum îmi dau seama ce condiții excelente ți-am oferit... abia acum cînd eu sînt cel care hotărăște totul și care, atunci cînd se plictisește — îi dă celuilalt binișor cu piciorul și pleacă acasă la Pardubice ori la Praga.

Aproape că începe să-mi fie milă de Sfinția sa ursuzul. A trăit pînă acum aici ca un baron rentier și acum deodată poc ! — și s-a trezit un îndrăgostit nefericit. Trebuie să fie iad nu alta pentru un om bătrîn să se lase manevrat în felul ăsta către o necontenită și fără de speranță oftare... Am să fiu al dracului de atentă să nu mi se mai întîmple niciodată asta, fiindcă totdeauna cel care iubește mai mult este, de fiecare dată, bătut.

Vik nu-i un orișicare, este un bărbat înțelept, calm, răbdător, amabil, vesel și niciodată agasant... e un domn cu care s-ar putea trăi

și fără dragoste și n-ar fi o viață chiar așa de rea. Ce mă deranjează însă este faptul că la patruzeci de ani are niște principii ca unul de o sută de ani, și cu totul întors spre veșnicele cîmpuri de vînătoare ale unui indian, pe nume Manitu.

— De ce ai părăsit atunci ICCOA-ul și Praga ? l-am întrebat.

— Pentru că dintr-o dată totul mi s-a părut o bufonărie inutilă din cauza căreia am uitat să mai trăiesc.

— Ce înseamnă să trăiești ?

— Să fii fericit.

— Ce înseamnă să fii fericit ?

— Să nu suferi — chiar și cu prețul de a nu mai ști să te bucuri. Să nu dorești nimic, prin urmare să eviți deziluzia. Să te ferești de durere chiar cu prețul renunțării la voluptate. Să persiști în poziția liniei drepte și să nu te lași zguduit în sus și în jos de șerpuirea nebună a veșnicei sinusoide. Fericirea F = 0 altfel curentul se întrerupe.

— Prin urmare după tine a trăi înseamnă a fi de fapt mort. Eu, dacă aș vrea să renunț la totul — bun și rău — n-aș suporta și m-aș sinucide pur și simplu.

— Ar fi prematur. În fiecare zi îmi reînnoiesc fericirea atunci cînd uitîndu-mă pe fereastră îmi zăresc munții.

— Dealurile alea pe care le-am urcat cu mașina în zece minute ?

— Pentru mine sînt mai frumoase decît inaccesibila Himalaie după care poți doar să oftezi.

— În schimb eu aş privi mai bucuroasă de la fereastră Himalaia aceea.

— La Dardjiling i-am privit o săptămînă întreagă de la fereastra hotelului meu.

— De ce te-ai mai dus pînă acolo, dacă Munţii Metalici de la noi îţi plac mai mult ?

— Pe vremea aceea nu eram încă... copt.

— Dar acum cînd eşti copt, dacă ţi s-ar ivi prilejul să mergi din nou la Dardjiling, te-ai duce ?

— Hm ! E o întrebare interesantă şi trebuie să reflectez asupra ei... Vroiam doar să spun că atunci cînd omul se deprinde cu lucruri din ce în ce mai simple —

— Asta se referă şi la mîncare ?

— Mai ales la ea.

— Bine, atunci — după cocteilurile acelea de homar şi medalioanele de viţel cu hrean — să mai comandăm şi nişte pui cu ciuperci, salam de iarnă, îngheţată de ananas şi încă o sticlă de Sfîntul Václav *, da ?

Sărmanul filozof Vik a comandat totul şi ca supliment sardele în ulei, ouă caviar, cremă Roquefort şi ne-am „dres bine“ cu vinul ăla alb plus şase cocteiluri întocmai ca doi marinari danezi.

Mai făcut era Vik deoarece el mi-a declarat mai tîrziu, la bar, că mă iubeşte şi m-a cerut în căsătorie... sughiţînd în tot timpul ăsta — mare calamitate şi dragostea asta care-l scutură pe om ca heroina şi face din el o cîrpă — aici însă gluma încetează, fiindcă toate astea

* Sort de vin din Boemia.

mi le-a spus serios şi din toată inima — că doar eu singură am trecut prin aşa ceva şi încă de trei ori. La ora 1.30, spre dimineaţă, la barul Svět, am căzut de acord că între noi doi n-o să fie nici un fel de amor, ci doar o frumoasă camaraderie.

Iar la asta Vik se pricepe de minune, am rămas tablou în tot timpul week-end-ului (petrecut în laborator pentru a-l învăţa pe Břeťa să facă din lanolină colesterol) cînd am văzut ce frumoasă prietenie există între Vik şi Břeťa, aşa de loială, cum nu-i posibil între două femei ! Iar cei doi sînt atît de diferiţi unul de altul că-i greu să ţi-i şi imaginezi : Vik îmbătrînit, resemnat, mortificat, Břeťa în schimb tînăr, avid de viaţă şi uluitor de viu, în stare să topească gheaţa oricui ar veni în contact cu el şi să-l însufleţească... Cum i s-a luminat faţa de bucurie cînd i-a reuşit separarea colesterolului ! (printre altele fie spus e mai grozav decît oricare laborant din ICCOA, pe mine m-ar desfiinţa pur şi simplu), băiatul ăsta era fericit pe de-a adevăratelea (şi nu conform perceptelor lui Vik) şi tot pe de-a adevăratelea entuziasmat... aşa cum n-am văzut pe nimeni în viaţa mea.

Nu există om să nu-l iubească, de altfel am şi constatat încă din primul schimb de noapte la staţia F_2 că toţi de acolo îl iubesc. Břeťa este miraculos de viu şi pesemne că asta-i contagios, fiindcă toţi muncesc cot la cot cu el şi toţi laolaltă formează o echipă bine antrenată. Oamenii ăştia iau munca ca pe un sport şi tot timpul glumele nu contenesc — ce groaznică

deosebire între înfiorător de plicticosul nostru laborator 208 de la ICCOA cu veşnicele sale suspiciuni, intrigării şi potlogării... de altfel n-am să mai fac eu mulţi purici acolo şi le zic adio chiar de-ar fi s-o văd pe Edita tîrîndu-se în genunchi în faţa mea !

Am luat probe şi le-am analizat la laborator. Nu-mi plăcea însă să fiu singură acolo (Vik ba chiar şi Edita au rămas toată noaptea la F_2) şi de ce să mint — vroiam să-l văd pe Břeťa. M-am cocoţat tocmai sus, sub acoperiş, sugeam vinişor şi mi s-a făcut somn ! Se lăsase deodată o linişte minunată şi am adormit.

Un monstru înfiorător cu cap cenuşiu strălucitor şi cu trompă m-a tras deodată de picior, de frică l-am pocnit dar monstrul a sărit asupra mea, m-a prins şi m-a ridicat pe sus — era Břeťa cu mască de gaze şi m-a scos pe braţe afară. Liniştea aia minunată se făcuse din cauză că ventilatorul încetase să mai funcţioneze şi fiindcă în hală nu se afla nici o fereastră, emanaţiile de gaze erau cît pe-aci să mă asfixieze. Břeťa mi-a salvat viaţa — fără el aş fi murit întocmai ca micuţul canar pe care-l ţin într-o colivie ca să le păzească atmosfera pură.

Břeťa m-a plimbat pe urmă o jumătate de oră prin curte (pînă n-au adus un electrician care să repare ventilatorul şi n-au aerisit hala) sprijinindu-mă cu gingăşie de parcă aş fi avut un picior rupt, eu mi-am revenit imediat dar am făcut-o încă pe bolnava — era aşa de frumos ! noapte şi stele !... Deoarece Břeťa mi-a salvat viaţa i-am dat o sărutare în toată legea,

ba chiar mai multe, fiindcă prima nu mi-a reuşit, s-a tras el deoparte, nu ştiu de ce. Abia pe urmă mi-a căzut fisa, pe căldura aia nu purtam sub halat nimic, adică sutien, iar halatul se deschisese...

Dimineaţa la cinci jumătate Břeťa a dat semnalul de încetare a lucrului şi toţi s-au grăbit să ajungă acasă şi în pat, fiindcă la două începeau un alt schimb dublu. Břeťa, singurul care arăta proaspăt, ca un nou născut, a declarat că o baie în lac ar fi lucrul cel mai nimerit. Vik m-a întrebat dacă vreau să mă conducă acolo cu maşina, dar eu l-am trimis acasă (Edita mă chema claxonînd din maşina parcată în faţa gheretei portarului) aşa că l-am rugat pe Břeťa dacă n-ar vrea să mă ducă el la ştrand... Břeťa m-a privit cu un aer ciudat, dar eu i-am făcut nişte ochi dulci şi nevinovaţi (cu bluza încheiată de data aceasta pînă la gît) aşa că n-a mai zis nimic, m-a aşezat pe tandem şi cam la un sfert de oră după asta plonjam în apă. Dintre toate ieşirile noastre la apa de aici cea mai frumoasă a fost cea din dimineaţa asta, cu Břeťa, din păduri se ridica un fel de ceaţă alburie şi o mireasmă aţîţătoare, mii de păsărele cîntau, iar iarba strălucea de rouă.

Břeťa a rămas însă tot timpul la fel de serios, chiar şi după ce ne-am căţărat pe mal să ne încălzim, mă ţinea tot timpul la distanţă (deşi între timp începusem să ne tutuim), privea pe deasupra picioarelor mele apa şi deodată mi-a spus :

— Nu prea joci cinstit cu Vik, ştii ?

— Ne-am înțeles ca între noi să nu fie raporturi de dragoste ci strict camaraderești.

— V-ați *înțeles...* repetă Břeťa ca și cum asta l-ar fi supărat. E posibil să te înțelegi de mai înainte asupra unor astfel de chestiuni? Dar dacă Vik s-ar îndrăgosti de tine?

— L-aș dezîndrăgosti.

— *L-ai dezîndrăgosti!* Dar dacă te-ai îndrăgosti tu de Vik?

— Niciodată nu mi-ar trece prin cap așa ceva. Trebuie să vorbim întruna numai despre Vik?

— Trebuie, a răspuns Břeťa supărat de-a binelea și s-a sculat în picioare. Trebuie, fiindcă-i dezgustător ce faceți voi doi!

— Dăm din cînd în cînd gata cîte o sticlă și nimic mai mult, ce vezi dezgustător în asta?

— E penibil că trebuie s-o spun eu, dar cineva trebuie s-o facă. Dezgustător e faptul că-ți pierzi vremea cu Vik numai pentru că Edita ți-a ordonat s-o faci. Iar Edita ți-a ordonat doar pentru că Vik n-a vrut să mai aibă nimic cu ea deși ea dorea asta, pentru ca el să-i experimenteze metoda, Vik i-a experimentat-o și prețul ai fost tu, pe care te-a obținut ca pe un iepure la o expoziție agricolă. Iar acum voi doi vă pierdeți vremea împreună — nu ți se pare că sînteți niște oameni îngrozitori?! Acum, hai acasă, mi s-a făcut frig.

Cum stătea așa, profilat pe malul stîncos, tremurînd mai degrabă de furie decît de frig, mi-am dat seama că dacă îmi scapă acum, n-am să mai pot vorbi cu el niciodată — și în acel moment am simțit că doresc grozav să mai

putem încă de multe ori sta de vorbă. L-am prins de mînă ca să nu fugă și i-am turuit deodată totul despre mine: că am vrut s-o ajut pe Edita e lucru cert, dar că vroiam și eu să umblu din nou cu cineva, măcar ca să mă distrez, dacă de atîta vreme n-am mai avut pe nimeni. Břeťa încerca mereu să-mi scape, motivele i se păreau neserioase, așa că mi-am dat drumul și i-am povestit totul în legătură cu veșnicele mele ghinioane cu bărbații: despre primul, căruia i-am împrumutat mașina lui taică-meu ca s-o șteargă cu ea peste graniță, despre cel de-al doilea cu care am terminat-o în fața instanței și a comisiei medicale de întrerupere a sarcinii, despre Richard care s-a culcat cu mine doi ani și s-a întors pe urmă definitiv la nevastă-sa din Pardubice, i-am povestit despre toate amorurile mele nefericite care s-au sfîrșit întotdeauna tragic pentru mine (plîngeam cînd spuneam asta), fiindcă sînt o ghinionistă teribilă și că am vrut măcar odată să încerc să procedez ca Edita care cîștigă întotdeauna fiindcă ia totul în glumă și la rece, că merita să încerc măcar și pentru a-mi demonstra mie însumi că nu sînt un bolnav incurabil și că nu trebuie să fiu de fiecare dată lovită...

Břeťa n-a mai încercat să fugă, m-a așezat pe un bolovan, s-a așezat și el lîngă mine, m-a mîngîiat pe păr și mi-a cerut scuze, i-am cerut și eu lui și am încetat să mai plîng, pe urmă ne-am dus iar în apă și am lăsat să plutească cu ea toată supărarea.

— Chiar așa o crezi pe Edita ? m-a întrebat el pe urmă, cînd stăteam amîndoi culcați pe iarba ce începuse să dogorească.

— Da, e o femeie fără suflet și o tîrfă ordinară.

— Dar dacă s-ar apropia de ea un om care ar înțeleg-o și care ar vrea să o ajute din toată inima...

La această idee am pufnit în rîs.

— Omul ăsta ar trebui să fie în același timp sfînt, psihiatru și boxer, ori, un asemenea specimen nu-mi pot imagina.

După aceea am înotat iar și iar ne-am întins și am dormit la soare pînă la ora unu, cînd Břeťa trebuia să intre în schimb iar eu m-am dus să mă culc la hotel Bohemia, unde Edita dormea tun (după ce înainte dăduse gata o sticlă de Traminer alb pe care o aruncase goală sub pat).

Asta s-a întîmplat marți dimineața. În dimineața zilei următoare, îndată după schimbul de noapte (mersese totul ca pe roate, doar puțin după miezul nopții se defectase iar sistemul de ventilație, numai pentru puțin timp însă, așa că noul canar a supraviețuit, iar eu n-a mai trebuit să joc scena otrăvirii) m-am dus de m-am așezat singură pe tandemul lui Břeťa și iar am plecat la rîu. De data asta am luat cu mine de la Bohemia un coș mare cu un îmbelșugat dejun doar pentru noi doi.

Ne-am simțit încă și mai bine împreună. A fost chiar frumos... Břeťa are un dar nemaipomenit de a asculta și a intra în pielea oamenilor pe care-i ascultă, chiar dacă nu-i decît un puști și n-a cunoscut încă, în mod sigur, vreo femeie, tocmai de aceea însă nu are nimic al său pe care să-l poată compara cu altele (cu atît mai mult mă pune să-i povestesc despre mine și mai ales despre Edita) și privește lucrurile prin prisma adevărului pur... da, ăsta-i cuvîntul nimerit, Břeťa e un om *pur*.

— Cum se face că trăiești acum la Praga de atîta vreme singură ? m-a întrebat. Nu-i bine și nici normal.

— Știu că nu este, dar dacă am dat pînă acum de trei ori chics mi-a fost teamă de cel de al patrulea eșec, așa că am vrut să fiu independentă și liberă... Liberă sînt de la subsol pînă la pod, dar ce folos. Uneori ai un sentiment plăcut știind că poți să faci ce dorești, că poți sta o lună, să zicem, aici ori în altă parte, că nu-ți duce nimeni dorul și nu-ți lipsește nimeni... E un sentiment plăcut uneori, dar în restul timpului plictiseală, de fapt e îngrozitor.

Am înotat și ne-am culcat apoi în iarba fierbinte, l-am hrănit pe Břeťa iar el a adormit cu capul pe brațul meu de nici nu mă puteam mișca de teamă să nu-l trezesc dar am rezistat așa pînă la ora unu. Atunci aflasem deja că-l iubesc și mă înmuiasem de tot la gîndul că am un iubit tînăr (Břeťa este doar cu un an mai mare ca mine, Richard era cu nouăsprezece ani mai în vîrstă), primul băiat din viața mea — pentru că cei dinaintea lui erau toți parcă mai bătrîni și întinați chiar de la început. Mă pregăteam să i-o spun lui Břeťa care continua să nu se apropie de mine și în

același timp începusem să mă tem că probele industriale vor lua prea repede sfîrșit.

Din partea asta nu ne amenința nici un pericol, dimpotrivă. Miercuri după miezul nopții ajunsesem, ce-i drept, la penultimul stadiu al izolării, la formarea găluștii aceleia tari, de culoare alb-cenușie, cînd Vik a început dintr-o dată să se teamă că respectiva gălușcă ar putea distruge malaxorul și a poruncit ca această penultimă etapă să se efectueze manual prin integrarea produsului în substanța reactivă cu ajutorul unei lopățele ridicol de mici. La început Břeťa s-a înfuriat, prin asta, zicea el, verificarea pe scară industrială a metodei, nu mai este edificatoare, pînă la urmă a ascultat și s-a dovedit că Vik a avut dreptate. Îndată după introducerea în malaxor a unei cantități infime de produs s-a format gălușca și — ca un făcut parcă — exact între paletă și peretele malaxorului. Paleta a zvîcnit de cîteva ori și malaxorul s-a ars. Acesta este de fapt motivul pentru care un produs se verifică în procesul de fabricație (care de altfel este același lucru cu semiproducția, doar că în locul retortelor se fierbe în cazane mari), fiindcă același proces decurge cîteodată cu totul altfel în mare decît în mic.

A trebuit prin urmare să turnăm produsul în cantități și mai mici pentru ca paleta malaxorului să-l poată lucra, iar eu în sinea mea jubilam, deoarece cantitatea de substanță era mare iar plecarea la Praga se amîna, deci, cu mai multe zile. În aceeași noapte însă am constatat că nu aveam de ce să mă bucur. Edita

s-a năpustit ca un buldozer în micul și gingașul meu joc.

Proasta de mine, ar fi trebuit să rețin ce a spus Břeťa atunci la primul scăldat, cînd am bîrfit-o în fața lui pe Edita („Dar dacă s-ar apropia de ea un om care ar înțelege-o și care ar vrea să o ajute din toată inima...“), de mult ar fi trebuit să observ că Břeťa se interesează mai mult de Edita și că nu se apropie de mine nici cu un pas... Dar așa se întîmplă, femeia nu va recunoaște niciodată, nici celei mai bune prietene și cu atît mai puțin sie însăși, că alesul ei dă tîrcoale alteia.

Edita mi-a plătit cu brutalitate pentru ceea ce Vik îi făcuse ei atunci cînd mă preferase pe mine și mi-a plătit-o exact în momentul cînd nu mă așteptam deloc la așa ceva din partea ei. Cu atît mai mult cu cît cunoșteam regizarea sinuciderii plănuite pe care de altfel nici n-am luat-o, cîtuși de puțin, în serios, considerînd-o doar ca pe o nouă comedioară de-a ei, ca pe ultimul as ascuns în mînecă. Miercurea trecută, cînd marele mogul Jaroměřský i-a trimis telegrama prin care-i cerea ca după probele pe scară redusă să efectueze și probele pe scară industrială, iar joi toți cei din uzină, de la Břeťa pînă la director, au refuzat-o categoric, Edita s-a întors la hotel complet dărîmată. Vineri a sosit la laborator abia la ora zece jumătate, parcă era alta, renunțase la tot (păi cum să nu renunți, căci, să nu fi fost Břeťa, ne-am fi întors de mult cu coada între picioare la ICCOA iar Lenk ar fi jupuit-o azi de vie) și a anunțat că a venit doar ca să-și

ia rămas bun de la Vik. Arăta, ce-i drept, complet distrusă (dar ea-i în stare să joace orice rol atunci cind trebuie) și eu am observat cum a luat din dulăpiorul cu substanțe otrăvitoare al lui Vik o sticluță cu cap de mort pe etichetă și cum a băgat-o pe neobservate în geantă — cred că intenționat a fost atît de neprevăzătoare ca să pot vedea eu, trebuie că acum urma o sarcină nouă pentru mine : aceea de a anunța la stația de amplificare a uzinei că Edita intenționează să se sinucidă dacă nu-i vor face probele cu colesterolul ăla al ei.

Dar și după ce Břeťa i-a salvat planul de cercetare și inovația (ce contribuție personală o fi adus de fapt femeia asta la ea ?), Edita se ținea de o parte, nu vorbea aproape cu nimeni și era indiferentă la tot. Trăsese pesemne destule aici și-i mai veniseră mințile la cap (nu-i vorbă, că era și timpul !) De la fabrică direct la hotel iar în cameră direct în pat în tovărășia unei sticle, de parcă ar fi vrut să doarmă și să uite totul ! Nici la telefoanele lui Bohumil nu mai răspundea, dormea întruna, zi și noapte, de parcă n-ar fi vrut să se mai trezească niciodată...

Prin urmare marți dimineață am adus de la laborator, pentru orice eventualitate un pliculeț cu octanat de sodiu inofensiv iar cînd Edita a adormit l-am vărsat în sticluța cu cap de mort pe care permanent o purta la ea în poșetă. După cît se pare flaconul conținea inițial cianat de potasiu (l-am răsturnat în chiuvetă lăsînd doar circa un miligram pentru ca octanatul să miroasă măcar puțin a cianat), desigur

nu la fel de eficient ca cianura, dar în cantitatea aceea ar fi fost de ajuns pentru zece Edite — idioata de mine, i-am mai salvat și viața bestiei ăleia !

Lui Břeťa nu-i adresase niciodată cuvîntul, în schimb el ei de multe ori. La urma urmei experimentau procedeul ei și nu al lui și eu credeam că vorbește cu ea numai despre treburile astea... Pentru prima oară a putut să-și încerce probabil din plin puterile asupra lui în noaptea de miercuri cînd eu mă dusesem la laborator să pregătesc o supă de carne și un gulaș, ca Břeťa să nu mănînce mereu hrană rece, doar atunci zic, fiindcă altfel nu l-am pierdut nici o clipă pe Břeťa din ochi...

Acum nu-l mai slăbește, îi dă mereu tîrcoale și-i aruncă ocheadele ei calculate — bestia, acum mai ales era grozav de mare nevoie de el, fiindcă marele mogul Jaroměřský i-ar da un picior în spate ei și procedeului experimentat de ea, la care lucrezi manual cu o lopățică ca într-un joc de copii.

— Nu mai pot să merg cu tine, mi-a spus Břeťa joi dimineața cind m-am așezat iar pe tandem cu un coș de mîncare în brațe. Edita se apropiase cu Volga ei pînă lîngă noi și-i deschisese ușa lui Břeťa.

— Începusem să te iubesc, i-am șoptit repede.

— Știu, dar eu o iubesc pe Edita.

Břeťa s-a suit în mașină. Două stopuri roșii și pe urmă doar fumul de la țeava de eșapament, oare în felul ăsta l-am pierdut pe primul băiat din viața mea ?

Edita îl atrage din ce în ce mai mult şi se înfăşoară în jurul lui ca un şarpe — iar eu marţi i-am salvat viaţa. Trebuia să nu fi vărsat cianatul în chiuvetă, să i-l fi pus mai bine bestiei în ceai ! E o slabă consolare pentru mine gîndul că de fapt nici nu prea i-am salvat eu viaţa dacă am lăsat-o să plece singură la hotel cu cianatul ăla în poşetă... Şi i l-am lăsat acolo toată duminica, pînă marţi. Cinci zile întregi. Břeťa este cel care i-a salvat viaţa. N-am reuşit să am mult timp conştiinţa încărcată.

Sînt prin urmare bătută din nou. Pentru a patra oară... Vik ar fi bucuros să fim împreună, este un domn serios, liniştit, răbdător, cald, vesel şi deloc obraznic — cu Vik s-ar putea trăi şi fără dragoste şi nici n-ar fi un trai prea prost convieţuirea cu el aici, pentru că la Praga nu mai am poftă să mă întorc, cu atît mai puţin să fiu singură. Pe apartamentul meu inutil de scump din Praga aş putea primi aici o locuinţă frumoasă de 2+1 cu o chirie de două ori mai mică şi aş mai obţine şi un teanc frumuşel de bancnote pe deasupra fiindcă toţi vor să vină la Praga... toţi, dar eu de-acum nu. Praga mă primeşte cu palme. Aici îmi place din ce în ce mai mult.

Cu Vik am început-o prost şi pe urmă — de ce să trăiesc fără dragoste cînd eu vreau cu ea ? Acum îmi dau seama pe deplin de lucrul acesta. Pe Břeťa l-aş lua cu ochii închişi.

Am să aştept, Richard m-a învăţat asta perfect, dar nu ca un bărbat însurat să se rupă pentru o jumătate de zi de sub papucul nevestei sale. Am să-l aştept pe *primul băiat din viaţa mea...* trebuie să vină odată.

Am să-l aştept un an, sau trei... sînt sigură însă că Edita are să-l lase imediat ce-şi va vedea interesul realizat şi asta se va întîmpla pe ziua de treizeci iunie — adică peste trei zile. I-am dat lui Břeťa adresa mea şi el pe a lui şi am să-i scriu în fiecare zi.

Despre ghinion se spune că se încadrează în legea numărul 3, iar asta mi s-a aplicat cu severitate. Am să capăt pentru locuinţa mea din Praga un apartament frumos de 2+1 în oraşul ăsta şi în plus un teanc de bani care să-mi ajute să mă instalez şi să-mi mobilez casa. De laborante e mare nevoie aici — aşa că am să-l aştept pe Břeťa în condiţii confortabile. Vreau să încep odată cum trebuie — de mult aveam nevoie de asta iar acum în mod imperios.

20) Se-nţelege că nu puteam cîştiga partida, zîmbi amar Vik în dimineaţa zilei de marţi cînd, pe lîngă Škodiţa sa care se încăpăţîna să nu-l lase să intre înăuntru, trecu năvalnic Břeťa cu Nadia pe tandemul motocicletei, îmbrăţişîndu-l în mod vădit mai strîns decît cerea legea pentru securitatea pasagerului din spate. Pentru pisica aceasta splendidă, avidă de tot ce m-a adus de atîtea ori înainte aproape de distrugere — şi acum din nou — pentru ea am fost un biet şoricel, n-aveam nici o şansă în lupta aceasta... de ce m-oi mai fi prins în horă ? De fapt, nu mai are importanţă acum cînd am fost scos din ea. În mod brutal, şi în

pofida faptului că o mai iubesc încă pe Nadia. N-am să mor din asta, dar are să mă doară o perioadă insuportabil de lungă.

A, dar ia te uită, se pare că vom rămîne aici nu unul, ci doi îndrăgostiţi nefericiţi. Vik făcu o grimasă batjocoritoare cînd joi dimineaţa Volga neagră, cu Břefa ancorat puternic prin centura de siguranţă de scaunul din faţă lîngă Edita care conducea, trecu ca vîntul pe lîngă Şkodiţa lui, ce rezista acum cu încăpăţînare pînă şi loviturilor sale cu piciorul. Sărmanul, micul meu cavaler des Grieux, alături de Manon-Nadia ai fi putut să te bucuri măcar de o fărîmă de cer înainte de a fi intrat în grozăviile sclaviei, Manon-Edita însă îţi oferă groaza în mod direct şi prompt, oricum, băiatul a pornit-o tare, de marţi pînă joi mi-a luat două iubite. A, da, ca în piesa *Dama nu trebuie arsă,* în care poetul zice : „Cînd tineri eram, aurii şi zglobii... ce chin încercam..." E drept însă că această damă, Edita, nu poate fi arsă, mai curînd dimpotrivă.

Břefa îşi suportă nefericirea cu mult mai mare uşurinţă decît mine, fiindcă el, de fapt, în nefericire află gustul vieţii, ba mai mult, creşte, înfloreşte — acest naiv absolvent de şcoală medie industrială cu o minimă şi unilaterală practică de maistru este pentru oamenii de la F_2, de exemplu, de zece ori mai mult inginer decît mine care posed acest titlu ca urmare a unor studii adecvate, a unui examen de stat şi a unei diplome legate în pînză, şi care mă mai pot lăuda în plus cu lucrări serioase, de importanţă vitală, unanim recunos-

cute. CUM SE FACE că „puţinul" lui îl încălzeşte şi-l aureolează pe purtătorul său, în timp ce „cu mult mai multul" meu îmi îngheaţă picioarele ca un rahat îngheţat ? CUM SE EXPLICĂ (situaţia devine insuportabilă !) că băiatului acestuia îi merge mai bine decît mie ? Şi poate că de atîta vreme, încît la gîndul ăsta mă ia cu frig...

„Nu trebuia să te dai bătut şi să pleci atunci de la ICCOA. Nu puteai să mai suporţi ? Trebuia să-ţi fi luat zborul cîteva zile şi pe urmă să te întorci şi să tragi şi mai tare (a ţipat la mine Břefa — (ceva dreptate avea) şi a continuat :

„Dacă ai iubit-o atît de mult pe Edita de ce n-ai luat-o de soţie ?"

De fapt nu ştiu. Probabil că o voiam alături de mine dar fără a fi căsătoriţi.

„De ce ai lăsat-o atunci să se ducă la Bohumil Benninger ? De ce nu te-ai dus să o iei înapoi ? De ce nu i-ai tras ăluia cîteva la moacă şi n-ai trăit cu Edita după placul tău şi atîta vreme cît ai fi dorit *tu* ?"

Un an în plus sau în minus... Ce s-a dus, s-a dus, nu se mai întoarce.

„Dar aşa ţi-ai irosit toată viaţa !"

Atunci eram disperat şi de aceea am umplut seringa cu cinci doze dintr-un anumit barbituric şi către seară m-am dus în Grădina botanică, tocmai spre capătul ei, în apropierea podului ce trecea peste braţul navigabil al Vltavei...

„Da, ai stat ce-ai stat acolo, dar nu mult, pe urmă ai urinat şi te-ai dus la o bere la

Sojka — păi bine, omule, ţi-ai ratat pînă şi propria-ţi moarte !“

În schimb în felul acesta am rămas în viaţă, nu ?

„Nu, în felul acesta ai murit de-a binelea cu mult timp încă înainte de a-ţi trece prin minte să te sinucizi !“

Cînd s-o fi întîmplat asta ? În liceu oare ?

„Doar tu ştii asta, atunci cînd ai încetat de a mai fi *capabil de acţiune.*“

Da, voluptatea acţiunii este elementul care-i dă lui Břeťa atîta strălucire, acea grandioasă integrală a faptelor, a încordării, emoţiei, îndeplinirii şi a celei mai sublime, deoarece-i creatoare, mulţumiri (pe scurt acel ceva ce l-a ridicat pe om la poziţia bipedă) pe curba ei ascendentă am zburat şi eu cîndva, mai sus, mereu mai sus — pînă cînd zborul s-a curmat deodată. În cădere m-am rostogolit în jos şi am rămas la pămînt, grav rănit.

Ce-a fost a fost... măcar de mi-ar fi rămas însă nealterată liniştea sufletească ; la ce mi-au folosit cei trei ani de Hatha Yoga, de abstinenţă sexuală, de regim alimentar lactat, la ce mi-au folosit munţii pădurile şi salba celor douăzeci şi două de eleştee ? Břeťa şi Nadia mi-au spus (ceea ce toţi gîndesc) că sînt „un pensionar scos la pensie înainte de vîrstă, care se ţine încă bine şi are anumite înclinaţii sportive, dar şi cu ele tot reformat sînt.“

Dacă tot m-au reformat, m-au blamat şi s-au lepădat de mine, am să mă retrag iar în sihăstria laboratorului meu, măcar şi pentru faptul că mă oboseşte să stau mereu în picioare

lîngă grila de protecţie a staţiei F_2 deşi în laborator tot în picioare am să stau (poziţia „în picioare“ este pentru chimist poziţia „îngenuncheat“ a preotului, „şederea“ tractoristului, poziţia orizontală a cosmonautului sau a lui Michelangelo pe schelele de sub tavanul Capelei Sixtine, ori chimist nu am încetat să fiu, scumpii mei ciocli !) Noaptea, în picioare lîngă masa din laborator citesc şi recitesc iar, nu fără ironie, sărăcăciosul roman al Editei despre izolarea colesterolului din lanolină, scris dintr-o simplă ambiţie şi cu total dispreţ faţă de cititor (citeşte industrie), la scrierea lui autoarea şi-a cruţat forţele pe care trebuie să le depună acum cititorii, bineînţeles, dacă vor voi să şi le depună şi încă să mai şi plătească pentru asta.

Arta romanului este însă cu totul altceva, este capacitatea de acţiune a unui întreg şi complex angrenaj de fapte diferite, dar fără îndoială esenţiale, cum a fost descoperirea motorului cu explozie. Într-un roman trebuie să îmbini elemente greu de combinat pentru a fi inovator şi în acelaşi timp funcţional, deci pentru a sluji lecturii — inovaţia se izbeşte însă de comoditatea unei gîndiri conservatoare (inerţie şi lucru mecanic) şi nu e totdeauna uşor să o transpui într-un limbaj inteligibil (oricine să poată merge într-un vehicul). Arta romanului... mulţi chemaţi, dar puţini aleşi.

Nadia a venit să mă roage să-mi folosesc influenţa (parcă eram reformat, nu ?) şi să-l salvez pe bunul Břeťa din mîinile Editei celei rea — ce sarcină din partea iubitei cumpărate

și infidele ! — prin care salvare înțelege să-mi mîn băiatul de la o femeie spre cealaltă, ca pe un vițel rătăcit de turmă.

— Îl iubești pe Břeťa ?

— Da, mult, mi-a răspuns scurt Nadia.

— Atunci ar trebui să fii în stare să suferi mai mult decît de joi dimineața pînă vineri seara...

— Mi-e teamă că am să fiu iar bătută, toate celelalte trei dragoste ale mele au luat sfîrșit prin rănirea mea gravă. N-o merit și pe cea de-a patra ! strigă Nadia și se puse apoi pe plîns, cu capul sprijinit de tăblia mesei. Îl iubește pe Břeťa și se teme pentru el, mai spuse biata Nadia, fiecare om, îndată ce se dă jos din pat dimineața, trebuie să fie pregătit pentru orice lovitură. Sărmană Nadenka, pe Břeťa îl interesează mult mai mult decît o Edita oarecare, pentru el are valoare tot ceea ce-i inaccesibil dar demn de cucerit. Băiatul meu luminos nu aleargă după o femeie — el își vînează balena sa albă.

Strălucirea albă a lămpii tremură pe tăblia de lemn arsă și cioplită a masei mele de la laborator (acest lemn acoperit de cicatrice este blazonul meu de noblețe, iar această masă heraldică își are istoria sa, scurtă dar plină de slavă, care continuă pînă azi, fără să ia sfîrșit !!!) și se reflectă în eprubetele de sticlă capabile să transforme fața acestei planete... Grandioasa poezie a nopții în laborator !

Și deodată am avut revelația faptului că mă plictisesc aici ! Ba încă periculos de tot, deoarece laserul de diamant al gîndului îndreptat

afară poate străpunge prin stratul de gresie cristalină pînă în inima pămîntului, în timp ce, îndreptat înăuntru, poate ucide, căci sufletul omului este fragil... Ce ușurare cînd încetezi de a mai fi înțelept !

Cedînd unei inspirații subite m-am apucat de *propria mea* metodă de izolare a colesterolului din lanolină, prin urmare de propriul meu roman... Eram profund emoționat la întîlnirea cu obstacolele, nu lipsite de importanță, ivite în procesul de separare a cristalelor de colesterol de pleava elementelor înrudite : agnosteroli, lanolesteroli și tot felul de triterpenuri, ceruri naturale, coloranți și grăsimi — substanțe biologice care nu opun în chimie cu nimic mai mică rezistență decît personajele cu adevărat vii din literatură.

Joi noaptea bătrînul Aubrecht m-a numit din nou „domnule inginer"... iar după el alții. Îmi este rușine de emoția care m-a invadat la gîndul că îmi aparține, din nou, ceva — că eu însumi aparțin de ceva, că după trei ani de izolare artificială, după înghețatul și mortul NU mă reîntorc în colectivitatea oamenilor, la fierbintele lor DA, la viață.

Băiatul meu, fără să-și piardă timpul cu reflecții aride, a trecut fără întîrziere la miracole.

— Ce înseamnă atunci cînd Edita își mușcă unghiile ? m-a întrebat.

— Înseamnă că gîndește profund, iar asta se întîmplă rar.

— Ce înseamnă cînd nu sfîrșește ce are de spus și închide ochii ? m-a întrebat el mai încolo.

— Asta-i ceva şi mai rar. Înseamnă că a încetat să mai mintă.

— Ce înseamnă cînd, în timpul sărutului, te apucă de amîndouă urechile? m-a întrebat mai tîrziu.

— A făcut ea asta? Păi asta înseamnă că te iubeşte la fel ca pe mine pe vremuri...

— Ce înseamnă cînd plînge cu capul pe pieptul tău şi apoi îţi zîmbeşte? m-a întrebat Břeťa ultima oară.

N-am ştiut ce să-i răspund. Băiatul a ajuns cu Edita în trei zile mai departe decît am ajuns eu cu ea în trei ani.

21/ Să-ţi vezi mîinile (doar braţele pînă la cot!) fotografiate în optsprezece clişee perfecte, de format mare, într-o manieră care nu poate ascunde idolatria fotografului, lucrul ăsta ar mişca şi un sfinx şi Edita îi zîmbi emoţionată lui Břeťa.

— Le voi numi *Mîinile ei* şi nu se vor reduce la atît, a spus Břeťa şi a introdus în aparat un film nou.

Tinerelul ăsta ieşit din comun m-a fotografiat ieri, azi e vineri dimineaţa — între timp a efectuat un schimb dublu şi s-o fi şi odihnit puţin — atunci cînd o fi avut timp să lucreze fotografiile acestea perfecte, la nivel de artist profesionist? De fapt are timp să facă o grămadă de lucruri. Abia cu cîteva zile în urmă a irumpt în viaţa mea şi a reuşit multe în aceste cîteva zile.

Břetislav Laboutka — de-acum n-am să mai uit niciodată numele acesta, în această pri-

vinţă a cîştigat — a pătruns în viaţa mea cu opt zile în urmă, în acea îngrozitoare zi de joi, prin rezistenţa lui de netrecut, urmare căreia au refuzat toţi să îndeplinească ordinul telegrafic al lui Jaroměřský privind experimentarea pe scară industrială a metodei mele. A fost cea mai rea zi din viaţa mea — nu ştiu cum, dar zile ca aceea se înmulţesc parcă, săptămîna trecută am avut două de acest fel — zi în care, după vizita de după masă la Brigita, s-a năruit dintr-odată tot universul meu, astfel încît în dimineaţa următoare — vineri douăzeci iunie, m-am dus în laboratorul lui Vik doar pentru a sustrage o otravă cu efect sigur, rapid şi lipsit de dureri — din fericire însă, mai pe urmă la hotel, n-am avut curajul s-o folosesc, moartea prin cianură de potasiu ar fi fost groaznică...

Toţi s-au vorbit să mă desfiinţeze — dar pe urmă, dintr-o dată, lucrurile au luat o altă întorsătură, oamenii s-au înţeles parcă din nou, de data asta însă pentru ca eu să capăt tot ce doream, plus altceva în care de mult nu mai credeam... Răsturnarea aceasta de situaţie a provocat-o Břetislav Laboutka.

— Şi de ce? Numai pentru a putea *să mi se prezinte,* după cum mi-a transmis el prin Vik — motiv care ar fi putut fi luat în serios, într-un secol ceva mai îndepărtat — să zicem de o regină poloneză, cererea venind din partea unui foarte naiv fiu de nobil! Un motiv bun de rîs, fiindcă ştim noi bine de ce un bărbat serveşte o femeie şi ce doreşte în schimb de la ea. Aşa că Břetislav Laboutka mă are

acum la mînă și — dacă băiatul se mulțumește cu atît — de ce oare regina poloneză nu l-ar lua, ca răsplată, cu Volga ei la ștrand ?

Trebuie să recunosc că acest cavaler de țară, Břetislav von Laboutka, s-a pus pe sine și tot domeniul său F2 cu vasali cu tot în slujba mea... Numai că aici tonul meu de glumă se poticnește, fiindcă eu, cu toți Faktorii, Jaroměřskii și Lenkii în capul meu sînt de zeci de ori mai lipsită de libertate ca de exemplu bătrînul Aubrecht, marele pasionat de vînătoare, vin roșu și probabil și de alte lucruri clasic aristocrate, la cei șaizeci de ani ai săi mai plin de viață decît a fost Bohumil la șaisprezece ani, tînărul Udo Wiesner posedă o moară (și eu i-am cerut lui Bohumil mai întîi o moară, pe urmă o casă de pădurar dar el nu mi-a cumpărat decît o meschină imitație de cabană rustică în anostul cartier de vile de lîngă barajul Slapy care a încetat să-mi mai placă înainte de a fi gata) și patru splendide exemplare de cîini de vînătoare (întreg cartierul select Královské Vinohrady ar rămîne probabil mut de uimire în fața unei astfel de haite) ; se mai află aici o oarecare Hanka Mikšová care își permite să se bucure, la cei douăzeci de ani ai săi, mai mult de viață, decît îmi voi permite eu pînă la moarte, pe urmă mai este Ladislav Fila a cărui proaspăt încheiată și ostentativ afișată fericită căsătorie mă rănește continuu (începe să-mi fie teamă de revederea cu Bohumil, pentru că acum am început să-l urăsc —) dar cel mai mult dintre toți mă rănește colega mea, Brigita, de aceeași vîrstă cu mine, numai

că ea a avut parte de toate și din belșug... în vreme ce eu, eu ce bilanț pot face ? Ieri dimineață bărbatu-său a venit s-o ia cu un autobuz întreg plus zece pasageri, numai pentru a nu trebui să se obosească mergînd pe jos cei o sută de metri pînă la stație.

Trăsătura cea mai evidentă și comună tuturor acestor oameni este independența lor calmă, conștientă. Nimeni nu tremură pentru locul lui, nu luptă să-și facă o carieră, nu e intrigant, arivist ori infatuat... se întîlnesc și muncesc laolaltă opt ore pe zi, pe care nu intenționează să și le strice în nici un fel, îl respectă mulțumiți pe tînărul lor maistru iar fiindcă acesta le-a cerut-o, rămîn să lucreze în continuare alte opt ore.

Ei sînt aici indispensabili, spre dosebire de mine la ICCOA. Și tot spre deosebire de mine trăiesc tot ce-i este dat omului să trăiască... douăzeci și patru de ore în fiecare zi din calendar, săptămînă de săptămînă, iar bătrînul Aubrecht de treizeci și nouă de ani. Comparîndu-i neîncetat cu mine, din ce în ce mai dezgustată de viața mea sterilă, i-am cercetat, noapte de noapte, începînd de luni pînă joi... iar zilele mi le-am petrecut dormind în camera mea de la hotel zi de zi mai deprimată, cu cianura de potasiu în geantă.

Dar Břetislav Laboutka își găsește timp să facă o grămadă de lucruri astfel că, în pauzele scurte dintre schimburile duble ale lui, nu m-a lăsat nici să mor. După ieșirea de joi la ștrandul din Dolní Zálezly, la Luční řeka, a urmat excursia de vineri dimineața la Stříbrná voda,

un eleșteu mititel într-o vale plină de molizi, nisip alb și stînci calcaroase — fără ca de astădată să mai fie o recompensă acordată maistrului de schimb de către regina poloneză... ci un dar modest acordat în sfîrșit umilei și înfometatei vasale Editka, cea care de atîția ani n-a mai căpătat nimic.

— ...cealaltă mînă așezați-o deasupra, dar în așa fel ca să nu acoperiți degetele mîinii de dedesubt. Aveți niște mîini extraordinar de albe, dar degetele sînt aproape transparente... îmi șoptește înfrigurat Břeťa, îngenuncheat în fața mea în nisip, căutîndu-mi mîinile cu aparatul de fotografiat, fiindcă în ochi nu îndrăznește să mă privească — la urma urmei nu-i deloc o experiență neplăcută (mai ales că pînă acum n-am gustat-o) să fii regina unui tînăr cavaler.

Břetislav Laboutka e foatre tînăr (cel puțin pentru mine : e cu șase ani mai tînăr), dar mai ales foarte plin de viață... provocator și prin urmare molipsitor de viu, așa că deseori mi se întîmplă să-mi ies din rolul compus pentru acest caz ieșit din comun și mă pomenesc rîzînd alături de el ca o tînără alături de un băiat... așa cum n-am mai rîs de cel puțin o sută de ani. Este primul bărbat în fața căruia nu trebuie să stau la veșnică pîndă.

— Țineai cu adevărat să-mi fii prezentat ? l-am întrebat veselă, dar el a devenit iar serios.

— Pentru mine era o chestiune de onoare ! mi-a răspuns, exact ca un cavaler din vremuri apuse, și mi-am dat seama că ridicolă sînt eu dacă fac haz de asta.

În timp ce Břeťa îmi dezvăluie noi surprize despre sine, pe mine mă cunoaște cum își cunoaște buzunarul, ba chiar mai mult și mai periculos, mă cunoaște indecent de perfect.

— De ce vă înfuriați ? m-a întrebat cu un zîmbet nevinovat cînd am început să mă înfurii.

— De unde ai dedus că m-am înfuriat ?

— Din faptul că vă frămîntați lobul urechii.

— Adică, dumneata crezi că dacă îmi frămînt lobul urechii, am zis, închizînd ochii pe jumătate și pregătindu-mă de atac.

— Da și mai știu că atunci cînd vă strîngeți ochii ca acum vă pregătiți de atac. Am dreptate ?

— Stimate domn... am început eu încet, decisă să încep a mă pune în gardă în fața altor impertinențe de-ale lui, dar Břeťa m-a întrerupt rîzînd :

— Iar acum, cînd vorbiți cu voce șoptită, vă puneți în gardă, nu ?

Stupefiată de siguranța cu care îmi cunoaște fiece mișcare, am rîs ca să-mi maschez uluirea.

— Și pentru că n-ați reușit, rîdeți ca să mascați situația, este adevărat ?

Îl privesc pe tînărul din fața mea, care se pricepe să mă interpreteze mai bine ca un preot evenghelia, cu un interes crescut.

— Acum vă strălucesc ochii parcă luminați dinăuntru. Asta înseamnă că încep să vă trezesc interesul — și sînt atît de fericit !

— E prea de tot ! am exclamat eu la acest ultim *tuché* al lui.

— Acum aţi recunoscut *tuché*-ul meu şi asta, la dumneavoastră, se întîmplă rar.

— De unde ai luat portretul meu psihologic ?

— De la Vik.

— Ţi-a povestit multe despre mine ?

— Absolut totul.

— Absolut totul — ar fi groaznic... Să încercăm să vedem pînă unde a ajuns Vik cu indiscreţiile lui. Care a fost lucrul cel mai... cel mai întim pe care l-a dezvăluit în legătură cu mine ?

— Cum l-aţi înjunghiat în hotelul Spence's din Calcutta cu pila de unghii, cum l-aţi muşcat de gît.

— Ţi-a spus şi asta...

— Absolut totul. Şi cum v-aţi suit lîngă el pe scăriţa de crom din cuşeta vagonului de dormit al acceleratului de Praga, între Kiev şi Lvov.

— ...dacă ştii atît de multe lucruri necuviincioase despre mine — de ce recunoşti asta ?

— Pentru că vreau să fiu cinstit.

— Oricum tot mă întreb de ce ai strîns atîtea informaţii despre mine.

— Pentru că vă iubesc de trei ani.

— Deşi Vik ţi-a spus precis că sînt o bestie fără inimă ?

— Da. Cu toate astea şi tocmai de aceea v-am ales întocmai aşa cum sînteţi... Numai că Vik nu vă cunoaşte la fel de bine ca mine, ştie despre dumneavoastră o grămadă de lucruri, dar n-a înţeles principalul.

— Destul, te rog ! E prea mult, nu mai pot suporta...

— Ştiu, zîmbi cu nevinovăţie Břeťa şi scoţînd din buzunar o linguriţă de argint pe care erau pictate stîncile Hřen mi-o întinse cu vorbele :

— Nu provine de la Mănăstirea din Rila, ci de la chioşcul cu suveniruri din gara Děčín, dar dacă m-aţi săruta pe nas şi mi-aţi cere-o şi pe a doua, de aur, aţi căpăta-o imediat şi nu tocmai după o lună ca cea pe care v-a dat-o cîndva Vik...

Mi-a fost absolut imposibil să-i dau o replică potrivită, aşa că am băgat linguriţa de argint la subţioară ca pe un termometru, l-am sărutat pe Břeťa pe nas şi am primit-o, în adevăr, imediat pe cea de a doua, aurită, cu imaginea castelului din Děčín pictată pe ea... întocmai ca atunci, demult, cu singura deosebire că acest al doilea bărbat nu mi-a cerut nimic în schimbul ei.

— Iar acum, vă rog, o nouă poză. Fiţi amabilă, ţineţi mîinile încrucişate de la încheietură, cu degetele răsfirate liber... mi-a spus Břeťa, îngenuncheat iar în faţa mea, privindu-mă cu idolatrie prin obiectiv... Břeťa mă idolatrizează cu timiditate, e o senzaţie dulce (pe care n-am mai trăit-o) să devii zeiţa unui bărbat tînăr.

Am petrecut cu el o dimineaţă splendidă la eleşteul Stříbrná voda, printre pini, stînci, pe nisipul alb şi încins, poate şi pentru faptul că

întîlnirea noastră n-a urmărit nimic... Cînd mă gîndesc că trebuia să fi murit acum o săptămînă ! După amiază am adormit, pentru prima dată după mult timp, fără ajutorul alcoolului, iar înainte de ora zece seara mi-am recunoscut, perfect calmă, înfrîngerea.

În pofida eforturilor eroice din partea lui Břeťa, în noaptea de miercuri douăzeci și cinci spre douăzeci și șase iunie am ajuns cu probele industriale ale metodei mele la un punct mort, de fapt la eșec. Chiar și la amestecul normal al unor cantități infime (ceea ce pe scară industrială este bineînțeles inimaginabil) de produs antepreliminar în soluția reactivă, se formează ca produs preliminar același monstruos aluat alb care deteriorează aparatura. Verificarea practică pe scară industrială a metodei mele a dat greș. Vineri dimineața au recunoscut-o tacit toți, iar Břeťa nu și-a mai chemat oamenii pentru schimbul de vineri noaptea. Din politețe față de mine a mai asigurat și pentru acest schimb cantitatea necesară de aburi, curentul electric, paza contra incendiilor (din fericire pompierul respectiv și-a petrecut nopțile dormind prin vreun ungher) și toate celelalte lucruri necesare, el însuși, dezbrăcîndu-se pînă la brîu, a continuat eroic această muncă devenită inutilă... I-am luat încetișor lopata din mînă și i-am dat-o Nadiei. Cît de puțin măcar să-și justifice și ea supraalimentarea. Se-nțelege că e furioasă pe mine din cauza lui Břeťa — eu, cel puțin, am fost politicoasă atunci cînd ea mi l-a luat pe Vik... Ar fi păcat de Břeťa să

încapă pe mîna fetei ăsteia nesățioase și goale pe dinăuntru. În ceea ce o privește m-am convins că Břeťa este în siguranță, tocmai a început din nou să încerce dizolvarea aluatului nou în tot felul de soluții bizare. Cavalerul meu este ultimul care nu a predat pînă acum armele...

Ciudat, dar nici Vik, după cum am constatat atunci cînd am intrat la el în laborator să pun punct acestui simulacru de probe industriale, efectuate din compasiune pentru mine... În laboratorul lui puternic luminat Vik lucra, la patru aparate simultan, la izolarea colesterolului.

— Ce mai faci aici noaptea, Vik ?

— Lucrez pentru orele pe care le voi recupera cînd va fi vreme frumoasă, îmi răspunse făcînd o strîmbătură veselă.

Și cu el s-a petrecut ceva, a luat în mînă metoda mea eșuată, iar atunci cînd Vik se apucă de ceva nu-i mai dă drumul... Îl privesc pe fostul meu iubit care a divulgat toate, chiar și cele mai intime clipe ale noastre lui Břeťa — dar nu mă mai pot supăra din această cauză pe el. Mi-i imaginez deodată pe amîndoi, doi bărbați care, trei ani la rînd, își recită unul altuia fiecare cuvînt al meu, refac fiecare gest : cum îmi plec pleoapele, cum mi se luminează ochii din interior... Pentru a face asta a fost nevoie de o dragoste adevărată... din partea amîndorura, poate ?...

În clipa aceea însă Vik se afla iar inaccesibil de departe de mine, pe vîrful acoperit de zăpezi al muntelui său, acolo unde atunci, de-

mult, n-am fost capabilă să-l urmez... Îi cunosc această privire concentrată și în același timp absentă. Înseamnă că Vik lucrează din nou ca pe vremuri, în epoca lui de glorie, s-a întors la arta lui — comparam pe atunci chimia cu literatura și ne emoționam descoperind mereu noi analogii — Vik este din nou fericit în singurul mod de care e capabil. A început o carte nouă... Îl invidiez din toată inima... să-ți scrii romanul noaptea, în laborator, ce poezie emoționantă se ascunde în acest act creator !

— De ce n-am reușit, Vik ? Mi-ai spus totdeauna că am talent.

— Îl ai și acum, și nu puțin... numai că pe tine te atrage mai mult decît munca de romancier, aceea de publicitate literară.

— Cred că ai dreptate.

— Ai putea deveni o remarcabilă redactoră. Încearcă, iar eu am să-ți încredințez noul meu manuscris.

— Asta înseamnă că preiei metoda mea de izolare a colesterolului din lanolină ?

— Te rog să-mi permiți s-o fac. Uite.

Vik răsturnă terciul gros, cafeniu, de alcooluri de lanolină — unul din primele mele produse în metanol fierbinte, răci apoi eprubeta sub șuvoiul de apă de la chiuvetă și începu apoi s-o agite cu gesturi emoționate deasupra capului. În soluția aurie începură să se ivească primele scînteieri lucitoare care se înmulțiră repede, răzbătînd ca niște stele mișcătoare prin substanța agitată în eprubetă, din vîltoarea căreia prindeau din ce în ce mai mult

contur și consistență, transformîndu-se în fulgi grei, argintii, de zăpadă. Sub clopotul de sticlă ningea acum ca iarna, iar cristalele fragile se depuneau în minunatele troiene strălucitoare. Dacă pereții de sticlă ai eprubetei ar fi permis, am fi putut auzi clinchetul lor.

— Te rog, Edita, lasă-mi-o...

— Dar este de-acum a ta, Vik. Eu am încheiat acest capitol.

Într-un timp uimitor de scurt Vik schițase contururile unei noi și revoluționare rezolvări a proiectului meu, în mod radical, temerar, eficient, perfect și folositor — doar orice artă presupune existența acestor factori, nu ?

— Îți mulțumesc. Pînă la toamnă o perfectez și mă întorc la ICCOA, nu mai am ce face prin locurile astea. Am să-mi ridic în vederea *week-end*-urilor o cabană la Lesní oprám... în locul pe care ni l-am ales împreună atunci demult, înainte de plecarea noastră la Praga... Mai ții minte noaptea aceea ? Cum stăteam amîndoi la fereastra asta și priveam pătratul luminat al ușilor halei de producție ? Am promis atunci să pornim rotativele pentru o largă ediție de masă...

— Ai să le pornești tu, i-am spus mișcată. Eu am să mă ocup, probabil, serios de munca aceea de redactor...

— Grozav ! Acesta va fi deci primul tău titlu ! încercă Vik să împrăștie, printr-o vorbărie veselă și zgomotoasă, emoția ce ne cuprinsese pe amîndoi. Îți încredințez vînzarea drepturilor de autor în țară și peste hotare ! Ești de acord cu un comision de 15% ?

Ei, hai să zic douăzeci, chiar dacă pierd la asta ! Nu strîmba din nas, tot o să fie o sumă considerabilă ! Ar fi bine să-mi ochești o parcelă în Vinohrady, dar să fie una mai mare, ca să încapă și un bazin de marmură lung de cincizeci de metri, cu o trambulină pentru sărituri, înaltă de zece metri, cu tribune pentru tot ICCOA-ul și Academia de științe la un loc !

L-am lăsat să-și guste bucuria și am ieșit în curtea acoperită de întuneric ca să-mi înghit în liniște ultima pilulă amară — sau mai curînd bombă — care a măturat jalnicele rămășițe ale carierei mele științifice. Este o nouă zi grea în viața mea ? Nu, au fost toate în săptămîna ce a trecut. În geanta din mașină am cianura de potasiu care acum nu-mi mai trebuie.

Simți o ușurare aflînd că la ultima încrucișare de drumuri ai apucat-o pe cel rău și că, prin urmare, chinul la care te-a supus drumul ales din greșeală poate să ia sfîrșit prin simpla întoarcere la intersecție. A sosit timpul să recunosc că acești trei ani petrecuți la ICCOA după plecarea lui Vik n-au reprezentat decît o încordare a voinței fără pic de bucurie (iar în ceilalți trei ani precedenți petrecuți la ICCOA în tovărășia lui Vik n-am fost decît laboranta lui de zi și noapte). A continua astfel înseamnă a muri... Nu mă mai întorc la ICCOA. Am s-o iau de la început din nou, în altă parte, undeva unde munca o să fie pentru mine o plăcere și unde am să devin și eu indispensabilă. Vik are dreptate, din totdeauna publicitatea m-a prins mult mai mult decît arta, iar imperiul vast al

chimiei moderne are nevoie de oameni capabili să trateze cu publicul, și în acest domeniu eu culeg succes după succes... Chiar și aici, mai ales în cele mai critice zile pentru mine, i-am cucerit pe toți oamenii de care am avut nevoie.

Arta chimiei profesată în stilul lui Vik este frumoasă, dar numai în anumite clipe rare. O descoperire îți produce în adevăr o stare extatică, numai că acest extaz ți se servește într-o cantitate infimă de două-trei ori pe an. În restul timpului doar muncă extenuantă și efort neîncetat — pînă și tînărul maistru începător Břeťa profită mai mult de o viață cu adevărat sănătoasă decît marele maestru Vik ajuns la apogeu.

Vreau să trăiesc la fel ca oamenii pe care i-am cunoscut aici, asta-i tot ce-și poate dori un om douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru ale unei zile calendaristice, săptămînă de săptămînă, ani după ani... Ar fi frumos să trăiesc astfel alături de un bărbat care să mă iubească.

— Gata ! l-am anunțat veselă pe Břeťa, care continua să încerce dizolvarea aluatului ce mă eliberase de ICCOA și pe Nadia care se învîrtea ca o nerușinată în jurul cavalerului meu.

— De ce ? Mergea doar atît de bine ! întrebă supărată Nadia, capabilă să învîrte cu lopățica ei pînă la Crăciun.

— Nu vorbiți serios ! strigă Břeťa.

— Ba da, am discutat despre asta cu Vik și așa am decis. Ai fost măreț, Břeťa... dar metoda mea nu face doi bani.

— Te rog, nu cumva să trimiţi vreo telegramă lui Jaroměřský. O să avem destul timp la Praga ca să ne dea un picior în fund... mă rugă vicleană Nadia, în speranţa prelungirii şederii ei aici. Academicianul Jaroměřský n-o să-i dea, bineînţeles, un şut în fund laborantei Nadia Frýbortová, ci mie şi scroafa abia aşteaptă — directorul Jaroměřský ne-ar chema imediat la Praga dacă i-aş telegrafia vestea nereuşitei mele.

— Vă rog să nu trimiteţi deocamdată nici o telegramă... se alătură emoţionat şi Břeťa rugăminţii ei.

— Nu vă fie teamă. Mai rămînem cîteva zile. Vreau să-mi petrec aici ultimul concediu.

Pe Nadia am trimis-o la laborator să împacheteze lucrurile noastre (de fapt să nu-mi facă umbră aici) şi i-am luat din mîna lui Břeťa căldarea în care un alt eşantion din monstruosul meu aluat plutea într-o soluţie urît mirositoare.

— Lasă asta, Břeťa. Crede-mă, nu are nici un rost.

— Vik a spus asta ?

— Ştiam şi singură, dar el mi-a confirmat-o.

— Nu-l credeţi, nu aveţi voie să-l credeţi !

— Fie cà-l cred ori nu, metoda mea este oricum un fiasco iar pînă la treizeci iunie au mai rămas doar patruzeci şi opt de ore.

— Pentru a renunţa e totdeauna timp destul... Vă rog, nu anunţaţi deocamdată nimic, nici aici, nici la Praga — măcar pînă luni la prînz !

— N-am să-i anunţ nici marţi, abia miercuri, fiindcă trebuie să mai mergem de cîteva ori împreună la ştrand — nu-i aşa ?

Břeťa nu răspunse, dar din tăcerea lui simţii cum se îndreaptă spre mine un dezacord solemn... Acest romantic nu vrea pur şi simplu să renunţe la experimentul meu pentru că şi-a pus în gînd să-l ducă la bun sfîrşit. Am început să înţeleg deodată că pentru el este vorba de ceva cu mult mai important decît anemica mea lucrare, mai preţios chiar decît persoana mea — pentru tînărul acesta este acum în joc ceva cu adevărat grandios... Mai pot să-l numesc însă atunci un simplu romantic ?

Nu era timp de prea multă gîndire, deoarece din clipă în clipă putea să se întoarcă Nadia cu care Vik trebuie că simţea acum tot atît de puţină poftă să converseze cît şi ea cu el, l-am luat deci pe Břeťa repede în maşină şi l-am dus la Lesní oprám — perla eleşteelor de aici.

Am înotat sub cerul plin de stele care se reflectau în oglinda de tuş negru a apei de puteai să le prinzi cu mîna, pe urmă am aprins un foc sus, pe malul înalt al lacului. Întunericul ştersese contururile lumii înconjurătoare, doar flăcările desenau cu strălucirea lor roşie linia pieptului gol al bărbatului culcat alături de mine în noapte, lîngă foc — de acum opt zile ar fi trebuit să fiu moartă.

— E minunat. Regret doar că nu pot să vă văd şi nu ştiu la ce vă gîndiţi, a spus cu voce scăzută Břeťa.

— Îndreptarul lui Vik nu ți-ar mai ajuta acum, i-am răspuns — și fascinată de flăcările care aveau puterea magică de a îngemăna în ele viața și moartea, i-am povestit lui Břeťa ceea ce Vik n-a știut niciodată... i-am povestit despre tata, singurul bărbat pe care l-am iubit vreodată și a cărui neînduplecată siguranță de sine m-a biciuit pînă la isterie ; i-am povestit despre tinerii încrezuți și obraznici din mina de la suprafață, care atunci cînd treceau pe lîngă gardul grădinii noastre și mă vedeau învățînd se opreau și-mi strigau să las cartea, că știu ei ceva mai bun — de aceea m-am zbătut cu furie să ajung la facultate, au urmat apoi cei cinci ani petrecuți în căminul studențesc Větrník din Praga cu alte colege venite de la țară cu borcane de untură și colaci de casă și care voiau să se întoarcă acolo îndată după absolvire, să se mărite și să facă copii — toate acestea au generat dorința mea fără frîu de a sta la Praga, de a avea amanți și de a frecventa lumea bună. Praga însă nu m-a primit — ceea ce mi-a accentuat dorința de a o avea cu orice preț — și eu m-am întors, plină de ură și dezgust, cu sentimentul de a fi plecat în exil, la Ústí, la locul pentru care am primit repartiție. Să capeți un post la Praga și în plus locuință era practic posibil doar cu ajutorul unui bărbat — de aceea l-am așteptat atunci pe Vik la căminul lui, ce-i drept pe întuneric, dar fără pic de dragoste... Vik a fost pentru mine doar acceleratul de Praga, iar atunci cînd a vrut să o părăsească, m-am mutat în cursa locală Bohumil.

— Nu sînteți fericită cu el, a rostit încet Břeťa.

— Nu și nici nu trăim ca un bărbat și o femeie.

— Atunci de ce... ?

— N-am să mai stau cu el. Viața mea a dat greș... de fapt nici n-a fost viață, ci doar un spasm al unei voințe biciuite, spirit de opoziție și isterie. Vik nu ți-a spus și asta despre mine ?

— Nu, asta am priceput-o singur. Ce veți face mai departe ?

— Am să încep din nou, în altă parte, cu ICCOA am terminat-o ...Mai întîi însă trebuie să mă odihnesc, am impresia că sînt complet golită acum de puteri... și atît de mult aș dori să trăiesc tot de ce m-am privat înainte... Trebuie să-mi recapăt forțele, forțe noi.

— O să vi le recăpătați, m-a asigurat, cu vocea la fel de scăzută, Břeťa. Mie mi se pare că omul e ca o baterie, ca cea din Volga dumneavoastră, să zicem. Dacă mergeți încet și rar, și numai ziua, cînd nu trebuie să aprindeți farurile, nu-i ajutați bateriei să se încarce, ci dimpotrivă, în scurt timp se usucă. Bateria se cere consumată pînă la zero și pe urmă încărcată la maximum, să fiarbă acidul din ea. Trebuie să procedezi astfel cît mai des și atunci va lua startul ca fulgerul, iar mașina se va lansa, cu toate farurile aprinse, cu 150 km la oră, ca trăsnetul ...Cred că așa ar trebui să se întîmple și cu oamenii, înțelegeți ?

Am înțeles și i-am fost recunoscătoare pentru asta. Am făcut dragoste lîngă foc pînă cînd soarele i-a întunecat strălucirea și am conti-

nuat apoi la soare... Înainte de prînz ne-am întors în oraş. Břeťa m-a fotografiat pe terasa hotelului, mi-a sărutat mîna şi s-a dus să se culce deoarece desearǎ ne ducem să dansăm aşa cum le stă bine unor iubiţi adevăraţi... Am o senzaţie extraordinară, aceea că încep din nou să zbor.

Nadia se desfăta luîndu-şi prînzul în restaurant, plăcere care la ea durează destul de mult, dar am preferat totuşi să mă încui în camera noastră pentru a avea doar pentru mine această clipă... care însă ? Cea a suveranei poloneze sau cea a zeiţei ? Sau poate clipa obişnuită a unei femei îndrăgostite ? De fapt este acelaşi lucru. Este un lucru măreţ (de care mă bucur pe deplin şi pentru prima oară abia acum) să fii iubirea unui bărbat.

Am scos din poşetă sticluţa cu cianură de potasiu şi i-am răsturnat conţinutul în chiuvetă. Aproape că nu mai mirosea a migdale amare. Este sîmbătă, douăzeci şi opt iunie, ora prînzului. Să nu fi fost Břeťa eram acum moartă de opt zile.

Pe urmă am scos din geantă cele două linguriţe, cea de argint şi cea de aur — primite de la el, le-am băgat în măsuţa de noapte şi am început să mă gîndesc ce dar să-i cumpăr eu. O cămaşă ? Şi cravată. Categoric batiste. Dar astea-s fleacuri. Ar merita o maşină cu o baterie proaspăt încărcată. Ar trebui să-i dau Renault-ul meu — şi să călătorim împreună. DE FAPT DE CE NU ?

În decursul unei clipe nebune am înţeles — nu, am simţit, fiindcă lucrurile astea nu

vin din raţiune — deodată am fost sigură că vreau să trăiesc cu Břeťa şi că lucrul acesta este ameţitor de uşor, chiar începînd de mîine. Am putea locui la etajul casei părinţilor mei din Chabařovice, am doar de mult pregătit dormitorul cu mobilă de nuc, camera de zi cu televizor nou şi covor şi camera copiilor cu un pătuţ cu baldachin. În Ústí se află trei mari combinate chimice care ar putea să mă angajeze, mai multe decît la Praga. ATUNCI DE CE NU S-AR PUTEA ? Aici am doar totul, pe cînd în Praga nimic, întoarcerea la Praga ar fi mai grea decît rămasul aici. DAR E O NEBUNIE ! SĂ PLECI ÎN DEPLASARE ŞI SĂ NU TE MAI ÎNTORCI !

Sună într-adevăr cam nebuneşte... De ce or fi sunînd aşa lucrurile pe care le dorim cu adevărat ? Nu cumva tocmai aceste lucruri sînt perfect normale şi nebuni sîntem noi atunci cînd le numim aşa şi pe urmă le distrugem ?

Cel mai greu este să am curajul să recunosc asta. Pe urmă am să-i spun lui Břeťa. Dacă va dori, am să rămîn aici cu el — cu tînărul care a irumpt în viaţa mea în ziua în care aceasta trebuia să ia sfîrşit şi care a împiedicat ca acest lucru să se întîmple. Cu bărbatul care mi-a dăruit splendorile în care încetasem să mai cred... în care n-am crezut niciodată. Cu bărbatul care a făcut minunea de a mă îndrăgosti şi eu... Atunci, demult, s-a îndrăgostit doar Vik. Cu primul bărbat de la care vreau să am un copil. *Acum zbori ?*

Înalt. N-am iubit niciodată în felul acesta. Nu m-a iubit nimeni, niciodată, aşa.

22/ Duminică dimineața, după ora zece, Břeťa deschise ochii. La fereastră strălucirea soarelui... prin parbrizul Volgăi se reflecta strălucirea solară iar în oglinda retrovizoare imaginea capului auriu al Editei care dormea pe bancheta din spate... n-a fost deci un simplu vis.

Pentru o mai deplină siguranță Břeťa atinse încă odată volanul. Şi el exista cu adevărat, iar alături, pe bancheta din față o grămăjoară de haine aruncate în grabă. Costumul negru, de ocazii, al lui Břeťa era făcut sul (ieri seară am dansat la barul Svět și pe urmă am venit să înnoptăm aici), doar cravata nouă, de culoare roz, darul Editei, era așezată cu grijă pe spătarul banchetei. Břeťa o atinse cu vîrful degetelor, își căută prin grămada de haine chiloții și sări desculț din mașină — roua de pe iarbă strălucea sub razele soarelui, păsărelele cîntau și oglinda vie, de un argintiu luminos a lacului Lesní oprám dispăruse aproape în ceața lăptoasă ce învăluia malul opus, acum invizibil, dînd impresia contopirii mării cu orizontul.

Îmi vine să chiui, atît sînt de fericit în momentul acesta.

Cînd se întoarse la mașină o găsi pe Edita, îmbrăcată sumar, pregătind ceaiul pe aragazul de voiaj. Își zîmbiră.

— Bună dimineața, iubire.

— Bună dimineața, iubire.

Cu sărutatul micul dejun dură cam șaptezeci de minute.

— Chiar trebuie să te duci la fata aceea? îl întrebă Edita. Acum, imediat?

— Da, trebuie. Ca totul să fie clar și O.K.

Oftînd, Edita începu să se îmbrace. Apoi îi întinse cheile mașinii și-i spuse:

— Pe astea deocamdată ți le împrumut. Mașina nu-i a mea și curînd am s-o înapoiez proprietarului — dar dacă vom ajunge la Ústí teferi și nevătămați am să-ți dau cheile Renault-ului.

Pînă la Ústí, Břeťa conduse fără greșeală și în timp record marea limuzină neagră traversă orașul și frînă energic pe o străduță cu case înconjurate de grădini.

— Aici locuiește? îl întrebă neliniștită Edita.

— După colț... Așteaptă în mașină.

— N-ar trebui să te mai gîndești?

— Nu mai e nevoie. Așteaptă-mă în mașină!

Miluška locuiește cu părinții într-o vilișoară vopsită în roz. De cîte ori am claxonat ziua la portița asta și de cîte ori am semnalizat noaptea cu farul...

— Břeťa! strigă bucuroasă Miluška de la fereastra de sus și ajunse atît de repede la poartă de parcă ar fi coborît pe topogan și nu pe scară de la etajul întîi la parter.

— Ce bine că ai venit! E fain de tot!

— Am venit ca să ne despărțim, rosti cu greutate Břeťa.

— Pleci undeva?

— Nu. Am venit să-ți spun că ne despărțim.

Miluška înghiți în gol și obrazul i se înroși. Apucă între degetele mîinii sale roșii o șuviță

de păr negru, și-o răsuci pe degetul arătător și privind în jos, la poalele zidului începu să vorbească cu voce scăzută dar din ce în ce mai repede :

— Sînt la curent cu aventurile tale ; știu că marți și miercuri ai fost cu laboranta din Praga, iar de joi pînă azi cu inginera aia vopsită, dar ăsta nu-i un motiv să ne despărțim. Ca să vezi cît sînt de cumsecade, te iert, findcă oricum tot nu poate să fie ceva serios dacă le schimbi așa, dar e urît și oamenii te arată cu degetul, pesemne însă că orice bărbat trebuie să treacă odată prin asta. Și ca să vezi că eu tot te iubesc am să aștept pînă ce termini cu ele și o să fim din nou după aceia împreună.

— Ești în adevăr o fată bună, dar de iubit nu mă iubești, Miluško...

— Cum nu ? Doar ți-am trecut cu vederea totul, nu ? Ce-aș putea face mai mult ?

— Mai bine m-ai fi înjunghiat decît m-ai fi iertat atît de calmă, de parcă ți-aș fi răsturnat doar un cornet cu înghețată pe pantofi.

— Iar ți-au luat-o gîndurile razna, nu-i așa ? Cînd începi tu să născocești — dar n-o să ne certăm iar. Uite ce ți-am adus, de-ai ști cu cîtă greutate... dar e fain, nu ?

În palma deschisă a mîinii sale roșii și umezite de sudoare se afla un timbru negru-verde cu un fluture, din Republica Burundi... exotic, ce-i drept, tocmai din inima Africii negre, dar îl poți găsi aproape în orice plic cu timbre — „20 de timbre diverse din lumea întreagă“ — din acelea de trei coroane plicul din

care cumpără copiii și se găsesc la orice tutungerie.

— E frumos, dar eu nu mai colecționez timbre.

— Oricum ia-l, ce să fac eu cu el ?

— Bine, îl iau ca amintire de la tine.

— Așa nu. Atunci nu ți-l mai dau.

— Ce-ai să faci cu el dacă nu-ți trebuie ? Eu cel puțin l-aș păstra ca amintire, că tot n-am altceva de la tine. Iar cînd un om posedă ceva de care nu are nevoie ar trebui fără mari fasoane să-l dea altuia căruia poate că-i este necesar... Așa stau și cu noi lucrurile, Miluško. Tu nu ai nevoie de mine și nici eu de tine.

— Așadar, bietul de tine, îți închipui că inginera aia oxigenată are tocmai de tine nevoie din toată puzderia de bărbați pe care i-o fi cunoscînd ? șuieră printre dinți Miluška mototolind între degete, cuprinsă deodată de furie, timbrul african.

— Da, sînt convins, îi răspunse Břeťa și plecă repede, fără să mai arunce măcar o privire vilișoarei roz în care ar fi trebuit de fapt, să se mute chiar anul acesta.

— A fost greu ? îl întrebă în mașină Edita.

— Doar trist.

— Îmi fac reproșuri că din cauza mea ai renunțat la fata ta...

— Trebuia, acum doar te am pe tine. Și fără asta, traiul meu cu Miluška ar fi fost cam ca cel pe care-l ai tu cu Bohumil. Liniștit, comod și confortabil — și ei au o vilă și tot ce le trebuie — dar asta nu-i de ajuns ca doi

oameni să trăiască pentru așa ceva o viață întreagă împreună.

— Ai dreptate. Lasă-mă să conduc eu. Tremuri încă.

— Tocmai de aceea lasă-mă pe mine la volan.

Limuzina mare, neagră aluneca ușor despicînd aerul și urmînd coturile rîului cu unda cafenie strălucitoare, în direcția la nord de Děčín, parcurgînd aproape treizeci de kilometri în decursul cărora Břeťa putu de două ori să atingă îmbătătoarea viteză de o sută cinzeci km pe oră (cu totul neindicată pentru drumul respectiv), traversă apoi orașul și după cîteva minute se opri și ieși în iarba înaltă din afara carosabilului.

— Uite aceea albă cățărată sus, sub stîncă, îi arătă el Editei casa părintească.

De partea cealaltă a rîului strălucitor, cu albia lată, care, începînd de prin părțile acestea, lua cu el purtîndu-le spre ocean mai multe din apele cehe, se întindeau luncile cosite de un verde crud, luminos, al căror parfum umplea toată valea rîului. Pe coastele înclinate se răsfirau căsuțe frumoase, viu și divers colorate, ridicate parcă doar spre a bucura ochiul, nevădind dorința de a încropi un sat.

— Ce frumoasă este... rosti încet Edita. E o cabană veritabilă, nu ?

— Tata a ridicat-o, cu mîinile lui, doar cu ferăstrăul și securea. I-a cumpărat doar geamuri pentru ferestre, clanțe pentru uși, țevi pentru instalații și cuie. Pămîntul din grădină l-a cărat mama cu coșul din pădure, în jurul casei nu erau decît pietroaie și pămînt arid. Sînt niște oameni extraordinari... ai să-i iubești precis. Duminica viitoare te duc la ei să te cunoască, trebuie să le spun înainte, știi ?

— Poate mai bine după ce voi divorța...

— Asta nu mai contează acum. Te rog, Edita, să-mi promiți ceva... Știi, cîtă vreme vor trăi amîndoi nu vor duce lipsă de nimic, dar cînd unul dintre ei va muri, promite-mi că pe cel rămas în viață îl vom lua la noi.

— Promit, răspunse impresionată Edita. Nici nu va fi vreo problemă, pentru că la Chabařovice vom avea la parter o cameră liberă.

— Grozav. Dar nici casa de aici n-o s-o vindem. S-o păstrăm pentru *week-end*-uri. De acord ?

— Sigur. Dar sobă cu cuptor aveți ?

— Nu, dar o să-ți facem una, eu și tata.

— Mai întîi să-mi faceți însă una la noi în Chabařovice !

— E-n regulă ! Acum ridică-te în vîrful picioarelor și apucă creanga aceea cu mîna...

Și Břeťa făcu șaptezeci și două de clișee cu aparatul de filmat.

O nouă oprire în marele drum al acelei zile fu pentru Břeťa Mezní Louka, inima acelei pitorești regiuni presărată cu stînci de gresie care se grupau luînd forme ciudate ce aminteau contururile unor porți, castele, balauri și uriași, ridicîndu-se din rîpi adînci pieziș spre înălțimi și coborînd apoi, printre zade, pe aripi cioplite în piatră, în mușchiul moale și în bogata ferigă gimnospermă, purtînd înscrise în ele semnele runice ale sutelor de mii de ani de viață geo-

logică care și-au pus pecetea în scobituri rotunde și bizare, ca urmele unor proiectile uriașe. Piatra poartă aici o luptă inegală cu apa dar trezită parcă la viață de rănile sale de titan se avîntă în sus, boltindu-se și împotrivindu-se prin forme fantastice oricărei verosimilități, disprețuind parcă umilința eroziunii și a gravitației.

— E frumos dar te înspăimîntă... șopti Edita.

— Eu am crescut aici, rîse Břeťa și o conduse printre stînci înapoi la mașină.

Pe cei ce vizitează ținutul Hřensko îi așteaptă atracția plimbării cu barca pe rîul Kamenice, printr-un defileu îngust și întortocheat la mijlocul căruia barcagiul, fără să-și întrerupă explicațiile în două limbi ce aveau menirea să sugereze că formațiunile stîncoase sînt cămile, văduve, crocodili, draci și șerpi, trăgea deodată și pe neobservate de un lanț și asupra pasagerilor care nu bănuiau nimic se năpustea o cascadă — bineînțeles, numai pentru o clipă și mai departe de barcă, destul de aproape totuși pentru a-i speria și a le trimite în față, înainte de a înceta să mai cadă bubuind, stropi reci de apă. Barcagiul glumește de obicei în două limbi și vîslește mai departe.

Edita nu s-a speriat atît de mult de căderea de apă cît de altceva... La coborîrea din barcă continua să tremure și fața îi devenise alb-albăstruie.

— Doar nu te-au putut speria așa de tare acei cîțiva litri de apă, încercă s-o liniștească Břeťa.

— Nu. sigur că nu, altceva, ceva ca o presimțire... Parcă s-ar fi rostogolit ceva peste noi.

Dar Břeťa n-o mai asculta ; sufla în mîinile ei mici și gingașe, reci, încremenite și albe ca zăpada, încălzindu-le și făcîndu-le să le revină culoarea trandafirie după ce și le apăsă cu palmele pe pieptul său fierbinte. Sub cămașă mîinile Editei prinseră viață.

— Nu te mișca — o rugă și pregăti declanșatorul automat.

Seara, după ora nouă, încăpătoarea mașină neagră se întoarse la Ústí. Břeťa își trase mîinile de pe volan, o sărută pe Edita, sări din mașină dar prin fereastra lăsată îi mai aminti încă o dată :

— Nu uita, ai promis să nu le spui nimic, nici celor de la Praga, nici aici.

— Aici n-am cui iar la ICCOA voi trimite doar cererea de demisie — mai înainte trebuie să-mi găsesc însă un post — la Praga mă voi duce mai tîrziu doar ca să înapoiez elegantele halate de laborator... de fapt mi le confecționa încă de multă vreme croitoreasa mea, după măsură, așa că, la drept vorbind, nu prea mai avem ce să ne spunem cu cei de la ICCOA... Ah, Břeťa, nici nu-mi vine să cred, e prea frumos totul...

Břeťa sărută mîna îngustă și fină cu care Edita se rezema de rama cromată a ferestrei și simți buzele ei fierbinți pe gît. O îndepărtă cu blîndețe și-i spuse :

— Noapte bună, iubire.

— Noapte bună, iubire.

Intră în casă fără să mai privească înapoi dar se opri surprins în fața cutiei de scrisori de la parter. În partea de sus a cutiei de tablă cu vopseaua cojită ieșeau în afară marginile unui plic alb cu albastru cu antetul Interhotel Bohemia și cu adresa lui — ce-mi scrie Edita ? De afară se mai auzeau încă vibrațiile motorului Volgăi ce se îndepărta.

De ce mi-a trimis — probabil printr-un curier, fiindcă plicul nu e francat — scrisoarea asta ? Ca să-l găsesc poate abia după ce ne-am despărțit ? Nu cumva se află în scrisoare ceva ce nu a îndrăznit să-mi spună prin viu grai ? N-a vrut să-mi dea a înțelege, prin presimțirea aceea de lîngă falsa cascadă din Hřensko, că ne amenință ceva ?... Ce însemnau cuvintele ei de la despărțire, că nu-i vine să creadă tot ce se întîmplă — nu cumva am să aflu acum că totul n-a fost decît un joc și că mîine Edita se întoarce pentru totdeauna la Praga ? Ar corespunde stilului ei.

Nu. N-a fost un joc. *Știu asta.*

Dar cînd te ambalezi în presupuneri, atunci trebuie să epuizezi toate posibilitățile, chiar și pe acelea cu totul improbabile. Ce-ai face dacă Edita ți-ar scrie că totul n-a fost decît un divertisment de *week-end ?* Te-ai apuca iar să joci tenis cu doctorul Vajda 6 : 0, 6 : 0, 6 : 0 și să schimbi cu învățătorul Drábek cartonașe de bere pe timbre ?

Nu, acum n-aș mai face asta. Chiar dacă Edita mi-ar scrie că s-a sfîrșit, pentru mine nu s-ar sfîrși, acum nu s-ar mai putea... Ceea ce a fost între noi nu poate nici Edita să-mi ia.

Dacă ar fi să regret ceva, ar fi doar faptul că am început atît de tîrziu, abia după trei ani pierduți în zadar, să funcționez ca o baterie perfectă.

Cu scrisoarea nedeschisă în mînă, ca atunci cînd împarți cărțile la pocher, Břeťa începu să urce scările. Abia pe refugiul dintre etajul I și II, calmat de acum, rupse plicul alb-albastru al hotelului Bohemia. Nu era, bineînțeles, nici o veste proastă din partea Editei ci doar un bilet de la Nadia, prima scrisoare de dragoste din viața lui. Și Břeťa citi cele scrise de Nadia :

Dragă Břeťa,

Îți trimit prima scrisoare și dacă ți s-ar întîmpla ceva acum sau mai tîrziu, nu uita că o ai mereu alături pe

Nadia ta

P.S. Curînd am să-ți scriu iar. Poate chiar mîine.

P.P.S. Îți voi scrie încă o dată adresa mea : Nadia Frýbortová, Praga 8, Modigliani 22.

Lui Břeťa i se umeziră ochii cînd își aminti cît de impresionantă fusese Nadia în timpul ultimului schimb de noapte la F_2, atunci cînd mesteca cu lopățica în munții de produs preliminar pe care parcă intenționa să-i dizolve mestecînd astfel în fiecare noapte pînă la Crăciun și îndată ce Edita se dusese la laborator după Vik, Nadia scosese iute un blocnotes nou și trecuse în el adresa lui Břeťa, pe a sa scriindu-și-o, cu caligrafia ei mare, pe o foaie ruptă din carnețel... cu ce emoționantă înflăcărare îl asigurase că aici îi place de mii de ori

mai mult decît la Praga unde nu are un loc de baie mai acătării decît Stadionul din Podolí, dar şi acolo sînt mai mulţi oameni decît apă, aşa că va veni să se scalde aici în fiecare săptămînă, călătorind cu autostopul... Parcă şi Nadia, la început atît de înfumurată şi îngîmfată, ar fi înviat... dacă n-aş iubi-o pe Edita, aş fi început să umblu cu Nadia, în fiecare a doua sîmbătă m-aş fi dus după ea la Praga.

Pe covorul din camera noastră de burlaci, Vik stătea cu ochii închişi, aproape fără să respire, întins pe pătura lui roz, veche şi arsă de ţigară, cu coloana arcuită în poziţia yoga *suptavadjrasau* (poziţia „somnul de diamant").

Mă uit la corpul relaxat al bărbatului pe care încep să-l depăşesc... Edita mi-a spus că-mi aparţine mai mult decît i-a aparţinut vreodată lui Vik — sigur pentru motivul că eu am cîştigat-o în mod cinstit şi nu am cumpărat-o cu o locuinţă la Praga, călătorii în străinătate şi perspective băneşti... Vik trăieşte însă cu totul altă viaţă, la douăzeci şi trei de ani se afla cu mult mai departe decît mă aflu eu la anii mei acum. Depăşirea asta-i de fapt un fel de întrecere care pe care şi n-ar trebui să fie aşa, doar nu-i turneu şahist unde-i suficient ca un concurent să aibă o jumătate de punct în plus ca să cîştige cu surle şi tobe. Ar însemna atunci că trebuie s-o duc numai într-o luptă... A cîştiga înseamnă a te autodepăşi, acesta trebuie să-ţi fie adversarul adevărat.

Făcu un duş, îşi puse o cămaşă albă, vîrî cu grijă în buzunar cravata trandafirie de la Edita — să pot să mi-o pun mîine dimineaţă

cînd am s-o întîlnesc — coborî scările în fugă, se sui pe motocicletă şi se năpusti în noapte spre ultima întîlnire.

Luă de la poartă legătura grea cu cheile de la uşile tuturor celor trei vapoare din flotila sa — mîine dimineaţă la şase îmi sosesc oamenii, au fost minunaţi, au muncit pe rupte aşa că le pregătesc în noaptea asta o mică surpriză. Sectorul nostru nu are schimb de noapte, celălalt însă tocmai îşi începe schimbul trei, aşa că voi avea aburi, apă şi curent electric, iar în ce priveşte paza contra incendiilor iacătă-l şi pe domnul Dobřichovický — merg toate strună, aşa cum le-am prevăzut vineri noaptea.

— Am sosit, rosti suflînd din greu pompierul voluntar, grasul Dobřichovický, are puţin astm dar mai curînd este leneş ca un porc şi iar o să se înfunde în biroul lui şi are să-i tragă la aghioase pînă mîine dimineaţă... Astăzi însă am să-l trezesc pentru prima oară şi asta va fi încă înainte de miezul nopţii.

La lumina lămpilor grilate din staţia F_2 văzu grămada de produs antepreliminar în care se afla şi acum înfiptă lopăţica de metal, lăsată acolo de Nadia în ultima noapate cînd au lucrat — cu scrisoarea ei Nadia mi-a dat o lecţie... De fapt e o fată grozavă.

Cu combinezonul de lucru îmbrăcat direct pe piele Břeťa dădu drumul mixerului uriaş ale cărui palete începură să se învîrtă din ce în ce mai repede, răsturnă în baia lui uriaşă toate cele şase bidoane a zece litri de Chlorex 600, substanţă de curăţat aparatura chimică, şi opintindu-se aruncă în ea prima lopată de

produs antepreliminar... Pe axul și pe paletele rotativei începu, după cîteva secunde, să se depună coca albă, elastică a produsului preliminar — aluat care se dizolvă apoi perfect în soluția de Chlorex, AM REUȘIT !

În schimburile noastre de noapte am încercat tot ce ne-a căzut în mînă, pentru ca la urmă, disperat să ajung la acest Chlorex 600, un fel de dizolvant simplu și universal al tuturor reziduurilor care rămîn uneori pe fundul cazanelor — este atît de simplu încît boșii din laboratoarele de cercetare și de la Academie nici nu s-au gîndit la el, și drăguțul de Chlorex s-a înhămat la treabă ca un măgar. Iar un litru costă nici două coroane ! În plus, față de cocteilul scump, academic al lui Vik, obținut din trei substanțe care după reacție pot fi aruncate la canal — drăgălașul de Chlorex poate fi regenerat în întregime și folosit din nou. Prin urmare este un dizolvant nimerit și pe deasupra aproape pe degeaba.

Pur și simplu am reușit. Din întîmplare ? Întîmplarea poate ajuta doar celui pregătit, așa m-a învățat Vik care mi-a ținut o adevărată predică pe această temă. Hazardul, mi-a spus el, este de fapt oboseala inevitabilă a unei situații nefavorabile care trebuie în cele din urmă să se dea bătută dacă-i dăm mult de furcă. Pentru că atunci cînd dorești cu ardoare ceva trebuie să reușești. Luni noaptea, săptămîna trecută, Edita m-a expediat ca pe un colet din căminul nostru de burlaci la hotel Bohemia, în aceeași săptămînă, joi, a crezut că mă numesc Pokroutka... iar acum o iau de

soție. Faptul că e măritată, că are cu șase ani mai mult ca mine, că a umblat prin mai multe școli și are o experiență mai bogată nu are nici o importanță dacă eu o doresc cu toată seriozitatea. Va fi soția mea și din moment ce amîndoi o dorim, de ce n-am fi fericiți împreună ? Cînd vrei, poți totul.

Așa cum trebuie să se poată și cu aluatul ăsta, fiindcă odată ce a reușit în mic, trebuie să reușească și în mare. Drept care, am nevoie în acest moment de circa 2000 litri de Chlorex. Că se află încuiat în magazie și că la magazie nu este nimeni acum, noaptea, că nu am la îndemînă pentru a-l ridica nici un fel de hîrtii — toate astea n-au importanță din moment ce eu îl vreau și am nevoie urgentă de el în clipa asta. Așa că va trebui să mi-l dea cineva acum, imediat și fără acte.

Břefa smulse de pe perete toate cele opt extinctoare și stropi cu spumă din toate opt la rînd un colț al halei. După ce aranjă această recuzită teatrală ce trebuia să sugereze un incendiu proaspăt înăbușit, se duse fuga la postul de pază contra incendiilor strigîndu-l pe unicul spectator și în același timp actor (are un rolișor mic), pe pompierul Dobřichovický, să intre în scenă conform scenariului stabilit.

În fugă Břefa își privi ceasul : 22.50, mai avea deci la dispoziție o oră bună. Dădu buzna în camera pompierului jucîndu-și rolul de om care tocmai a înăbușit un foc. Grasul Dobřichovický se sperie sincer pe de o parte fiindcă fusese găsit dormind, pe de alta poate fiindcă nu trăise pînă atunci emoțiile unui incendiu.

Văzînd prăpădul provocat de spumă, care evoca atît de eficient spectatorului oroarea unui incendiu, se lăsă repede convins de perorația dramatică a lui Břeťa că nepresărarea imediată de Chlorex (de care auzise atunci pentru prima oară în viață) ar produce pînă dimineața o pagubă de două milioane și compromiterea planului pe întreaga secție (cumsecadele grăsun habar n-avea de tehnologie și planificare), luă repede cheia de la magazia de serviciu și-i ajută personal (uitînd de astmă) lui Břeťa să transporte cele o sută optzeci și opt de bidoane de Chlorex din magazie în hala F_2, primind bucuros asigurarea lui Břeťa, că acum totul este în perfectă ordine ba mai și rugîndu-l să nu pomenească nimănui că l-a găsit dormind... Břeťa îi promise, ba, mărinimos îi făgădui chiar că a doua zi va raporta cum că amîndoi au înăbușit focul, au salvat producția halei F_2 și planul întregii secții — ultima dificultate consta acum doar în a-l trimite pe entuziastul pompier (actor de succes dar un spectator care aplaudă prea îndelung) din nou la culcare.

Așadar am acum cele o sută optzeci și opt de bidoane a zece litri (în afara celor șase din secția a doua constituie tot inventarul întreprinderii, după cum am constatat săptămîna trecută trăgînd cu ochiul) din drăgălașul meu Chlorex (pe cale oficială nu l-aș fi căpătat niciodată sau cel mai curînd așa, cam peste cincisprezece ani). Am turnat șase în baia de reactivi, acum să mai punem încă o sută optzeci și opt și vom avea în total 194×10, ceea ce

înseamnă aproape două mii de litri pentru descoperirea mea. Totul merge bine.

Břeťa mai ieși odată în fața halei F_2 pentru a controla dacă nu-l poate surprinde nimeni în timpul următoarei sale activități secrete, îl goni pe pompierul Dobřichovický care mai stătea și acum, zelos, în fața ușii (incendiul îi plăcuse, se pare, pompierului) trimițîndu-l înapoi la sediul său („Să știu de unde să te iau dacă ar fi iar nevoie cumva“ —), iar cînd grăsanul, fără plăcere, se pierdu în întunericul curții Břeťa privi pentru ultima oară stelele.

Trînti apoi ușile la F_2 (cînd le voi deschide soarele va străluci deasupra cîmpului de nea al colesterolului), puse în funcțiune ventilația (Chlorexul este oleacă toxic — parcă e ceva care să nu fie toxic în chimie ? — dar n-are miros) și canarul din colivia de semnalizare începu să cînte vesel. Pe urmă se dezbrăcă și se stropi cu furtunul cu apă rece ca gheața, și în chiloți și încălțăminte de protecție, începu să deschidă cele o sută optzeci și opt de bidoane, turnîndu-le unul după altul, în baia uriașă. Paleta mixerului dispăruse complet în marea întunecată de Chlorex, ca un vapor ce-și aruncase ancora în port.

Doar axul puternic se răsfrîngea în oglinda neagră ca marele catarg al unei corăbii. Imaginea lui reflectată se sparse în mii de cioburi atunci cînd Břeťa dădu drumul malaxorului. Apucînd lopata începu să arunce în ritm vioi bucată după bucată de produs antepreliminar în vîrtejul rotitor — pe ax apăru fatalul aluat

alb care se dizolvă apoi repede în lichid — pînă ce termină întreaga grămadă.

Deodată însă începu iar să se formeze mai repede decît pridídea Chlorexul s-o dizolve, gălușca de cocă, care creștea cu o iuțeală înspăimîntătoare, înghițind, ca un mare monstru marin, catarg și ancoră. În ultima secundă Břeťa opri mixerul. La suprafața liniștită și calmă ca oglinda a Chlorexului devenit neputincios, ca în mijlocul unui ocean întunecat, se ivi gălușca uriașă și diformă ca spatele unei imense balene albe.

Disperat, Břeťa își aminti cum săptămîna trecută în laborator Nadia îi arătase rîzînd „metoda gratuită" cu ajutorul vîslei lui Vik... Dădu fuga la laborator, forță rama de jos a ferestrei, pătrunse înăuntru și cu vîsla în mînă se furișă iar în hala F2, închise încetișor ușa în urma lui, mai ascultă odată bîzîitul uniform al ventilatorului (un bîzîit liniștitor întovărășit de cîntecul canarului) și se apucă să izbească cu furie în trupul tare și elastic al monstrului alb. Urmă o serie de plescăituri de parcă monstrul s-ar fi apărat și în acest vacarm Břeťa nu mai realiză liniștea mormîntală ce cuprinsese hala — ca și altădată sistemul de ventilație se oprise.

Břeťa nu mai auzea nimic, continuă să lovească cu putere în monstru șaptezeci de minute în șir, pînă ce la un moment dat, cercul întunecat al suprafeței lichide începu să se lărgească, în timp ce trupul balenei albe se împuțina. Chlorexul începuse să acționeze în cele din urmă, trebuia doar să-i lași puțin răgaz.

Scurt timp după asta Břeťa porni din nou motorul, elicea începu să se miște ușor, din ce în ce mai repede, am scos ancora și am început vînătoarea, oglinda neagră a suprafeței se sparse din nou în urma rotațiilor (bineînțeles, concomitent cu aceasta, vaporii toxici de Chlorex se înmulțiseră, iar canarul încetase de mult să mai cînte), tăiată parcă de prova unei baleniere. Marea învăluită în întuneric înghițea din ce în ce mai repede trupul balenei albe, loviturile plescăitoare ce-i atingeau corpul continuau însă și acum. Břeťa, în focul luptei și amețit de emanațiile otrăvitoare ale Chlorexului agitat în mixer, emanații pe care le aspira din plin, îmbătat de emoția vînătorii, nu mai putea observa liniștea rău prevestitoare a sistemului de ventilație și a canarului mort, din tot domeniul acusticii liniștea este cea care se aude cel mai greu și Břeťa era în mod fatal singur, de aceea muri și nu mai află niciodată acest lucru — tînărul muri zîmbind, căci își văzu balena atinsă, scufundîndu-se, prima balenă albă vînată în viața sa.

23/ Luni 30 iunie, dimineața vestea că Břeťa Laboutka a murit în mod tragic în schimbul de noapte se împrăștie ca fulgerul în întreaga uzină.

Bărbații tăceau, femeile plîngeau, Hanka Mikšová izbucnise în suspine, la fel Miluška, Nadia, iar Edita plîngea de i se rupea inima.

Inginerul Viktor Panc invitat să cerceteze cazul la fața locului, constată că moartea a survenit ca urmare a acumulării de vapori

toxici de Chlorex 600, detergent chimic folosit în industrie, a cărui toxicitate era fără îndoială cunoscută decedatului (după cum demonstrează, printre altele, și instalarea preventivă în hală a coliviei cu canarul), dar care folosită în cantități mici nu prezenta aproape nici un pericol. În cazul de față fuseseră folosite circa 2000 de litri, ceea ce însemna o cantitate neuzitată încă niciodată pînă acum, contribuind la aceasta și împrejurarea că hala nu avea ferestre, iar sistemul de ventilație se defectase, probabil, în momentul critic. Se recomandă să se tragă concluziile necesare și să se ia măsurile cuvenite, La cererea inginerului Viktor Panc se trecu în procesul verbal că folosirea Chlorexului 600 la izolarea colesterolului din lanolină a fost justificată, din punct de vedere tehnic și economic ea reprezentînd o soluție originală, încununată de succes, a problemei incluse în planul de cercetări științifice republicane, drepturile de autor revenind sută la sută decedatului.

Conducerea uzinei, organizația de partid, sindicală și de tineret au hotărît în unanimitate să organizeze salariatului mort eroic funeraliile cuvinte. Cu aducerea la cunoștință a decesului fiului lor părinților îndoliați (știam toți ce mult își iubea Břeťa părinții) fu însărcinat Viktor Panc, tovarășul de cameră și cel mai bun prieten al decedatului („Și spune-le din partea noastră, a tuturor, domnule inginer, că nu-l vom uita niciodată !" adăugase Aubrecht de la stația F_2).

Am încărcat lucrurile lui Břeťa în cufărul lui vechi de paie. Nu erau multe : haine și lenjerie de vară în culori vesele, costume de baie, teniși și sandale, un costum negru șifonat și două cravate, una albă și alta trandafirie, un aparat foto și un vraf de clișee, o rachetă de tenis și un album de timbre exotice — îmi va rămîne ca amintire de pe urma lui bateria de sticle de lapte pe care le spăla cu atîta grijă... le spăla totdeauna dimineața cînd îmi fierbea ceaiul și mi-l turna în termos.

Am fixat cufărul pe tandemul motocicletei lui Břeťa și am străbătut orașul lui încet (vedeam greu drumul din cauza ochilor împăienjeniți de lacrimi) îndreptîndu-mă spre comuna lui natală Dolní Žleb și privind-o îndelung, pe deasupra fluviului cu reflexe argintii al lui Břeťa, pînă am căpătat forța necesară să chem luntrașul.

— Unde-i Bretta al meu ? mă întrebă cu mult înainte de a acosta la mal, Johann Gauss.

— Břeťa a murit, i-am răspuns.

— Nu-i posibil ! a strigat bătrînul luntraș al Elbei, Bretta a spus mie că face acum ceva mare !

— A și făcut.

— Atunci nu-i mort.

I-am povestit barcagiului romanul lui Břeťa — scurt dar măreț, în care ne-a antrenat cu atîta pasiune și pe noi — și alături de el am mers pe singura uliță din Dolní Žleb pe care creșteau fragi de pădure, îndreptîndu-ne, după ce am traversat o coastă abruptă, spre cabana

de lemn alb, pentru a li-l povesti și părinților lui Břeťa.

Ultimul răvaș scris de Břeťa cu creta de dulgher pe hîrtia cafenie a unui sac de ciment glăsuia : SALUT, AM FOST AICI ȘI AM SĂ MAI VIU

1972, vara.

Rog cititorii, în special pe cei tineri, să-mi comunice părerile lor asupra acestui roman, pe adresa editurii

VLADIMÍR PÁRAL

Lector: OLGA JORA
Tehnoredactor: NICOLAE ŞRBĂNESCU

Tiraj 20.110 Bun de tipar: 16.06.1978 Coli tipar 8,25

Tiparul executat sub comanda
nr. 1767 la
Întreprinderea poligrafică
„13 Decembrie 1918"
str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97
Bucureşti,
Republica Socialistă România

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

AVENTURA

SCORPIONUL

EDITURA "ION CREANGĂ"

COLECȚIA SFINX

COLECȚIA SFINX

fondată în 1895 bpt serie nouă